

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 125
15 Gulan 1991
Buha 2.50 DM

Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

GERİLLA SÖMÜRGEÇİ HEDEFLERİ SÜREKLİ DÖVÜYOR

□ Gabar'da üç gün süren çarpışmalarda sömürgeci Türk ordusu hezimete uğratıldı: 1 üsteğmen ve 23 asker öldürüldü, 9 asker ağır yaralandı.

□ Şirnex yakınlarındaki Duvyan taburu ile kömür ocakları karakoluna baskın düzenleyen gerillalar 6 düşman askerini öldürdü.

□ Sêrt-Berwarî ve Dih(Eruh) alanında ARGK'ye bağlı kent ve kır gerilla birliklerinden sömürgecilere ağır darbeler vuruldu.

□ Faşist ordu sürülerine bir darbe de Şemzînan'da vuruldu: 3'ü subay toplam 7 kişi öldürüldü.

□ Licê ve çevresinde ARGK'nin silahları susmuyor. Son iki haftada sömürgeci birliğlere 20'nin üzerinde kayıp verildi.

□ Cunek(Yayladere)'de ARGK'den sömürgecilere bir darbe daha: Dalbasan karakolunda görevli askeri devriye pusuya düşürüldü, 10'un üzerinde asker öldürüldü.

□ Sömürgeci askeri ve sivil yöneticilerin toplantı halinde bulunduğu Wan Orduevi ARGK'ye bağlı şehir timleri tarafından roketlendi.

□ ARGK birlikleri Serhedan Eyaleti'nde de kent baskınları düzenliyor. Têkor(Digor) baskınında Emniyet Müdürlüğü ve Hükümet binaları roketlendi.

□ Amed'de açık görüş yapmalarına izin verilmeyen tutuklu yakınları "Kahrolsun sömürgecilik", "Bijî PKK" sloganlarıyla yürüdü.

Haberleri 4-9. sayfalarda

ARGK'nin Bêdlîs'de vurduğu darbeler Ankara'yı sarsıyor

● Şêx Cima(Çeltiklî) köyü yakınlarında bir sömürgeci askeri birliği pusuya düşüren gerillalar düşmana ağır kayıp verildi: 1'ü üsteğmen 11 asker öldürüldü, 19'u ağır 30 asker de yaralandı.

● Norşîn(Güroymak) ilçesine baskın düzenleyen ARGK taburu sömürgecilere alt bütün kurumları ateşe verdi. İlçe merkezindeki karakolda gerillalara karşılık vermek isteyen askerlerden 2'si öldürüldü, 1'i de yaralandı.

● Mofkî ilçesi Kavakbaşı nahiyesine baskın düzenledi.

Haberleri 3-4. sayfalarda

Uluslararası tüm demokratik kuruluşlar ve insan hakları örgütlerini TC'ye şu soruyu sormaya çağırıyoruz:

**Yaralı olarak
esir düşen
Haydar
ALTUN
nerede?**

Yazısı 14. sayfada

Güney Kürdistan'da son durum:

Emperyalistler kalıcı yerleşim planları yapıyor

- TC'nin Kürdistan halkına gönderilen yardımları engelleme ve gasp etme faaliyetleri sürüyor. Yardımlara Amed'de el konuyor.
- Faşist rejimin teröründen yabancılar da nasibini alıyor.
- Independent muhabiri yazdıkları nedeniyle sınırışı edildi.

Haberleri 17-19. sayfada

TC Kürdistan'da çırpındıkça batıyor

Körfez krizi ile birlikte Ortadoğu bölgesinde dengelerin sarsılması ve mevcut statükonun bozulmasından en çok tedirgin ve hoşnutsuz olan güçlerden birisi de hiç kuşkusuz sömürgeci-faşist Türk rejimidir. Faşist rejimin temsilcileri, altüst oluştan PKK önderliğindeki Kürdistan devriminin büyük gelişmeler kaydederek ve önemli mevziler kazanarak çıkabileceğini kestirmekte gecikmediler. Hatta bağımsızlıkçı direnişimizin bu sürecin sonunda zafere ulaşabileceği endişesine kapıldılar. Bu nedenle TC, Ortadoğu'da patlak veren krizin ilk gününden başlayıp ABD emperyalistlerinin yanında aktif bir tavır aldı. Amaçları açıktı. Gerektiğinde birtakım rizikoları da göze alarak sergileyeceği aktif tutum ve politikalarla bu altüst oluş sürecinde dengeyi kendi lehine çevirme ve böylelikle Kürdistan devriminin gelişmesi ve yeni mevziler kazanmasını engelleme hesapları vardı.

Bir numaralı savaş yanlısı kesilmesi ve savaş çığırtkanlığı yapmasından tutalım, Saddam'ın mesajıyla ABD'nin yolunu tutmalarına, Güney Kürdistanlı klasik Kürt önderliklerinin temsilcilerini Ankara'da kabul etmekten ABD askerlerini Kürdistan'a çağırma kadar, TC yetkililerinin bu süreç içerisindeki tüm çaba ve girişimlerinin ana eksen ve asıl amacı, Kürdistan halkının gerçek kurtuluşu yolunda atılabilecek bir adımı-hangi parçada olursa olsun-engellemektir. Sömürgeci Türk burjuvazisinin başka bir takım tali hesap ve hevesleri olsa da esas nokta buydu.

Ne var ki, geline nokta bu hesapların tutmadığı, sömürgeci-faşist rejimin çırpındıkça daha çok battığı görülmektedir.

Devamı 17. sayfada

Gerillanın baskısı ve Af Yasası'nın etkisiyle koruculuk hızla çöküyor

● Gercews'de silah bırakmak isteyen korucuların talepleri kabul edilmeyince, kaymakamlık önünde oturma eylemine başladılar.

● Hezex(İdil)'de koruculara uygulanan ambargonun etkisi genişliyor. Birçok köyün korucuları istifa etmek üzere sıraya girdiler.

● Nisêbîn'de silah bırakanlar artarken, bırakmayanlar kaçmak zorunda kalıyor.

Haberleri 5. sayfada

AVRUPA'DA YURTSEVER ETKİNLİKLER
ERNK taraftarlarının Güney Kürdistan'daki soykırımı protesto gösterileri
Kürdistanlılar her yerde 1 Mayıs alanlarını ERNK bayrakları ile donattı
YJWK Konferansları başarıyla sonuçlandırıldı

Haberleri 20-24. sayfalarda

**Sömürgeci uygulamalar
Zorla
ajanlaştırma
uygulamasına
iki örnek**

Yazıları 13-15. sayfalarda

İÇİNDEKİLER

Direnış kahramanımız:
Haki KARER / s. 2

***

Metropollerde
Newroz görüntüsü / s. 11

***

Avrupa basınından:
Kürdistan'ı kurtaracağız / s. 12

***

Türkiye-İran görüşmelerinin
düşündürdükleri / s. 16

***

Çocuk sayfası / s. 25

1991: Türkiye'de 1 MAYIS hala yasak

1991 yılında sömürgeci-faşist TC'den başka 1 Mayıs'ın yasaklı olduğu ülke ya hiç kalmadı, ya da kendi gibi bazı faşist diktatörlük kaldı. Kuşkusuz bu sadece rejimin işçi düşmanı, anti-demokratik ve faşist hareketine bağlanamaz. Türkiye işçi sınıfı ve devrimci-demokratik hareketinin zaafı yapı ve özelliklerinin de bunda önemli oranda payı olduğunu kabul etmek gerekir. Faşizmin görevi her konuda yasaklar getirmekse, işçi sınıfı ve devrimci hareketlerin görevi de

bu yasak duvarlarını yıkıp yerle bir etmektir. Devrimci direniş hareketlerinin yasak çemberlerini nasıl parçaladığının dünya devrim tarihinde sayısız örnekleri vardır. Bunu kavraması için Türkiyeli devrimcilerin uzağa gitmelerine gerek yok, zaman ve mekan olarak en yakınındaki Kürdistan'a, Kürdistan'da serhildanların Newroz'u nasıl meşurlaştırdığına bakması yeterlidir. ERNK'nin çağrısıyla 1990 yılında sergilenen kararlı kitlesel di-

Devamı 10. sayfada

Mustafa Karasu

Haki KARER yoldaşla ilk tanışmam, sanırım 1975 yılında bizim grupla ilk ilişkimden kısa bir süre sonra. Tanışmamızın ardından bende bıraktığı ilk izlenim, büyük bir sadelik, dürüstlük ve sosyalizmin sarsılmaz militanı olduğu yönündeydi. İşte, inancımı sonuna kadar götürebilecek bir dava adamı imajı bende derhal oluştu. Bu söylediğim vasıfların daha çok insanı yakından tanıyarak görülebileceği doğrudur. Ama bazı insanlar vardır ki, suratına baktığında, beyinde derhal böyle bir yansıma yaratır.

Hele öyle bir gülümsemesi vardı ki, insana insan olmanın gururunu yaşatırdı. Gülümseyişini gören her insan, O'ndaki mütevazıllığı hemen yakalayabiliyordu. O'na yoldaş olmak isteği güçlenir, yaklaşma duyardı. Bu özelliği öylesine içten ve samimiydi ki; O'nu tanıdıysan eğer, daha tanıtılmadan ilk anda içinden "Seninle ölüme kadar yoldaşım" deme isteğini duyarsın. Sanki O'nunla ölene kadar yoldaş olma istemi, dünyada yaşayabileceğin en büyük mutluluk olacak sanırsın. O'nunla yoldaş olduğunda, dünyada bekleyeceğin bir şey kalmamış duygusuna kapılırsın... O'na daha başından saygı duyarsın, bunu bir görev gibi içine yerleştirirsin...

İşte Haki yoldaş için benim ilk izlenimim böyle oldu. Şimdiye kadar tanıdığım hiç bir insan, ilk anda bende bu tür duygular oluşturmamıştı. Sonraki karşılaşmalarımız ve Dilük (Antep)'da altı ay kadar aynı evi paylaşmamız, bu izlenimlerimde milim dahi yanılmadığımı gösterdi. Ötesi, şehit düştüğünde bu özellikler dışı vuran yüz ifadesi sanki hiç değişmemiş, suratında bir fotoğraf gibi donmuş kalmıştı. Ölü yüzüne baktığımda, hala suratı canlı duruyordu hisline kapıldım. Ölümünü duyduğumdaki üzüntüden daha büyük bir üzüntü içine girdim. Benliğimin en ücra zerresinin bile ağladığı günleri yaşamama neden oldu. Yaşamımda gerçek acıyı ilk defa o an tattım.

Dilük'a gitmemiz hemen hemen aynı günlere rastlar. Dilük'ta bir kaç komün evimiz vardı.

İnsanlığın büyük gururu Haki KARER

Haki, burada ilişkimiz olan öğrencilere ve arkadaşlara eğitim çalışması yaptırdı. Herkes O'nun eğitim çalışmasına büyük bir hevesle katılır, konuşmalarını dikkatle dinlerdi. Kısa sürede Dilük'daki tüm insanlar üzerinde saygınlık ve otoritesini hissettirdi. Zira, her soruna mutlaka olgun ve uygulanabilir bir çözüm bulur ve herkese tam bir ağabey şefkatiyle yaklaşırdı. Öyle bir alle içindeki ağabey gibi değil; siyasi dahil, insanların her sorununa çözüm bulacağı bir ağabeydi herkes için. Ama mütevazı, sevecen bir arkadaş, bir yoldaş olarak...

Haki yoldaşın Kürdistan devrimindeki yeri ve yarattığı değerleri iyi kavramanın yolu, o dönemin koşullarını bilmekten geçer. Ki o dönem, ortaya çıkışımızın da ilk dönemidir. Sömürgecilik ve her türden gerici-lik dışında, Kürdistan'ın reformist-burjuva milliyetçileri ve sosyal-şovenler tarafından parsel-lendiği; yeni çıkışlara hiç tutunma şansının tanınmadığı; hiç bir güç tarafından ciddiye alınmadığı bir dönem. Böylesi zor bir dönem. Hareket olarak ilk çıkış yaptığımız, ikişer-üçer kişilik gruplar halinde Kürdistan'ın belli başlı yerlerine dağılarak tüm bu zorluklar ve karanlıklar içinde bizimle turnağımızla bir şeyler koparmaya, tutunmaya, yeni değerler yaratmaya çalıştığımız bir dönem aynı zamanda.

Ve bu dönemde en ufak bir olanağa sahip değiliz. Öyle sahip olduğumuz hiç bir şey de yok. Sadece haklı bir davamız, güçlü bir inancımız ve sarsılmaz irademiz var. İşte, maddi bir olanağımızın olmadığı bu dönemde; bazı arkadaşların ailelerinin, ilişkide olduğumuz küçük bir geliri olan (maaş vb.) çevrelerin verdiği paralar tek gelir kaynağımızdı. Bir de köyden gelirken, öğrencilerin ve bazı arkadaşların getirdiği mercimek ve bulgurumuz olurdu. Elimize geçen para, en zorunlu ihtiyacımızı dahi karşılamaktan çok uzaktı. Bunun için de çoğunlukla Haki'de dahil birçok arkadaş, ya bir ev kirasını karşılamak, ya yol parasını temin etmek, ya da bir kaç günlük yiyecek ihtiyacımızı karşılamak için en tortu işlerde çalışarak altın değerindeki zamanlarını harcamak zorunda kalıyorlardı. Öyle ki Haki yoldaş, "Paramızı çok dikkatli kullanalım, çok zor duruma düşmeyelim" diyerek, çoğu zaman şehrin bir ucundan diğer ucuna yürüyerek giderdi. Diğer arka-

daşlar da maddi durumumuzu göz önüne alarak böyle yapmaya özen gösterirlerdi. Buna rağmen mücadeleye yeni katılan, ilişkisi kısa bir zaman önce olan insanların hiç biri, Haki arkadaşın, o kişiliği nedeniyle herhangi bir yakınma içerisine girmemişlerdir.

O dönemdeki sıkıntılarımız ve gelecekte de zor duruma düşmememiz için, Haki yoldaşın nasıl tutumlu davrandığını ve olanaklarımızı nasıl kullandığını anlaşılmaması açısından- başımızdan geçen ilginç bir anıyla vermem yerinde olur sanırım.

Her sabah mutlaka mercimek çorbası yapardık. Çünkü, olanaklarımız yemeklerimizi çeşitlendirmeye elvermiyordu. Bazen üç öğün yediğimiz mercimek çorbası, makarna, bulgur pilavı ve soğan olurdu. Sabahları ise mercimek, mutlaka soframızın müdavimiydi. Bir gün Haki'ye, "Her sabah mercimek yiyiyo. Bundan sonra iki günde bir zeytin yiyelim. Ucuz olduğundan, bazı masrafları kıyarak zeytin alabiliriz" dedim. Yok demedi. Ve ertesi gün iki-üç kilo zeytin aldık. Yemesi iyi olsun diyerek, limon ve biberi de yanına kattık. Ve sabahları zeytinin üstüne limon ve biber dökerek yemeye başladık. Bizce baldan ve her türlü yiyecekten daha tatlı geldi. Aç kurtlar gibi zeytine saldıyorduz. Evde beş-altı kişi olduğumuzdan her gün en az yarım kilo zeytin yiyoruz. Günde yarım kilo zeytin yemek, o anki bütçemizin kaldıramayacağı bir harcama getiriyordu. Sonunda Haki, "Arkadaşlar, böyle yaparsak aynı-

yarısına varmadan cebimizde para kalmaz. Yine mercimeğe başlarsak iyi olur" dedi. Haklı olduğu için birşey de diyemiyoruz. Ama zeytin, yine bizde özlem olmaya devam etti. Sonunda arkadaşlar bana, "Bir oturuşta yarım kilo zeytin yer-sen böyle kısa zamanda kaybedersin" şeklinde şaka yollu takılmaya başladılar.

Kaldığımız komün evinin suyu akmazdı. Çoğu zaman kendisi, içimizde daha güçlü olan Yusuf adlı arkadaşla gider, bidonu sırtına atar, bayırı tırmanır ve suyu getirirdi. İşte, yeni mücadeleye katılmış genç arkadaşlara "ev işlerini fazla yüklersem bıkabilir" düşüncesiyle ev işlerinin çoğunu da kendisi yapardı. Böyle yerlerde kendini nasıl işe verdiği bilindiğinden, burada noktalayacağım. Ancak burada O, geliştirilmek istenen mücadeleye kazanılacak insanları olgunlaştırmak, eğitmek, eksiklikleri ve zaafılarına yenilmelerini engellemek için böyle yaşamayı yaşam biçimi haline getirmiş, sorumluluk duygusunun yüksekliğini bu tutumuyla ortaya koymuştur. Yoksa Haki'nin bu tutumu, "çalışayım da arkadaşlar benim ne kadar fedakar olduğumu görsünler" biçiminde değildir. Çünkü O'nun fedakar olduğunu, kendini her işe koşabileceğini daha ilk bakışta insanlar anlayabiliyordu. Söz konusu tutumu, insanlarımızın bu alanda da doğru bir eğitim almasını sağlamıştır.

Haki yoldaşa karşı her zaman ölçülüydük. Ama kendisine şaka yaptığımız da çok olurdu. Evde-

ki günlük yaşamımızda şakalarımızı eksik etmezdi. En çok da R. A. yapardı.

Soğuk günlerde tuğladan yaptığımız elektrik ocağının etrafında toplanıp kitap okurduk. En çok okuyacağımız O'ydu. Elinden kitap düşürmediği gibi okuduğunda kitabın içine dalar giderdi. Böyle anlarda etrafında nele- rin olup bittiğini pek farketmezdi. R. A. da her zamanki muzipliğiyle sigaranın kalaylı kağıdını çubuk biçimine sokar, bir ucunu rezistans telline, bir ucunu da Haki arkadaşın parmak ucuna dokundurur çekerd. Bu durum karşısında Haki de daldığı kaptan ırkilerik başını kaldırır, "Ha pasa (sevecen konuşmasında bu kelimeyi sık sık kullanırdı. Sanırım bölgesinde kullanılan bir sözcüktür), ne güzel gidiyordum, dikkatimi dağıttın" diyerek yüzüne güzel bir tebessüm verirdi. Kitaba çok daldığı için arada sırada yapılan bu muzipliğe gülerdik. Bazen bu halini görmek için R. A.'nın teşvik edildiği de olurdu.

En çok güldüğümüz bir yanı da, buruşuk bir siyah pardesüyle uzaktan görünmesiydi. "Yine Kolombo pardesüyle luzlı luzlı geliyor" derdik. Çoğu zaman hala bu pardesüyle yürüyüş halindeyken kafamda canlandırırdım.

Yüksel adında bir hemşehrisi vardı. Haki arkadaşla duyduğu sevgi onu da yanımıza çekmiş, bizimle kalmasını sağlamıştı. Yüksel'in yalan söyleme özelliği öylesine gelişmişti ki, olmayan şeyleri olur gibi anlatır ve çevresindekileri inandırmaya çalışırdı.

Bir gün Haki arkadaş kitabını almış bir köşede okuyorken, Yüksel de başından geçen bir anıyı anlatmaya başladı. "Bir gün Haki'yle evden çıktık, Ankara'da faşistlerin merkezi yer olan Beşevler'e gidiyorlar. Arabadan Haki'yle indiklerinde karşılarına bir faşist çıkmış ve silahına davranmış. Yüksel la-zoğlu ve silahını iyi kullanan biri, silahında da tek kurşun var. Faşistten önce silahına davranarak faşisti alından vurmuş ve öldürmüştü. Anısını bitirince inandırıcı olmak için Haki'ye dönüp, "Öyle değil mi?" diye sordu. Haki de Yüksel'i yalancı çıkarmak için ses çıkarmayıp sadece, "Ben kitap okuyorum" dedi. Yüksel de Haki'nin yalanlamayacağını, çok hoş görüldüğünü bildiğinden olur olmaz her yerde yalan söylemekten sakınıyordu.

DEVAM EDECEK

Berxwedan

Rojnameya Kurdî û Tirkî

Berxwedan-Verlags-GmbH

Marken Str. 5-7

Postfach 16 12

4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÜÇEYAN
(HABER MERKEZİ)

Tel.: (49-0211) 72 71 46

Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkrin: Agri Verlag Köln

Avustralya 3.00 \$ / Avusturya 18.00 s.

Belçika 60.00 bfr. / Danimarka 8.00 dkr.

Fransa 6.00 ff. / Hollanda 3.00 hfl.

İngiltere 0.80 £. / İsveç 6.00 skr.

İsviçre 2.50 sfr. / Norveç 10.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi

6 ay 30.- DM

12 ay 60.- DM

Almanya dışı

6 ay 35.- DM

12 ay 70.- DM

Stadtparkasse Düsseldorf

Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

ARGK'NİN BÊDLİS'TE VURDUĞU DARBELER ANKARA'YI SARSTI

● Şêx Cima (Çeltikli) köyü yakınlarında bir sömürgeci askeri birliği pusuya düşüren gerillalar düşmana ağır kayıp verdirdi: 1'i üstegmen 11 asker öldürüldü, 19'u ağır 30 asker de yaralandı

● Norşin (Güroymak) ilçesine baskın düzenleyen ARGK taburu sömürgecilere ait bütün kurumları ateşe verdi İlçe merkezindeki karakolda gerillalara karşılık vermek isteyen askerlerden 2'si öldürüldü, 1'i de yaralandı

Bêdlis (Berxwedan): 1991 yılı yazına girdiğimiz süreçte gerilla mücadelesinde belirgin bir tırmanmanın yaşandığı alanlardan birisi de Garzan Bölgesi, özellikle de Bêdlis alanıdır. Bu alandaki gerilla faaliyetlerinde, bir adı da gerilla kongresi olan PKK 4. Ulusal Kongresi'nden bu yana gözle görülür bir gelişme yaşanmaktadır. Son aylarda bölgenin her alanında etkin çalışmalar yapılmaktadır.

Kentlerde ve diğer yerleşim yerlerindeki Cephe örgütleriyle koordineli bir biçimde hareket eden gerilla, çok sayıda köy toplanmaları ve değişik yollarla halk kitleleriyle geniş bir ilişki geliştirerek kitlelerin çok yönlü desteğini sağlamıştır. Kongre'den aldığı perspektif ve halktan aldığı güçle düşmana çok daha etkin biçimde yönelen ARGK birlikleri, son dönemlerde giderek yoğunlaştırdığı eylemleriyle alanı adeta faşist ordu sürülerine dar etmiştir. Son bir hafta içerisinde peşpeşe geliştirilen büyük saldırılar ve vurulan öldürücü darbeler, sömürgeci başkent Ankara'yı sarsacak denli etkili olmuştur. Sömürgeciler alana büyük bir askeri güç yığmasına rağmen gerilladan üstüste darbe yemekten kurtulamıyor.

Şex Cima köyü civarındaki gerilla saldırısında 60 kişilik bir sömürgeci birlik tümünden safdışı bırakıldı

Bêdlis merkezine bağlı Şêx Cima (Çeltikli) köyü Kılıçdüzü mevkiinde gerillalar tarafından pusuya düşürülen 60 kişilik bir düşman askeri konvoyu tümünden safdışı bırakıldı. 8 Mayıs günü meydana gelen çarpışmada ilk belirlemelere göre, 1 üstegmen ve 8 asker olay yerinde, 2 asker de hastaneye kaldırılırken yolda öldü. Kalanların da 19'u ağır olmak üzere tümüne yakın kesimi yaralanmak suretiyle safdışı kaldı. 60 kişilik düşman konvoyunda sadece 3 askerin kaçarak canlarını kurtarabildiği söyleniyor.

Olay yeri ve çevresinden alınan bilgilere göre olayın gelişimi şöyle oldu: Yörede gerilla faaliyetleri ve eylemlerinin yoğunlaşması üzerine sömürgeci ordu güçleri de operasyonlarını yoğunlaştırmış bulunmaktadır. Özellikle Bêdlis Jandarma Alay Komutanlığı emrine tümüyle özel eğitilmiş birlikler verilmiş ve operasyonlara ağırlıklı olarak bu birlikler katılmaktadır. İşte bu Alaya bağlı 60 kişilik bir konvoy, 8 Mayıs günü gündüz saatlerinde Bêdlis merkezine 20 km. mesafedeki Şêx Cima köyü yakınlarında gerilla pususuna düşer.

Operasyondan dönen ve kent merkezine doğru seyreden düşman birliği üç araçlık bir konvoydur. Düşman birliği Kılıçdüzü mevkiine geldiğinde birden

yoğun ve etkili bir gerilla ateşiyle karşılaşır. ARGK gerillalarının roketli ve otomatik tüfeklerinin çapraz ateşi altında panîğe kapılan özel eğitim görmüş düşman askeri birliği, daha neye uğradığını bile anlayamadan dar-madağın olup ağır bir bozguna uğrar. İlk ateşte sömürgeci birliğin komutanı üstegmen Ruhl Aksoy da dahil önemli bir kesimi imha olur. Alevler içerisinde kalan her üç cemse aracından atlayıp sağa sola kaçışmaya başlayan düşman askerleri gerillanın kızgın silahlarının namlularından çıkan kurşunlara hedef olmaktan kurtulamazlar.

ARGK gerillaları karşısında hiçbir varlık gösteremeyen, en küçük bir karşılık vermeyi bile başaramayan 60 kişilik düşman birliğinden, komutanla birlikte 9 kişi orada ölür. İlk anda ölenler arasında kimliği açıklananlardan dördü onbaşı Sedat Şeker, özel eğitilmiş jandarma birliği erleri Erol Yıldız, Hakan Uysal ve Hasan Yarış'tır.

60 kişilik birlikten sadece 3 kişi yara almadan kurtuldu

Gerilla saldırısından sonra olay yerine ilk gidenler arasında bulunan bazı görgü tanıklarından alınan bilgilere göre, düşman konvoyundan sadece 3 er

Yeni adaylar heyecanlı komutanı dinliyor

Foto: Berxwedan

yara almadan kurtulmayı başardı. Geri kalanlardan 19'u ölümcül derecede ağır olmak üzere tümü çeşitli biçimlerde yaralandı. Bu yaralılardan ikisinin de daha hastaneye ulaşmadan yolda öldüğü bildirildi. Böylece düşmanın kaybı ilk belirlemelere göre birlik komutanı da dahil toplam 11 kişi öldü.

Yaralılar bir yandan helikopterlerle sürekli olarak Bêdlis, Sêrt ve Amed kentlerindeki hastanelere taşınırken, bir yandan da çevre il ve ilçelerden sürekli olarak ambulans ve sedyeler ge-

Gerilla özgür yaşamdır

Foto: Berxwedan

tirilerek hastanelere ulaştırılmaya çalışıldı. Ağır yaralı olarak hastanelere kaldırılan 19 kişiden çok azının kurtarılabilceği söylenmektedir.

Gerçekleştirdiği başarılı pusu eylemiyle sömürgeci ordu sürülerini hezimete uğratan ve bölük düzeyinde olduğu bildirilen ARGK birliği, olayda hiçbir kayıp vermeden üssüne döndü.

Bölgede çarpışmalar yaygın biçimde devam ediyor

Yedikleri darbenin şokundan kurtulan sömürgeciler çevre illerden getirdikleri çok sayıda takviye kuvvetin yanı sıra Foça, Bo-

edilmediği kalıyor.

Bölgenin birçok yerinde her gün birkaç yerde çarpışmalar oluyor. En şiddetli çarpışmaların Geliyê Bêdlisê mevkiinde yaşandığı bildiriliyor. Bu alana güç indirmek isteyen düşman helikopterleri gerillanın etkili ateşiyle karşılaşınca çareyi kaçarak ateş menziline uzaklaşmakta buluyor. Faşist ordunun hava birlikleri çok uğraşmasına rağmen o mevkiye asker indirmeyi başaramadı.

Büyük bir sayı ve teknik üstünlüğe karşın gerillaya kayıp verdiremeyip sürekli ağır kayıplar veren faşist ordu sürüleri acizliğinin ve barbarlığının bir göstergesi olarak alandaki ormanları ateşe vermeye başladı. İlk önce pusu eyleminin gerçekleştirildiği Şêx Cima köyü dolaylarındaki ormanlar ateşe verildi. Daha sonra çevredeki başka ormanlık alanların tutuşturulmasıyla meydana gelen büyük orman yangınlarının halen sönmeyeceği bildiriliyor.

Sömürgeciler kayıplarını ısrarla gizliyor

Alanda yaşanan çarpışmalar-da büyük sayıda kayıplar veren sömürgeciler, her zaman olduğu gibi kayıplarını gizlemekte ya da gizlemeyi tümünden başaramadığında ise sayısını çok düşük olarak göstermektedir. Örneğin, Şêx Cima'daki bozgunu halktan gizleme olanağı bulamayan TC yetkilileri, burada sadece 7 kayıp verdiğini açıkladı. Bunlardan ikisinin de kimliklerini bilinçli olarak açıklamadı. Böylelikle kayıp çocuklarını aramak üzere başvuran onlarca aileye, çocuğunun, kimliği açıklanmayan iki kişiden biri olduğu yalanını söyleme olanağı bulmuş olacaktır.

Gerek ilk pusu eyleminde ve gerekse sonraki günlerde yer yer meydana gelen çarpışmalarda verdiği kayıplar konusunda açıklamaya yapmaya yanaşmayan Olağanüstü Hal Bölge Valiliği sözcüleri, yerli ve yabancı basın mensuplarının tüm ısrarlarına rağmen "kendilerine henüz detaylı bilgi ulaşmadığı" sözlerini tekrarlayıp duruyor. Gerillaların en küçük kayıp verme durumunda bile TC yetkililerinin nasıl bile bin katarak açıklamalar yaptığını

çok iyi bilen yöre halkı, düşman sözcülerinin bu ketumluğunu verdikleri kayıpların büyüklüğüne bağlıyor.

ARGK taburu Norşin ilçesine baskın düzenledi

Sömürgeciler alana yığdıkları seçme birliklerinden oluşan onbinlerce kişilik bir güçle dağlarda operasyon sürdürürken, halk kurtuluş ordumuz ARGK'nin tabur düzeyinde bir birlikle Bêdlis'e bağlı Norşin (Güroymak) ilçesine baskın düzenlemesi faşist rejim temsilcileri üzerinde yeni bir şok etkisi yarattı. Gerillanın bu başarılı saldırısı, düşmanın tüm yalan propagandalarını yerle bir etti. Faşist ordu sürülerinin ARGK gerillaları karşısındaki acizliğini de bir kez daha gözler önüne sermiş oldu.

Bêdlis'e 30-35 km uzaklıkta ve ilin kuzeybatısına düşen Norşin ilçesi, 11 Mayıs cumartesi gecesi ARGK gerillaları tarafından basıldı. En son Çewlik'in Bonglan (Solhan) ilçesine baskın düzenleyip sömürgecilerin en üst düzeydeki mülki amirlerini hedefleyen ulusal kurtuluş kuvvetlerimiz, kent baskınları ve işgalleri zincirine böylece yeni bir halka eklemiş oldu.

Yöredeki gerilla kaynaklarından aldığımız bilgiye göre, 11 Mayıs akşamı saat 20.30 sıralarında Norşin ilçesi bir ARGK taburu tarafından kuşatmaya alındı. İlçe merkezini bütünüyle sardıktan ve giriş çıkışları tamamen denetime aldıktan sonra, gerilla birlikleri önceden belirlenen planlamaya uygun olarak gruplar halinde kente girdiler. Öncelikle karakolu hedefleyen grup seri bir şekilde hedefine yönelerek kısa süre içerisinde etkisizleştirdi. İlçe merkezindeki jandarma karakolu başlangıçta gerillalara karşı koymaya yetmedi. Ancak gerillanın göz açtırmayan etkili ateşiyle, karşı koymaya çalışan düşman askerlerinden ikisinin öldürülüp birinin de yaralanması üzerine karakoldaki hareket derhal etkisizleşti ve kontrol altına alındı.

Karakolun kontrol altına alınması ardından diğer gruplar ilçe merkezine dağıldılar. Gruplardan biri hükümet konağı ile kaymakamın evine yöneldi. Ancak kaymakam daha silah seslerini

Gerillaların zozanda halkla yaptığı bir toplantı

Foto: Berxwedan

duyar duymaz başına gelebilecekleri anlayıp kimbilir nerelere saklandığından bulunamadı. Megafonlarla yapılan çağrılarda, kaymakam ortaya çıkmadığı halde evinin ateşe verileceği duyuruldu. Buna rağmen ortaya çıkan olmadı. Bunun üzerine gerillalar ilçe hükümet binası ile PTT binasını ateşe verdiler. Kaymakamın evi de PTT binasının üst katında bulunmaktadır.

Daha sonra Milli Eğitim Müdürlüğü, Ziraat Bankası, bankaya ait lojmanlar gibi sömürgecilerin tüm kurumları bombalanmak ve ateşe verilmek suretiyle tahrip edildi. Böylelikle TC'ye milyarlarca liralık maddi kayıp verdirilmiş oldu.

Bütün bunlar olurken propaganda grubu da ilçe merkezinin değişik yerlerinde ellerindeki megafonlarla halka yönelik kısa ve

özlü konuşmalar yaparak baskının amacını anlatmaktaydı. Bu grup, ilçe merkezini bir baştan bir başa sürekli dolaşarak gerillanın sesini en geniş kitlelere duyurdu. Yer yer gruplar halinde toplanan ilçe halkı da, gerillaların anlattıklarına sevinç gösterileri ve sloganlarla karşılık vermektedir. Özellikle bayan gerillaların yaptığı konuşmaların kitleleri son derece etkilediği görülmektedir.

Akşam saat 23.00 sıralarına kadar, yaklaşık 2,5-3 saatlik bir süre Norşin'in denetimini elinde tutan ARGK taburu, daha sonra hiçbir kayıp vermeden çekildi. Bu baskın eylemi sadece ilçe halkı üzerinde değil yöredeki geniş kitleler üzerinde de büyük bir etki yarattı. Halkımızın kurtuluşu inancı ve gerillaya güveni bir kat daha pekişti.

Gözaltına alınan suçsuz insanlar ve TC'nin bir kez daha yalana sığınması

Gerillaların görkemli sesini duyduğunda çakal sürüleri gibi korkudan tir tir titreyen sığınacak delik arayan sömürgeci kolluk kuvvetleri, ARGK birlikleri alandan uzaklaştıktan sonra kitleler üzerinde yine aslan kesilmeye çalıştı. İlçe halkı üzerinde terör estiren düşman güçleri, aynı gece 25-30 kadar suçsuz insanı gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar arasında HEP ilçe başkanı da bulunmaktadır. Bu denli planlı bir baskın eyleminin çok güçlü bir istihbarata dayandığını iyi kestirebilen TC, gözaltına aldığı

suçsuz insanları gerillalara bilgi verdiği, yardım ve yataklık yaptığı gerekçesiyle işkenceden geçiriyor.

Diğer yandan ilçe baskının halktan gizlemenin olanaksız olduğunu bilen sömürgeciler, yalan haber ve senaryolar uydurarak gerillanın başarısına gölge düşürmeye çalışıyorlar.

Örneğin, gerillalar Norşin baskınıyla başarıyla gerçekleştiren hiçbir kayıp vermeden geri çekildiği halde, hatta düşman güçleri kurtuluş kuvvetlerimize doğru dürüst bir karşılık bile veremediği halde, ertesi günkü burjuva basınında bir gerillanın öldürüldüğü haberi yer aldı. Özel savaş dairesi kaynaklı bu haber bir de resimle süslenmişti. Ancak gerilla kaynaklarından aldığımız kesin bilgilere göre, öldürülen kişi Güneyli bir mülteciydi ve olayla yakından uzaktan hiçbir ilgisi yoktur. Sömürgeciler bir suçsuz insanı katletmekle yetinmeyip, bunu bir de gerilladır diye sunarak, ahlaksızlıklarını bir kat daha derinleştirmekte hiçbir sakınca görmüyorlar.

Motki ilçesi Kavakbaşı nahiyesine baskın

Motki (Berxwedan): Bêdlis'e bağlı Motki ilçesinin Kavakbaşı nahiyesi, 2 Mayıs günü ARGK'ye bağlı bir gerilla birliği tarafından basıldı. Bölük düzeyindeki ARGK birliği, nahiyenin bütün giriş çıkışlarını kontrol altına aldı ve sömürgeci karakola yö-neldi. Ancak karakolda hiç asker veya polis bulunmadığı, kısa

bir süre önce boşaltılmış olduğu anlaşıldı.

Bunun üzerine nahiye halkını çeşitli yerlerde toplayarak uzun süre propaganda yapan gerillalar, üç saati aşkın süre nahiyede kaldılar. ARGK birliği daha sonra düzenli bir şekilde üssüne çekildi.

ARGK'nin Bêdlis'teki saldırıları Ankara'da büyük telaş yarattı

Şêx Cima (Çeltikli)'da faşist orduya vurulan darbe ve hemen ardından gerçekleştirilen Norşin baskını, sömürgeci-faşist rejimin tepesindekilerin yüreğine korku saldı. Olayların hemen ardından büyük bir telaşla apar topar Norşin'e gelen çok sayıda asker ve sivil yetkili, çeşitli incelemeler yaparak, başarısızlıkları konusunda raporlar hazırlayıp Ankara'ya gönderdiler.

Öte yandan Ankara'da derhal toplanan Bakanlar Kurulu, gerillaya karşı rejimin büyük umutlar bağlayarak oluşturduğu özel timlerin Bêdlis'de bir kez daha yaşadığı iflas ve yenilgi karşısında yeni yöntemler araştırma zorunluluğu duydu. Sonuçta, tamamen subay ve ast-subaylardan oluşturulacak yeni özel timler kurulması ve Kürdistan'daki özel eğitimli jandarma birliklerine daha çok zırhlı araç verilmesi kararlaştırıldı. Çare olarak görülen bu tür girişimlerin de, güçlü bir ivmeyle gelişen mücadelemiz karşısında başarısızlığa mahkum olduğu, daha şimdiden görülebilen açık bir gerçektir.

KÜRDİSTAN'IN HER ALANINDA YOĞUNLAŞAN GERİLLA SALDIRILARIYLA SÖMÜRGEÇİ HEDEFLER SÜREKLİ DÖVÜLÜYOR

Kürdistan'da 1991 Newroz sürecindeki serihildanlarda milyonlara varan kitlelerin ayağa kalkışı ve buna paralel olarak her geçen gün daha da yoğunlaşan gerilla saldırıları, ARGK saflarına çok yoğun bir akını da birlikte getirdi. Öte yandan Güney Kürdistan'da yaşanan gelişmeler ve işbirlikçi önderliklerin yaşadıkları iflas durumu, Kürdistan halkı nezdinde PKK-ERNK-ARGK önderliğinin her zamanından daha çok tek kurtuluş yolu olarak görülmesini sağladı.

Faşist sömürgeci TC'nin içeride ve uluslararası alanda başvurduğu tüm manevralarının, Başkan APO'nun Kürdistan, Türkiye ve dünya kamuoyuna yönelik güçlü politik açıklamalarıyla boşa çıkarılıp etkisizleştirilmesi, her zamankinden daha çok uluslararası bir nitelik kazanmış bulunan Kürdistan sorununun çözümünde PKK-ERNK-ARGK önderliğinin ağırlığını ve vazgeçilmezliğini daha belirgin biçimde ortaya koydu.

Bütün sahte manevralarına rağmen TC'nin Kürdistan sorununa siyasal bir çözüm getirebilecek güç ve yeteneğinin bulunmadığı somut olarak bir kez daha kanıtlanmış oldu. Siyasal çözümlere güç yetiremeyen, en kirli özel savaş ve terör yöntemlerinden başka yol bilmeyen tarafın TC olduğunu dost da, düşman da açıkça görebildi. Bunda, ulusal bağımsızlık mücadelemizin öncüsü PKK'nin politik olgunluğunun ve güçlü taktiklere sahip oluşunun rolü belirleyicidir.

Birtakım sahte manevralarla

mücadelemizi tecrit etmeye çalışırken, kendisi teşhir olmaktan kurtulamayan faşist rejim, yine en iyi bildiği yola, askeri zor ve katliam yöntemine, diğer bir deyimle özel savaş ve devlet terörünü yoğunlaştırma yoluna saptı. Hiç kuşkusuz bu yol, onu hakettiği sona daha çabuk götürecektir.

ARGK, saflarını niteli ve nicel olarak büyük oranda güçlendirerek Kürdistan'ın dört bir yanında, sömürgecilere anladıkları dilden yanıt vermeye devam ediyor. Son dönemde ARGK saflarına çok yoğun bir akın var. Kürdistan'ın birçok il ve ilçelerinden gençler gruplar halinde gerilla saflarına katılıyorlar. Ülke içinde pek çok kalıcı üs ve eğitim kampları bulunmasına rağmen, bazı bölgeler yine de gelenlerin eğitim, lojistik vb. ihtiyaçlarını karşılamada güçlük çektiklerinden bazı istekleri geçici olarak durdurmak zorunda kalmaktadır.

Her gün hızla büyüyen halk kurtuluş ordumuz ARGK, sömürgecilere daha büyük ve etkili darbeler vurarak ulusal kurtuluşçu otoriteyi Kürdistan'ın her alanında güçlendirmektedir.

Çewlik / Dêrsim

Cunek (Yayladere)'de ARGK'den sömürgecilere bir darbe daha

Amed (Berxwedan): Nazîmiye, Gêxî (Kîşî) ve Dep (Karakoçan) arasında bulunan Cunek

Adaylar yemin töreninde

Foto: Berxwedan

(Yayladere)'de ARGK gerillaları sömürgeci ordu birliklerine ağır bir darbe daha indirdi. Böylelikle Cunek'te Aralık 1990'da şehit düşen 11 ARGK savaşçısının intikamı birkaç misliyle alınmış oldu.

30 Nisan veya 1 Mayıs günlerinde Dalbasan karakoluna bağlı askeri devriye operasyondan dönüştürme Kurumuna mevkinde gerillalar tarafından pusuya düşürüldü. Olayda 10'un üzerinde as-

kerin öldürüldüğü ve çok sayıda da'yaralı bulunduğu bildiriliyor. Çarpışmanın çevreden duyulmasını önlemek isteyen sömürgecilerin, birkaç gün olay yeri yakınlarına hiç kimsenin gitmesine izin vermediği için düşmanın kayıplarının kesin sayısı öğrenilmedi.

Bilindiği gibi 1990 Aralık ayında aynı yörede ARGK savaşçılarıyla çarpışmaya giren birlik-

ler, bizzat bu olayda pusuya düşürülen Dalbasan karakoluna bağlı birliklerdi. Dolayısıyla ARGK'nin intikam eylemi son derece isabetli olmuştur.

Olaydan sonra pusuya yerine bırakılan ARGK imzalı bildiride, Cunek'te şehit olan 11 ARGK gerillasının intikamının alındığı belirtilmiştir.

Öte yandan geçtiğimiz Nisan ayının sonlarında Dêrsim'in Xo-

zad ilçesi kırsalında, sömürgeci-lerle işbirliği yapan bir muhtar ajanlık faaliyetleri nedeniyle ARGK gerillaları tarafından ölümlü cezalandırılmıştır.

Wan

Wan merkezinde orduvine saldırı

Wan (Berxwedan): Wan merkezindeki subay orduvine ARGK gerillaları 10 Mayıs gecesi roketlerle saldırı düzenlediler. Saldırı

sonucunda binada büyük hasar meydana gelirken, düşmanın ölü ya da yaralı ne kadar can kaybı verdiği bilinmiyor.

Gerilla kaynaklarının verdiği bilgiye göre, saldırının gerçekleştirildiği gün orduvinde asker ve sivil üst düzey devlet yetkilileri bir toplantı halindedir. Bunun istihbaratını alan bir ARGK şehir timi, gece saat 23.00 civarında orduvinin roket ateşine tutar. İsabetli atışlar sonucu orduvi binası önemli oranda hasara uğrar. Saldırı gerçekleştirildiği sırada söz konusu TC yetkilileri henüz binadan ayrıl-

mamışlardır, ama bunlardan ne kadar kayıp olduğu konusunda herhangi bir bilgi edinilemedi.

Şehrin merkezi bir yerinde ve vali konağına çok yakın mesafede bulunan orduvi binasına gerillalar tarafından gerçekleştirilen saldırı, sömürgecilerin yüreğine korku saldı. Gerillaların izine bile rastlayamayan sömürgeciler olaydan sonra yine birtakım suçsuz insanı gözaltına aldı.

Ertesi gün, yani 1 Mayıs günü Wan merkezinde çok yaygın biçimde ARGK imzalı bildiriler dağıtıldı. Sömürgecilerin orduvi baskını kitlelerden gizlemek

için, "içerde tüp patladı" tarzındaki yalanları da böylece açığa çıktı. Çünkü ARGK imzalı bildiriy eylemin amacını açıklamaktaydı. Bunun üzerine daha da kudurmuş sömürgeciler gözaltına aldıkları suçsuz insanların sayısını daha da arttırdı.

Keyfi gözaltıları protesto amacıyla SP merkezinde açlık grevi başlatıldı

Gerilla karşısındaki acizliğini suçsuz insanları gözaltına alıp

işkence etmekle gidermeye çalışan faşist rejimin bu keyfi uygulamalarını ve ayrıca yeni çıkan "Anti-Terör Yasası"nı protesto etmek amacıyla, Sosyalist Parti il merkezinde açlık grevi başlatıldı.

Açlık grevine 20'nin üzerinde kişi katılıyor. Çok sayıda kitleler tarafından ziyaret edilen eylem yerinde coşkulu bir hava esmektedir. Haberi yayına hazırladığımızda açlık grevi ikinci günündeydi ve grevciler sonuç alınca kadar sürdürmekte kararlı olduklarını söylediler.

ARGK'NİN BASKISI VE AF YASASI'NIN ETKİSİYLE KORUCULUK SİSTEMİ HIZLA ÇÖKÜYOR

Berxwedan muhabirleri bildiriyor

Kürdistan'da sömürgeci-faşist TC'nin otoritesinin yaşamın her alanında adım adım geriletilip yerine ulusal kurtuluşçu otoritenin egemen kılınmasına paralel olarak koruculuk sistemi de hızla çöküşe gitmektedir. Faşist rejimin krizi derinleştikçe, geleceğini şu ya da bu nedenle ona bağlayan işbirlikçi çevrelerde ve bu arada köy korucuları ve korucu başlarında da bir korku, ikilem ve arayış başladı. Tam da bu süreçte PKK 4. Ulusal Kongresi'nde kabul edilen af yasası, son derece isabetli bir karar olduğu ve uygun bir zamanlamaya da denk düştüğü için büyük bir etki yarattı.

Ayrıca son dönemlerde giderek artan gerilla baskısı da bu süreci hızlandıran bir rol oynadı. Kısaca belirtilen bu olguların bir araya gelmesiyle koruculuk sistemindeki çözülme alabildiğine hızlanmıştır. Hezex (İdil), Cizîra Botan, Nisêbîn, Sêrt, Şîrnex, ve daha birçok alanlarda yüzlerce korucu silah bırakmak üzere başvurularda bulunmaktadır.

Gercews'de silah bırakmak isteyen korucular oturma eylemi yaptı

Gercews (Gerçûş)'e bağlı Dîfînê (Üçyol) köyü korucuları devletten aldıkları silahları geri vermek isteyip de TC yetkililerinin silahları geri almaması üzerine, 20 kadar korucu kaymakamlık önünde oturma eylemi başlattı.

Nisan ayının sonlarında Dîfînê köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları, köydeki tüm korucuları silah bırakmaları için ikaz ediyor ve kendilerine on gün süre tanıyor. Tanınan süre sonunda tekrar köye gelen gerillalar korucuların halen silah bırakmadıklarını görünce, köy muhtarı Salih Orhan'ın kardeşi Ahmet Orhan'ı birlikte götürüyorlar ve eğer en kısa sürede silah bırakmazlarsa kendisi de korucu olan bu kişiyi öldüreceklerini belirtiyorlar.

Bunun üzerine Dîfînê köyünün korucuları silahlarını geri vermek üzere Gercews merkezine gelip başvuruda bulunuyorlar. Sömürgeci yetkililer kendilerini ikna ve tehdit yöntemleriyle caydırmak istiyorlar, ancak korucular bundan etkilenmeyip silahları geri vermede ısrar ediyorlar. TC ise silahları geri almayı kabul etmiyor. Araya bazı milletvekillerini de koyup bir sonuç alamayan korucular kayma-

kamlık önünde oturma eylemi başlatıyorlar.

Oturma eylemine katılan Dîfînê köyü korucularından adlarını

Silah bırakıp topluma kabul edilmenin sevinci

öğrenebildiklerimiz şunlar: Ekrem İpek, Adil Orhan, Mahmut Orhan, Abidin Ay, Sabri Ay, Kerim Kaya, Hasan Kaya, Cemil Kaya, Emin Kaya, Ramazan Deniz, Behcet Akdağ, İbrahim Akdağ, Fahrettin Akdağ, Sabri Akdağ, Abdullah Akdağ, Nezir Orhan, Hüseyin Kavak, Hasan İpek, Şexmus Aksak, Tahir Kepmen, M. Salih Orhan (Köy muhtarı ve korucu başı), İsmail Öner ve Reşit Yavuz.

İlçe merkezine gelen vali korucuların görüşme isteğini geri çevirirken, jandarma karakol komutanı koruculuk yapmak istemeyenleri diri diri yakmakla tehdit etti. Ancak korucular silah bırakmakta kararlı olduklarını ve oturma eylemlerini de sürdürceklerini söylüyorlar. Uluslararası Af Örgütü'nden bir heyet de oturma eylemi yapan korucularla görüştü.

Hezex'te koruculara uygulanan ambargonun etkisi genişliyor

Hezex (İdil)'te köy korucularına uygulanan ambargonun etkisi giderek genişliyor. Tutuklanma ve işkence görme pahasına da olsa sömürgecilerin silahlarını geri veren Xîrabê Nêriyan köyünden sonra, daha birçok köyün korucuları istifa etmek

üzere sıraya girdiler. Halk ve esnaf ise ambargoyu sürdürmekte kararlı. "Hezex'te tek bir korucu kalmayacak!" diyorlar. Ambargoya herhangi bir biçimde riayet etmeyen veya gevşetenler halkın büyük tepkisiyle karşılaşılıyor.

gücüyle kendini koruyamıyorsa biz ne yapalım" diyerek adeta sömürgecilerle alay ediyor ve bu kirli işten kesinlikle vazgeceklerini belirtiyordu. Silah bırakanlar arasında Memolan Axrîd, Temerzê, Bêzîrkê köylerinin korucuları da bulunmaktadır.

temini esas olarak aşiret reisleri olan bu tür kişiler aracılığıyla ayakta tutup yaşatabilen TC'nin, bu durum karşısında koruculuk sistemini yaşatabilmesi artık olanaksız görülüyor. Gerilla kaynaklarından da alınan bilgilere göre, yöredeki ERNK ve ARGK temsilci ve komutanlıkları af yasası gereği bu tür başvurular gündeme geldiğinde, politik davranılacağını ve bu tür kişilerin durumlarının çok yönlü ele alınarak değerlendirileceğini belirtmektedir.

Nisêbîn'de silah bırakanlar artarken bırakmayanlar kaçmak zorunda kalıyor

Nisêbîn alanında da korucuların sayıları hızla erimektedir. En azılı ajan ve işbirlikçiler bile yurtseverlere yanaşmakta ve onlarla ilişkilerini düzeltme gayreti içerisine girmektedir. Birçokları kendilerini affettirmek için her yolu deniyor.

Korucuların son olarak toplu silah bıraktıkları bir köy Haferê (Açıköl)'dir. Bu köy işbirlikçilikleriyle ünlü Hemok ağalarına aittir. Köydeki toplam 37 korucudan 27'si silah bırakmak üzere başvuruda bulundu. TC yetkililerinin tüm ısrarlarına rağmen bundan sonra bu işleri yapamayacaklarını kesin bir dille belirttiler. Geri kalan 10 kişi ise, halkın yoğun tepkilerinden dolayı bundan böyle bu köyde yaşamayacaklarını anladıklarından köyü terketmek zorunda kaldı. Haferê'den kaçan bu 10 kişinin Dala (Akçatarla) köyünde saklandıkları ve oradaki koruculara sığındıkları bildirildi. Fakat Dalan korucularının da silah bırakma hazırlığında oldukları, ama gerillaların kendilerini affedeceklerine inanmadıklarından hala tereddütlü davrandıkları söyleniyor.

Nisêbîn muhabirimiz, Haferê'li işbirlikçi Allikê Hemo'nun kendisini affettirmeye çalıştığı, hatıta Haferêli korucuların silah bırakmalarına önyak olduğu ve "Bu köyde silah bırakmayan varsa terketsin yoksa öldürtürüm" dediğini bildiriyor ve şunları ekliyor:

"Nisêbîn'de ajanlar yavaş yavaş bitiyor. Geriye Hamolar'dan Şükrü Akman, Bedri Fikret ve Şexmus Aslan ile Kerim Kerimoğlu kalmıştır. Durum çok iyi. Böyle bir gelişmeyi kolay kolay düşünmezdim. Kürdistan'ın bu kadar değişmesi gerillanın yarattığı bir mucizedir."

Pişmanlık duyup silah bırakmak isteyenler arasında Baho Axa gibi korucubaşları da var

Yöredeki çeşitli kaynaklardan aldığımız haberlere göre, af yasasından yararlanarak silah bırakmak isteyenler sadece korucular değil, yıllar yılı sömürgecilerle işbirliği yapmış ve koruculuk sisteminin oluşturulmasına ön ayak olmuş pek çok aşiret reisi ve korucubaşı da pişmanlık duyarak af yasasından yararlanmak istemektedirler.

Edinilen bilgilere göre, Sêrt ve Şîrnex çevresinde devletle her türlü suç ortaklığına bulaşarak sömürgecilğe hizmet eden ve hizmetleri karşılığında rejim tarafından Güçlûkonak belediye başkanı yapılan Harunan Aşireti reisi Baho Axa da, yaptıklarından pişmanlık duyduğunu belirtmektedir. Zorla koruculuk işine bulaştırıldığını ve bu işe bulaştığına pişman olduğunu söyleyen bu unsur, kendi aşiretinden olan korucuların isterlerse silahlarını bırakabileceklerini söylüyor ve bunların zaten uzun süreden beri operasyonlara çıkmayıp sadece pasif bir konumda kendi köylerini beklediklerini belirtiyor.

Şimdiye kadar koruculuk sis-

Göztaltına alınanların çoğu serbest bırakılmak zorunda kaldı. Şu anda 5 kişinin halen içeride oldukları ve işkence altında bulundukları bildirilmektedir. Göztaltında kalan 5 kişinin adları şöyle: Kadir Emek, Tahir Elmas, Axa Ertaş, Abdulrezak Ertaş ve Naif Ertaş.

Wan alanında kitle ve gerilla faaliyetleri yoğun biçimde devam ediyor

26 Nisan akşamı Wan şehir merkezindeki PTT garajı, ARGK'nin bir şehir gerillası timi tarafından ateşe verildi. Olayda gerillalara engel olmak isteyen bir bekçi ağır yaralandı. Yaralanan bekçinin daha sonra hastanede öldüğü söylenmektedir.

3 Mayıs günü şehir merkezinde Mehmet Şirin Tekin'i anma amacıyla bir korsan gösteri yapıldı. Gösteriye ağırlıklı olarak 100. Yıl Üniversitesi öğrencileri katıldı. Gösteride baştan sona kadar PKK, ERNK ve ARGK yanlısı sloganlar atıldı. Gösteri öncesi ve sonrasında Wan ERNK Örgütü merkezde bildiriler dağıttı, duvarlara afişler astı. Şehrin en işlek bir noktasına da PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'ın büyük boy bir posterı asıldı.

Van Üniversitesi Veteriner Fakültesi öğrencisi, ulusal kurtuluş mücadelesi yanlısı M. Şirin TEKİN, 3 Mayıs 1987 tarihinde faşist milisler tarafından katledilmişti.

ARGK'ye yoğun katılımların olduğu bir alanın da Wan olduğu, son günlerde çok sayıda gencin gerilla safılarına katıldığı ve daha katılmak isteyenlerin de çok olduğu bildirilmektedir.

Şirnex

Gabar'daki çarpışmalarda sömürgeci ordu hezime uğratıldı: 1 üsteğmen 23 asker öldürüldü, 9 asker ağır yaralandı

Şirnex / Cizîra Botan (Berxwedan): Gabar dağında 2 Mayıs günü ARGK'ye bağlı bir gerilla birliği ile sömürgeci ordu birlikleri arasında bir çarpışma meydana geldi. Yer yer ve aralıklı olarak üç gün devam eden çarpışmalarda, ARGK'nin ölümsüz komutanı Agit'in öğrencileri kahrâman gerillalarımız hiçbir kayıp vermeden düşmana unutmayacağı bir ders verdi. Çarpışmalarda 1'i üsteğmen olmak üzere toplam 24 düşman askeri öldürüldü, 9'u ağır olmak üzere pek çoğu yaralı olarak saf dışı bırakıldı.

Yöredeki sağlam kaynaklardan aldığımız bilgilere göre, çarpışmanın başladığı alan Gabar dağının Derşevê mıntıkasında bulunun TV alıcısına yakın bir yerdir. Burada 2 Mayıs akşamı başlayan ve ertesi gün sabaha kadar süren ilk günkü çarpışmalarda öldürülen 1 üsteğmen ile 3 asker cenazeleri, ertesi gün Cizîra Botan'a getirildi. Yer yer devam eden çarpışmanın ikinci gününde de, 6 asker cenazesinin çatışma alanından helikopterlerle getirilip, bilinmeyen çeşitli yerlere gönderildiğine yöre halkı tanık oldu. Son iki günde yaşanan çarpışmalarda da düşmana 14 kayıp verdirildi.

Sömürgeciler tarafından yapılan resmi açıklamada sadece üç askerin öldüğü söylendi. Oysa sadece ilk günün kayıpları bundan çoktu ve Cizîra Botan'a 4 cenazenin getirildiğine yüzlerce kişi tanık olmuştu. TC yetkilileri sadece üç cesedi basın mensuplarına gösterip, kayıplarının ondan ibaret olduğuna inandırma-ya çalıştı.

Çarpışmaların devam ettiği günler boyunca sürekli ve yoğun bir helikopter trafiği gözlemlendi. Bir yandan takviye birlikleri götüren düşman helikopterleri, dönüşlerinde de ölü ve yaralı taşımaktaydı. Çatışmanın üçüncü gününde yöre halkı ilginç bir uygulamaya tanık oldu. Batman'dan havalanan savaş uçaklarının Cudi ve Gabar üzerine doğru çok sayıda uçuşlar gerçekleştirildiği görüldü. Bu uçuşları merakla izleyen halktan görüşlerine başvurduğumuz kişilerin çoğu herhangi bir bombardıman yapıldığını sanmadıklarını, çünkü böyle sesler işitmediklerini söylediler. Hatta bir ara uçuş yapan jetlerin yabancı menşeli olduğu söylentileri de yayıldı. Ancak daha sonra yapılan araştırmalarda, savaş uçaklarının TC'ye ait olduğu anlaşıldı. Herhangi bir bombalama yapılmadığına göre, düşman savaş uçakları ya gerillaların bulunduğu noktaları tespit edemedi veya kayıplarını azaltmak için gerillalara gözdağı vermek, geri çekilmeye zorlamak amacıyla yapıldı uçuşlar.

Bu arada, TC yetkilileri tarafından yayınlan, ABD helikopterlerinin Cudi'de gerillalara ateş ettiği ve 9 gerillanın öldürüldüğü yolundaki haberlerin de asılsız olduğu anlaşıldı.

Duvyan taburu ile Maden karakoluna baskın: 6 düşman askeri öldürüldü

Şirnex-Duvyan (İkizce)'da konumlanmış bulunan TC taburu ile aynı alana yakın Maden karakoluna, 6 Mayıs gecesi ARGK gerillaları tarafından bir saldırı düzenlendi. Saldırı sonunda Duvyan taburundaki askerlerden 6'sının öldüğü ve çok sayıda da yaralı olduğu bildiriliyor.

6 Mayıs akşamı saat 22.00 sıralarında ARGK gerillaları aynı anda iki düşman askeri üssüne birden saldırı gerçekleştirdi. Gerillaların roketleri, kömür ocakları mıntıkasındaki Maden jandarma karakolunu bir anda yerle bir etti. Ancak karakolda hiç kimse bulunmadığı için ölen ya da yaralanan olmadı. Görgü tanıklarının bildirdiğine göre, eğer içeride asker olsaydı, binanın enkazı altından hiçbirinin sağ çıkma ihtimali olmazdı. Karakolda konumlanan düşman birliğinin ya operasyona çıkmış olabileceği ya da sömürgecilerin karakolu tümünden boşaltıp buradan çekildiği tahmin ediliyor. İkinci olasılığın daha doğru olabileceği sanılıyor. Çünkü son zamanlarda yer yer özellikle korumakta güçlük çektiği alanlardaki karakolların boşaltılarak, daha büyük birlikler halinde konumlanmak üzere sömürgeci güçlerin geri çekildiği görülüyor. Olayda ölen veya yaralanan olmasa da karakol binasının yerlebir edilmesiyle düşmana önemli oranda maddi kayıp verdirilmiş.

Aynı anda gerillaların hedefi olan ikinci bir nokta da, kömür ocakları karakolundan takriben 4-5 km mesafedeki Duvyan (İkiz-

ce) taburu oldu.

Gerillaların burada da roket kullandığı bildiriliyor. Çok kısa sürede ve seri biçimde gerçekleşen saldırıda, düşman kuvvetleri henüz toparlanıp karşı koymaya fırsat bulamadan darbeyi vuran gerilla aynı hızla ve hiçbir kayıp vermeden alandan uzaklaştı. Bu saldırı sırasında sömürgeci birliklerden 6 askerin öldüğü, birçoğunun da yaralandığı bildirildi.

TC, olaydan sonra sömürgecilerle kanallarıyla yaptığı açıklamada üç gerillanın öldürüldüğü tarzında haberler yaydıysa da, bunun gerçeğe ilgisi yoktur. Sözü edilen üç ceset, sömürgeci güçlerin katlettiği bazı köylülere ait olabilir.

Özel tim otosu tarandı: 3 ağır yaralı

Şirnex merkezine aşağı yukarı 5 km mesafedeki su deposu yakınlarında devriye gezen özel tim aracının gerillalar tarafından taranması sonucunda, araçta bulunan özel tim elemanlarından 3'ü ağır yaralandı. 14 Mayıs akşamı saat 18.00 sıralarında meydana gelen olay haberinin kente ulaşmasıyla birlikte kısa sürede yayıldığı ve halk tarafından sevinçle karşılandığı bildirildi. Saldırıyı gerçekleştiren ARGK timi kayıp vermeden alandan ayrıldı.

Şirnex ve çevresinde daha pek çok gerilla saldırıları olduğu ve bu saldırılarda düşmana sürekli kayıplar verdirildiği bildiriliyor. Ancak bunların pek çoğu hakkında henüz detaylı bilgiler elimize ulaşmadı.

Örneğin, 2 Mayıs günü Avyan (Dereler) mıntıkası Ermeni Dağı mevkiinde gerillaların döşediği mayına çarpan düşman birliklerine ait bir aracın tümünden tahrip olduğu ve olayda çok sayıda asker öldüğü söylenmektedir. Ancak kesin sonuç bilinmiyor.

Yine aynı günlerde Gabar'ın Harunê bölgesindeki Bana köyü muhtarı işbirlikçi Halil..., köye yapılan baskınla gerillalar tarafından tutuklanıyor ve birlikte dağa götürülüyor. Daha sonra yapılan yargılamasında halka karşı işlediği çok sayıda suçla sabit görülerek ölüm cezasına çarptırılıyor ve cezası da kurşuna dizilmek suretiyle infaz ediliyor.

Licê

ARGK'nin silahları haftalardır susmuyor

Licê / Amed (Berxwedan): Licê ve çevresinde haftalardır ulusal kurtuluş ordumuz ARGK'nin silah sesleri susmuyor. Peş peşe gerçekleştirilen saldırılarla gerillalar faşist ordu sürüleri ile özel tim ve korucu çapulcularına büyük darbeler vuruyor. Hemen hemen hiç kayıp vermeyen gerillanın bu başarısı taktik savaş hattına doğru yaklaşımı ve halktan aldığı yoğun desteğe bağlanmaktadır.

Licê'ye bağlı Mergî köyü yakınlarında 2 Mayıs 1991 tarihinde kurtuluş kuvvetlerimiz ile sömürgecilerin özel tim ve komandolardan oluşan bir birliği arasında çarpışma oldu. Yöredeki gerilla kaynaklarından aldığımız habere göre, olay, ilçe merkezine 12 km mesafede ve Licê'nin kuzeyine düşen Mergî köyünden çıkan bir ARGK birliğinin, köyün hemen yakınında düşman birlikleriyle karşılaşması üzerine meydana geldi. Yaklaşık iki saat kadar sürdüğü

söylenen çarpışma sonucunda, gerillalar üstün cesaret, manevra ve savaş yetenekleriyle sömürgecilerin sayıca kalabalık seçme birliklerinden 9 özel tim elemanını öldürmek ve 15 kadarını da yaralamak suretiyle saf dışı bıraktı. Kendilerini kuşatmaya alıp imha etmeyi planlayan düşman birliğini çil yavrusu gibi dağıtan ARGK birliği hiçbir kayıp vermeden çatışma alanından uzaklaştı. Halk arasında dolaşan söylentilerde ise sömürgecilerin kayıpları çok daha yüksek rakamlar biçiminde ifade ediliyor. Ancak bölgedeki

Bir dinlenme anı

Foto: Berxwedan

hastanelere kaldırılan çok sayıda yaralıdan da ölenler olabileceği belirtiliyor.

9 Mayıs günü Licê'nin Karaz (Kocaköy) mıntıkasında sömürgecilere ait askeri birlik ARGK gerillaları tarafından pusuya düşürüldü. Operasyondan dönen korucu asker karışımı düşman birliğinden 5 asker ve 2 korucu öldürüldü. Ayrıca düşman birliğine ait bir takım silahlara el konuldu. Bu olayın geçtiği yer Şeqlat köyüne yakındır. Bu arada Şeqlat köyünde gerçekleşen ve geçen sayımızda duyurduğumuz çarpışma olayı, adı geçen köyden ihbarcı bir kadının gerillaları ihbar etmesi üzerine çıkmıştı. İhbarı değerlendiren sömürgeci birliklerin gerillaları pusuya düşürmek isterken büyük kayıplar verdiğini geçen sayımızda duyurmuştuk.

Licê

Gerilla uyanyor: "Kürdistan topraklarını kimse parselleyemez."

Licê ve çevresinde bir süreden beri arazide sömürgeci ekipler tarafından kadastro çalışmaları yapıldığı haberini alan gerilla birliği, ekibi araştırır ve Licê merkezinin 4 km kadar güneyindeki Aloxişo mezarısında olduğunu tespit eder. Kadastro ekibinin çalışması yaptığı alana 8 Mayıs günü bir baskın düzenleyen ARGK birliği, ekibi esir alır. Araç hemen orada ateşe verilerek bütün belge ve evraklarla birlikte imha edilir. Ekip personeli de aynı gün akşama kadar gerillaların elinde esir kalır. Akşam saat 20.00 civarında kadastro elemanlarını tekrar serbest bırakan gerillalar, kendilerine şu tembihi yapar: "Bir daha sizleri sömürgeciler adına topraklarımızı parselleyen görmeyelim. Kürdistan toprakla-

rı bizimdir ve artık sahipsiz de değildir. Bundan böyle bu toprakları hiç kimse parselleyemez."

Kesin tarihini öğrenemediğimiz ancak Mayıs'ın ilk haftasında meydana geldiği söylenen bir çarpışma da Zengesor köyünde yaşandı. Gerillalar devriye gezen bir düşman birliğine Zengesor köyü yakınlarında bir saldırı düzenledi. Çıkan çarpışma bir saat kadar sürdü, gerillalar kayıp vermeden olay yerinden uzaklaşırken düşmanın kayıpları konusunda da herhangi bir bilgi alınamadı.

6 Mayıs günü Amed-Çewlik ana karayolunun Licê yakınlarındaki Biryaz ile Xana Kelê (Çeper) köyleri arasında bulunan bir noktada, bir düşman askeri konvoyu pusuya düşürüldü. Ana yol üzerinde bir gerilla pususu olabileceğine pek ihtimal vermeyen düşman birliği neye uğradığını şaşırır. Bu nedenle de gerilla ateşinden sıyrılabilen dönüp verdiği kayıplara bile hiç bakmadan hızla olay yerinden kaçarak uzaklaşır. Sömürgeci ordu sürüsüne burada ne kadar kayıp verdirildiği kesin olarak öğrenilemedi. Aynı gece enkazlarını tümüyle temizleyip olayı örtbas etmek isteyen sömürgeciler bunu başaramazlar. Çünkü ertesi sabah olay yerine giden köylüler büyük oranda kan izlerine rastlarlar. Orada bulunan TC görevlileri trafik kazasına uğramış hayvanların kanı olabileceğini söyleyerek olayı halktan gizlemek isterler, ama buna kimseyi inandıramazlar.

Amed

Kocaköy nahiyesinde pususu, Kralkızı Baraj şantiyesine baskın ve Hezro'da köy baskını

Amed (Berxwedan): Amed merkezine bağlı Kocaköy nahiyesi yakınlarında operasyondan dönen asker-korucu karışımı sömürgeci birliklere ARGK gerillaları pususu kurdu. Edinilen bilgiye göre, iki kol halinde üslere doğru dönen düşman birlikleri gerillaların pususu attığı yerden geçmeyip yollarını değiştiriyorlar. Ancak korucuların ağırlıkta olduğu küçük bir grup, pususu noktasının yakınından geçiyor. Buna rağmen gerillalar bu birliğe saldırıyor ve çarpışma çıkıyor. 10 Mayıs günü meydana gelen bu çarpışmada koruculardan birçoğu yaralanıyor. Çatışma seslerinin çevreden duyulması üzerine diğer büyük düş-

man askeri kolu da çatışma alanına doğru geliyor. Bunun üzerine gerillalar geri çekiliyorlar. Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne getirilen koruculardan durumu ağır olanlardan Ali Kılıç'ın hastanede öldüğü söylenmektedir.

Öte yandan Amed'in Piran (Dicle) ilçesi yakınlarında yapılmı sürdürülen Kralkızı Barajı şantiyesi, 1 Mayıs gecesi gerillalar tarafından basıldı. Şantiyede çalışan işçilerin belirttiğine göre maddi değeri milyarları bulan çok sayıda iş makinası ateşe verilerek tamamiyle kullanılmaz hale getirildi.

24 Nisan tarihinde gerillalar Hezro'nun Şikeft köyüne bir baskın düzenledi. Gerillaların asıl hedefi köy korucularıydı, ama baskın sırasında korucular köyü terketmiş olduklarından hedef olmaktan kurtuldular. Bunun üzerine ARGK birliği köylülerle köy kahvesinde bir süre konuştular, onlara çeşitli konularda bilgi verdiler ve sorularını yanıtladılar. Konuşmalar ağırlıklı olarak koruculuğun amacı ve buna karşı köylülerin nasıl davranması gerektiği üzerineydi. Yapılan birkaç saatlik propaganda konuşmasından sonra köyden ayrılırken gerillalar köylülere alt üç adet tabanca ile koruculardan birinin kardeşini de yanlarında götürdüler. Ancak götürülen kişinin bir süre sonra serbest bırakılarak köyüne döndüğü bildirildi.

Açık görüş yapmalarına izin verilmeyen tutuklu yakınları "Kahrolsun Sömürgecilik", "Bijî PKK" sloganlarıyla yürüdü

12 Mayıs pazar günü "Anneler Günü" nedeniyle cezaevlerinde açık görüş yapılması gerekiyordu. Ancak görüşe giden tutuklu yakınlarına açık görüş yaptırılmayacağı bildirildi. Bunun gerekçesi olarak da yeni çıkan "Anti-Terör Yasası" gösterildi.

Tutuklu yakınları bu uygulamayı kabul etmeyerek sert tepki gösterdi. Çıkan tartışmalar sonuç vermeyince görüşmeciler halk cezaevinin kapısından şehir merkezine doğru bir protesto yürüyüşü başlattı. Kadın, erkek ve çocuklardan oluşan yaklaşık 400 kişilik bir kitle "Kahrolsun sömürgecilik", "Bijî Kurdistan" ve "Bijî PKK" sloganları atarak yürüdüler. Göstericiler Ofis semtine geldiklerinde polis tarafından yolları kesilerek dağıtılmak istendi. Ancak kitle direndi ve dağılmadı. Polisin bazı göstericileri coplaması üzerine kitleler de taş, sopa vb. ile kendilerini savundu. Kortej ilerledikçe katılımlar çoğaldı. Olayların büyüyeceğinden korkan polis geri adım atarak yumuşamaya başladı. Çünkü yürüyüş büyük çaplı bir "Anti-Terör Yasası" protestosuna dönüşebilirdi.

Olay yerine çok sayıda yerli ve yabancı basın mensubunun geldiğini gören polis taktik değiştirerek, yürüyüşçüleri engellemek yerine korteji çembere alarak Dört Yol'daki HEP binasının önüne geldiler. Tutuklu yakınları ve aileleri burada kısa bir miting yaptılar. Sömürgeci uygulamaları ve "Anti-Terör Yasası" denilen ve kökeni Hitler faşizmine dayanan yasayı kına-

yan konuşmalardan sonra yine sloganlar atarak dağıldılar.

Şemzînan

Sömürgecilere bir darbe de Şemzînan'da vuruldu: 3'ü subay toplam 7 kişi öldürüldü

Şemzînan (Berxwedan): Şemzînan yakınlarında 13 Mayıs 1991 tarihinde bir sömürgeci askeri konvoy ARGK gerillaları tarafından pusuya düşürüldü. Olayda 3 subay, 1 başçavuş ve 3 er öldürüldü, 10'u aşkın düşman askeri de yaralandı.

Edinilen bilgilere göre, Şemzînan ve çevresinde devriye gezen bir askeri konvoy, 13 Mayıs akşamı saat 21.00 sıralarında Şemzînan'ın güneydoğu tarafına düşen Katuni ve Kelajker köyleri arasında ARGK birlikleri tarafından pusuya düşürüldü. İlk önce roketlere ve ardından gerillanın etkin çapraz ateşine hedef olan düşman kuvvetleri, ulusal kurtuluş kuvvetlerimize herhangi bir karşılık vermeden ağır kayıplara uğradı. Olayda 1 üstteğmen, 2 asteğmen, 1 asubay başçavuş ve 3 er olmak üzere toplam 7 düşman askeri öldürüldü, 10'dan fazlası da ya-

yük sayıda kayıplar verdirilen alanlardan birisi de Qilaban alanıdır. Yöredeki gerilla kaynaklarından aldığımız haberlere göre son günlerde yaşanan bazı olaylar şöyle:

1 Mayıs günü Qilaban Düzova'da bulunan düşman karakolu ARGK birlikleri tarafından basıldı. Akşam saatlerinde gerçekleştirilen baskında gerillalar roket ve otomatik silahlar kullandı. Karakolda konumlanmış bulunan düşman askerlerinden çok sayıda ölü ve yaralı olduğu bildirilmektedir. Ancak sömürgecilerin kayıpları hakkında kesin bir bilgi henüz elimize ulaşmadı.

2 Mayıs gecesi saat 24.00 sıralarında, Qilaban (Uludere) ile Beleh arasında düşen Ziravik köyünün Kalik mezarı yakınlarında, iki köylü ile TC askerleri arasında sabaha kadar süren bir çatışma oldu.

Çatışmanın saatlerce devam ettiğini gören yöre halkı, önce gerillalarla sömürgeciler arasındaki bir çarpışma olduğunu sandılar. Ancak ertesi sabah olay sona erdikten sonra durum anlaşıldı. Çatışma, sınırın güney kesiminden topladıkları silahlarla dönmekte olan iki yurtsever köylünün TC askerleriyle karşılaşması üzerine çıkmış ve sabaha kadar bir TC birliğiyle çatışan sadece iki köylüdür.

Grupların karşılaşmasında coşku doruktadır

Foto: Berxwedan

ralandı. Pusu eylemini başarıyla gerçekleştiren ARGK birliği hiçbir kayıp vermeden üssüne çekildi. Sömürgecilere vurulan bu darbe halk tarafından sevinçle karşılanırken sömürgeciler bir kez daha kahretti. TC yine yalana başvurarak sadece üç kayıp verdiğini iddia etti. Olayda yaralanan askerlerin uzun süre pusu yerinden alınmasına cesaret edilemediği bildirildi. Daha sonra helikopterlerle yaralıların Wan ve Çolamerg hastanelerine taşındıkları öğrenildi.

Qilaban

ARGK'nin baskın ve saldırılarında sömürgecilere çok sayıda kayıp verdirildi

Qilaban / Şirnex (Berxwedan): Hemen her gün gerçekleştirilen gerilla saldırı ve baskınlarında sömürgecilere bü-

Türk burjuva basınının MİT'e hizmetleri ve sınır ötesi hareket üzerine yalanlar

Türk burjuva basını 5 Mayıs tarihli sayılarında hep bir ağızdan MİT ve Özel Harp Dairesi kaynaklı haberleri manşete çıkararak, korucuların sınır ötesi hareketinde PKK'ye büyük darbe vurulduğunu yazdılar. Olayın olup olmadığı, eğer olduysa oluş biçimi ve sonuçları hakkında hiçbir araştırma yapmadan, doğrudan doğruya MİT'in bildirdiği biçimde ve aynı klişelerle yansıtan Türk burjuva basını ahlaksızlığını bir kez daha kanıtlamış oldu.

Bu haber hakkında yöredeki çeşitli mahabirlerimizden aldığımız bilgiler şöyledir: TC'nin sınır boyundaki alana büyük sayıda özel birlikler sevk ederek Güney'e saldırı hazırlıkları yaptığı doğrudur. Nisēbîn ve Êlîh (Batman)'ten o yöne doğru çok sayıda askeri konvoyun geçtiği bildirildi. Ancak sınır ötesi hareketin yapıldığı konusunda somut bir bilgi yoktur. Eğer yapıldıysa da tarafların o alanda karşılaşmasının mümkün olmadığı anlaşıyor. Çünkü karşılaşma ve önemli bir çarpışma olsa mutlaka yörede duyulacağı söylenmektedir.

vesile edilen olay bu iki ihtimalden birisidir ve hangisi olduğu konusunda da henüz kesin bir bilgi mevcut değildir.

Öte yandan TC'nin geçtiğimiz Mart ayı sonlarında Güney'e yaptığı saldırı hakkında daha ayrıntılı bilgiler elimize ulaştı. Bir kere TC birliklerinin KDP'lilerin o alandaki güçlerinin rehberliğinde hareket ettiği kesinleşti. Ayrıca Qilaban'dan Şemzînan'a kadarki geniş bölgeden 70 bin kişilik bir güçle bu hareketin gerçekleştirildiği açıklığa kavuştu. Güney'in değişik alanlarındaki çarpışmalarda düşmanın korucu ve asker kayıpları 100 civarında ölüdür. Gerillaların ise Şemzînan karşısına düşen bölgede 6 ve Çel (Çukurca) karşısındaki alanda da 4 olmak üzere toplam 10 kayıp verdiği öğrenildi. Şemzînan'da şehit düşen 6 savaşıçından üçü bayandır ve bu savaşıçılar TC ordusuna klavuzluk eden KDP'lilerce şehit edilmiştir. Çel tarafında şehit düşen 4 kişi ise yeni katılan savaşıçılardır. Bu savaşıçılar başka alanda bulunan birliklere ulaştırmakla görevli birlik komutanı Kara Ömer'in de, yaralı olarak TC'ye esir düştüğü bildirilmektedir.

Nisēbîn

Uluslararası yardım konvoyuna saldıran TC timleri olayı gerillalara mal etmek istedi

Nisēbîn (Berxwedan): 7 Mayıs günü Nisēbîn ile Mêrdîn arasında bulunan ve Mêrdîn merkezine bağlı Qesra Ehmedê Xêrê (Esentepe) köyü yakınlarında çoğunluğu İtalyanlara ait ve aralarında Hollanda ve İspanya araçlarının da bulunduğu Güney Kürdistanlılara yardım taşıyan ve sınıra doğru İpek Yolu üzerinden Nisēbîn'e doğru seyreden 24 araçlık bir konvoyu uzaktan otomatik silahlarla yayılım ateşi açılmıştır. Olayda ölen veya yaralanan olmazken, isabet alan bazı araçlarda maddi hasar meydana geldiği bildirilmektedir.

Olaydan sonra Mêrdîn, Nisēbîn ve Kosar (Kızıltepe) bölgelelerinde TC sömürgecilerinin yoğun bir propagandaya başlayarak bu eylemin ARGK gerillaları tarafından yapıldığı yalanını yaymaya çalıştığı görüldü.

Gerillanın diğer eylemlerini ısrarla gizlerken sömürgecilerin böyle yaygın bir propaganda yapması halkın da dikkatlerini çekti. Bölge halkı nezdinde yaptığımız araştırmalarda olayın gerillaların prestijini sarsmak amacıyla TC tarafından geliştirilen bir komplo olduğu anlaşıldı.

Daha sonra ERNK Avrupa Örgütü imzasıyla 10 Mayıs tarihinde yapılan bir açıklamada, olayın dış kamuoyunu aldatmaya yönelik TC'nin bir oyunu olduğu vurgulandı. Açıklamada şunlar belirtildi:

"ARGK gerillalarının bu saldırgan olayla hiçbir ilgisi yoktur. Olay tümüyle bir provokasyon olup Qesra Ehmedê Xêrê'de bulunan TC askerleri tarafından yapılmıştır. Halkımıza karşı vahşi uygulamalarıyla dünya kamuoyu nezdinde teşhir ve tecrit olmuş Türk sömürgecilerinin, ARGK gerillalarının prestijini sarsmak ve dünya kamuoyunu yanıltmak amacıyla bu türden provokatif sal-

Fakat belirtilen tarihlere yakın Hiror'da bir çatışmada iki kişinin öldüğü veya yaralandığı bir olay yaşanmıştır. Bu olay üzerine de iki ayrı söylenti vardır. Birincisine göre, Güney'de silah toplamak isteyen Kuzeyli bazı köylülere KDP'liler saldırı, köylülerden biri ölmüş biri yaralanmıştır. Bu olay üzerine yöredeki ARGK gerillalarının KDP'nin bu tavrına "Kendiniz silahları atıyorsanız bırakın bari düşmanların eline geçeceğine Kürt köylüleri toplansın" diyerek karşı çıkmışlardır.

İkinci söylentiye göre ise, Olay TC'nin bir sınır ötesi harekattır. Harekatı düzenleyen güçler, TC ordusunun Bêcuhê'deki taburu, Andaç (Ortaköy) korucuları ve KDP'li olduğu söylenen Sadiqê Emer ile Berwarî aşireti reisi Adil ve Hamdi Şelazi'nin şahıslarıdır. Olayda biri Elk (Beytüşşebap)'in Hamam köyünden bir de Qilaban'lı Yılmaz kod adındaki olmak üzere iki savaşıçının yaralandığı söylenmektedir. Onca yalan propagandaya

dırlara başvurmaları önümüzdeki günlerde de olasılık dışı değildir. Muhtemel bu tür saldırıların ARGK'ye ait olmaya çağını şimdiden duyuruyoruz."

Nisêbînî bir savaşı kalp yetmezliğinden şehit düştü

ARGK birlikleri arasında uzun süreden beri savaşan Hacı Hüseyin YİĞİT adındaki gerilla kalp yetmezliğinden şehit düştü. Arkadaşları onu doğum yeri olan Dêrê köyüne bıraktılar.

ARGK gerillaları karşısında yenilgi ve başarısızlıktan kurtulamayan Türk sömürgecileri bu olayı bile bir propaganda vesilesi yaparak, kalp yetmezliğinden yaşamını yitiren gerillanın, daha önce çatışmada yaralandığı ve sonradan öldüğü yalanını yaymaya çalıştı.

Hacı Hüseyin YİĞİT yoldaşın cenazesinin doğum yeri olan köye getirildiği haberi çevreden duyulunca, binlerce insan mezarına başına giderek saygı durumunda bulundu. Dêrê köyü gün-

lerce dolup taşı. Köye gelen yollarda ziyaretçi konvoyları oluşt. Cizîra Botan, Sêrt, Amed gibi uzak alanlardan da yüzlerce otomobille ziyaretçiler geldi. Mezarın başında yapılan saygı duruşunun ardından kitle toplu olarak "Bijî PKK", "Bijî ARGK" ve "Bijî Serok APO" sloganlarını haykırdı.

Hezex / Farqîn

TC şimdi de islamcı çevreleri kışkırtmak istiyor

Hezex / Farqîn (Berxwedan): Devrimci direniş mücadelemizin öncüsü PKK'nın din konusunda yaptığı doğru devrimci belirlemeler ve dini inanç sahibi çevrelere yaklaşım konusunda getirdiği olumlu görüşlerin etkisiyle, daha önce devrimcilere düşman olup devletin bir aracı olarak kullanılan geniş kitlelerin ulusal kurtuluşçu saflara akması, sömürgecileri son derece rahatsız etmiştir. Bu gelişmeyi durdurmak için TC'nin şimdi

Doğanın bir parçasıdır gerilla

Foto: Berxwedan

birtakım oyunlar tezgahladığı, bazı bilinçsiz ya da art niyetli islamcı çevreleri kışkırttığı ve yurtseverleri dincilerle çatıştırmak istediği anlaşılmaktadır. Bu girişimin iki örneği son gün-

lerde Hezex (İdil) ve Farqîn (Silvan)'de yaşandı.

Hezex'te islamcı çevrelerden olduğu söylenen Salih Karaaslan adındaki biri, 3 Mayıs günü lise öğrencisi yurtsever bir genci döverek hastanelik ediyor. Adı geçen kişi ulusal kurtuluş mücadelesine düşman biridir. Muhtemelen devletle de doğrudan ilişkisi vardır. Daha önce de ilçe merkezinde bir yurtseveri bıçaklamıştı. Ayrıca yurtseverlerin bildirdiğine göre bu sürekli silahlı dolaşmakta ve okul ve gençlik çevreleri arasında "Biz islamcıyız, istediğimizi yaparız, sizleri ve PKK'lileri yok edeceğiz" türünden sözlerle yurtseverlere gözdağı vermektedir. Ashında islamcılıkla da bir ilişkisi olmayan düşman bir aileden provokatör bir tiptir.

7 Mayıs akşamı Salih Karaaslan'ın ilçe merkezindeki evine giden bir grup gerilla, annesi ve babasıyla konuşup uyarmak isterler. Ancak gerillaları yakalayıp polise teslim etmek isteyen, küfür ve tehditlerle kendileriyle iyilikle konuşmaya gelen gerillaların üzerine gözükara bir düşmanlıkla saldıran aile mensuplarından Sabri Karaaslan ve karısı açılan ateşle yaralanır ve daha sonra ölürler. Oğulları Salih ise, kaçarak karakola sığınır.

Farqîn (Silvan)'de de son günlerde dinci geçinen bazı çevrelerin zaman zaman yurtseverlere saldırdıkları, son olarak da Rıza Kartal adındaki bir yurtseverin kahvehanesini silahla basarak iki kişiyi yaraladıkları bildirilmektedir. Ancak bu olayın siyasal yönünün olup olmadığı henüz kesin olarak öğrenilemedi.

Cizîra Botan

Hoser'deki roketli saldırı tam olarak aydınlanmadı

Cizîra Botan (Berxwedan): Cizîra Botan'a bağlı Hoser (Düzova) köyü karakoluna 20 metre mesafedeki bir eve 30 Nisan gecesi saat 24.00 civarında ilk roket mermisi isabet etti. Evde oturanların yurtseverlere bir düşmanlığı olmadığı söylenmektedir. Bu durumda muhtemelen gerillalar tarafından karakol binasına yönelik bir saldırı düzenlenmek istenmiş olabilir. Her iki merminin aynı eve isabet etmesi, eksik bir istihbarattan kaynaklanmış olabilir.

Olay hakkında gerilla kaynaklarından henüz bir bilgi alamadığımızdan kesin bir şey söy-

lemek mümkün olmuyor. Roket mermilerinin isabet ettiği evde tesadüfen kimse bulunmadığından ölen ya da yaralanan olmadığı bildirilmektedir. Köylülerin anlattığına göre olaydan kısa bir süre sonra köye gelen askerlere yüzbaşı şöyle diyor: "Ulan şimdiye kadar neden 10-15 kişi öldürmediniz, PKK katliamı yaptı der bak onların başına neler açardık."

Faşist subayların bu sözleri, Türk sömürgecilerinin gerçek yüzünü iyi sergilemektedir. Faşist yüzbaşı kadın, çocuk ve yaşlı demeden tüm köylüleri karakol bahçesinde ve yağmur altında sabaha kadar bekletir. Ertesi sabah, ikisi çocuk 7 kişiyi gözaltına alarak birlikte götürür. Gözaltına alınanlar şunlar: Kutbettin Şakçı ve Gulê Sakçı adındaki iki çocuk, Abdülkerim Seçkin, Abdulrahim Seçkin, Hidir Seçkin, Yusuf Evcimek, Ahmet Oruç.

Pazarcix

Yoğunlaşan sömürgeci baskılar protesto edildi

Pazarcix (Berxwedan): Güneybatı Eyaleti ve özellikle de Pazarcix çevresinde son aylarda gerilla faaliyetlerinin yoğunlaşması, alandaki gerilla birliklerinin hızla büyüyerek düşmana darbeler vurması üzerine, sömürgeciler bu alanda kitleler üzerindeki baskılarını alabildiğine arttırdılar. Birçok köyde insanlar zorla korucu yapılmak isteniyor. Ancak yurtsever halk sömürgecilerin bu baskılarına karşı direnerek koruculuğu kabul etmiyor.

Yöre halkının anlattıklarına bakılırsa Botan vb. alanlarda yıllarca önce uygulanan yöntemler şimdi Pazarçix yöresinde deniyor. Çobanların ekmeği bile, gerillalara veriliyor mu, veriliyor mu diye kontrol edilmektedir. Bütün baskılara rağmen yörede gerillalara katılım yoğun olmaktadır. Gençler arasında gerilla kavramı ulaşılması güç ve son derece arzulan bir tatlı hayal gibidir. Bir an önce bu efsanevi duruma ulaşmak için adeta birbirleriyle yarışmaktadır gençler. Yörede yoğunlaşan sömürgeci baskıları protesto etmek amacıyla 9 Mayıs günü ilçe merkezinde bir gösteri ve yürüyüş oldu. Lise öğrencilerinin başlattığı ve halktan da destek gören gösteri 700 kadar kişinin katılımıyla gerçekleşti. Göstericiler son dönemlerde yoğunlaştırılan sömürgeci baskıları protesto ederek ulusal kurtuluşçu sloganlar eşliğinde eylemi sonuçlandırdılar.

Sömürgeci özel savaşın çirkefliliğini gösteren bir olay Pazarçix-Narlı'da yaşandı. Nisan ayı sonlarında yanına silahlar konan bir kadın cesedi, öldürülen gerilladır diye kamuoyuna duyurulmuştu. Oysa yaptığımız araştırmalarda, kadının karakol komutanıyla ilişkisi olan ahlaksız biri olduğu öğrenildi. Muhtemelen bu ilişki nedeniyle bazı zorluklarla karşılaşan faşist komutan, kadını kendisi öldürttü ve bunu da alçakça bir propaganda vesilesi yaparak sonuç almak istedi. Öldürülen kadını çok iyi tanıyan yöre halkı Türk sömürgecilerinin bu kirli oyunundan nefretle söz etmektedir.

Kürdistan'a izne giden bir yurtseverin izlenimleri:

"Kürdistan'da denetimleri artık ARGK yapıyor..."

Ben ülke topraklarından 22 yıldır uzakta, Almanya'da işçi olarak çalışmaktayım. 1983'ten önce hemen hemen her yıl vatanım olan Kürdistan'a izne gidiyordum. Ancak '83'ten sonra bazı akrabalarımın mücadele saflarında olmasından dolayı, ülkedeki aileme devlet tarafından özel bir baskı uygulandı, kardeşlerim birçok kez karakola ve emniyete götürülerek işkenceden geçirildi. O nedenle, o tarihten beri izne gidemedim, daha doğrusu korktuğum için gidemiyordum. Gidemediğim yıllarda kendimi kırmızı bir sacın üzerinde hissettiğimi de söylemek istiyordum. Ülkeye gidip gelmeyi, vatanımı ve halkımı görmeyi çok istiyordum, ama korku daha ağır basıyordu.

Ancak 1990 Newroz'unda 13 PKK militanının Stewr (Savur)'de şehit düşmesinden sonra, kahraman halkımızın gösterdiği serhildanlar bana da cesaret verdi. Bu yılki gelişmeleri de gördükten sonra Newroz'da Kürdistan'a gitmeye karar verdim. (...)

Beş hafta Kürdistan'da kaldıktan sonra Amed'den otobüsle İstanbul'a hareket edeceğim gün, 11 binin üzerinde Amedli Güney Kürdistan'daki durumu protesto etmek için yürüyüş ve miting yaptı. Yapılan gösteride halk, "Bijî PKK", "Bijî Kurdistan", "Bijî Serok APO", "Bim-re Saddam", "Kahrolsun Türk devleti" sloganlarını haykırıyordu. Bu günü gördüğüm için ne kadar mutlu olduğumu, kendimi ne kadar özgür hissettiğimi kimse bilemez.

Gündüz öğleden sonra otobüsle yola koyulduk. Arabada her çeşit Kürtçe kaset vardı. Bir ara genç bir yolcu İbrahim Tathîses'in kasetini teybe koydu. Bunun üzerine orta yaşlı birisi hemen kalkıp, "Siz hala utanmıyor musunuz bu ahlaksızların kasetlerini dinlemeye" dedi. Kaseti koyan genç bu sözler karşısında ne diyeceğini şaşırarak kıpkırmızı oldu. Yeniden Hunerkom'un kasetini teybe koydu.

Akşama doğru Maden'e uğradığımızda yolda "Bijî PKK" sloganının yazılı olduğu pankart asılıydı. Otobüsümüz, benzinlikten hareket ettikten yarım saat sonra, iki dağın arasında elinde kırmızı bir işaret bulunan bir grup tarafından durduruldu. Otobüsü durduranlardan biri binerek, "Hiç korkmayın bir şey yoktur. Biz bir görev gereği otobüsünü durdurduk. Kimlik kontrolünden sonra tekrar yolunuza devam edebilirsiniz" dedikten sonra, dışarda olanlardan üç kişi ellerinde keskin bir zer renkli ERNK bayrağını açarak otobüse bindiler. O ana kadar ben bunların kim olduklarını anlayamamıştım. Bizleri dışarı çıkararak tek tek kimlik kontrolünden geçirdiler. Arkadaşların yaptıkları konuşma ve açtıkları bayraklar beni o kadar etkiledi ki, kendimi adeta bağımsız bir Kürdistan'da hissettim. Ve o zaman duyduğum mutluluğun tüm halkımıza nasip olmasını dilerken, diğer yandan da uzun süredir mücadele saflarında olan yakınlarımızı da burada görme mutluluğuna erişmek istedim. Çok mutluydum, çünkü artık gerillalarımız Kürdistan'ın dağlarında, ovalarında, yollarında ve şehirlerinde denetimlerini icra etmişlerdi.

15 arkadaş otobüsün yanında dururken, 15-20 arkadaş da otobüsten biraz uzakta duruyordu. Ben otobüsten inerken bir arkadaş pasaportumu alıp baktı, Hannover'den geldiğimi ve soyadımı öğrendiğinde daha da sevindim. Arkadaşların o süre içinde candan ve sıcak yaklaşım ve konuşmaları otobüste bulunan tüm insanları etkilemişti.

Hiç ummadığım bir fırsat elim geçmişti. Arkadaşlarla bu ortamda böyle karşılaşmak beni oldukça sevindirmişti ve ben arkadaşların yanında daha fazla kalıp sohbet etmek istiyordum. Pasaportumu kontrol eden arkadaş bana hiç de yabancı gelmiyordu, bir yerlerden tanıdığımı biliyordum, ancak nereden olduğunu bir türlü çıkaramıyordum. Hele kendisinin de "Amed

nasıl beni tanımadın" demesi beni daha da meraklandırıyor. Yaklaşık yarım saatlik sohbetten sonra grup sorumlusu, "Biz bu eylemi bir görev olarak yaptık. Bizim bir hedefimiz var. Buna ulaşmada heptimize görevler düşüyor. Biz sizlerin mutluluğu için savaşıyoruz" biçiminde eylemin amacını açıklayan bir konuşma yaptı.

Kahraman gerillalarımızın içinde ve ulusal bayrağımızın dalgalandığı bir ortamda o kadar mutluydum ki, kanatlarım olsa hemen uçardım sevincimden.

Ayrılacakları anda arkadaşlara, "Avrupa'da bulunan arkadaş ve halkımıza söylemek istediğiniz birşey var mı?" diye sordum. Bunun üzerine bana, "Orada bulunan arkadaşlarımızdan ve halkımızdan ülkeye dönmeleri, çalışmalarını daha güçlü yürütmeleri ve bunun için de ülkedeki gelişmeleri ruhen yaşamalarını istiyoruz. Bizler burada halkımızla iç içe olduğumuz ve vatan topraklarımızda düşmana karşı savaştığımız için çok mutlu ve gururluyuz. Avrupa'da bulunan tüm arkadaşlara ve halkımıza selamlarımızı iletin" dediler. Daha sonra sarılarak ayrıldık.

Benim gibi uzun zamandan beri Kürdistan'dan ayrı kalan veya hala ülkede yaşanan gerçeği kavramayanlara diyeceğim şudur: Gidin Kürdistan'ı görün, gelişmeleri kavrayın ve burada bulunduğunuz sürece halkımızın önderleri PKK, ERNK ve ARGK'ye maddi-manevi, elinizden gelen tüm katkıları sunun!

Kulakları tıkanan, gözleri görmeyenler, gerçekliği bilmek istemeyenler, Partimizin gücünü ve yüceliğini küçük görenler gitsinler kendi gözleriyle Kürdistan'ı ve Kürdistan halkının PKK önderliğindeki mücadelesiyle var olduğunu görsünler. Seçimlerini doğru yapsınlar.

- An Kurdistan an neman!
- Bijî Serok APO!

Ö. Haklı / Hannover
4 Mayıs 1991

Sêrt / Berwarî / Dih

Kent ve kır gerillasından yoğun saldırılar

Sêrt / Berwarî (Berxwedan): Sêrt, Berwarî (Pervari) ve Dih (Eruh) çevresinde gerillalar kent merkezleri ile kırsal alanlarda sömürgeci hedeflere yönelik çok sayıda saldırılar gerçekleştirdi. Düşmana önemli zayıflar verdirilen bu saldırılardan öğrenebildiklerimizden bazıları şöyle:

1 Mayıs günü Sêrt şehir merkezinde, Jandarma Alay Komutanlığında görevli Ahmet ... adındaki bir sorgucunun evi ARGK şehir timleri tarafından tarandı. Adı geçen işkenceci evde olmadığından kurtulabilmiş, olayda evdekilerden birisi yaralanmıştır.

Berwarî'nin Xêrxor mevkiinde 29 Nisan tarihinde ARGK gerilla birlikleri ile sömürgeci ordu birlikleri arasında büyük boyutta bir çarpışma meydana gelmiştir. Gerilla kaynaklarından bu çarpışma ile ilgili bilgiler henüz elimize ulaşmadı. Halk arasında konuşulanlara göre çarpışmada 30 kadar düşman askeri'nin öldürüldüğü ve 1 gerillanın da şehit düştüğü söylenmektedir.

Nisan ayının son günlerinde Berwarî'ye bağlı Cemê Pirê köyündeki düşman karakolunda ARGK birlikleri bir saldırı dü-

zenledi. Olayda gerilla kayıp vermezken düşmanın kayıpları konusunda somut bir bilgi edilemedi.

Korucu ve asker karışımı bir düşman birliği Pirê köyünden Sêrt'e doğru giderlerken, Kelê ile Ebubekir arasındaki muntıkada ARGK gerillalarının saldırısıyla karşılaşılır. Burada çıkan çarpışmanın saatlerce devam ettiği ve bir düşman uzman çavuşunun ağır yaralandığı kesin olarak belirlendi. Bunun dışında düşmanın ne kadar kayıpları olduğu öğrenilemedi. Gerillalar burada herhangi bir kayıp vermeden üstlerine dönmüşlerdir.

6 Mayıs tarihinde Berwarî'nin Xêrxor muntıkasında ARGK gerillalarının bir düşman konvoyuna saldırısı sonucunda 1 astsubay uzman çavuş ve 3 er öldürüldü. Olayda 6 askerin de yaralandığı bildirilmektedir. Gerillanın kaybı yoktur.

Xîzxêr (Şirvan)'in Kerxwar muntıkasında 19 Nisan tarihinde meydana gelen çarpışmada bir korucu ağır yaralandı. Gerillalar kayıp vermedi.

Dih'e bağlı Nivîlan köyü civarında 8-9 Mayıs gecesi ARGK gerillalarıyla asker-korucu karışımı sömürgeci birlikler arasında çarpışma oldu. Olayda asker ve korucuların büyük kayıplar verdiği söyleniyor, ancak kesin sayı öğrenilemedi. Çarpışma sona erdikten sonra adı geçen köye baskın düzenleyen sömürgeci güçler, bir yurtsevere ait bir evde bant, kitap ve mernîler bu-

"Şêr Şêre çî jîne çî mêre"

Foto: Berxwedan

lunduğu gerekçesiyle bu yurtseveri gözaltına aldılar. Ayrıca köy muhtarına da, içeriği öğrenilemeyen birtakım evrakın zorla imzalatıldığı bildirilmektedir.

Serhedan

ARGK'nin ilçe baskınları ve yoğun saldırılar

Berxwedan Haber Merkezi

Serhedan Eyaleti'nde son haftalarda gerilla saldırı ve baskınlarına ilişkin pek çok haberler

gelmektedir. Ancak bu haberlerin ayrıntılarını şimdiye kadar gerilla kaynaklarından ya da yöredeki muhabirlerimizden öğrenme olanağı olmadı. Aşağıdaki bazı haberleri bölgeden çeşitli yurtseverlerin verdikleri bilgilere dayanarak sunuyoruz:

Nisan ayının son günlerinde İdir (İğdır) yakınlarındaki bir düşman karakoluna ARGK gerillaları saldırı düzenlediler. Tahrip edilen karakol binasındaki askerlerden ölen ve yaralananlar bulunduğu söylenmektedir.

ARGK gerillaları 29 veya 30 Nisan günü akşamı Serhedan (Kars)'ın Têkor (Digor) ilçesine baskın düzenlendi. Emniyet Mü-

dürlüğü ve hükümet binalarının roketlenerek tahrip edildiği eylemde gerillalar, herhangi bir kayıp vermeden geri çekildi.

Qaqışman çevresinde Mayıs ayı başlarında ARGK gerillaları ile düşman birlikleri arasında yer yer şiddetli çarpışmalar yaşandı. Bu çarpışmalarda sömürgeci birliklerden subay, özel tim elemanı ve askerlerden çok sayıda ölü ve yaralı olduğu bildirilmektedir.

Öte yandan Nisan ayı başlarında Bazîd (Doğubeyazıt) yakınlarındaki bir düşman karakoluna saldırıan ARGK birliklerinin sömürgecilere ağır kayıp verdirdiği bildirildi.

KAMUOYUNA

Siyasi iktidar, derinleşen toplumsal kriz karşısında giderek daha fazla çaresiz kalıyor. Dayandığı tabanı yitirirken meşru zemin arayışlarına girmeye, taban oluşturmaya ve kendini tehdit eden Türkiye ve Kürdistan'daki mücadeleye karşı da yeni saldırılar planlıyor.

İktidar son emperyalist savaştan da yararlanarak devrimci halk muhalefeti ni ezme çabı. Halkın örgütlü güçleri bunu büyük oranda boşa çıkardılar. Emperyalist ve gerici savaşta Amerika emperyalizmine kul köle olan iktidar, emekçi yığınlara karşı acımasız ve kuralsız bir savaşın da yürütücüsü oldu.

Biz yandan devlet terörü yoğunlaştırılırken, diğer yandan şubelerde, karakollarda insanlar pespeşe öldürüldü, sakat bırakıldı ve insanlara yoğun işkenceler uygulandı. İşkence böylesine boyutlandırılıp mahalle karakolları bile işkence merkezleri yapılırken, Kürdistan'da da yoksul Kürt köylülerine yönelik kitlesel işkence yöntemlerine başvurmaya olağan hale getirildi.

Zamlar, yaygın bir biçimde işten çıkarmalar ve işsizlik arttırılarak yaşam her geçen gün emekçi yığınlar açısından çekilmez hale getirildi. İşçilerin, memurların, köylülerin insanca yaşam talebi hep gözardı edildi. Hak talebinde bulunmak, insanca yaşam koşullarını savunmak, ücret artışı ve sosyal haklar istemek, işkenceye karşı çıkmak, devlet terörünü protesto etmek suç sayıldı. Ve tüm bunların bedeli işkence, cop, kurşun, hapis, sürgün, işten atılmalar ve insanlık dışı uygulamalar oldu.

Siyasal iktidarın tüm demokrasi vaadlerine, halkın taleplerinin karşılanacağı demagojilerine karşın, halkın büyük çoğunluğu bağımsızlık, demokrasi ve insanca yaşam özlendiklerini giderek daha da güçlü bir şekilde dile getirmektedir. Siyasal iktidar, sıkışmışlığın ve krizin etkisiyle kendini yeterince güçlü görememekte ve iç çelişkilerinin

derinleşmesinin de etkisiyle kendini "yenilemeye" çalışmaktadır.

Genelde ise, Ortadoğu'da Türkiye, emperyalizmin Körfez krizi nedeniyle kendisine vermeye çalıştığı daha cüretkar uşaklık rolüne soyunmak istemektedir. Bu yeni rolde emperyalizmin jandarması olmak görevini daha iyi yapmak da vardır. Ortadoğu halklarına yönelik "yeni düzen" içinde Türkiye kendisine verilen rolü severek oynayacaktır.

ABD'ye ve AT'yi oluşturan emperyalist ülkelere kendini ispat etmek için her türlü onursuzca şeyi kabul eden siyasi iktidar, ABD emperyalizminin istemleri doğrultusunda ülkede yeni bir "demokrasi" vitrini düzenlemeye çalışıyor.

Günlerdir kamuoyunu ANAP kurmayları hazırlanıp sunulan Amerikan planlarıyla yönlendiren iktidar, siyasal hesaplar peşindedir. Kısaca yıllardır oynanan oyunların bir yenisini ve daha kurnazcasını, daha aldatıcı olanını, şirin gözükeneğini oynamaktadır. İşin ilginç yanı, bu oyunda herkese bir rol verilmiş istenmesidir. Hazırlanan "paket"lerde neler ve kimler yok ki!

Yıllardır cezaevlerinde her türlü saldırı, işkence ve baskı ile yaşatılmış ve eşikte duran hücre tipi cezaevleri ile de tehdit edilen biz siyasal tutsaklara yönelik ise daha, sinsî bir plan gündemdedir.

Yıllardır sürgün, göç, katliam ve işkencelerle yüzyüze kalan Kürt halkına yönelik saldırılar, yeni boyutlarıyla daha da arttırılmak istenmektedir. Hiç bir ayırım yapmaksızın yaşlı-geni, kadın-erkek demeden saldırıya uğrayan emekçi halkımız, göstermelik demokrasiyle kandırılmak istenmektedir.

Bu koşullarda iktidar 141-142'nin, Kürtçe yasasının kaldırılmasını ve şartlı salıvermeyi, Anayasa değişikliği gibi konuları gündeme getirmiş bulunuyor. Kuşkusuz tüm bunlara karşı biz tutsakların da söyleyecekleri vardır. Ancak burada bizleri daha yakından ilgilendiren boyutuyla, şartlı salıverme ve son dönemdeki "demokrasi" atağı konusuna değinmek istiyoruz.

Siyasal iktidar halkı aldatmak, kendine meşru zemin yaratmak, devrimci mücadelesinin altını oymak ve kendisini yeni

saldırılarına hazırlamak için manevralar yapmaktadır. Devrimci mücadeleye karşı siyasal zaferler kazanmak istenmesi, tüm bu manevraların odağında yer almaktadır.

141-142'yi, Kürtçe yasasını kaldırmakla ve şartlı salıverme ile bu ülkeye demokrasi gelmeyecektir. 141-142'yi kaldırmak için manevra yapan bu iktidar, hemen ardından adına "Anti-Terör Yasası" dediği yeni faşist yasalar çıkarıyor. Faşist TC Anti-Terör Yasası'yla kendisini geleceğe hazırlıyor. Göstermelik hukuku bile rafa kaldırarak, devrimci hareketleri kitlelerden tecrit ederek marjinal bir hale getirmeye ve yok etmenin zeminini oluşturmaya çalışıyor.

Anti-Terör Yasası ile işkenceyi, katliamları, fiziki yok etmeleri, tecrit politikalarını meşrulaştırmayı hedefleyen iktidar, mücadeleyi boğabilmek amacıyla her türlü yöntemle başvuruyor. Bu yasa, onların umudu haline geldi. Zira bu yasayla herşeyi halledeceklerini sanıyorlar. Ama yanlışlıklarını anlayacaklardır.

Burjuva demokrasisi konusunda kendisine güvenen bir iktidar, Anti-Terör Yasası'na gerek duymaz. Ama bugünkü iktidar ve onların destekçisi burjuvalar güçsüzdür. Emperyalist efendilerine ödedikleri diyetler nedeniyle açgözlülükleri her gün daha da artmaktadır. Böylece, daha fazla sömürü siyasal krizi derinleştirirken, hak talebinde bulunan işçilere, köylülere, memurlara ise, iktidar hak yerine terörü dayatmaya devam edecektir. Demokrasi oyununun perde arkasında Anti-Terör Yasası ile hazırlanan işkencelerin, katliamların ve diğer terör planlarının sırrı buradadır. Demokrasicilik oyunu göz boyamacı yöntemlerle sürecektir.

Siyasi iktidar cezaevleri cephesinde "a" çıkardığını, cezaevlerinin boşalacağını söylerken, hücre tipi cezaevleri, canlı tabutluklar açarak halka ve devrimcilere karşı gerçek tavrını ortaya koyuyor. Cezaevleri ağırlaştırılıyor; devrimcileri, illericileri, halkın yanında yer alan insanları cezaevlerinde fiziksel olarak çürütmenin yolları aranıyor.

Bir yandan düşünce özgürlüğü deniyor, diğer yandan sosyalist basın susturulmaya, düşüncelere gem vurulmaya

çalışılıyor. İşte, siyasi iktidarın anladığı demokrasi budur. Onlar demokrasi değil, faşist sömürü düzenleri için "istikrar" istiyor.

Biz siyasal tutsaklara yönelik olarak da, "a" ardına gizlenerek çok daha ağır saldırılara zemin hazırlanıyor. Hücre tipi cezaevleri bu yolla meşrulaştırılmaya, işkence savunulmaya çalışılıyor. Yıllardır cezaevlerinde yatan tutsaklar, bu kez de mekan değişimi ile "açık cezaevi"nde ceza, işkence, polis takibi altında yaşatılmak isteniyor. Kısaca "ya düşünceni terk edeceksin, düzenin adamı olacaksın" deniyor, "ya da ucunda tekrar zindan, işkence, polis takibati olan bir yaşam" dayatılıyor.

Egemen sınıflar bugün, daha cüretkar oynuyor, daha cüretkar adımlar atıyorlar. Cezaevlerinin "boşaltılması" bu planın bir parçasıdır. Ve bu plan gelecek için oynanan oyunların da bir parçasını oluşturuyor. Mücadelenin altındaki zeminin oyulmaya, devrimci hareketlere ağır darbeler vurulmaya çalışılıyor. İktidar geleceği kazanmak, "istikrar"ı sağlamak istiyor. Bunun için de siyasal hesaplar peşindedir. Ve bitmişliğini, kokmuşluğunu bu adımlarla siyasal bir "zafer"e dönüştürmeye çalışıyor. Manevrasının altında bütünüyle bu yatmaktadır.

Faşist TC'nin beklentilerine, manevralarına ve siyasal hesap peşinde koşmasına rağmen, biz siyasal tutsaklar iktidarın beklentilerini gerçekleştirmesine izin vermeyecek, oyunlarını bozacak ve bağımsızlık, demokrasi sosyalizm kavgasını sürdürmeye devam edeceğiz.

Bizler faşist TC'nin ve sömürücü iktidarın bu manevralarını kamuoyuna duyuruyor, yeni saldırılar karşısında tüm devrimci, demokrat güçleri birlikte tavır almaya çağırıyoruz.

Sağmacılar Cezaevi'ndeki Devrimci Sol, MLSPB, TKP/ML TİKKO, TDKP, TKİH, TKP/ML Hareketi, TİKB, DY, PKK, DKP, TKP-Kıvılcım, TKP-B, Direniş Hareketi, Devrimci Birlik, TKP/ML, 16-H Davaları Tutsakları

1991: TÜRKİYE'DE 1 Mayıs HALA YASAK

* Kürdistan ve Türkiye'nin birçok kentinde 1 Mayıs korsan gösterilerle kutlandı * Polis yüzlerce kişiyi gözaltına aldı

Berxwedan Haber Merkezi

Baştarafı 1. sayfada

renişler, rejimi 1991'de Newroz'u resmi bayram ilan edecek denli geriletti. Bu gerçekliğin, Türkiye'de 1 Mayıs yasasının nasıl aşılması gerektiği yolunda Türkiye işçi sınıfı ve devrimcileri için öğretici bir deneyim olmasını diliyoruz.

Kürdistan ve Türkiye'de 1 Mayıs nisbeten durgun geçti. Kürdistan'ın en yoğun işçi kenti Elîh (Batman)'de 1 Mayıs sakin ve durgun geçerken, Amed ve Dêrsim'de yer yer korsan gösteriler oldu. Wêranşar ve Riha'da, 1 Mayıs tutuklamalarını protesto amacıyla açlık grevleri başladı. Türkiye metropollerinden İzmir'de bir iznili miting yapılırken İstanbul, Ankara, Adana, İzmir gibi yerlerde ise korsan gösteriler ve salon toplantıları ile kutlandı.

riler ve salon toplantıları ile kutlandı.

Amed: ERNK 1 Mayıs öncesinde kent merkezinde dağıttığı yayın bildirilerle halkı direnişe çağırdı. 1 Mayıs günü aralıksız ve şiddetli bir yağmura rağmen Melikahmet ve Bağlar gibi semtlerde korsan gösteriler oldu. Ayrıca Petrol-İş iki saat kadar işi bırakma eylemi yaptı. Belediye işçileri ise Belediye önünde davullu-zurnalı gösterilerde bulundular. Burada özellikle bayan işçilerin kararlı ve coşkulu tutumları dikkat çekti.

Öte yandan Dicle Üniversitesi'nde 150 öğrencinin girişimi ile başlayan ve daha sonra 500 kadar kişinin katıldığı bir korsan gösteri oldu.

Dêrsim: Valilik miting için ya-

pılan başvuruyu kabul etmedi. Bazı işçiler işyerlerinde bildiriler okuyarak kutlarken, Köy Hizmetleri işçileri ile bazı gençler ve öğrenciler korsan gösteri ve yürüyüş yaptılar. Polisin müdahalesi sonucu bazı gözaltına almalarda olduğu bildiriliyor.

Wêranşar: 1 Mayıs günü ilçe merkezinde bazı öğrenci gençlerin gözaltına alınmalarını protesto amacıyla 2 Mayıs'ta 150 kadar kişi HEP merkezinde açlık grevi başlattı. Aynı gün grevçileri desteklemek amacıyla bir grup genç "Bijî PKK", "Bijî Serok APO" sloganıyla yürüdü. Açlık grevi üç gün sürdürüldü ve sona erdi. Bu arada 1 Mayıs günü gözaltına alınanlardan 10'u tutuklanarak Riha cezaevine gönderildi. Aralarında üç HEP yöneticisinin de bulunduğu tutuklular şunlar: **Sezal Özkan**, Çeçen Topçu, **Nedim Oktay** (Bu üç kişi HEP yöneticisi), **Cebrail Sayar**, **İbrahim Bahçeli**, **Mehmet Vurgun**, **Lokman Alıcıoğlu**, **Mahmut Tarak**, **Aysel Hoca** (Soyadı öğrenilemedi, lise öğretmeni) ve **Falk Oğaç**.

Riha: Wêranşar'dakileri desteklemek amacıyla Riha (Urfa)'da da HEP merkezinde 100 civarında kişi açlık grevine başladı. Buradaki açlık grevi üç gün sürdürüldükten sonra sona erdirildi.

İstanbul: Devlet daha 1 Mayıs'tan günlerce önce kentte adeta sıkıyönetim ilan etmişti. Bir hafta öncesinde alarm verilmiş ve 20 bin polis görevlendirilmişti. Buna rağmen Saraçhane, Unkapanı, Kazlıçeşme, Eminönü, Sultanhamam, Harbiye, Cerrahpaşa, Fatih, Kadıköy, Beyazıt, Bakırköy, Sultanahmet, Feriköy ve Kartal semtlerinde işçi ve genç kesimlerin yoğunlukta olduğu korsan gösteriler yapıldı. Yer yer polisle çatışmalar yaşandı. 10'u aşkın gösterici ile 4 polisin yaralandığı bildirildi. 600'ü aşkın kişi de gözaltına alındı.

İzmir: 1 Mayıs Konak'ta Eski Balık Hali denilen alanda saat 10.000'da başlayan yasal bir mitingle kutlandı. Sendikaların düzenlediği mitinge YXK etkin biçimde katıldı. 10 bine yakın kişinin katıldığı miting genelde olaysız geçti, ancak dağılmadan sonra 5 kişinin gözaltına alındığı söylendi.

YXK ise İzmir'de 1 Mayıs'ı militanca kutladı. Gürçeşme yolu üzerinde Polis Koleji'ne 300 m. kadar uzaklıkta ve ayrıca Gürçeşme semtinde korsan gösteriler yapıldı. YXK imzalı 1 Mayıs bildirilerinden çok sayıda dağıtılırken "Bijî Yek Gulan" "Yaşasın PKK-ERNK-ARGK" ve "Bijî Kürdistan" sloganları atıldı. Yollar, benzin dökülerek ateşe verildi.

Ankara: Bazı yerlerde iş durdurulurken, genelde salon toplantıları biçiminde geçti. Öğleden sonraki saatlerde, Siyasal Bilgiler, Hukuk ve Basın-Yayın'ın bulunduğu Cebeci alanında 300 kadar kişinin katıldığı korsan gösteriler yapıldı. Müdahale eden polisler göstericiler arasında çatışma çıktı. 50 kadar kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Kürdistan ve Türkiye'nin diğer bazı kentlerinde de meydana gelen benzer olaylarda yüzlerce kişi gözaltına alındı.

YURTSEVER DİYARBAKIR İŞÇİLERİNE

1 MAYIS'A HEP BİRLİKTE SAHİP ÇIKALIM!

1876'da ABD'nin, Şikago kentinde işçilerin 12 saatin üzerinde mesai süresi ve ağır çalışma koşullarını kaldırmak istemleriyle başlayan direniş ve protesto gösterilerinde, yüzlerce işçi katledilirken, binlercesi de yaralanmıştır. ABD'de, işçilerin başkaldırısıyla işçi sınıfına dayatılan kölece yaşam son bulmuş, 8 saatlik mesai süresi ile birçok sosyal haklar kazanıldığı gibi, işçi sınıfının bu görkemli direnişinin anısına her yılın 1 Mayıs günü, işçi bayramı ve işçilerin uluslararası dayanışma günü olarak kutlana gelmiştir.

1 Mayıs, dünyanın hemen hemen her yerinde, işçi sınıfı önderliğinde çeşitli şekillerde kutlanırken, TC egemen güçleri ise bunu yasaklayarak, 1 Mayıs'ı kutlamak isteyen işçi sınıfına saldırarak kan dökmeğetedir. Her yılın 1 Mayıs günü meydanlara çıkan, Kürdistanlı ve Türkiyeli işçi sınıfına, kendi kanlı dişlerini gösteren TC, emeğin karşısında yer alarak sermayeyi nasıl koruduğunu ve işçi sınıfına nasıl düşman olduğunu göstermektedir. 1 Mayıs kutlamalarının yasaklandığı, sayılı ülkelerden biri olan sömürgeci-faşist TC, bununla ne kadar ilkel ve barbar olduğunu ortaya koyarken, son günlerde demokratik olma yolundaki sözlerini de yalanlamaktadır. Kürdistan proletaryası, işçi sınıfı ve ezilen halkların dayanışma günü olan 1 Mayıs'ı Kürdistan İşçi Partisi (PKK) önderliğinde militanca bir direnişle yürüttüğü ulusal-sınıfsal mücadelesiyle karşılamakta, Türkiye ve Ortadoğu işçi sınıfları ile dayanışmanın en güzel örneğini sunmaktadır.

1 Mayıs'ı tıpkı NEWROZ gibi Kürdistan'ın bağımsızlık ve özgürlüğü için verilen savaşta mücadelemize yeni kazanım ve mevziler elde etme, özgürlük türkülerimizi, marşlarımızı alanlarda haykırma, düşmana daha büyük darbeler indirme gününe çevirip, yeni serhildanlara dönüştürelim. Bağımsız, özgür, demokratik ve sömürsüz bir Kürdistan yaratma kavgasını veren Partimiz PKK saflarında yerimizi alalım.

Direnen Kürdistan halkı kazanacaktır!

Kürdistan halkı!

Halk olarak tarihimizde ilk kez kurtuluşa en yakın olduğumuz bir dönem yaşıyoruz. Bunun yanında büyük katliamlarla, emperyalizm ve sömürgeci ülkelerin büyük komplo ve oyunları da karşı karşıyayız. Bu kadar yakın olan kurtuluşa ulaşmamız, önümüze konulan bu karşı-devrimci oyunları, derinliğine kavramamız ve boşa çıkarmamıza bağlıdır.

Körfez krizinin bitimi sırasında savaşın yeni bir boyut kazandığı görüldü. Güney Kürdistan'da bir halk ayaklanması yaşandı. Gerekli hazırlık, örgüt-

me ve önderlikten yoksun olarak başlayıp emperyalist güçlerin üzerinde hesap yaptığı bu halk hareketi, emperyalistlerin ve sömürgecilerin çıkarları ile çelişmesi nedeni ile yenilgiye sürüklendi.

ABD bu halk hareketinin denetimden bütünüyle çıkarak devrime yönelebileceği ve Ortadoğu'daki çıkarlarını sarsabileceği korkusuyla bu sorunu da kanlı tarihine yakışır biçimde çözüm yoluna gitti; bu amaç için de faşist Saddam diktatörlüğü kullandı. Emperyalizmin bu kanlı politikası, Türk sömürgeci devletinin çıkarlarıyla uyuşan bir politikaydı. İşte bunun bariz örneği, oluşturulmak istenen "tampon bölge" planıdır. Tıpkı Filistinli'lerin Batı Şeria ve Gazze bölgesinde olduğu gibi, Kürt halkı da etrafı tel örgülerle çevrili kamplara doldurulacak, tutsaklık koşullarında çürümeye terk edilerek sonuçta bunlar kendi çıkarının, öz davalarının karşısına çıkarılmak istenilecektir. Güney ve Kuzey Kürdistan parçaları arasında bir engel haline getirilip PKK önderliği etrafında bağımsızlığa giden yolun tıkanmasına çalışılacaktır.

ABD ve TC sömürgeciliğinin devrimimizi tasfiyeye yönelik planlarından birisi de tutsaklar üzerindeki oyunlardır. Nasıl ki, Güney Kürdistan'daki ayaklanmayı ezdirip sonra yardım melege rolüne giriyorlarsa, cezaevindeki devrimci tutsaklar üzerinde de benzeri bir politika izlenmektedir. Devrimci tutsaklar, özgürlüklerinin bedeli olarak devlete minnet duymaya ve devrimin karşısına diktilirmeye çalışılmaktadır. Yıllarca insanlık onurlarına saldırılan devrimci tutsaklara, şartlı salıverme uygulamalarıyla şu söylenmektedir: "Özgürlük ideali ve mücadeleden vazgeçerseniz, ancak o zaman fiziki yaşam hakkı tanınacaktır." Bu nedenle çıkarılan Anti-Terör Yasası ile direnişe verilen cezanın ölüm olduğu, yaşamak için direnmekten vazgeçilmesi gerektiği dayatılmaktadır. Kürt halkının geleceğini karartmaya yönelik bu yasaların demokrasi maskesi altında yapılması ikiye bölü bir oyundur. Benzeri oyunların boşa çıkarılması Kürdistan ve Türkiyeli bütün direnişçi güçlerin görevidir. Başkan APO'nun komutasında Partimiz PKK, Cephemiz ERNK, Ordumuz ARGK önderliğinde gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ile halkımız artık her türlü oyun ve saldırıyı, boşa çıkaracak güç ve yetenektedir. Devrimin geleceği halk olarak geleceğimize...

- Yaşasın 1 Mayıs ve proletarya enternasyalizmi!
- Bijin PKK, ERNK, ARGK!
- Bijî Serok APO!

ERNK Amed Örgütü
24 Nisan 1991

Dünya işçi sınıfının birlik ve mücadele günü

1 MAYIS

Dünya işçi sınıfı, 105 yıl önce dökülen işçi sınıfının kanını kendine mücadele gerekçesi yapmaya. 1 Mayıs işçi bayramını kararlılık ve inançla karşılamaya, dökülen her damla kanı ve yaşanan her acıyı mücadelesinde zafere dönüştürmeye devam ediyor.

İşçi sınıfının bu yılda kutladığı bayramının tarihçesi 105 yıl öncesinin Şikago meydanlarına uzanır. O tarihten sonra, 11 Kasım 1887'de işçi liderleri **Albert Parsons**, **August Spies**, **Adolf Ficher** ve **George Engel** burjuvazinin cellatları tarafından idam edildiler.

1 Mayıs 1886'da işçiler 8 saatlik işgünü talebiyle sokaklara döküldü. Yaşam standartlarını düzeltmek istiyorlardı. Amerika'da işçilerin yaşam koşulları oldukça kötüydü. İşçiler, çok az ücret karşılığında günde en az 16 saat çalışıyorlardı. Kötü çalışma koşullarında açlıkla yüzyüze bırakılan ve dayanılmaz yaşama mahkum edilen işçiler, hiç olmazsa iş gününü kısaltmak, çalışma koşullarını düzeltmek ve ücretlerini arttırabilmek için eyleme yöneldiler.

Başlatılan ve hızla büyük gelişme gösteren eylem dalgası, 1 Mayıs günü düzenlenen gösterilerde somutlaştı. Binlerce işçiden oluşan gösterici kitleye polis saldırdı. Bomba ve silahlarla yapılan saldırıda, işçiler kurşun yağmuruna tutuldu. Sokaklar işçilerin kanıyla kızıştı.

Burjuvazi yükselen işçi hareketini engellemek için saldırmıştı. Ve bu saldırı burjuvazinin işçilere yönelen saldırılarının en kanlısıydı. Sadece bu değil, işçi liderleri de tutuklanmıştı. Yukarıda adı geçen 4 işçi lideri idam cezasına çarptırıldı. Tutuklanan beşinci işçi lideri **Louis Lingg** ise atıldığı hücrede üzerine dinamit patlatılarak katledildi. İnfaz gerçekleşmeden önce işçi liderleri son sözlerini, "Canı olduğumuz için değil, sosyalist olduğumuz için asılacağız" biçiminde burjuvazinin suratına haykırdılar.

Kanlı 1 Mayıs'ın ardından 8 saatlik işgünü sloganına tüm dünya proletaryası sahip çıktı. Ulusal ve uluslararası boyutlarda işçi hareketinin dayanışması hızla gelişti. 1888'de toplanan Amerikan İşçi Federasyonu bu talebin kabulüne kadar her yılın 1 Mayıs'ında genel grev yapılacağını ilan etti. Almanya, Belçika, Fransa ve İngiltere'deki işçi örgütleri de bu karara katıldı. Paris'te toplanan II. Enternasyonal'in I. Kongresi'nde 1 Mayıs 1890 tarihi, uluslararası eylem günü olarak kararlaştırıldı. Karar, büyük ve coşkulu gösterilerin zemini oldu. Bu nedenle, 1891 yılında toplanan II. Enternasyonal'in II. Kongresi'nde 1 Mayıs'ın her yıl kutlanması kararı verildi. İşte, bu tarihten itibaren 1 Mayıs, her yıl işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak kutlanmaktadır.

İşçi sınıfının zorlu mücadelesinin bir ürünü olarak bugün 116 ülkede 1 Mayıs resmen kutlanıyor. Ne var ki, faşist sömürgeci TC, 1 Mayıs'ı Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfına hala yasaklıyor. Her yıl kutlamak isteyenlere TC polisleri saldırıyor, katliam gerçekleştiriyor. Bu da gösteriyor ki, işçi sınıfının bayramını özgürce kutlayabilmesi, ancak devrimci mücedelenin zaferiyle mümkün olacaktır.

İşçi sınıfının ve ezilen halkların bayramının devrimler olduğunu bilen Kürdistan işçi sınıfı ve halkı da, 1 Mayıs işçi bayramını sömürgeciliğe karşı verdiği bağımsız vatan ve özgür toplum mücadelesinde onurla yaşıyor.

Newroz'da Kürdistan dışı metropollerde çıkan görüntü:

KÜRDİSTANLILAR'IN YAŞADIĞI HER BÖLGE CİZİRA BOTAN'DIR

Tarih: 20 Mart.

Yer: Kürdistan değil, Kürdistanlılar'ın yaşadığı bir şehir: Adana, Yeşilevler Mahallesi.

Saat: 11.00.

İki bin insan var. Genç-yaşlı, çoluk-çocuk, kadın-erkek, iki bin insan... Hepsinde bayram sevinçli. Bayram kutluyor bu insanlar... Ellerinde bayraklar, posterler... Rengarenkler: Yeşil, kırmızı, sarı... Renkler bahara da uyuyor. Bahar renkleri bunlar. Meyveye dönüşecek bahar çiçeklerinin yeşili, kırmızısı, sarısı... Dağ çiçeklerinin renkleri... Renkler kanı hareketlendiriyor. Ellerinde bayraklar, posterler var. Partilerinin bayrakları. Önderlerinin posterleri. **Mazlum DOĞAN** ve diğer şehitlerin posterleri. Yürüyorlar... Korku duvarları yerle bir. Korku artık yok! Korkuyu aşıladı yedi yıl oldu. Artık sahipsiz değiller çünkü, korkamamaları bundan. Orduları var artık. Slogan atıyorlar, **"Bijî Kürdistan", "Bijî PKK, ARGK, ERNK", "Bijî Serok APO"** diyorlar. Marş söylüyorlar... Bayram kutluyor bu insanlar... Katliam dolu tarihlerinde az sayıda bayramlardan birini kutluyorlar. Ancak bayramları çoğaltıyor Kürtler'in... Zaman, bayram niteliğindeki günlerin kazanılmasıyla akıp gidiyor. Kürdistan tarihi bayram günleriyle süsleniyor. Artık Kürt halkı, bayramlar dolu güzel geleceğe koşuyor... Kadınların, gencecik kızların sayısı dikkat çekiyor, öylesine kalabalıklar ki. İşte bir toplumda çözülmenin en iyi işaretlerinden biri kadınlar değil mi? Kürt kadını geleneksel değerleri hızla aşıyor. Kürt kadını... artık dağlarda kardeşleriyle umuz omuza savaşıyor. Kadınlar artık sokaklarda kinini ifade ediyor, özlendiklerini dile getiriyor. Kadınlar artık "bir adım geride" değil, çok yerde bir ileride.

İki kilometre yürüyorlar. İki bin kişiydiler başlangıçta. Bir saatlik yolda beş bin oldular. Yaşlılar bile kayıtsız kalamadı bu coşku karşısında, onlar 'da kitleye katılıyorlar. Bu arada kızıyorum, "Neden Kürtler'in bir romancısı, bir hikayecisi, sineamacısı, fotoğraf sanatçısı yok?" diye öfkeyle soruyorum. Ne kadar güzel yazılır bu ve benzeri görüntüler. Ne güzel romanı olur, ne güzel hikayesi, filmi, fotoğrafları... Bu kitle eylemlerinin her biri kendi başına işlenebilecek konu niteliğinde. Oysa, diyorum, büyük sanatçılar, büyük edebiyatçılar, büyük yazarlar böylesi dönemlerde çıkarlar. "Büyük" isim olmuş insanlar, Kürdistan'daki gibi olaylar sonrasında, bu olaylar sayesinde bize hediye edilmiştir. Büyük olaylar, büyük isimleri yaratır. Kürdistan'da bir tarih yazılıyor. Ama ben, bu tarihin belgelenmeden yazılmasından korkuyorum.

Bir saat yürüyün kitle, 12.00'de Bahçelievler Caddesi'yle, Obalar Caddesi'nin kesiştiği noktada sömürgecilerin barikatıyla karşılaşılıyor. Ancak herhangi bir teless yok kitlede. Aksine biriktirdikleri kin ifade etmenin heyecanı var içlerinde. Önderden çocuk sayılabilecek yaşta bir kaç kişinin geriye doğru geldiğini gö-

ren kadınlar, "İsterseniz siz kaçın, ama biz buradayız ve savaşıyoruz" deyince, bu cümleler kitlede büyük bir coşku yaratıyor. Kitlenin bu hareketliliği, sömürgeci güçlerin araçlarını bile bırakarak kaçmalarına neden oluyor. Kitle polisleri kovalarken, bu arada, sömürgecilere alt dört araç da ters çevrilerek ateşe veriliyor. Sömürgecilere alt diğer araçlar ise çevredeki evlere, insanlara zarar verir düşüncesiyle ateşe verilmiyor, zarara uğratılıyor. Korkudan araçlarını bile bırakıp kaçan sömürgeci güçlere yardım takviyesi geliyor, bu arada yurtseverlerin üzerlerine kurşun yağdırılıyor. Olay sırasında çok sayıda yurtsever yaralanıyor. İlk yaralanan ise yurtsever genç bir kadın. Erkeklerin yardımı koştüğünü görünce, "O kadar önemli değil, pek bir şey yok, siz kendinize bakın" diyor. Çatışma sırasında yaralanan çok sayıda yurtsever, daha önce gerekli önlemlerin alındığı "ilkyardımevleri"ne götürülüyor. Cumhuriyet gazetesinin olayla ilgili, "En büyük Özal" sloganı atıldı haberi ise gerçek dışıydı. Beş bin kişilik kitlede hiç kimse böyle bir slogan atmadı. Bu anlatılanlar, 20 Mart günü, Adana'dan bir görüntüyü.

İnsanlar var sokakta... Hepsinde bayram sevinçli

Tarih; bu kez 21 Mart.

Yer: Kürdistanlılar'ın yaşadığı Adana'nın bütün mahalleleri.

Bir önceki gün yapılan gösteri, Kürdistanlılar'a büyük bir coşku vermiş, yoğun gözaltılar ise "olağan", "sıradan işler"den sayıldığı için kimsenin cesaretini kırmamış.

Barbaros, Yenibey, Anadolu vd. mahallelerde akşam saatleri yaklaştıkça Newroz şenlikleri yakılmaya başlanıyor. Beş yaşındaki bebe bile var ateşin çevresinde. Zaten hemen hepsi çocuk denecek yaşta. O kadar kalabalıklar ki, abilerine, ablalarına, babalarına, annelerine izin vermiyorlar, ateşin çevresinde hep onlar var.

Hepsinde bayram sevinçli. Bayram kutlamanın sevinçli. Ellerinde bayraklar, posterler... Slogan atıyorlar. Zafer işareti yapıyorlar, **"Zafer, yakındır, yakındır ve bizizdir"** diyorlar. Yürümelerini yeni öğrenmiş bir bebe, **"Bijî Kürdistan", "Bijî PKK"** diyor o incecik sesiyle. Geriye çe-

kilip düşünmemek elde değil. Ülkesine, partisine bağlılık bu küçük bebeye kadar inmiş, artık bütün insanı sarmışsa, bu sökülüp atılabilir mi, bu mümkün mü?

Barbaros ve Yenibey Mahalleleri'ndeki kitleler, gruplar halinde Eminağa Caddesi'ne doğru yürüyüşe geçiyor, burada büyük bir ateş yakıyorlar. Sayıları beş bin kadar olan bu insanlar **Bijî Kürdistan", "Bijî PKK, ARGK, ERNK", "Bijî Serok APO"** diyorlar hep bir ağızdan. Bu arada olaylara müdahale etmek isteyen bir grup sömürgeci güç, dersini alıyor. Tartaklandıktan, araçları taşlandıktan sonra geri çekilmek durumunda kalıyorlar. Daha sonra iki bin kadar çevik kuvvet takviyesiyle mahallelere girmek isteyen sömürgeci güçler de dersini alıyor, yurtseverlerin yoğun olarak taşlamaları sonucunda geri çekilmek durumunda kalıyor. Sömürgeci güçleri bir gün önce yaşanan olayları hatırlayarak araçlarını söndürebilmek için itfaiye araçlarını da beraberlerinde getirmeyi akıl etmişler. Uzun bir süre sonra çevreye kurşun sıkarak ve aydınlatma mermileri kullanarak mahalleye giren çevik kuvvet, 100 kadar yurtseveri gözaltına alıyor.

Bu anlatılanlar Barbaros, Ye-

lemlerinin hazırlığında görev almış bir arkadaşla konuşuyoruz. İlginç şeyler anlatıyor. **"Bir ay, en fazla bir buçuk ay sürdü örgütlenme"** diyor bu arkadaş. Anlatmaya devam ediyor: **"Propaganda faaliyeti için gittiğimiz her Kürdistanlı'nın evinde adeta azar işitiyorduk. 'Neredesiniz, neden bu kadar geçtiniz, buralarda da Kürt yaşadığını bilmiyor musunuz? İçimiz kin dolu, ancak bunu nasıl kullanacağımızı bilmiyoruz. Yerimizde duramıyoruz, ülkemiz işgal altında, halkımız her bir yandan kuşatılmış, katliam yaşıyor. Ama direnişimiz de sürüyor. Eskisi gibi katliamlar sonunda ağlamak değil, artık gerillamıza destek vermek istiyoruz' diyorlardı. Bir şey dikkatimizi çekti, kadınların çıkışları erkeklerinkinden çok fazlaydı. Genellikle kadınlar konuşuyordu. Evet, böyle bir psikoloji karşısında pek zor olmadı insanların örgütlemek. Tüm Adana ve çevresi sadece bir, en fazla bir buçuk ay içinde örgütlendi."**

Yukarıdaki paragraf, örgütleyici arkadaşla aitti. Tüm bunlar artık Kürt toplumunda ciddi bir değişim yaşandığının göstergesi değil mi? Bu al-lak-bullak oluşun sonuçları değil mi? Kürt toplumunun gerilla mücadelesiyle kişilik kazanmasının, korkuyu üzerinden attığının ifadesi değil mi? Tüm bunlar Kürdistan tarihinin yeniden yazıldığını göstermiyor mu?

Evet, Kürdistan artık eski Kürdistan değildir. Kürt halkı eski Kürt halkı değildir! Türkiye metropollerinde yaşayan birçok asimile olmuş Kürt bile bugün kimliğini sorgulama sürecine girmiş, ülke gerçeğini kavramaya başlamış. Partiyel ve cepheyle ilişki kuran böylesi insanların sayısında da son zamanlarda çoğalma gözleniyor.

Buraya kadar anlattıklarımızdan bir çok sonuç çıkarmak hiç de zor değil. Adana'nın çevre ilçelerinde ve Kürdistanlılar'ın yoğun olarak yaşadığı mahallelerde, Türkiye'nin diğer metropollerinde yaşanan olaylar, Kürtler'in yoğun olarak bulunduğu hemen her bölgenin bugün artık **"Yeni bir Cizira Botan (Cizre), yeni bir Nisēbin (Nusaybin), yeni bir Kerboran (Dargeçit)"** olduğunu gösteriyor. Kürdistanlılar'ın ERNK öncülüğünde örgütlenmesi, onun önderliğinde eylemler yapması, atılan sloganların içeriği, artık Kürdistan'da parti, önderlik gibi önemli sorunların çok gerilerde kaldığını gösteriyor. Bugün bunların bir sorun olarak varlığını ortaya koymak kadar ciddiyetsiz, gerçektışı bir şey olmaz. Kürdistan'da parti ve önderlik sorunu çözülmüştür.

Daha çok Adana ve çevresinde yaşanan olayları ve buradan hareketle Kürdistan dışı metropollerde gerçekleştirilen eylemleri anlattık. Bunlar, bugüne değin yaşanmamış olaylar olması nedeniyle önem kazanıyor. Bunlar, mücadelenin, bağımsız bir ülke özleminin olgunlaştığını gösteriyor.

Bunlar dışında bazı göziemleri de aktarmak istiyorum. Bunları anlatmaya değer buluyorum:

Mücadelenin olgunlaştığı, sömürgeci güçlerin korkularından öylesine anlaşılıyor ki, şaşırılmamak, sevinmemek ve bu durum karşısında düştükleri tabloya gülmemek elde değil. Kürdistan'da değil, artık Kürdistanlılar'ın yaşadığı Adana'nın birçok mahallesinde bile, birkaç yıl öncesine kadar bütün mahalleleri durmadan dolaşan sömürgeci devriyeler, artık ara sokaklara giremez olmuşlar. Ana caddelerden geçen sömürgeci araçlar ise eskiye oranla daha hızlı kullanılıyor. Bunu Anadolu, Barbaros, Bahçelievler, Dağlıoğlu gibi mahallelerde görmek mümkün.

Bir de duvar yazıları var. Bu konuda yurtseverlerle sömürgeci güçler arasında kıyasıya bir mücadele var. Yazılar gece yazılıyor, gündüz siliniyor. Aynı şey bir gün sonra tekrarlanıyor. Gece bir elektrik direğine ERNK bayrağı asılıyor, gündüz indiriliyor. Bu da benzer şekilde tekrarlanıyor.

Sömürgeci güçler yurtseverlerin evlerine baskın düzenlediklerinde artık kasetlere bakmaz olmuşlar. Bir sömürgeci polis, baskınların birinde bunu itiraf da etmiş, **"Artık bıktık. Nasılsa hepsi Kürtçe, nasılsa hepsi Kürdistan diyor, hangi biriyle mücadele edeceğiz ki"** demiş. Kasetler (video da dahil) ve yayınlar, ancak büyük bir operasyonun sonucunda yapılacak basın toplantıları için toplanıyormuş, görüntüyü zenginleştirmek için.

Ayrıca bir başka komik olay: Barbaros, Dağlıoğlu olaylarının ardından gözaltına alınan yurtseverlere sömürgeci merkezlerde işkence yapılırken, sürekli silah soruluyormuş. Çok küçük yaşta bir yurtsever gördüğü işkenceye dayanamayarak, **"Var"** demiş, **"Dağlıoğlu'nun sonundaki bahçede gömülü."** Bunun üzerine üç minibüs dolu sömürgeci polis "olay" yerine geliyor. Ancak bu arada sömürgeci güçlerin geldiğini ERNK'li yurtseverler görüyor ve yaşları 8-12 arasında bir grup çocuk toplayıp polisler taşıtıyor. Yoğun taş yağmuruna tutulan sömürgeci güçler, henüz "silah çukuru"nu açmadan araçlarına binerek olay yerinden kaçıyorlar. Merkezlerine döndüklerinde ise, silahın var olduğunu söyleyen yurtseveri daha çok dövüyorlar ve, **"Silah-milah yoktu, sen bizi kandırdın, bilerek mahalleye gönderdin ve bizi taşılattın"** diyorlar.

Bu da olaylar sırasında yaşanan küçük bir ayrıntı. Evet, sürekli vurguladık sanırsanız, bugün Kürdistanlılar'ın yaşadığı her bölge yeni bir Cizira Botan'dır! Ve mücadele her geçen gün yayıldığı gibi olgunlaşmaktadır. Güzel günler yakındır!

Mart-Nisan 1991

İsviçreli gazeteci Michel Eggs, Nisan ayında Kuzey Kürdistan'a giderek oradan Güney Kürdistan'a geçti. G. Kürdistan'da ARGK savaşımlarını ziyaret ederek, komutan ve savaşçılarla röportajlar yaptı. Ülkesine döndükten sonra, bunları çeşitli gazetelerde yayınladı. İsviçre'de Fransızca yayımlanan La Tribune de Genève gazetesinde 23 Nisan günü çıkan röportajlardan birinin tercümesini kısaltarak veriyoruz:

“KÜRDİSTAN’I KURTARACAĞIZ...”

Bağımsız Kürdistan’ı kurmak için verilen silahlı mücadele bir dönüm noktasına ulaşmıştır. Kuzeyli gerillalar ile Güneyli pêşmergeler omuz omuza savaşarak, Irak’ın kuzeyini denetimleri altına almış bulunuyorlar.

Aniden telefon çaldı. Kendi kendime, “Telefon senin içindir; bu akşam yemeğe davetlisin. Sıkı giyin hava soğuk olacak” dedim. Genç bir Kürt kıza bana mesajı iletiyor. Şifreli konuşmasında, ARGK’nin bir komutanı tarafından dağlarda beklediğimi ve refakat edecek rehberin hazır olduğunu bildiriyor. “Çok yürüyeceksin, Irak topraklarında...” sözleri, bana verilen tek bilgi.

mızın çoğu henüz çok genç, fakat onlar nitelikleri ve dirayetleriyle toplumumuzun en büyük insanlarıdır” cevabını veriyor bana. Onun yanında oturan 15 yaşındaki Emin gülümseyerek, “Kürdistan bir sömürgeci, Kürdistan halkı baskı dolu işkenceli bir yaşam içindedir. Biz Kürdistan’ı bağımsızlığına kavuşturmak istiyoruz. Kürdistan için ölüme yürümeye hazırım...” sözlerini ek-

alan yok, tatile çıkan yok. Arasıra gerillalar ailelerini ziyaret için izin alabiliyor. Fakat güvenlik nedenlerinden dolayı, hiçbir ziyaret kendi başına olmuyor. (...)

Şehit aileleri

“Önlemler almamızın haklı nedenleri var. Biz birbirimizi savaşçı isimlerimizle tanıyoruz. Gerçek kimlikleri bilmiyoruz. Hücre tipi örgütleniyoruz” diyor, ARGK levazım sorumlusu.

Arazide bulunan silahlı militanlarla temas kuran yetkili, saklı kasasını çıkarıp açıyor. Ortaya, bir yığın belge çıkıyor. “Bunlar, devrim şehitleri ailelerinin listesidir. Özenle hazırlanmış. Gerilla şehit düşünce, PKK ailesine yardımcı bulunur” açıklamasını yapıyor.

Dağ başındaki sohbetlerimiz, içilen çaylar eşliğinde gecenin geç saatlerine kadar devam ediyor. Güneyli bir Kürt köylüsünden bir koyun alıp bize ateş üzerinde kızartmak için birkaç gerillanın kilometrelerce yol katetmeleri, Kürt halkının candan misafirperverliğini çok güzel kanıtlıyordu.

“Özgürlük savaşçılarıyız”

Güneşin doğuşuyla şaşkınlığım kalmadı. I. Kürdistan’ındaki yolculuğumuz bununla bitmiyor. Bölgedeki tüm ARGK gerillalarının sorumlusu Botan, bizi başka bir kampta bekliyor. Baş döndürücü bir yoldan aşağıya doğru iniyoruz. Ufukta, halkın çoğunluğunun terk ettiği Zaxo kenti görülüyor.

mişlar ve üstelik onları bozguna uğratmışlar.

“Körfez savaşı mücadelemiz için de bir dönüm noktası oldu. İki parçadaki halkımız omuz omuza yürüyor. I. Kürdistan’ında 2.500 gerillamız var. 10 ile 20 km. arasında değişen bir bölge kesin denetimimiz altındadır. Biz ayrıca Musul, Dahok, Erbil, Amadiye ve Süleymaniye’deki çarpışmalara da bizzat katıldık. Kuzeye doğru kaçan sivil Kürtler’in koruculuğunu da yapmaya çalıştık. İki parçadaki mücadeleciler güçlerin yakınlaşması, Kürt halkının kurtuluşu olan nihai amacı açısından son derece önemlidir. Birlik temelinde Kürdistan daha erken kurtulur” diyen komutan Botan, kurtuluş için silahlı mücadelenin önemini de ısrarla vurguluyor. Arkasından, “TC ne derse desin, biz özgürlük savaşçılarıyız. Topraklarımızı işgal eden, halkımızı kölece yaşama mahkum eden sömürgeciliğe karşı mücadele içindeyiz” sözlerini ekliyor.

Komutan Botan, 40 Kürt’ün Zaxo’da nasıl 160 Irak askerini bozguna uğrattığını, gururla anlatıyor: “Daha önce pêşmergeler tarafından esir alınıp Türk ordusuna teslim edilen 100 askeri Türk ordusu, bizim Zaxo’ya baskın düzenlememizle birlikte, hemen serbest bıraktı. Cephe savaşı verme imkanlarına sahip değiliz. Bu nedenle, psikolojik etkisi ağır ve düşmanın moralini dinamitleyen eylem türleri geliştiriyoruz.”

Bu sözleri dinledikten birkaç gün sonra Zaxo ABD birlikleri-

nin de 7.000 gerillası var. Komutan Botan, bunların 2.500’ünün I. Kürdistan’ında konumlandığını söylemişti. Öyle anlaşıyor ki, TC’nin BM’ye resmen başvurarak yardım bahanesiyle askeri müdahalede bulunulmasını istemesi, bir tesadüf değildir.

Komutan Botan’la bol bol konuşuyoruz. Kampın semalarından uçan müttefik güçlerin uçak ve helikopterleri gerillayı kesinlikle ürkütüyor. Komutan şöyle diyor: “Yerimizi tespit edebileceklerini çok iyi biliyoruz. Bu konudaki avantajımız dağlardaki kamplarımızın çokluğu. Sürekli yer değiştirebiliyoruz. Hiçbir zaman iki-üç günden fazla aynı yerde kalmayız.”

Gerilla piramidi

Gerillada örgütlenme pramid düzenine göre oluyor. Kürdistan gerillaları, son derece özenle örgütlenmeye yöneliyor. En küçük hücrenin adı mangadır. Bir manga 7 kişiden oluşuyor. 3 manga bir takım ediyor. 23 kişilik bir takımda bir komutan, bir de yardımcısı var. Her takımda 3 kişiden oluşan sorumlu bir komite bulunur.

Bir komutan ve bir yardımcısı tarafından yönetilen bir bölük ise, 3 takımdan oluşuyor. Bir bölükte 71 kişi vardır. Birimler sürekli üçe katlanarak, bu biçimiyle daha büyük askeri birliklere gidiyor. Tabur 215, alay 660 ve tugay 1.800 kişiden oluşuyor.

Buradaki örgüt Botan yönetiyor. Komutasında 18 kişilik bir komite bulunuyor. 31 yaşında ve 15 yıldır gerilla savaşı içinde olan

Üç genç arabayla beni almaya geliyor. Görevleri, akşam yemeği için beni bir aile evine bırakmak. Eve varınca, sabah erkenden beni alacak rehberi beklemem gerektiğini ve geceyi burada geçireceğimi öğreniyorum. Sabah erkenden rehber geliyor... Yola koyuluyoruz. İlk işimiz Irak topraklarına girmek oluyor. Manzara nefis. O kadar güzel ki, zamanın nasıl geçtiğini fark edemiyorum.

Aniden gece karanlığı basmıştı bile... Bana öyle geliyor ki, bataklık bir arazide boşuna dönüyoruz. Birden, bağımsız ve birleşik bir Kürdistan için savaşan PKK’ya bağlı ARGK’nin üç kişilik bir keşif grubu önümüze çıkıyor. Parola verince, kim olduğumuzu hemen anlıyorlar. Son yarım saatlik yolu kayalıklara tırmanarak geride bırakıyoruz. Yukarılara çıktığımızda, içinde 20 gerillanın bulunduğu bir sığınağa varıyoruz. Bu küçük sığınağa girmek için çok eğilmemiz gerekiyor.

Buz gibi soğuk geceyi ısıtan bir sığınak... Birkaç kalaksinikof göze çarpıyor. Hem üzerinde oturan hem de yatılan iki tahta mevcut. Grubun komutanı tıp öğrenimini bitirmiş Güneyli bir Kürt. Üniversiteyi bitirince gerillaya katılmış. “Sorumlularımızın önemli bir bölümü yüksek öğrenim görmüş kişiler...” diyerek şaşkınlığımı atlatmaya yardımcı oluyor Dr. Sabri.

“Kürdistan için ölüme yürürüz...”

Gerillaların çoğunluğu oldukça genç. Beni şaşırtan en önemli hususlardan biri bu oluyor. Dr. Sabri, “Şüphesiz arkadaşları-

lıyor. Köyüne propaganda yapmaya gelen gerillalara nasıl katıldığını anlatarak konuşmasını sürdürüyor. Ve, “Gerillalarımızın mücadelesini içten benimsemişim. Onlara katılarak yola koyuldum. İki yıl önceydi, o zaman henüz 13 yaşındaydım” diyor.

Dr. Sabri komutasındaki bütün gerillalar, altı aylık temel bir eğitim görmüşler. Her ne kadar silahlı mücadeleye pratik olarak yeni katılıyorlarsa da, yetkin oldukları her hallerinden belli. Yine de eğitim süreçleri bitmiş değildir. Askeri ve siyasi eğitimleri sürüyor.

Ben de yaşamlarına iştirak etmeye hevesleniyorum. Günlük planlamada hazırlıksız yakalanabileceğimiz bir olaya rastlayamıyorum. Boş geçen zaman hiç yok. Günde iki kez topluca bir araya geliyoruz; birincisinde sabah erkenden, ikincisinde akşam vakitlerinde. Silahlı eylemden mutfak işlerine, ilk yardım kurslarından politik derslere kadar herkes görevini çok iyi biliyor.

Ödün tanımaz yapı

Siyasi dersler iki bölümden ibaret: Kürdistan tarihi ve Marksist ideoloji... “Halkın çıkarlarını temsil etmeyen, yöneticilerin çıkarlarını ön planda tuttuğu sosyalizme hayır... PKK, Kürdistan halkının çıkarlarını savunan öncüdür. Bu konuda hiçbir zaman çizgisini değiştirmeyecektir. Bu amaç uğruna savaşıyoruz. Yaşamımız ortak. Komutanlar bile imtiyaz sahibi değildir. Onlar da, herkes gibi günlük işlere katılır” deniliyor bana.

Gerillaya katılmın bir yaşam tarzı olduğunu öğreniyoruz. Maaş

Botan’ın komutasındaki gerillalar kayalıklarla çevrili bir düzlüğe yerleşmiş. Çapı büyük bir operasyondan sonra dinlenmeye çekilmişler. 10 Güneyli pêşmergeyle birlikte, 30 gerilla Zaxo’yu basmış. Kendilerinden dört kat fazla Irak askerleriyle çarpış-

nin denetimini altına girdi. ABD askerleri iki gün önce Zaxo’ya yerleşti.

7.000 silahlı gerilla

PKK milyonlarca Kürt’ün sempati ve desteğini alıyor. ARGK’-

komutan Botan, “Eylem programımızı saptamak için ayda bir kez toplanıyoruz” diyor. (...)

En son olarak Kürdistan nedir diye sorduğunda, “Vatanım, kültürüm, halkım” cevabını, parlayan gözlerle konuşan bir bayandan alıyorum. (...)

TC'nin özel savaş yöntemlerinden zorla ajanlaştırma uygulamasına iki örnek

- I -

1967/3 devre, jandarma komandosusu olarak Manisa-Kırkağaç'a acemi er olarak gönderildim. 60 gün eğitim gördüm. Eğitimin son 20. gününde, İzmir-Foça'ya özel tim eğitimine gönderildim. Eğitimin bitiminden sonra Bingöl İl Jandarma Alay Komutanlığı'na dağıtım çıktı. Oradan Kiği'ye tayin edildim. Tabi ki özel tim olarak. 20 kişiydik. Verilen görevin normal görevimiz olduğu belirtildi. Görevimizdeki hedefimiz TC'nin uygulamalarına göre PKK, yani onların deyişiyle "eşkiya" ya da "teröristler" idi. 9 ay boyunca dağ-taş demeden, bayır-bayır, köy-köy, mezra-mezra PKK'lıları takip edip imha edecektik.

Bir gün, Tunceli Bölge Komutanı Jandarma Tuğgeneral Recai Uğurluoğlu bölüğümüzü denetlemeye geldi. Denetleme esnasında erlere şunu sordu: "Aranızda Kürtçe konuşmasını bilen var mı?" Beş-altı asker, bir adım ileriye çıktık. Kürdistan'da Türkçe bilmeyenlerin mümkün olduğunu, bu nedenle tercümanlık yapacağımızı sandık. Meğer durum bu değilmiş; eğitimi, atışı iyi olanlar ve Kürtçe bilenler TC için yapılan askerlikten sonra, tekrar aynı amaçla, TC'ye hizmet için PKK karşıtı cepheye alınıyorlardı.

Birkaç kişi birlikte bölük komutanının odasına götürüldük. Bizleri sorgu için teker teker içeri aldılar. Sıra bana geldiğinde ben de içeri girdim. Tuğgeneral açık kimliğimi ve bildiğim dili sordu. Cevabım verdim. Ardından bana çeşitli tekliflerde bulundu. "Sana ayda belli miktarda para, bir daire, bir otomobil, ayrıca ailene de yardım edeceğiz" dedi. Bunun karşılığında benden, askerliğin bitiminden sonra da aynı görev yerinde özel kolordunun bir elemanı olarak PKK'ye karşı savaşmamı istedi. "Olur" cevabını verdim.

O zaman ben, hiçbir şeyin bilincinde değildim. Kabul etmeyen askerleri de bir daha görmedim. Aniden kaybolmuşlardı. Onlara ne oldu, hala da bilmiyorum. O günden itibaren Sakıp Sabancı ile Vehbi Koç'un özel kolordu için ayırdıkları paralarından bana her ay 110 bin TL veriyorlardı. Tabii ben de görevimi ihmal etmiyordum. Daha sonra bana yeni elbiseler ve 100 bin TL daha verildi. Ben ise seviyordum. Diğer arkadaşlarımdan üstün tutulduğumu sandığım için seviyordum. Halbuki halkuma karşı savaşırıyordum ve ben bunun bilincinde bile değildim.

Teskerem yaklaşıyordu. Nihayet o gün geldi. Teskere yerine bana bir izin belgesi verildi. Bir ay erken de gönderildim. Ancak önceden boş bir kağıdı da bana imzalattılar. Altı ay kadar bir süreyi bana tanıdılar. Ardından memleketime geldim. Daha 15-20 gün geçmeden, bana postayla 150 bin TL daha gönderildi. Bir müddet sonra bizim ilçeden bir jandarma ekibi geldi ve beni aldılar. Götürüldüm. "Senin şöyle bir durumun varmış, mutlaka tekrar görev yerine gideceksin" dediler. Bana bir günlük zaman verdiler. Eve döndüm. Biraz da olsa, artık işin bilincine varmıştım. O gece uyuyamadım. Ertesi sabah beni almaya tekrar

geldiler ve götürdüler. Ellerimi, ayaklarımı ve gözlerimi bağlayarak bir hücreye attılar. Ben de artık katiyen gitmek istemiyordum. İnsanlık dışı işkencelerde neredeyse öldüreceklerdi beni. Yapılan işkencelerden o günün nasıl geçtiğini bilemiyorum. Demek ki bayılmışım. Aradan bir gün daha geçmişti, ama ben farkında bile olmamıştım. Daha sonra iki jandarma eri gelip beni aldılar ve bir arabaya koydular. El, ayak ve gözlerim hala bağlıydı. Arabanın içinde kafama sert bir cisimle vurdular. Bayılmışım. Akşama doğru ayıldığımda nerede olduğumu bilmiyordum. Bu kez sadece gözlerimi açmışlardı. El ve ayaklarım daha bağlı duruyordu. Vücudum sanki param parça olmuştu. El ve ayaklarımı güçlkle açabildim. Çevreme bakındım, çevreyi bizim köyün dağlarına benzettim. Tahminim doğru çıkmıştı. Bir çeşmenin başında yaralarımı temizlemeye koyuldum.

Daha sonra eve geldim. Aileme hiçbir şeyi anlatmadım. Köyde de fazla duramıyordum, kurlara gidip dolaşıyordum. Jandarmaların köye geleceğinden korkuyordum. Dört gün sonra korktuklarım başıma geldi. Jandarmalar beni almaya gelmişlerdi. Ailemin fertleri ağlayıp sızlıyordu. Ama beni aldılar. Askeri bir arabayla ilçeye götürdüler. Oradan da el, ayak ve gözlerimi yeniden bağlayarak Konya'ya götürdüler. Oranın Konya olduğunu sonradan öğreniyorum. Gece boyunca dövdüler, işkence ettiler ve tehditlerde bulundular. Ancak görevi yine de kabul etmiyordum. Sabaha karşı elektirikli bir aleti çalıştırdılar, aleti bana doğru yansıttılar. Aslında ben de tepki gösterecek hâl kalmamıştı. Fakat aletin yarattığı acıları hissedince, isteklerini tekrar kabul ettim.

Aleti parmaklarıma dokundurduklarında bana nelerin olduğunu artık bilemiyordum. Uyanduğumda fena halde hırpalanmış olarak betonun üzerinde uzatıldığımı farkettiler. Her tarafımda ağrılar vardı. Yerden kalkmak istedim, kalkamadım. Bağlı olduğum halde beni ayağa kaldırdılar. Aradan iki gün geçmişti. Beni başka bir yere götürdüler. İsteklerini kabul etmiş olduğumdan, gözlerim bağlı halde bana bir kağıdı imzalattılar. Kağıtta neler yazılıydı, bilmiyorum. İki günlük süre içinde yemek de vermediklerinden aç ve susuz idim.

İsteklerini kabul etmişim. Buna dayanarak onlardan biraz mülhet istedim. Yakında düğünümün de olması gerekiyordu. Ricamı kabul ettiler ve beni bıraktılar. Eve geri geldim. Ailemin zorlamasına rağmen durumu anlatmadım. Bana iki ay zaman vermişlerdi. O ara düğünümü de yaptım. İki ay dolmadan beni tekrar gelip götürdüler. "Tamam, bu sefer artık mullaka görev yerine gideceksin" dediler. Ben ise biraz daha zaman istedim. Hiddetlenerek copla dövmeye başladılar. Ancak sonuçta beni bıraktılar.

Aradan üç-dört ay gibi bir zaman geçti. Aklıma Avrupa'ya kaçmak geldi. (...) Sonunda Almanya'ya gelerek iltica talebinde bulundum. Şimdilik başka bir ülkede kaçak yaşıyorum.

Allah hiç kimseyi faşist TC devletinin eline düşürmesin.

S. A.

- II -

Adım M. S. G. Diyarbakır-Bismil'de doğdum. Liseyi bitirmeden terk ettim. Okul yıllarında hep baskı altında yaşadım.

1982 yılında evlendim. 7 Temmuz 1983'te Samsun'a askere gittim. 4 aylık acemi birliğinden sonra 10 günlük izine çıktım. Ardından Erzurum-Kandilli'ye tayin edildim. 11 ay dolduktan sonra tekrar 20 günlük izine çıkacaktım. Daha izine çıkmadan Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı'nın hakkında aldığı bir tutuklama kararı askerlik yerime ulaştı. Kandilli'de 14 gün disiplin cezasına çarptırıldım. Ardından beni Diyarbakır'a getirdiler. 3 gün sonra sivil polisler gelip beni, teslim edildiğim Diyarbakır'daki karakoldan aldılar. Minibüse yatırarak yarım saat kadar şehirde seyretiler. Sonra Seyrantepe'deydik. Böylece 13 Haziran 1984'de beni kesin gözaltına almış oldular.

PKK'li olduğum iddiasında bulunuyorlardı. Benden silah istediler. Bir tabancamın olduğunu kendilerine söyledim. İşkenceciler beni köyüme getirdiler. Köyde, yalan söylemiş olduğumu onlara belirttim. Diyarbakır'a geri götürdüler. 10 gün sonra serbest bıraktılar ve iki inzibatın refakatinde beni birliğime götürdüler. Artık tüm rütbeliler bana düşman gözüyle bakıyordu. Çünkü, PKK davasından "yargılanmışım." Birgün üstüğemin evine gittim. Ona, "Ya benden vazgeçin ya da kendimi öldüreceğim" dedim. "Sen bölüğe git, ben geliyorum" cevabını verdi. Geldiğinde evrakları inceledi ve hakkımdaki bir raporu karaladı. 9 Mart 1985 tarihinde terhis oldum. Köyüme geldikten 20 gün sonra tekrar gözaltına alındım. 13-14 yaşlarında iki köylümüz okul duvarına, "Yaşasın PKK" yazmışlardı. Köy öğretmenini ve muhtar ihbarda bulundular ve iki köylümüz askerler alıp götürdük. Köylülerimi Diyarbakır'da işkence altına aldılar. Onlar da 3 kişiyle birlikte benim adımı da vermişlerdi.

İşkenceciler gece gelip dördümüzü köyden aldılar. Bir hafta sonra bizi serbest bıraktılar.

1987'de babamdan ayrıldım. Babam 150 dönüm araziye bana vermişti. O ara hastalandım da. Tüm varlığımı doktorlara vermeye başladım.

TC'nin işkencelerini halka anlatmaya çalıştığım bir anda Botan'daki eylemleri duymaya başladım. Fakat tek yanlı ve TC kaynaklarından. "PKK çocuk herkesi öldürüyor, PKK'lılar köylü kızlarını kaçırıyor" ve benzeri propagandaların derin etkisi altına girmeye başladım. Hayretler içinde kalmıştım. Kürtlük'ten soğumuştum.

1988 yılının başlarında tövbe etmeye ve müslüman olmaya karar verdim. Artık namaz kılıyor, oruç tutuyordum. Kur'an okumaya başladım. İş olarak da çiftçilik yapıyordum. '88'in Mart veya Nisan aylarında; babamın evinin önüne bir araba geldi. Beni çağırmasını babamdan istemişler. Yanlarına gelince polis oldukla-

rını anladım. Onları eve davet ettim ama, "Zamanımız yok, atla arabaya seninle biraz işimiz var" dediler. Tutuklayacaklarından korktum. Bana bazı tekliflerde bulunacaklarını hiç düşünmemiştim. Köyden 15 km. kadar uzaklaştıktan sonra, arabayı durdurdular. Polisler iki kişiydi. Arabayı kullanan hiç konuşmuyordu. Diğer kimliğini gözümün içine sokarcasına uzattı. Kırmızı renkte "M.İ.T." harflerini görebildim. Birlikte çalışmamı istiyorlardı, aksi durumda tehdit ediliyordum.

O ara bazı köylüler ve babam arkadan bir arabayla bize ulaştılar. Bunun üzerine polisler 13682 numaralı telefonu bana verip bir hafta sonra Diyarbakır'a gitmemi ve onları aramamı istediler. Korktuğum için dediklerini yaptım. 15-20 dakika içinde gelip beni aldılar. Tek Kapi'da Sevinç Apartmanı'nın ikinci katına çıkardılar. Beraber bir kahve içtik. Ardından yapamayacağımı belirttim. Tehdit etmeye başladılar. "Artık bizden birisin" dediler. İstemediğim bir işi yapacaktım. İlk olarak A. O. ile N. A. hakkında bilgi toplayacaktım. Görev alanımı da belirtmişlerdi.

Köye döndükten sonra bir gece A. O.'nun evine gittim. A.O., on günde bir eskiden ilişkimin olduğu bir örgütün bir dergisini, toplanan bazı arkadaşlarıyla birlikte okuyordu. Bu konuda ben de rapor yazacak ve bildirecektim. Tespit edilen bir noktada raporları teslim edecektim. İlk raporu verdikten sonra, toplananlara katılmamı istediler. Tabi bir sürü örgüt ve telkinlerde de bulundular.

Bir gün de N. A.'nın yanına gittim, fakat dikkatliydi, birşey sızdırmıyordu. Bu durumum hakkında kimseye birşey söylemiyordum. Ancak eşim huzursuzluğunun farkına varıyordu. 15-20 günde bir MİT yetkilileriyle gizlice buluşuyordum. Bir bilgi olunca gelir bildiririm diyordum ama, onlar kabul etmiyordu. Düzenli buluşmayı dayatıyorlardı. Kendimden utanmaya başlamıştım. Bir gece çok düşündüm. "Bu sefer buluşursak onları öldüreceğim" diye kafamdan geçirdim. Sonra, "Peki eşim, çocuklarımız ne olacak" diye düşündüm.

Bir gün Bismil'e Savur'dan gelen bir minibüsün içindeydim. Harmanlı köyünden geçerken mezarlığın yakınına vardığımızda yolcular, "fatiha" okumaya başladı. Yolculardan biri, "Bunlar bize ne yaptı ki fatiha okuyorsunuz" dedi. Bunu diyenin Mardinli bir öğretmen olduğunu öğrendim.

İstihbaratçılara yeni buluşmamızda N. A. hakkında bilgi toplayamadığımı belirttim. Fakat Mardinli öğretmenin sözlerini aktardım. Bu sefer de, "Haftada bir kez bizi arayacaksınız. Yeri sana bildireceğiz" dediler. Bu işi yapacak başkalarının da olup olmadığını sordular. Ardından, "Bak, biz esas olarak PKK örgütünün peşindeyiz. Bize PKK'lılar lazım. Bismil ve çevresinde PKK'lılar varmış. Bunların Serxwebûn ve Berxwedan adında iki dergileri var. Sen bu dergileri bir yerde görmedin mi" diye sordular. "Hayır" dedim. Konuşmalarını, "Bismil ve Çınar Mardin'e yakındır. Bismil ve Silvan arasında da bir

grup PKK militanı var. O ci-vardaki köylerle bağlantı kur-man gerekir" biçiminde sürdürdüler. "Oraları hiç tanımıyorum" dedim. Ayrıca, Bismil ve Silvan'da bulunan grup ile Mardin grubu arasında kurye bağlantısının olduğunu da bana söylediler. Tekrar köye döndüm. Köyde benden şüphe edildiğinin farkına varıyordum. Bir hafta sonra tekrar A. O.'nun yanına gittim. Onunla sohbet ettikten sonra ondan dergi istedim. "Olur" dedi. Gitti bir arkadaşıyla beraber geri geldi. Bana Maksim Gorki'nin bir kitabını uzattı. "Önce bunu oku" dedi.

Ardından hemen polisleri telefon ettim, beni Diyarbakır'a çağırdılar. Büyük Postahane'nin önünde buluştuk. Beni arabaya aldılar. Oradan Gazi Köşkü'ne gittik. Bana verilen kitabı gösterdim. Adının Metin Mutlu olduğunu söyleyen bir polis bana, "Bundan sonra birlikte çalışacağız" dedi. Her zaman görüştüğüm polis ise kendini Mesut olarak tanıtmıştı. Mesut, Kayseri'ye tayin edildiğini söyledi.

Ardından da Mesut bana daha sonra Kayseri'den bir kart yolladı. "Görevini iyi yap, müslümanlığına sahip çık" telkininde bulunmuştu. Kartın üzerine adres olarak "Posta Kutusu No 131" yazmıştı. Kendisini cevaplamadım.

Bir gün Metin'e, "Telefonunuz hep meşgul çıkıyor" dedim. Bana 13682, 13683, 13684, 13685 ve 22286 numaralı telefonları verdi. Ayrıca küçük teyp ve telsiz de verebileceklerini belirtti. "Gerekirse isterim" dedim. O gün masrafların karşılığı olarak da 200.000 TL verdiler. Onlardan bir silah da istedim. "Kaçakçılardan al" dediler. Silahla dolaşmamı istemediklerini anladım.

Aslında onlarla her karşılaştığımda ter içinde kalıyordum. Sıkıyordum. Rengim atıyordu. Titriyordum. Onlar da bu durumumu fark ediyorlardı. İçinden bazen onlara saldırmak istiyordum ama, cesaretim kırılmıştı bir kere. Eve geldiğimde kendime lanet okuyordum. Çok büyük bir huzursuzluğu yaşıyordum.

Onlarla her buluştuğunda değişik bir araba ve çoğunlukla 65 ile 47 plakalı araba kullanıyorlardı.

Durumun ne kadar böyle süreceğini bilemiyordum. Köylümüzden yakalanan insanlar hakkında da benden bilgi istiyorlardı. Van'da öldürülen M. Şirin Tekin benim köyümdendi. Arkadaşları bazen mezarını ziyaret ediyordu. Bunu da onlara bildiriyordum. Kod adım S. idi.

Yine bir gün Gazi Köşkü'nde buluştuğumuzda, hiç bir bilgi toplayamamıştım. "Sen iyi çalışmıyorsun, iyi çalış, köyleri dolaş. Apocular Bismil'de cirit atıyor, sen niye bize söylemiyorsun" dediler. "Bilmiyorum bunu" dedim. "PKK'lılar Derbend mezrasına gelmişler, sen neden bunu söylemedin" sorusunu sordular. Bir süre sonra köye geri döndüm.

Tekrar, Mayıs 1989'da onlara telefon ettim. Ardından buluştuk. Yeni biri daha vardı. Levent adıyla kendini tanıttı. İşkenceci olduğu belliydi. "Bismil hakkında geniş bir rapor istiyorum" dedi. Gayri ihtiyari sert tepki

Uluslararası tüm demokratik kuruluşlar ve insan hakları örgütlerini TC'ye şu soruyu sormaya çağırıyoruz:

Yaralı olarak esir düşen HAYDAR ALTUN nerede?

TC ordusunun 28 Mart 1991 tarihinde Güney Kürdistan'a yönelik saldırısı sırasında ARGK gerillaları ile Türk ordu birlikleri arasında çeşitli yerlerde ve üç gün devam eden çarpışmalar oldu. Qilaban (Uludere)'in karşısına düşen Güney Kürdistan'ın Heftenin alanında 29 Mart günü meydana gelen çarpışmalarda ARGK savaşçısı Haydar ALTUN yaralı olarak TC ordu güçlerine esir düştü. Ve o tarihten bu yana bir daha kendisinden hiçbir haber alınmadı.

Haydar ALTUN'un ailesi Nisan ayının ortalarında Ankara'da durumu öğrenmek amacıyla yetkili mercilere yazılı başvuruda bulunmak istedi, fakat savcılık bu başvuru dilekçesini almayı bile kabul etmedi. Bunun üzerine aile Amed (Diyarbakır)'e giderek durumu orada araştırmak istedi. Aynı sorun orada da ortaya çıktı ve TC yetkilileri başvuru dilekçesini almak istemedi. İHD Amed Şubesi ve o sırada Amed'de bulunan Uluslararası Af Örgütü'nün çabalarıyla, ailenin dilekçesi kabul edildi, ama Haydar ALTUN'un nerede olduğu, yaşayıp yaşamadığı konusunda hiçbir bilgi verilmedi.

Ailesi TC yetkililerinden çocuklarıyla ilgili açıklama beklerken, 14 Mayıs 1991 tarihli Hürriyet gazetesinde, "Haydar ALTUN'un, köy korucularının düzenlediği sınır ötesi operasyonda ölü ele geçirildiği" haberi yayınlandı. Haber Şirnex mahreçliydi, kaynağı ise, aynı zamanda emniyet yetkilisi de olan Şirnex Valiliği'nin basın müşaviri idi.

Haydar ALTUN'un köy korucularının düzenlediği operasyon sırasında Hıror bölgesinde öldürüldüğü haberi asılsızdır. Korucular tarafından yapıldığı iddia edilen söz konusu olay Türk burjuva basınının irili ufaklı tüm günlük gazetelerinde yer aldı. Ve bu olayın tarihi 4 veya 5 Mayıs 1991 olarak geçmekteydi. Oysa Haydar ALTUN'un ailesi bu tarihten çok önce, Nisan ayının ortalarında başvurular yapmıştı. Ankara'da bazı milletvekilleri ile Amed İHD ve o sıralarda Amed'de bulunan Uluslararası Af Örgütü heyeti de bu durumdan haberdardır.

Bu durumda ilk olasılık kalıyor: Ya TC, 29 Mart 1991 tarihinde yaralı olarak esir aldığı Haydar ALTUN'u işkencede katletti; ya da halen işkence altında bulunan ALTUN'a karşı Hürriyet'te yayınlattığı uydurma haberi bir şantaj unsuru olarak kullanmak istemektedir. Bu durumda da direnmesini sürdürmesi halinde katledilecektir.

TC'nin bu insanlık dışı uygulamasının hiçbir uluslararası hukuk belgesinde, hatta savaş yasasında bile yeri yoktur. Bu olay sömürgeci-faşist Türk devletinin Kürdistan'da yürütmekte olduğu kirli özel savaşın niteliğini de gözler önüne sermektedir. TC'nin bu kural tanımaz vahşeti sadece Haydar ALTUN'un ailesi, savaş arkadaşları ve Kürdistan halkını ilgilendirmiyor. Bu, bir insanlık sorunudur ve tüm insanları ilgilendirmelidir.

O nedenle, uluslararası tüm demokratik kuruluşları ve insan hakları örgütleri ile insanlığa karşı sorumluluk duyan tüm bireyleri, Türkiye Cumhuriyeti yetkililerine şu soruyu sormaya çağırıyoruz:

29 Mart 1991 tarihinde, Güney Kürdistan'ın Heftenin bölgesinde elinizde yaralı olarak esir düşen ARGK savaşçısı Haydar ALTUN nerede?

Berxwedan

gösterdim. "Gece yarısı birileri senin kapına dayanır, zorla içeri girerse, ne yaparsın?" dedi. Cevap vermedim.

Yavaş yavaş beni öldüreceklerinin farkına varmaya başladım. Ekinleri biçer biçmez yurt dışına kaçmayı aklıma koydum.

Bir gün Bismil'e gittiğimde Kürt Hacı köyünde bildiri dağıtıldığını ve bir kişinin yakalandığını halk konuşuyordu. Bu olayı da telefonla bildirdim. Diyarbakır'a gitmemi istediler. Telefonu hiddetle kapattım. "Hani sen kalışnikofu ele alıp sömürgecileri vuracaktın hey rezil" dedim kendi kendime. Artık dayanamıyordum. Bismil'de karşıda dolaşırken S. F. adında tanıdığım çok yoksul birine rastladım. Onu lokantaya götürüp yemek verdim. Farkında olmadan ona içimi döktüm. MİT, polis böyle böyle dedim. O da bana, "Bak kardeşim, seni idam etseler de bundan sonra bilgi vermeyeceksin, sen nasıl kardeşlerini ispiyonluyorsun" dedi. Bu sözler bana son derece büyük bir cesaret kazandırdı. Bir daha ne telefon ettim, ne de onlarla görüş-

tüştüm.

Ekim 1989'da Diyarbakır'a pasaport almaya gittim. Eşim ve çocuklarının hazırda, ama bir ay boyunca gidip geldim, ben ise almadım. O ara Mardinli öğretmenin Savur'da öldürüldüğünü işittim. Derinden sarsıldım. "Allah kahretsin, keşke ben vurulsaydım, o vurulmasaydı" dedim. Ardından bunalıma girdim.

O sıra R. İ. adında bir köylü evime geldi. "Herkes seni konuşuyor" dedi. "Dağrudur. Teklif etmişlerdi. Bir ara uzun zaman yaptım. Ama şimdi kabul etmiyorum" dedim. "Benim hala MİT'çi olduğumu sanarsa, gerillaya katılarak aksini ispat etmeye hazırım" sözlerini ekledim. 1990 baharıydı.

Ekinleri kaldırdıktan sonra tekrar pasaport için Diyarbakır'a gittim. Aracılar vasıtasıyla sonunda pasaport aldım. Ardından İstanbul'a gittim. Fakat bu süre içinde Bismil, Diyarbakır ve İstanbul'da tanımadığım kişilerce takip edildiğimin farkındaydım.

2 Ekim 1990 günü İstanbul'dan havalandım. İsveç'e ulaştığımda iltica talebinde bulundum.

M. S. G.

TC uygulamaları

"Özgür Halk"a toplatma kararı

İstanbul (Berxwedan): Özgür Halk dergisinin 15 Mayıs 1991 tarihli 7. sayısı İstanbul 2 No'lu DGM tarafından toplatıldı. DGM, bu kararna gerekçe olarak PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'la yapılan "İkibin yılına doğru gezegenimizde küçük bir parça yerimiz olacaktır" başlıklı röportajı gösterdi.

Özgür Halk dergisi sahibi Rıza Erdoğan, bu konuda yaptığı açıklamada, toplatma kararına gerekçe aramadıklarını, tüm halkı hedef alan "Anti-Terör Yasası"nın demokratik basını da susturma hedefi güttüğünü belirtti.

Yeni Ülke gazetesinin 28. sayısına 5 dava birden

Yeni Ülke gazetesinin 5-11 Mayıs 1991 tarihli 28. sayısı hakkında 3713 sayılı "Anti-Terör Yasası"nın 6 ve 8. maddelerine muhalefet iddiasıyla beş ayrı dava açıldı. Yeni Ülke Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hüseyin Aykol tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada "Devlet 'teröristi' yakaladı!" denilerek özetle şu görüşlere yer verildi: "... Böylece Terör Yasası'nın icraati başlamış oluyor. Bu icraata göre yakalanan ilk 'teröristler' aylık ve haftalık dergiler. Gazetemize açılan beş davanın ikisinde yayınlanan iki ilan gerekçe gösteriliyor. Geri kalanlardan ikisi okuyucu mektubu ve sonuncusu da Apo ile röportaj. Terörden maksat belli olmuştur: İlan terör, okuyucu mektubu terör, röportaj terör, haber terör."

"Evet, iktidar düşünceye özgürlük tanyor, ancak tek bir şartı var: Düşünenler olmayacak. Düşüncesi olmayanlara düşünce özgürlüğü..." Aykol, açıklamasında hala gazetecilik yapmakta ısrar eden herkesi terörist damgasını reddetmeye, boyun eğmemeye çağırdı.

Nisêbîn gazetesine kapatma tehditi

Nisêbîn'de yayınlanan haftalık Nisêbîn gazetesi, kaymakamlık tarafından sürekli tehdit ediliyor. Gazeteye ilan verilmemesi için tüm çevrelere uyarı mektupları gönderen kaymakam, bununla da yetinmeyerek gazete yetkililerini bundan sonra yayını durdurmaları için tehdit etti. Zaten Mart ayı içinde Gazete Yayın Yönetmeni Süleyman Balan, Yazı İşleri Müdürü Mecit Akgün ve gazeteci Mehmet Baysal gözaltına alınmış, daha sonra çıkarıldıkları mahkemeye tutuklanarak Diyarbakır Cezaevi'ne konulmuşlardı. Nisêbîn gazetesinin yayın yönetmeni ve yazı işleri müdürü, gazete çalışanları tutuklu, kendisi sömürgecilerin kuşatması altında ve kapanma tehdidiyle yüzyüze. Bu uygulamalarıyla sömürgeciler, haftada bir yayınlanan dört sayfalık bir gazeteyle bile tahammül edemeyecek kadar acz içinde olduklarını ortaya koyuyorlar.

Keyfi gözaltına almaların ardı arkası kesilmiyor

Nisêbîn (Berxwedan): Son birkaç hafta içinde 100'den fazla yurtsever oldukça keyfi bir şekilde gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan hiç bir haber alınamıyor. Nerede ve ne durumda oldukları bilinmiyor. Gözaltına alınanlardan sadece 4'ünün adı tespit edilebildi: Bunlar:

Leman Yağız (4 çocuk annesi, çocuklarına akrabaları bakıyor), **Abdullah Yağız**, **Şehinç Yağız** ve **Hasan Sevinç**.

Sömürgeci özel timler ve gevik kuvvet ekipleri şehrin sokaklarında gruplar halinde dolaşıyor. Önüne çıkan herkesi kimlik kontrolünden geçiriyor ve istediğini hiç bir neden olmaksızın gözaltına alıyor. Bu arada ev baskınları, işkence ve hakaret günlük sıradan işler haline getirilmek isteniyor. İnsanları sindirmeyi ve korkuyu egemen kılmayı amaçlayan bu uygulamalar karşısında halkın tavrı her zaman olduğu gibi sonuna kadar direniş.

Cizîra Botan Yeni Ülke gazetesi muhabirine gözaltı

Cizîra Botan (Berxwedan): Yeni Ülke gazetesi muhabiri Abdullah Arısoy, 9 Mayıs günü sabahın erken saatlerinde evine yapılan bir baskın sonucu gözaltına alındı. Arısoy'un 24

saat gözaltında tutulmasına gerekçe olarak Güney Kürdistan halkı için kendi adına açtığı yardım kotosu gösterildi. Bu paraların hangi amaçla toplandığının belli olmadığı ve toplama işinin muğlak olduğu iddia edilerek gözaltına alınan Arısoy, ertesi gün serbest bırakıldı. Daha önce de İHD Genel Başkanı Nevzat Helvacı, Arısoy hakkında dava açılmasını talep etmiş, ancak daha sonra bu talebini geri almıştı. Abdullah Arısoy'un böyle bir gerekçeyle gözaltına alındığı tarihte bankadaki hesap numarasına yatırılan paralar, hala bankada duruyor ve bir kırışına bile dokunulmamıştı.

Sömürgecilerin döşediği elektrikli teller, bir yurtseverin yaşamına mal oldu

Qilaban (Berxwedan): Mijîn köyünün çevresine sömürgeci güçlerin döşediği elektrikli tellere çarpan **Mehmudê Derwêş** adlı yurtsever 4 Mayıs günü yaşamını yitirdi. Daha önce aynı nedenle bazı yurtseverler daha yaralanmıştı. Yurtsever bir nateliğe sahip olan Mijîn köylülerini köy korucusu yapmak için şimdiye kadar yoğun bir baskı ve işkence uygulayan sömürgeciler, bunlar da kar etmeyince "çare"yi köyün etrafını elektrikli tellerle döşemek ve böylelikle köylüleri abluka altında tutarak gerillayla ilişkilerini kesmekte buldu. Hiçbir kural tanımayan Türk sömürgeciliğinin bu uygulaması, bazı yurtseverlerin yaşamına mal olsa da, köylülerin direnişini engelleyemedi.

Baskı ve işkencede sınır yok

Sêrt (Berxwedan): Mayıs ayı başlarında Gurdê Şêx köyünden 7 kişi, Sağırsu Karakolu'na götürülerek vahşi işkencelerden geçirildiler. Haklarında hiçbir somut suçlama olmayan köylülerin böylesine keyfi ve pervasızca işkenceden geçirilmeleri, halk tarafından büyük tepkiyle karşılandı. Sömürgeciler için Kürt olmak, her türlü insanlık dışı uygulamaya maruz kalmak için yeter de artar bile.

Yine Sêrt'e bağlı Pal, Nadêx ve Gîrêserê Şêr karakollarında görevli askerler, kendi aralarında birleşerek Pal köyüne bir baskın yaptılar. Tüm kadınları köy meydanında toplayan sömürgeci askerler, burada köylü kadınları taciz ederek hakarete bulundular.

Botan'ı insansızlaştırma politikası tüm Kürdistan'a yayılmaya çalışılıyor

Sêrt (Berxwedan): Son dönemlerde Botan'ı insansızlaştırma politikasının tüm Kürdistan'a yayılmak istenmesine tanık olunuyor. Sömürgeci Türk devleti bu amaçlı uygulamalarına yayla yasağından başladı. Bir yandan köylüler baskı ve işkence zoruyla topraklarını terk etmeye zorlanırken, diğer yandan da yaşamını dağlarda geçiren koçerlere yayla yasağı getiriliyor. Bu Wan, Sêrt, Mêrdîn, Bêdlis, Mûş, Çewlik ve Gîrdax (Ağrı Dağı) eteklerine kadar genişletilmeye çalışılıyor. Gerekçe: Yaylalara çıkan koçerlerin gerillaya lojistik destek sağladıkları iddiası. Yaşamlarını hayvancılık yaparak sağlayan koçer aşiretlerinin yaylalara gitmesinin yasaklanması, onların da yaşam olanaklarının ortadan kalkması demek. Çünkü, onbinlerce hayvan dağlara çıkarılmadığı takdirde yaşamını yitiriyor. Böylelikle halkın önüne ya korucu olmak ya da topraklarını terk etmek ikilemi konuluyor ve zaten sömürgecilerin asıl amacı da bu.

Baskını hazmedemeyen sömürgeciler önüne geleni tutukluyor

Bongîlan (Berxwedan): 25 Nisan günü ARGK gerillalarının yaptığı büyük baskın ardından tutuklamalar devam ediyor. Gözaltına alınanlar arasında HEP Bongîlan (Solhan) İlçe Başkanı **Salim Şeyhanogulları**, HEP Yönetim Kurulu Üyeleri **Celal Esen**, **Bahri Bıçak** ve **Vesmerg** köyünden adları tespit edilen **Abdullah ...**, **Hakkı ...** ve **Selahattin** adlı kişilerle 10'ndan fazla köylü bulunuyor. Gözaltında bulunan yurtseverlerin durumu hakkında bilgi edinilemiyor. Sömürgeciler ilçede terör estiriyor.

PKK'nin görkemli yürüyüşü karşısında TC nasıl çırpınıyor

Cizra Botan / Şirnex (Berxwedan): Sömürgeci-faşist Türk devletinin, ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizin öncüsü PKK ve Başkan APO karşısında nasıl aciz ve zavallı bir çırpınma içinde olduğunu, aşağıdaki belgeler yoruma gerek kalmayacak tarzda izah etmektedir. Bu pul ve bildiriler 15 Mayıs günü, faşist TC ordusuna ait helikopterlerden Şirnex, Qilaban (Uludere) ve Cizra Botan kentleri üzerinden çok sayıda atıldı. Muhtemelen önümüzdeki günlerde Kürdistan'ın diğer kent ve kasabalarına da atılacaktır.

TC'nin bu çırpınışı, bütünüyle

korkusundan ve çaresizliğinden kaynaklanmaktadır. Son dönemlerde Kuzey'de ARGK'nin etkin ve yoğun saldırıları karşısında adeta sersemleşen faşist ordu ve özel savaş kurmayları, bir de Güney Kürdistan'da PKK'nin güçlenip o alandaki kitleler üzerinde de büyük bir etki ve prestij sağladığını gördükçe, bir kat daha artan korkularının etkisiyle böylesi çırpınımlara yönelmektedir. Bu yöntemle PKK'nin halk üzerindeki etkinliğini sözümona kıracaklarını düşünmektedirler. Oysa bu tür yalan propagandalar sadece ve sadece sahiplerinin ne denli iğrenç zavallılar olduğunu ortaya koymaktadır.

DÜN İRAN'LA SAVAŞIP MİLYONLARCA MÜSLÜMANIN KENDİ ÇIKARLARI İÇİN "ŞEHİTLİK" KANDIRMACASI İLE ÖLMESİNE,

BUGÜN İSE DAHA ÇOK KAZANIP, DAHA FAZLA SİLAHLANMAK İÇİN KARDEŞ BİR ÜLKEYİ İŞGAL EDEREK, BİNLERCE MÜSLÜMANIN ÖLÜMÜNE NEDEN OLACAK SADDAM'I DESTEKLEYEN APO'NUN, MÜSLÜMANLARI BÖLMEK VE YOKETMEKTEN BAŞKA BİR AMACI OLABİLİR Mİ?

HALEPÇE KATLIAMININ SORUMLULARI

İLE

TÜRKİYE'DE BİNLERCE KÜRDÜN KATİLİ APO

ŞİMDİ DE

K. İRAK HALKINI YOKETMEYİ Mİ PLÂNLİYOR?

TOPRAĞINI, KÖYÜNÜ VE ÜLKENİ
ERMENİ VE RUMLARA,
DİNSİZ, İMANSIZ KOMÜNİST ÇAPULCULARA
PARSELLEMELER İSTEYEN PKK,
SENİ
KENDİ ÇIKARLARI İÇİN KULLANMAK İSTİYOR
BUNA İZİN VERME...

K. İRAK'TAKİ

BOMBALARDAN KAÇAN KARDEŞLERİNİ,

DAĞLARDA YAKALAYARAK,

KOMŞU ÜLKELERE

SİĞİNMALARINI ÖNLEYEN

PKK'YA GEREKEN DERSİ VER.

SADDAM İŞBİRLİKÇİSİ APO'NUN

GERÇEK YÜZÜNÜ GÖR VE

YALANLARINA KANMA...

KANDIRILARAK VEYA KAÇIRILARAK
PKK EŞKİYESİNE KATILAN ÇOCUKLARIN
K. İRAK'TAKİ PKK KAMPLARINDA
AÇLIKTAN VE SOĞUKTAN ÖLÜRKEN,
ONLARI KENDİ EMELLERİ İÇİN
KULLANMAK ÜZERE KAÇIRANLAR
SICAK ÇADIRLARINDAN KEYİFLE HİZLİYORLAR.

Basın açıklaması

İNSANLIK DRAMI TÜM VAHŞETİYLE DEVAM EDİYOR

İnsanlık bugüne kadar görülmemiş bir vahşetin tanıklığını yapıyor ve bir insanlık sınavı veriyor.

Çukurca'nın 49 Nolu Sınır Taşı ve Deştan bölgesinde biriken yaklaşık 300.000 insan yaşam savaşı vermeye çalışıyor. Günde ortalama her iki kampta 100-150 arasında insan ölüyor. Yaşama savaşı verenlerin %80'i hasta. İlk açlık tehlikesi ortadan kalkmış olmasına rağmen insanlar yeterli besin alamamaktan ölüyor. Hastalar hala ilaçsızlıktan ölüyor. Barınak sorunu hala çözülebilmiş değil, %70 şü veya bu şekilde açlık olmamakta birlikte, sağlıklı ve düzenli barınaktan bahsetmek mümkün değil; insanlar hala barınaksızlıktan ölüyor. İnsanlarımız sağlıklı su bulamamaktan ölüyor. Sağlık sorunu ciddi biçimde çözüm bekliyor. Çukurca'da insanlık faciası çözüm bekliyor.

GIDA SORUNU

İnsanlarımız beslenme ihtiyaçlarını en asgari düzeyde dahi giderememektedir. Bölgeden (Van, Hakkari) gelen yardımlar dışında diğer yardımların büyük bir bölümü kullanılmamaktadır. Ancak bazı kuruluşların bölgeden yaptıkları alımlar daha yararlı olmakta ve ihtiyaca cevap vermemektedir. Ancak bu gıda yardımlarının büyük bir bölümü halen kuru yiyeceklerdir. Bu da zaten hastalıktan zayıf düşmüş bu insanların beslenme ihtiyaçlarına cevap verememektedir. Hastaların diyet beslenmeleri sağlanamamaktadır. Gelen yiyecek yardımlarının miktarı ihtiyaçları karşılamaktan çok uzak. İç yardımların tümü halk tarafından karşılanmaktadır. Havadan atılan yardımların büyük bir bölümü ya halkın kullanma alışkanlıklarından farklı yiyecekler (cips, fındık ezmesi yağı, preslenmiş yiyecekler) veya hiç kullanma özelliği olmayan maddelerdir (kürdan, defter, kalem). Atılan yiyeceklerin büyük bir bölümünün, özellikle mamanın kullanım tarihi geçmiş durumda. İnsanlar hiç protein alamamakta. Pişirilmesi gereken yiyecekleri pişirecek kapları çok sınırlı olduğundan büyük zorluklar çekilmekte. Bir süre daha pişmiş sıcak yiyecek yememeleri durumunda sağlık yönünden yeni arazların ortaya çıkması olasıdır. Atılan yiyeceklerin büyük bir bölümünün, özellikle mamanın kullanım tarihi geçmiş durumda. İnsanlar hiç protein alamamakta. Pişirilmesi gereken yiyecekleri pişirecek kapları çok sınırlı olduğundan büyük zorluklar çekilmekte. Bir süre daha pişmiş sıcak yiyecek yememeleri durumunda sağlık yönünden yeni arazların ortaya çıkması olasıdır. Tencere yerine genellikle helva tenekeleri kullanılmakta. En kısa zamanda pişirilmiş sıcak yemek olanaklarının sağlanması gerekmektedir. Gıda sorunu halen asgari ölçülerde dahi karşılanmaktan çok uzak.

Uçaktan atılan malzemeler düzensiz atılmakta, yerleşim alanına atılan yardımlar çadırlara isabet ederek can kaybına sebebiyet vermektedir. Mayınlanmış sahada patlayan mayınlar büyük oranda can kaybına yol açmaktadır.

SU SORUNU

İnsanlarımız sağlıklı su ihtiyaçlarını karşılayabilmek bir yana, sağlığa aykırı su dahi bulamamaktadır. Gelen şişe suyu miktarı ihtiyacın %25'i bile değil. Su ihtiyaçlarını büyük oranda açık

ırmak olan Zap suyundan veya derelerden karşılamaktadırlar. Gelen şişe suyu hastalara dahi yetmemekte. Kullanılan su tamamen sağlıklı ve mikrobik. Halkın bu suyu kullanmaktan başka alternatif yok. Yeterli su bulunmadığından hiçbir temizlik yapılamamaktadır. Hastalıkların büyük kaynağının kullanılan sağlıklı suların olduğu ifade edilmektedir. Su sorununa acil çözüm getirilmesi gerekmektedir.

BARINMA SORUNU

Barınma sorunu halen çözüm beklemekte. 3 kişilik çadırda nöbetleşe 20 kişi barınmaktadır. Büyük çoğunluğun çadırı bulunmamakta, buldukları naylon ve bezlerde bir sığınak oluşturmışlar. Bu söz konusu sığınaklarda bile kapasitenin çok üstünde insan barınmak zorunda kalmaktadır. Çadır ve bez çadırlar düzensiz ve sırt sırta kurulmuş. Yerleşim alanı yetersiz, halen %30 civarında insan tüm barınak imkanlarından yoksun bulunmaktadır. Sıhhi tuvalet bir yana tuvalet vazifesi görecekt hiçbir yer yok. İhtiyaçların tümü açlık giderilmek zorunda. Bezlerle oluşturulan bazı tuvaletlerde foseptik çukuru bulunmamakta bu yüzden her yer pislik dolu, kokudan geçilmemektedir. Barınma koşulları salgın hastalık sinyali vermektedir.

SOSYAL SORUNLAR

Parçalanmış aile sayısını tespit etmek mümkün olamamaktadır. Hemen hemen %65 civarında ailelerin, bir bölümü İran'a geçmiş veya ışıktıran ve çevresinde. Anne ve babası ölmüş çocuk sayısı 2000-2500 civarında; bu çocuklara kanbağı veya oluşan organizasyon çerçevesinde sahip çıkılmaya çalışılmaktadır.

Hakkari ili sınır bölgesindeki mülteci nüfus dağılımı şöyle: 49 Nolu Sınır Taşı: 128.000 (Bu kampta mülteciler düzenli sayım yapmakta), Deştan köprüsü ve civarı: 60.000, Deştan (Üzümlü): 90.000, Şemdinli: 26.000, Ertuş: 3.000, Oramar: 3.000.

SAGLIK

Sağlık sorunlarının yetersizliği günde 100-150 arasında can almakta. Kampta barınan insanların %70'i şu veya bu şekilde sağlık sorunundan etkilenmiş durumda. Halkın büyük çoğunluğunda, özellikle çocuklarda ishal vakası ciddi boyutlarda devam etmektedir. Son gözlemimizde Kürt doktorlar bir kolera salgınının belirtilerinin bulunduğunu söylediler ve bu konuda hiçbir önlemin bulunmadığı tarafımızca tespit edilmiştir. Böyle bir salgın durumunda tabiblerden aldığımız bilgiye göre günde 1000'nin üzerinde insanın ölebilecektir. Son alınan bilgilere göre kolera bulgusu bulunan 48 kişi tespit edilmiştir. Son yapılan laboratuvar tahlillerinde (Türk-Fransız) kesin kolera bulgusu tespit edilmiştir. Acilen ciddi önlemler alınmazsa salgın, katil Saddam'ın katliamından daha büyük bir facia ortaya çıkaracaktır. Yaptığımız araştırmalarda kolera ilacının Türkiye'de üretilmediğini tespit ettik. Konuştuğumuz tüm doktorlar uluslararası yardımın bu konuda acilen ve etkin girişimlerde bulunması gerektiğini belirttiler. Böyle bir

salgın Türkiye sınırını da tehdit etmektedir. Dram üstüne dramın yaşanmaması için tüm ilgilileri bu durumla ilgilenmeye çağırıyoruz.

Sağlık personeli yetersiz ve düzensiz; tüm hastalar aynı çadırda barındırılmaktadır. Tifo, dizanteri, kanlı ishal, açık yaralar, kırık, yeni doğan bebekle lohusalı anne vs. tüm hastalar aynı çadırda barındırılmaktadır. Hasta yatıracak çadırlar çok sınırlı ve yetersiz. Türk Sağlık Bakanlığı doktorları dışında hastaneye sevk yapılamamaktadır. Hastane imkanları yetersiz ve çok sınırlı, bu yüzden ancak ölümcül hastalar ve vakalar hastaneye sevk edilmektedir. Hastanenin sınırlı imkanlarıyla hizmet verilememektedir. Doktor sayısı ihtiyacı karşılamaktan çok uzak. Gönüllü gelen Türkiyeli doktorların yanı sıra gelen yabancı doktorlar çok sınırlı hizmet verebilmektedir. Mülteciler arasında bulunan 36 Kürt doktora inisiyatif verilmemektedir. Poliklinik yapımları engellenmekte, yardımcı sağlık elemanı olarak hizmet vermek zorunda bırakılmaktadır. Bu doktorların tıbbi malzemeleri bulunmadığı için müdahalede de bulunamamaktadırlar. Yapılan incelemelerde tedavi anlayışı farklılığı yüzünden etkin müdahaleler yapılamamaktadır.

Tüm sağlık hizmeti veren kuruluşların ilaç ve tıbbi malzeme eksikliği ortak sorun. Birçok doktor, "Biz burada tedavi yapamıyoruz, sadece bakıyoruz, çünkü yeterli ilaç yok" beyanında bulundu. Yani insanlar doktorların gözü önünde ölüyor. Doktorlar büyük oranda sadece hastalık tanısı yapıyor. Yapılan ilaç sevkıyatları ihtiyaçları karşılamaktan çok uzak. İnsanlar hala ilaçsızlıktan ölüyor. Yaptığımız temaslarda sonucunda bu güne kadarki ölü sayısının 5000-5500 civarında olduğu bildirildi.

Tüm insanlarda beslenme yetersizliğiyle ilgili arazlar belirgin. Özellikle çocuklarda bu arazlar dehşet verici boyutlarda.

Sonuç olarak insanların Çukurca'da hiçbir sorununa halen çözüm getirilememiştir. Verilen vaatler, yapılan açıklamalar birbiriyle çelişmektedir.

Bu insanların sorunlarının çözümünde samimi olanlar, bu insanların kendi topraklarında özgür ve insanca yaşama koşullarına destek olmalıdırlar. Bu konuda siyasi destek vermelidirler. Bu destek kalıcı ve somut olmalıdır. Yapılan birkaç tonluk ihtiyaç yardımı desteği samimiyeti ifade etmekten çok uzaktır.

Kürt ulusu onurlu bir ulustur. Tüm onurlu uluslar gibi onurlu kaderini belirleme hakkına sahiptir. Bu çözüm çerçevesinde verilecek destekler samimiyetin ifadesi olabilir.

İnsanım diyen herkese sesleniyoruz, bu insanlık dramına bir an önce son vermek için hemen şimdiki kolları sıvayalım, destek olalım!

M. Yavuz Binbay
İnsan Hakları Derneği,
GYK Üyesi
Van Şube Başkanı
1 Mayıs 1991

TÜRKİYE-İRAN GÖRÜŞMELERİNİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

ABD'nin bölgeye yönelik müdahale ve yığınağından oldukça rahatsızlık duyan İran, Rafsancani'nin Suriye ve Türkiye gezileri sırasında da bu rahatsızlığını vurgulamaya özen gösterdi.

İran Cumhurbaşkanı Rafsancani, Nisan ayı sonunda önce Suriye ve ardından da Türkiye'ye kalabalık bir ekiple geldi. İki ziyaretin de ortak yönleri vardı. Ancak, Türkiye gezisi basının da "renklendirmesi" ile oldukça ilginç görünüm sergiliyordu.

Rafsancani'nin 29 Nisan'da başlayan Türkiye ziyareti, Türk basını tarafından bir skandal havasıyla yansıtıldı. Protokol sorunları birbirini izledi ve özellikle Rafsancani'nin Konya gezisinde çıkan olaylar görüşmelerdeki gergin havayı daha da belirgin hale getirdi.

İslam Devriminden bu yana İran ilk kez Türkiye'ye cumhurbaşkanı düzeyinde bir ziyarette bulunuyordu. Bu, Türkiye-İran ilişkilerinde ileri doğru bir adım olarak değerlendirilmek istense de, iki devletin bölgede yüklediği misyonlar dikkate alındığında, bunun yüzeysel bir değerlendirme olduğu hemen görülmekteydi.

İran tarafı, Türkiye'ye kendi koşullarıyla geldiğini ve bu koşullar üzerinde konuşulacağını her biçimde ortaya koydu. Anıtkabir'in ziyaret edilmemesi, Konya ve Urfa'ya düzenlenen gezi, protokolde islami esaslardan taviz verilmemesi bile bu gerçeği gösteriyordu. Türkiye bütün bu koşulları kabul ettiği gibi, Özal'ın Konya gezisine katılmaması gibi basit tepkisel tavırlarla devlet prestijini hem de kendi zemininde kurtarma çabasına girmekle, devlet ciddiyetinden ne denli uzak olduğunu sergilemekten öteye geçemedi. Özal, bunu iç dengeleri dikkate alarak yapmış olsa da, gerçek bu idi.

Açık ki, Rafsancani'nin gezisi iki devlet arasındaki mutad bir görüşme olarak değerlendirilemez. Bölgemizde yaşanan gelişmeler dikkate alırsa, bu görüşmelerin önemi daha iyi görülecektir.

İran, Suriye ve Türkiye bölgesinin farklı misyonlarla yüklü üç gücüdür. Körfez Savaşı sürecinde bu çok daha net olarak görülmüştür. Bu üç devletin rolünü kısaca şöyle özetleyebiliriz:

Türkiye, öteden beri bölgede ABD ve NATO'nun ileri karakolu rolünü oynayan bir güçtür. Bölgede ABD ve genelde batı yanlısı politika ve yaşam tarzının sözcülüğünü yapmaktadır. Bölgedeki her ilerici, radikal ve bağımsız gelişme, bu bakımdan karşısında Türkiye'yi bulmak du-

rumundadır. Yani, bölgedeki ABD politikalarına karşı olmak, bir anlamda Türkiye'ye karşı olmak demektir. Bu, Türk ve ABD politikalarının bölgede iç içe geçmişliğinden, ama daha çok da Türkiye'nin ABD politikasına bağımlılığından, onun bir uydusu olmasından kaynaklanan durumdur. Nitekim, 1979'daki İran Devrimi ardından, İran ve Türkiye sürekli çelişkili bir konumda bulunmuş, birbirine alternatif iki güç olarak açık ve gizli bir müca-

misyon yüklenme gücüne sahip olamadığını ortaya koymuştur. Suriye de zaten Körfez Savaşı süresince Irak etkenini değil, daha çok Mısır etkenini dikkate alarak taktik belirlemiş ve Arap dünyasında lider olma mücadelesini bu zeminde sürdürmüştür. Irak'a karşı emperyalist abluka ve askeri güç içinde yer alması, dışardan bakıldığında her ne kadar Suriye açısından emperyalizme karşı bir taviz politikası gibi görünse de, özünde bunun böyle olmadığı, bu taktiğin uluslararası ve bölgesel koşulların ve özellikle de Arap dünyasının gerçekçi bir değerlendirilmesi üzerinde geliştirilen usta bir taktik olduğu görülmektedir. Suriye, bu taktiği ile Körfez Savaşından en karlı çıkan ve ağırlığı artan güç olmasını bilmiştir.

İran ise, bölgede daha farklı bir model oluşturmaktadır. Suriye gibi, Arap dünyasının gerçeklerine bağımlı olmadığı gibi; Türkiye gibi de ABD ve genelde emperyalizmin çıkarlarına bağımlı olmaması, onun daha radikal çıkışlar yapmasına olanak tanımakta, bunun koşulunu yaratmaktadır. Körfez Savaşı süresince İran'ın bu gerçeği çok net görüldü. İslam devriminin eski hızı kesilse de, İran hala iddialarının sahibidir ve kendisini bütün İslam dünyasının modeli olarak sunmaktadır. İslami radikalizmin temsilciliği anti-emperyalist tutumun sürdürülmesine doğrudan bağlı olduğundan, İran İslam rejimi gelişmeler ne kadar zorlarsa zorlasın kendi kuruluş temelini yıkmak istemiyorsa emperyalizme karşı olmak zorundadır ve kendi gerçeğine bağlı politikaları hem Arap dünyasına ve hem de TC gerçeğinde olduğu gibi emperyalist politikaların sözcüsü ve uygulayıcısı olan güçlere karşı kısıncılıkla korumak ve savunmak zorundadır. İran'ın politikalarını ve taktiklerini belirleyen bu gerçek olmaktadır. En başta ABD askeri gücüne ve ABD çözümüne karşı durmak, İran açısından vazgeçilmezdir. Bu gerçek, İran'ın Türkiye ile çelişkisini de belirlemektedir. Ama İran'ın aynı zamanda, Arap dünyasında liderliğe oynayan Suriye ile de çelişkisi vardır. Ancak, bu çelişki anti-emperyalist platformda tali plana düşmekte ve özellikle de emperyalist tehditin yoğunlaştığı dönemlerde birlik eğilimi daha da ağırlık kazanmaktadır. Oysa, İran-Türkiye ilişkileri bunun tersidir. Yani, emperyalist tehditin artması İran-Türkiye çelişkisinin de artması anlamına gelmektedir.

Bu kısa özetleme, çok genel bir çerçevenin çizilmesi oluyor. Bölgede, gelişmeler üzerinde köklü bir değişikliğe yolaçan önemli bir etken daha var. Bu, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesidir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi bölgede yeni bir kuvvetin belirmesi ve bölge sorunlarına yeni bir çözüm demektir. Arap, Fars ve Türk toplumlarını doğrudan ilgilendirmekte ve daha baştan ulusal çerçeveyi aşan, ama aynı zamanda din faktörünü de aşan bir çözüm olmaktadır. Zaten, gerek İran'ın temsil ettiği İslami radikalizm ve gerekse Suriye'nin temsil ettiği Arap radikalizmi, bölgenin sorunlarına köklü çözüm olamayacak, ama boşluğun doğurduğu birer

ara çözüm örnekleri, bölge halklarının emperyalizme karşı nefes alma arayışları olan çıkışlardır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, bölge sorunlarına köklü çözüm karakteriyle, daha şimdiden ağırlığını koymuştur. Özellikle İran, bu etkeni kendi rolü itibarıyla değerlendirmek zorunluluğunu duymaktadır. Ama her şeye rağmen, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, gerek İran ve gerekse Suriye'nin kendi koşullarından kaynaklanan anti-emperyalist çizgileriyle birlikte yürüme durumundadır. Bölgedeki anti-emperyalist cephe, bu güçlerin bu platformda birliğini zorunlu kılmaktadır.

Bütün bunları dikkate alarak özetle şu söylenebilir: ABD'nin başını çektiği emperyalist blokun Türkiye-Mısır-İsrail ayaklarıyla dayattığı politika; İran'ın öncülüğünü yaptığı İslami radikalizm; Suriye'nin öncülüğünü yaptığı Arap radikalizmi ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin getirdiği yeni çözüm bölgenin siyasal panoramasını oluşturmaktadır.

ABD, Irak'ı İran'ı tamponlamada; İsrail ve Arap gericiliğini Suriye ve Filistin güçlerini tamponlamada kullanarak, bu güçleri önemli oranda sınırlamış durumdaydı. ABD'nin Körfez'e müdahalesi ise, İran etkeninden çok, yine Arap radikalizmine ve Arap birliğine yönelik bir karakter taşıyordu. Ama esas olarak, bu müdahale, bölgede yeni bir çözüm kuvveti olarak gelişen ve sonuç alıcı olduğu görülen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelikti. Nitekim, gelişmeler de gösterdi ki, emperyalizm bu kez esas olarak Kürdis-

ile ne İslami radikalizm ve ne de Arap radikalizmi karşı konumlar oluşturmamışlardır. Tam tersine emperyalizme karşı ortak platformda yer almak bunları daha da güçlendirecektir. Bunlar arasında, düşmanca bir karşıtıktan değil, çözümleyici öneri güç olma anlamında bir yarıştan bahsedilebilir. Ama bu gerçek görülmüş de, sosyalist çözüm alternatifini temsil eden Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinden korku ağır basar ve bu emperyalizmin tehditinin önüne geçilirse, açık ki burada kaybedecek olan en başta İran ve Suriye ve genel olarak da bölge anti-emperyalist cephesi olacaktır.

Türkiye, İran'a yaklaşımlarında bunu öne çıkarmaya çalışmaktadır. Nitekim, İslami rejimin kendisi açısından bir tehlike oluşturmaması, İran Cumhurbaşkanı Rafsancani'yi onun kendi koşullarıyla kabul ederek ve kendi devlet sınırları içerisinde gövde gösterisi yapmasına bile izin vererek anlatmaya çalışmıştır. Rafsancani'nin Türkiye gezisinde yaşananlar, yalnızca kendi devlet prestijinden bir taviz değil, ama aynı zamanda İran'a yönelik fiili bir çağrıdır. Burada, Türkiye-İrak ve İran arasında Kürt sorunu üzerinde sağlanan tarihsel mutabakatın parçalanması ardından, bu sorun üzerinde yeniden taktik birliği sağlamaya yönelik çaba vardır. Anlaşılmaktadır ki, İran da Türkiye'nin Kürdistan korkusundan yararlanarak, ABD'nin bölgedeki askeri ağırlığına yönelik çabaları Türkiye'ye kadar uzatmak istemektedir. Görüşmelerde ağırlık kazanan iki nokta, bunu doğ-

tan ulusal kurtuluş mücadelesini tamponlama amacını önüne koymuştur. Bunu yapabilmek için ise, bölgeye doğrudan müdahalede bulunmak zorunda kalmış ve Kürdistan'a askeri olarak konumlanmaya başlamıştır. ABD'nin askeri yığınağı ağırlıklı olarak Kürdistan devrimini tamponlamaya yönelik olsa da, bu, İran ve Suriye'ye de yakın tehdit oluşturmaktadır. ABD'nin Kürdistan'a yönelik politikasının başarısı ve askeri varlığının kalıcılığı, İran ve Suriye'nin de nefes yollarının tıkanması anlamına gelecektir. İşte İran bu durumdan ciddi biçimde rahatsızlık duymakta ve nefes alma olanaklarını artıracak arayışlar içerisinde girmektedir. Rafsancani'nin son Suriye ve Türkiye gezileri bu kapsamda değerlendirilebilir.

Yaşadığımız şu aşamada, Kürdistan modern kurtuluş hareketi

ruyor. Bu görüşmede Türkiye açısından önemli olan Kürt sorunu, İran açısından önemli olan ise ABD'nin askeri yığınağı idi. "Bölgede bir Kürt devletine izin verilmeyeceği" biçimindeki sonuç açıklaması bunun ürünüdür.

Biz de sonuç olarak şunu belirtiriz ki, İslam radikalizminde tutarlı olma iddiasının koşulu tutarlı bir anti-emperyalist çizgidir. İran kendi iddialarına tutarlı olmak istiyorsa, ABD tehditine karşı mücadeleyi anti-emperyalist platformda görmek zorundadır. Bu ise her şeyden önce, Kürdistan'da gelişen anti-emperyalist mücadelenin en azından karşısında olmamayı gerektirir. Bunun tersi bir tutum, en başta kendilerine zarar verecek ve hatta varlık koşullarını ortadan kaldıracaktır. Çünkü, emperyalizmin bölgeye yönelimi bölgesine kapsamlıdır ve bütün bu hesapları içermektedir.

Güney Kürdistan'da son durum:

Emperyalistler kalıcı yerleşim planları yapıyor

TC Kürdistan'da çırpındıkça batıyor

Baştarafı 1. sayfada

PKK önderliğindeki Kürdistan devrimi karşısında TC'nin içine girmiş bulunduğu çıkmaz ve bunalım yeni değildir. Ancak bu durum, Ortadoğu'daki gelişmelerin de etkisiyle daha vahim hal almıştır. Kürdistan'da gelişen direniş karşısında TC artık tek başına işin içinden çıkamayacağını anlamıştır. Diğer bir deyimle Kürdistan'daki mücadele TC'nin tek başına altından kalkamayacağı ve durduramayacağı boyutlara varmıştır.

Bu durum karşısında faşist rejimin başvurduğu ve güvendiği iki güç emperyalizm ile ilkel milliyetçi Kürt işbirlikçiligidir. Başta ABD olmak üzere emperyalist güçleri ve onların askeri kuvvetlerini Kürdistan'a çağırmakla TC, Kürdistan devrimini tasfiye etme görevini doğrudan emperyalistlere havale etmiştir. TC bununla aynı zamanda mücadelemiz karşısında tek başına tutunabilecek güçte olmadığını da itiraf etmiş olmaktadır.

ABD'nin Kürdistan'a çağırılması bizzat Türkiye ve Özal tarafından ve belirtilen amaçla olmuştur. Yani mücadelemize karşı rejimin güvendiği son çare ve çözümlerden önemlisi denilebilir ki budur. Fakat ne ilginçtir ki, gelinen noktada bu "çözümün" de aslında TC için koskoca bir çözümsüzlük olduğu ortaya çıkmıştır. Dahası "çözüm" diye başvurulmuş bu yolun kendileri açısından büyük tehlikeler taşıdığını rejimin en tepesindeki askeri ve sivil yetkilileri bile yüksek sesle dile getirebilmektedir. Ordu içindeki kaygı ve huzursuzluklar burjuva basının sayfalarına yansıyor kadar boyutlanmıştır. Şemdinli'de İngiliz askerleri ile TC kaymakamı arasında yaşanan olayın özellikle de ordu çevreleri tarafından bu denli büyütülüp ciddiye alınması, aslında belirtilen huzursuzluk ve kaygıların dışı vurulmasıdır. Yoksa, emperyalist güçleri o alana davet eden TC yetkilileri, onların burada nasıl bir denetim kurabileceklerini bilmeyecek durumda değildirler.

Ayrıca rejimin sivil sözcü ve temsilcileri de emperyalistlerin bu biçimde alana getirilmesinden duydukları rahatsızlıkları dile getirmektedirler.

Gerçi emperyalistlerin bir Kürt devletine karşı oldukları ve ABD'nin Özal'a Kürt devleti kurulmasına izin verilmeyeceği doğrultusunda güvenceler verdiği bilinmektedir. Buna rağmen TC'nin bunca kaygılı ve korkulu olması boşuna değildir. Güney ve Kuzey'i ile Kürdistan'da yaşanan gelişmeleri izleyen TC, PKK-ERNK-ARGK önderliğinde bağımsızlıkçı direnişin nasıl gelişip güçlendiğini iyi görmekte ve böyle giderse gelişmelerin emperyalistleri de zorlayabileceğini düşünmektedir. Asıl korkuları da buradan kaynaklanmaktadır. Bu anlamda, TC Genelkurmaylığından son günlerde sık sık yapılan "Kontrol Türk ordusundadır", "Kimse hayale kapılmasın" vb. açıklamalar, yüksek sesle konuşarak korkusunu yenmeye çalışan adamın durumuna benzemektedir.

TC'nin bağımsızlıkçı direnişe karşı kullanmak istediği işbirlikçi Kürt çevrelerinin Saddam yönetimiyle ilişki ve görüşmelere yanaşması ve bu doğrultuda atılan adımlar da faşist rejimi tedirgin etmektedir. Bir kere bu durumda adı geçen güçleri istediği gibi kullanabilmesi eskiye nazaran biraz zorlaşabilir. Aynı şekilde Saddam'ın Kürtlerle bir anlaşmaya varması -bu uzun ömürlü olmasa da- en azından belli bir süre TC ile işbirliğine eskisi kadar ihtiyaç duymayabilir. Ve en önemlisi de bu görüşmelerin ABD'nin onayı ile yapıyor olması durumunda -ki büyük bir olasılıkla böyledir- politikalarını bütünüyle ABD'ye dayandırmış ve ona bağımlı kılmış bulunan TC'yi çok daha fazla rahatsız edecektir. Çünkü bu durumda kendisi dışlanmış olacaktır. Bunun içindir ki, Ecevit gibileri ya da M. Ali Birand gibi akıl hocaları, başlangıçtan beri TC'nin bu biçimde tek yanlı olarak ABD'ye angaje olmasının doğru olmadığını ve Irak ile ilişkilerin mutlaka düzeltilmesi gerektiğini tekrarlayıp durmaktadırlar.

Kısacası TC "çözüm" diye sarıldığı yöntemlerin çözümsüzlüğünü gördükçe daha derin bunalımlara sürüklenmekte ve Kürdistan batağına daha çok batmaktadır. TC, ABD'yi çağırarak oluşturulmasına onayak olduğu tampon bölgeyi, Kürdistan devrimini tamponlamanın bir aracı olarak düşünmüştü. PKK ise bu alanları direniş alanına çevireceğini ilan etti. Güney'de ve Kuzey'de yaşanan gelişmelere bakıp PKK'nin dediğini yapacağını gören faşist-sömürgeci rejim, bundan duyduğu dehşetli korkuyla, bizzat kendisinin onayak olup geliştirdiği planlara bile güvenemez duruma gelmiş bulunmaktadır. Emperyalizme bel bağlayan ve o başkentten diğerine savrulan öz güçten yoksun, ilkesiz ve umutsuz işbirlikçi ilkel ve küçük-burjuva milliyetçi önderlikler hızla bir tükeniş yaşamaktadır. Zira umutlarını ABD ve diğer emperyalistlere bağlayan güçlerin eninde sonunda ulaşacakları nokta, TC'nin bugün içine düşmüş olduğu bataktan farklı olmayacaktır.

PKK önderliğindeki Kürdistan devrimi ise, bölge çapında bir anti-emperyalist mücadele odağı durumuna gelerek gelişimini sürdürmektedir.

Giltmenin değil kalmanın planları yapılıyor

Foto: Berxwedan

Güney Kürdistan'da yerli-yabancı, ilerici-gerici, halk yararına olan veya buna karşı tüm güçlerin faaliyetleri yoğun bir biçimde devam ediyor. Gözlemlerden çıkan sonuç, önder geçinenleri avuçları içine alıp istedikleri gibi parmaklarında oynatan emperyalistlerin, bunlar aracılığıyla halk nezdinde de kendini kabul edilir, hatta tercih edilir bir konuma getirmenin yoğun çabası içerisinde olduğunu göstermektedir.

Oluşturulmaya çalışılan "güvenlik bölgesi"nin adım adım genişletilerek, en son Amadiye ve Duhok'u kapsayacak biçimde belirlendiği bildiriliyor. Emperyalistler bu yeni alanlarda da kendi güçlerini konumlandırmaya

ri bildiriliyor. Kente girmek isteyen peshmergelerin silahlarını girişte emperyalistlerin kontrol birimlerine teslim ettikten sonra girebiliyorlar.

Bu arada, geçtiğimiz haftalarda Talabani başkanlığında bir Kürdistan Cephe heyetinin Saddam'la görüşmeler yapmasının ardından, bu kez de KDP lideri Mesut Barzani Bağdat yolunu tuttu. Günlerdir yapılan görüşmelerde somut olarak nelerin tartışıldığı ve herhangi bir anlaşmaya varılıp varılmadığı gibi konularda henüz bir açıklama yapılmış değil. Bu konuda Kürdistan Cephe temsilci ve sözcülerinden pek tutarlı olmayan ve çelişkili açıklamalar yapılmaktadır. Kimi zaman ar-

güçlerin halk üzerinde de olumsuz etkileri oluyor. Bunlar halka dayattıkları sahte bir ikilem tercihiyle, zaten politik bilinci zayıf olan Güneyli halkın bilinçlerini bulandırıyorlar. Kendileri bir kurtuluş umudu olamadıklarından, bir kurtuluş seçeneği halka sunamadıklarından "ya Saddam ya ABD" gibi sahte bir tercihe yöneliyorlar halkı. Bu girişim kendini halka şirin göstermeye çalışan emperyalistler için de son derece uygun düşmektedir. Çünkü nasıl olsa önder geçinen pek çok işbirlikçi çevre, "ABD hiç olmazsa Saddam gibi katlam yapmıyor", anlayışıyla halka ABD'yi tercih etmelerini sürekli telkin etmektedirler.

Beleh ve Zaxo gösterileri

Yaklaşık bir hafta arayla Beleh (Işıkveren) ve Zaxo'da yapılan gösteriler, halkın bilincinin nasıl çarpıtıldığını gösteren somut örneklerdir.

Qilaban (Uludere)'ın Beleh köyü yakınlarındaki kampta, 2 Mayıs günü 20 bin kadar kişinin katıldığı bir gösteri ve yürüyüş yapıldı. Bu gösterinin amacı, "Saddam ve ABD'nin tutumunu protesto etmek" olarak açıklandı. Kitleler Saddam ve ABD karşıtı gösterilerle yürüyüşe geçti. TC askerlerinin silahlı müdahalesiyle ve güçlkle dağıtılabilen kitleler Saddam'a olduğu kadar ABD'ye de öfkeliydi ve karşıtı.

Oysa bundan birkaç gün sonra Zaxo'da yapılan gösteri bambaşka bir renk ve havadaydı. Zaxo yakınlarında ABD'nin kurduğu kamplardan Zaxo merkezine kadar yürüyen kitleler bu kez bambaşka biçimde, "No no Saddam, Yes yes Bush" biçiminde bağırıyorlardı.

Bu durum, emperyalistlerin, işbirlikçi önderlikler aracılığıyla kendini halka şirin gösterme ve kabul ettirme doğrultusunda nasıl bir çalışma içerisinde olduğunu açıkça göstermektedir. Kuşkusuz Kürdistan halkı gerçek kurtuluş yolunu mutlaka hem de kısa sürede bulacak ve bilincini bu denli bulandıran işbirlikçi önder taslaklarına hakettikleri yanıtı mutlaka verecektir. Emperyalistler, sömürgeciler ve işbirlikçi Kürt çevrelerinin tüm çabalarına rağmen, Kuzey'de olduğu gibi Güney Kürdistan'da da PKK önderlikli bağımsızlıkçı hareketin her ge-

başladı. Bir yandan BM güçleri belli alanlara yerleştirilmeye başlandı. İlk BM merkezi Zaxo yakınında kuruldu. BM temsilcisi Stefan De Mistura, burada yaptığı konuşmada bölgeyi adım adım devr alacaklarını açıkladı.

Ayrıca başta ABD olmak üzere emperyalistler de "güvenlik bölgesine" dahil edilen Duhok gibi yerlerde yeni üsler oluşturmaya başlıyorlar. Alanda incelemeler yapan muhabirlerimiz, yaptıkları hazırlıklara bakılırsa emperyalistlerin bölgede uzun vadede kalmayı planladıklarını anlaşıldığını bildiriyorlar. ABD'nin denetimi tümüyle ele geçirdiği ve kent merkezlerine peshmerge güçlerinin de silahlı olarak girmelerine izin vermedikle-

tik savaşmayıp, görüşmelerle sonuca gidileceği söylenirken, bazen de silahları bırakma gibi bir niyetlerinin olmadığı doğrultusunda açıklamalar yapılmaktadır. Ama söylenen ne olursa olsun, görünen o ki, hala emperyalistlere güvenmekte ve emperyalistlerin getireceği "çözüm"e bel bağlamaktadırlar.

İşin kötüsü halka da bunu benimsetmeye çalışmaktadırlar. Halkın önemli bir kesimi aslında emperyalistlere karşı ve onlara güvenmemektedir. Yaşanan olaylarla birlikte bu anti-emperyalist bilinç daha da yayıldı ve gelişti. Son trajedi emperyalizmin dost olmayacağını halka daha çok kavratmıştı. Ancak önder geçinen bu işbirlikçi

çen gün daha çok kökleşmesi ve hızla gelişmesi, halkın kendi gerçek kurtuluş yolunu bulmakta fazla gecikmeyeceğini somut biçimde kanıtlamaktadır.

"Karker pir egîd in"

Mayıs ayının ilk haftasında Güney Kürdistan'ı dolaşan ve her yörede çok sayıda halktan insanlarla görüşen, onların çeşitli konulardaki düşüncelerini alan Berxwedan muhabiri, nerede PKK'ye ilişkin bir şey söylese, bir soru sorsa en çok duyduğu sözlerin "Karker pir egîd in" (Karker -PKK kastedi-

liyor çok yığittir) biçiminde olduğunu belirtiyor.

Güney Kürdistan'a ilk defa gittiğini vurgulayan Amed muhabirimiz, "Durumların bu kadar iyi olduğunu tahmin etmemiştim" diyor ve bundan çok etkilendiğini belirtiyor. Bir gece de ARGK'ye konuk olduğunu, oradaki konumlanmanın çok sağlıklı bir tarzda oturtulduğunu, bu nedenle de TC'nin zaman zaman yaydığı, sınır ötesinde şu kadar kayıp verdirdim tarzındaki haberlerin ne denli yalan ve boş laflar olduğunu daha iyi anladığını belirtmektedir. "ARGK'nin halk üzerindeki etkinli-

ğini ve konumlanma tarzını gören biri, TC'nin bütün ordusunu da gönderse, orada gerillalara pek bir zarar vermeyeceğini rahatlıkla anlayabilir" sözleriyle dile getiriyor, izlenimlerini.

TC'nin Kürdistan halkına gönderilen yardımları engelleme ve gaspetme faaliyetleri sürüyor

Amed / Sêrt / Qilaban (Berxwedan): Sahtekarlıkların en büyük örneğini sergileyen TC,

Halk yardım bekliyedursun, yardımlar Kızılay depolarına gidiyor

Foto: Berxwedan

bir yandan Kürt halkının koruyucusu kisvesiyle boy gösterip dünyayı aldatmaya çalışırken, bir yandan da Saddam'ın zulmünden kaçarak kendini can havliyle sınır boylarına atan kitleleri ölümden kurtulduklarına bin pişman etti.

Bir yandan açlık ve salgın hastalıklar, bir yandan da TC askerinin terör ve saldırıları sonucu Güneyli halkımızın yaşadığı acıları ve maruz kaldığı katliamları geçen sayılarımızda da yansıtmaya çalışmıştık.

Bu baskı ve uygulamalar sonucunda Kuzey'deki kamplara yerleştirilen kitlelerin önemli bir kesimi tekrar geriye, emperyalistlerin oluşturduğu "güvenlik bölgesi"ne dönmeye başladı. Geri dönüş işlemlerinin giderek arttığı bildirilmektedir. Son aldığımız haberlere göre, en kalabalık yerleşim kamplarından biri olan Beleh'te ancak 200-300 civarında kişi kalmış, diğerlerinin tümü dönmüşlerdir.

Ancak buna rağmen TC, baskıcı ve talancı uygulamalarından vazgeçmiş değil. Bazı kamplarda denetimin ABD ve İngiliz askerlerinin eline geçmesiyle birlikte, TC askerleri geri plana itilmişse de, belirtilen uygulamalar değişik biçimlerde sürmüştür.

Yurt dışından Kürdistan halkına gönderilen yardımlara sömürgeciler Amed'de el koyuyor

Yurt dışında çoğunlukla ERNK taraftarlarının girişimleriyle ve

çeşitli kuruluşlar tarafından Kürdistan halkına gönderilen yardımların, ihtiyacı olan kitlelere ulaştırılmasına sömürgeciler izin vermiyor. 12 Nisan'dan bu yana ilaç taşıyanlar da dahil giden bütün yardım kamyonlarına Amed (Diyarbakır)'de el konuyor. Malzemeler önce Amed'deki Zirai Donatım depolarına konuyor, daha sonra da oradan trenlerle Ankara-Etimesgut'taki Kızılay depolarına sevk ediliyor. Bu, Kürdistanlı kitleler için gönderilmiş bulunan yardım malzemelerini açıkça gaspetmekten başka bir şey değildir.

Bununla da yetinilmeyerek, yardım malzemeleri yer yer de en çirkin biçimde siyasi çıkar aracı haline getiriliyor. Örneğin Sêrt ve çevresinde, dışardan gelen ya da Kürdistan'da halkın kendi ekmeğinden keserek ihtiyacı olan insanlarımızı ulaştırılmak üzere topladıkları malzemeler, ANAP'ındır denerek halka dağıtılıyor.

Diğer yandan yurt dışından TIR vb. araçlarla Kürdistan'a ilaç ve diğer yardım malzemeleri taşıyanlardan bir kısmı da gözetim altına alınarak işkenceli sorgulardan geçiriliyorlar. Bu tür uygulamalara maruz kalanlardan birisi de Fransa'dan Kürdistan'a bir TIR dolusu malzeme götüren İran asıllı Jahanzad Behroz'dur.

Adı geçen kişi sınır boylarındaki insanlara ulaştırmak üzere çeşitli malzemelerle yüklü TIR aracıyla 12 Mayıs 1991 tarihinde Amed'e vardığında gözaltına alınıyor. Bir emniyet yetkilisi ve 4 subay tarafından sorguya

*** QILABAN MEKTUBU *** QILABAN MEKTUBU *** QILABAN MEKTUBU *** QILABAN MEKTUBU *** QILABAN MEKTUBU ***

Biz bu tür acılara halk olarak alıştık, ama halk olarak da gururluyuz

3 Nisan 1991 günü bir arkadaşım bana telefon açtı. "Haberin var mı? 500 kişi civarında bir grup Irak'tan kaçıp sınıra gelmişler" dedi. Doğrusu pek şaşır-mamıştım, çünkü biz zaten böyle üzüntülü bir bekle-yiş içerisindeydik. (...)

Burada göçe zorlanan ve sayıları yüzbinlere varan soydaşlarınıza, Kuzey'deki halkımızın birlik içerisinde nasıl kucak açtıklarından söz etmek ve halkımızın bu durum karşısındaki tepki ve yaklaşımlarından bazı kesitler vermek istiyorum.

İlk günlerde küçük gruplar halinde başlayan göç kısa sürede yüzbinlere ulaşmıştı. Doğal olarak bu göç, açlık-sefalet ve yüzlerce ölümü de beraberinde getirmişti. Bu trajedi karşısında halkımız adeta alarına geçti. Durumu iyi olan-olmayan, yutseveri-çetesi... kısaca herkes bu insanların yardımına koştu. Faciayı yakından gören halkta birlik ve beraberlik çağrışımı doğal olarak yapılmaktaydı. Milli duygular biliniyordu. Özellikle düşman işbirlikçilerinin düşmana karşı tavırlarında bir dönüm noktası oluşmuştu. Çünkü bu faciayı yaşayan insanların da bir kısmı vatanlarında düne kadar Saddam'ın en güvenilir çeteleri konumundaydılar. Oysa bugün durumlarını kendi gözleriyle görüyorlar.

Kuzey Kürdistan'daki çeteciliğin Saddam'dan kopye edildiği dikkate alındığında ve bugün Saddam, bunlarla diğer halk kesimleri arasında hiç bir fark gözetmeksizin bombalar yağdırdığına göre, TC de yarın aynı şeyi neden yapmasın. İşte bu düşünce kısa bir sürede düşman güçler arasındaki samimiyet yerine, soğuk bir hava bıraktı. Diğer yandan yurtsever insanlara karşı şiddet ve ihanete dayalı tavırlarının yerini birlik havası aldı. Elbette Kuzey'deki gelişmeleri Güney'dekilerle kıyaslamak yanlış olur. Hatta Güney'deki gelişmelerin, Kuzey Kürdistan'da Mart ayı başlarındaki kitlesel ayaklanmaların bir parçasıydı da denilebilir.

Göçmen halkımıza yardım amacıyla ben de arkadaşlarımla birlikte bölgeye gitmiştim. Gelenler henüz sınır boylarını aşmamışlardı. Qilaban, Şirnex, Cizîra Botan ve yakın çevrelerden gelen yardımlar, arabalarla Beleh (Işıkveren)'e kadar geldikten sonra, halk kendi veya hayvanların sırtında sınır boylarına kadar ulaştırmaya çalışıyordu. Biz de herbirimiz sırtımıza bir çuval ek-mek, bisküvi vd. yiyecekleri alıp yola çıktık. Ancak biz fazla ilerlemeden yanlarına ulaşmak istediğimiz yedi-sekiz bin kişiden oluşan grup, o esnada asker çemberini

aşıp topluca aşağıya doğru ilerlemekteydiler. Gelenlerin gidecekleri yerde yiyecek olduğu için yanımızdaki yiyecekleri tüm ısrarlara rağmen vermiyorduk. Çünkü sınırın öbür yanında kalanlara gündür hiç bir yardım ulaşmamıştı. Bizim amacımız bunlara ulaşmaktı.

İlk karşılaştığımızda sarurım yaşamımda ilk defa çok değişik hissettim kendimi. Bu his çok farklıydı ve tüyler ürperticiydi. Açlık ve kirden vadinin içinde hafiften esen rüzgar leş kokusunu andıran bir koku veriyordu. Gelenlerin dudakları yapışmış, birçoğunun ayağında ayakkabı yok, yalnız pijama ve gecelikleriyle olduklarını gördüm. Anlaşılan birçoğu yataklarından fırladıkları gibi kaçmışlardı. Her birkaç adımda açlık, susuzluk ve yorgunluktan yere yıkılıp, o çamurun içinde, yağmurun altında yatanları görmek mümkündü. Ama bunların içinden gördüklerimden birkaçını unutmam mümkün değil.

Kervanın biraz önceye kadar konakladıkları yere vardığımızda, bir kül yığınının hemen kenarında bir ananın can çekişmesi gözlerimin önünden hiç gitmiyor. Gözüm bir battaniye ilişti, altında insan mı, eşya mı belirsiz birşey vardı. Merak ederek, "Herkes burayı terk ediyorken bunun altında bir insan varsa neden hala orada duruyor?" düşüncesiyle gidip battaniyeyi açtım. İyice çukurlaşan gözlerine toz-toprak dolmuş, titriyor ve vücudu büküm olmuştu. Yanında birileri olduğunu fark etmişti. Ağzını açıp birşeyler söylemek istiyordu. Birkaç kez tekrarladı bunu, sonunda su istediğini fark ettik. Çevrede hala aşağıya doğru inenlerden su istedik ama kimsede yoktu. Sonunda bir bidon suyla gelen birisini gördük. Kendisine durumu izah ederek, çok kötü durumda olan anayı gösterdik, ama bir türlü ikna edemedik. Sonunda biraz ikna, biraz da zorla suyu alıp içirdik, biraz da bisküvi yedirdik. Ama verdiğimiz su ve yiyecek onun ayağa kalkması için yeterli değildi ve o da birçok kaderdaşı gibi olduğu yere uzanıp kalmıştı.

Biz yine yolumuza devam etmeye başladık. Sınıra kadar vardık, ancak askerler sınırın ötesine geçmememiz için silahlarla ateş ederek bizi uyarınca, mecburen geri dönmek zorunda kalmıştık. Ananın bulunduğu yere geldiğimizde bakmak istedim. Maalesef ana bu zor koşullara daha fazla dayanamayıp yaşama veda etmişti. O anda kimbilir kaç yüz kişi bu kervanda bu ana gibi olduğu yere yıkılıp kalmış. Arkasında yalnızca onun için birkaç gözyaşı bile dökülmemiş. Böyle anlarda bu ceset-

lere ne yapıyordu? Merak ediyordum. Sonunda anayı kaderdaşlarına teslim edip biz de kervana katılıp oradan ayrıldık.

Işıkveren'e inene kadar rastladığımız yürüyemeyen küçük çocukları kucaklamıza alıp ana-babalarına yardımcı olmaya çalışıyorduk. Bu arada, ben de bu bebelerin ana-babalarına neden kaçtıklarını soruyordum. Genelde hepsi aynı cevabı veriyorlardı. Napalm, fosfor bombaları, belki de arkasından kimyasal bombalar gelecekti, bir de ihanetten söz ediyorlardı. "Saddam'ın işbirlikçileri bu komployu yaptılar". Doğrusu gördüğüm kadarıyla söz konusu bu bombalardan etkilenenlere fazlaca rastlanamıyordu, ama bombaların tesirinden ziyade, olası daha büyük katliamlardan kaçtıkları kesindi. Oysa bu insanlar kolay kolay pes edecek insanlardan değildi. Çünkü tarihi Halepçe katliamını yakından yaşamış bir toplumdur. Pekî, öyleyse neden bu göç? Elbette eğitimsizlikten, eğitilemediklerinden. Bu insanları yönlendirenler acaba hala Saddam'ın gücünü ve bir de kendi halkının sosyal yapısını bilmiyorlar mıydı? Sarurım bilmiş olsalardı bu denli bir soykırıma sürükledikleri insanlara daha sonra da sahip çıkarlardı. Hani çok gaddar bir koca üzerine bizde bir söz söylerler: "Malê de Topan'e, ji derve ji tofane." Bir yandan Saddam, diğer yandan adeta ana kucagı gibi bildiğiniz TC'ydî. Mehmetçiklerini bu savunmasız insanlarımız üzerine ancak film sahnelerinde rastlanan insanları topluca kurşuna dizerek "Toplu katliam" metodlarını geliştirmeye terk ettiniz.

Güney Kürdistan halkımızın şu anda yaşadıkları bir soykırım, bir felakettir. Bunun örneklerine daha önceden de tanık olmuştuk. Bu felaket karşısında tüm Kürdistan halkı acı ve ızdırap çekmektedir. Biz bu tür acılara halk olarak alıştık, ama halk olarak da gururluyuz. Bu gururumuzun birkaç kişinin yanlış politikaları yüzünden dünya kamuoyunda beşparalık edilmesi ni istemiyoruz. Ezilen halkların baş düşmanı olan Amerika ve yandaşlarından medet bekleyerek, kaderimizi tamamen emperyalizmin vicdanına bırakmaya kimsenin hakkı yoktur. Kuzey Kürdistan'da örgütlü bir temelde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinin de kanıtlanmadığı gibi, özgüce dayanarak bağımsızlık mücadelesini geliştirmenin dışında başka hiçbir seçenek yoktur. Bunun dışında emperyalizmden medet ummanın sonunun hüsrana olacağını da bir daha hatırlatmakta yarar var.

Delil

çekilirken kendisine işkence de yapıyor.

Sömürgeci yetkililer yurt dışından ve yurt içinden devlet kurumlarından ayrı olarak toplanan yardımların tümünün PKK tarafından organize edilerek gönderildiğini, bununla halka yönelik propaganda yaptığını ya da yardımların dolaylı yollardan gerillalara ulaştırıldığı gibi gerekçelerle engel çıkardıklarını belirtiyorlar. Nitekim işkenceli sorgudan geçirdikleri J. Behroz'dan

lerine getirip fahiş fiatlarla satıyorlar. Bunun bir örneği de geçtiğimiz günlerde Êlih (Batman)'de yaşandı. 4 Mayıs günü Êlih'e bağlı Receba (Recepler) köyüne 480 kadar keçi getirildi. Durumdan şüphelenen köy halkının yaptığı araştırmalar sonucunda, keçilerin Güney'den gelen kişilere ait olduğu tespit edildi. Êlih'in Tilmiz köyünden Abdullah Adak adındaki kişi, hayvanları Belehli Babat aşiretine mensup korucular-dan satın aldığını söylüyor. Babat

geç saatlerde arama bahanesiyle eve giren askerler ve tim elemanları bayan doktorlara sarkıntılık ediyorlar. Bu ahlaksızların elinden kurtulmayı başaran bayanlardan birinin, sokağa çıkarak bağırması üzerine saldırganlar evi terk ediyorlar.

Ertesi gün Qilaban kaymakamlığına yazılı olarak başvuruda bulunan yabancı doktorlar, saldırganların cezalandırılmasını istiyorlar. Ancak TC yetkilileri hiçbir işlem yapmadığı gibi olayın üstünü örtmek için çevreden duyulmasını engellemeye çalışıyorlar. Doktorların ısrar etmesi ve halkı olay hakkında bilgilendirmesi üzerine de, sömürgeciler bu kez bayan doktorların yalan söylediklerini ve Türkiye'yi karalamak amacıyla bunu yaptıklarını iddia ediyorlar. Bununla da kalmayıp, halka yardım etmek için gelen bu insanları resmen kovarak alanı terk etmeleri kendilerine bildiriliyor.

Bayan doktorlar bu durum karşısında daha çok şaşırıyorlar ama TC'nin gerçek yüzünü de daha iyi tanımış oluyorlar. Kaymakamlığa verdikleri dilekçeyi basına ulaştırmaya çalışıyorlar, ancak sömürgeciler zor kullanarak dilekçenin örneğini onların elinden alıyor ve basına ulaştırmalarına böylece engel oluyor. Olay hakkında açıklama yapan bayan doktorlardan biri "TC'nin çirkin yüzünü daha iyi tanıdık" demekle yetindi.

Independent muhabininin başına gelenler

İngiltere'de yayınlanan Independent gazetesinin Ortadoğu uzmanı olarak tanınan muhabiri Robert Fisk, bir süreden beri Kürdistan'da sınır bölgesinde bulunuyor ve gazetesine buradan haberler geçiyordu. Tanık olduğu ve yaşadığı olayları olduğu gibi yansıtmaya çalışıyordu. Ancak ünlü gazeteci Fisk'in, Yeşilyuva'da Türk askerlerinin sığınmacılara dağıtılması gereken bazı yiyecek mad-

landı. Daha sonra gazetesindeki bir yazısında bu macerasını şöyle anlatıyor R. Fisk:

"Sabahın erken saatlerinde zamane çömezleri kirlî çamaşırlarımı, özel mektuplarımı karıştırıyorlar, Irak sınırında Türk askerlerinin davranışları hakkında tatsız gerçekleri yazdığım için bana sövüyorlar.

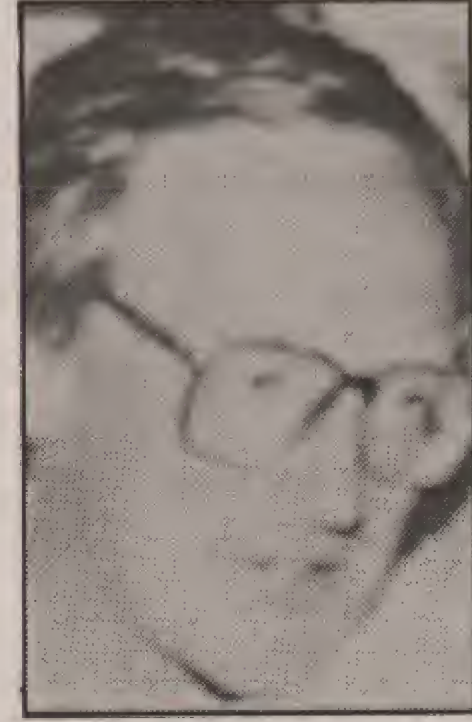
"Geceleyin deri ceketli sivil polisler oteldeki odama geldiler, kimlik göstermeyi reddettim ve beni bir minibüse taktılar. Minibüsün arkasında yerde ypranmış tahta sopalar

vardı. İngiltere Büyükelçiliği ikinci katibi sözlerimin yanlış tercime edildiğini söyleyince susturdular."

Fisk, altı saatlik sorgusundan sonra iki polis eşliğinde Ankara'ya gönderildi. Orada da Dışişleri Bakanlığı tarafından "istenmeyen kişi" ilan edilerek Londra'ya gönderildi.

Ancak 12 yıl Lübnan iç savaşını yaşayan ve Ortadoğu uzmanı olarak tanınan Fisk, Türk askerlerinin sığınmacılara gönderilen yardımları nasıl talan ettiklerini, ülkesine döndükten sonra da somut örneklerle anlatmaya devam etti. Ünlü İngiliz gazeteci, konuyla ilgili bir haberrinde şu örnekleri veriyor: "Sekiz kamyon yükü ilaç Cizre'de çalındı. Yekmal'de sığınmacılara verilen undan çalarken yakalanan bir Türk askeri silahını Amerikalı subayın yüzüne doğrulttu."

Kendi talancı ve çapulcu yüzlerinin sergilenmesi TC'yi öylesine rahatsız etti ki, sadece Robert Fisk'i sınır dışı etmekte kalmadılar, 4 Mayıs tarihinde yaptıkları bir açıklamayla, Independent gazetesinin hiçbir muhabininin bundan sonra Türkiye'ye girişine izin verilmeceğini bildirdiler.

Independent muhabiri Robert Fisk'in, sınır dışı olmasına neden olan haberi:

Türk askerleri mültecilerden yiyecek ve battaniye alıyorlar

Robert Fisk -Yeşilyuva- (Doğrusu, Yeşilyuva olmalı- bn.)

Pazar gecesi Türk askerleri İran sınırından 15 mil uzaldıktaki sarp vadide binlerce Kürt mültecisinin arasında yağmalamaya giriştiğinde, İngiliz Kraliyet Kuvvetleri ve Amerika Çevik Kuvvetleri'ne mensup askerler silahlarını bir çatışmaya göre ayarladılar.

Az sayıda yetersiz teçhizatlı olan İngiliz ve Amerikan askerleri, Yeşilyuva kampına doğru dar bir ırmağın geçince korumasız ve korkulu mültecilerden battaniye, yorgan, yiyecek çalan Türk askerleri ile karşılaşınca hiç bir şey yapamadılar.

Dün kampa vardığımda, Türk askerleri yiyecek deposundan 6 kutu şişe suyunu henüz çalmışlardı. Türk makamları, RAF ve US Hava Kuvvetleri pilotlarına yakında bulunan ve Türkler tarafından yönetilen kampa doğru uçuş izni vermediler. Amerikan Çevik Kuvvetleri'ne mensup bir subay 10 ton civarında yiyeceği Türklerin yağmasından kurtarmak için dün gece uçuş yapmak zorunda kaldı.

Konuştuğum her İngiliz ve Amerikan askeri, Türk askerlerinin, mültecilere yapılan yardımı iki haftayı aşkın bir süredir yağmaladığını söylediler. "Buradaki Türk askerleri berbat" dedi genç bir İngiliz asker öfkeyle. "Kürtlere ne olduğuna aldırır görünmüyorlar, bu kampın yönetimi sözümüne Türklerde, neyi isterlerse alıyorlar. Bir tanesi bana dedi ki: 'Kürtleri aç bırakmak daha iyi, böylelikle onları kontrol edebiliriz.' İngilizler ve Türkler arasındaki ilişki, cumartesi gecesi Türk yetkililerin Kraliyet Deniz askerlerine, kampın yan tarafındaki tepenin üstüne yüksekçe diktikleri küçük bir İngiliz bayrağını alçaltmalarını emretmelerinden sonra pek iyi gitmiyor. Bir İngiliz çavuş, "Bize, bizim bayrağımızın, kampın diğer tarafındaki Türk bayrağından daha yüksek olmaması gerektiğini söylediler" dedi. Geçen hafta Amerikalılar Türklerin şikayeti üzerine Silopi'de Türk sınırına yakın bir yerdeki Amerikan bayrağını aşağı çektiler.

Yeşilyuva kampındaki skandal hiç bir yere bildirilmeden devam edip gitti, çünkü uzaktı ve koalisyondaki devletler Türkiye ile ilişkilerini iyi tutmak istiyorlardı. Bir hafta önce İngiliz ve Amerikan askerleri buraya ilk geldiklerinde, binlerce mülteci acımacak bir durumdaydı, açlık ve ıshalden çok kötü durumdaydılar. (Yeşilyuva-bn.) Hala en bakımsız kamplardan birisidir. Aileler, 20 kişi bir çadır altında uyuyorlar ve bulundukları yer çöp ve tuvalet kokusu yayıyor. Mültecilerden en az 100 kişi, İngiliz ve Amerikalılar'a Türkler'den en az Iraklılar kadar korktuklarını ve bu yüzden kendilerini Avrupa'ya götürmelerini isteyen Irak Asur Hristiyanlarıydı. "Avustralya'da, İsveç'te, Amerika'da akrabalarımız var" dedi, bana yalvaran Suzan isimli genç bir kadın. "Türki aşkına onlara burada olduğumuzu söyleyin." (...)

Pazar gününe kadar RAF (İngiliz Kraliyet Havayolları) mürettebatı yüzlerce Kürdü kuzeydeki Türkler'in idaresinde olan, Şemdinli'deki kampa götürmüşlerdi. Fakat dün, bölge valisi uçuşları durdurdu, iddiası "göçmen problemleri". "Belli sayıda mülteci terkedip ancak geri dönebildi" dedi, bir Kraliyet askeri. Bize kampın, askerlerin kontrolünde bir hapishane kampı gibi olduğunu söylediler. Sağlık hizmetleri yok dediler. Fransız Sınırsız Doktorlar Örgütü'nün kampta faaliyetini reddedilmişti. Mülteciler, ancak haftada üç gün yiyecek verildiğini söylediler.

The Independent, 30 Nisan 1991

Sorulacak bir gün hesabı acıların

Foto: Berxwedan

da, getirdiği malzemelerin PKK tarafından gönderilip gönderilmediği, kendisinin PKK ile ilişkisinin olup olmadığı soruluyor.

Aldığımız bilgilere göre, şu ana kadar Türkiye'ye giriş yapmış bulunan 100 civarında kamyon veya TIR aracı çeşitli yerlerde engellenerek, içindeki yardım malzemelerinin halka ulaşmasına izin verilmemiş, malzemeler TC tarafından gaspedilmiştir.

Devletten arta kalanı da korucular talan ediyor

Açlık ve sefaletle karşı karşıya bırakılmış kitleler için gönderilen yardımlar çeşitli biçimlerde TC

aşiretine mensup korucuların daha ilk günden başlayarak bu tür faaliyetlerde başı çekenler oldukları bilinmektedir.

Duruma el koyan köylülerin müdahalesi ile söz konusu malların satış vb. işlemleri durduruldu. Mallar, Recebar ve Tilmiz köyleri muhtarlarına yeddi emin olarak teslim edildi. Kimlerden gaspedildiği veya çalındığı konusunda araştırmalar yapılmaktadır, sahipleri bulunup geri verilecektir.

TC teröründen yabancılar da nasibini alıyor

Güneyli kitlelere sağlık hizmeti vermek üzere gönüllü olarak

Talan edilecek daha neleri kaldı?

Foto: Berxwedan

askeri ve sivil yöneticileri eliyle gasp ve talan edilirken, efendilerinden geri kalmayan korucular da onlardan arta kalanı çalıp çırpılmaktadır.

Güneyli halkın göç sırasında fırsat bulup birlikte getirdikleri koyun, keçi vb. geçim hayvanları zorla gaspetmek veya çalmak suretiyle ele geçiren korucular, bunları Kürdistan'ın daha iç kesim-

Kürdistan'a gelen "Sınır Tanımayan Doktorlar Birliği"ne mensup bayan doktorlar, uğradıkları hakaret ve saldırılardan sonra sınır dışı edildi.

Adı geçen birliğe mensup Fransa-İngiltere ve Hollandalı 4 bayan doktor, Qilaban merkezinde kiralandıkları evde, 9 Mayıs gecesi TC askerleri ile özel tim elemanlarının saldırısına uğradı. Gece

delerine el koyduğu yolundaki haberinin, 30 Nisan tarihli Independent gazetesinde yayınlanması üzerine başı derde girdi.

TC yetkilileri kendi gerçek yüzlerinin çok sınırlı da olsa teşhir edilmesinden hiç hoşlanmadılar. İngiliz gazeteci Fisk, 2 Mayıs günü Amed'de kaldığı Kervansaray oteline gelen sivil polisler tarafından gözaltına a-

ERNK taraflarının G. Kürdistan'daki soykırımı protesto gösterilerinde:

SÖMÜRGEÇİLİK VE EMPERYALİZME HAYIR!

Berxwedan muhabirleri bildiriyor

İTALYA

Modena: İtalya İşçi Sendikaları Konfederasyonu-CGIL, Sasudo kasabasında soykırımı protesto mitingi düzenledi. 20 Nisan günü yapılan gösteri, baştan sona Kürt müziği eşliğinde sürdü. 10 kişiden oluşan ve gösteride etkin rol üstlenen ERNK taraftarı bir grup, alanı Kürdistan'a ilişkin afişler ve ERNK bayraklarıyla donattı. Sasudo sendika temsilcisi yaptığı konuşmada "sömürgeci-faşist güçler" sözünü vurgulayarak TC ile Irak'ı kınadı ve Kürdistan halkına sempatisini belirtti. Kamuoyunu Kürdistan'la dayanışmaya çağırdı. Ardından bir ERNK taraftarı İtalyanca bir konuşma yaptı. Diğer bazı sendika yöneticileri ve papazlar da kısa konuşmalarında Kürdistan halkıyla dayanışma çağrılarında bulundular. Yürüyüşten önce sendika, çıkarttığı bir afişle çağrıda bulunmuştu.

Varese: Aynı gün Kürt halkının dostu Dr. ve Gazeteci-Yazar Bayan Mirella Galletti bir bilgilendirme toplantısını ERNK taraftarlarının işbirliğiyle düzenledi. Özel olarak Kürdistan ve PKK'nin tarihi üzerinde durdu, bağımsızlık sorununu tanıttı. Güney ve Doğu Kürdistan'daki güçlerin Kürt halkının çıkarlarına olmayan politikalarını eleştirdi. Toplantıda bir ERNK taraftarı da kısa bir konuşma sundu. Daha sonra konuşma yapan ikinci bir ERNK taraftarı konuşmasını, "Ya özgür vatan ya ölüm" sloganıyla sonuçlandırdı.

HOLLANDA

Amsterdam: G. Kürdistan'daki soykırım ve TC'nin halkımız üzerindeki uygulamaları 27 Nisan günü bir yürüyüş ve mitingle protesto edildi. 2.000 civarında Kürdistanlı yurtsever ile Hollandalı ilerici-demokrat gösteride yer aldı. ERNK taraftarları bu eylemin hazırlanmasında aktif görev üstlendi. Eylem günü de Koma Zilan Müzik Ekibi göstericileri coşturdu.

Bu yürüyüşle Irak sömürgeciliğinin yanı sıra, TC ve ABD'nin Kürt halkına yönelik kirli emelleri de protesto edildi. Yürüyüşe basın-yayın kuruluşları büyük bir ilgi gösterdi. Gazeteler haber verirken, TV de gösteriyi görüntüleyerek yansıttı.

Aynı gün Kürdistan halkıyla dayanışma gecesi de yapıldı. 600 dolayında yurtsever ve Hollandalı dostun misafir edildiği geceye, bazı tanınmış politikacılar da konuşmacı olarak katıldı.

Gecenin açılış konuşmasını Amsterdam Belediye Encümeni Üyesi ve Yabancılar Koordinatörü Pitjonker J. yaptı. Kürt halkıyla dayanışma içinde olduğunu ve Hollanda'da Kürt dilinin hükümet tarafından resmen kabul edilmesini isteyen, bunun için mücadele edeceğini belirten konuşmasına basın büyük ilgi gösterdi. Türkiye'den davet edilen tanınmış bir politikacı da bir konuşma yaparak izleyicileri Kür-

distan sorunu ve siyasal boyutları hakkında bilgilendirdi. Ardından yine bir konuşma yapan Politolog Robert S. van Meria da ABD ve TC'nin oyunları üzerinde durdu.

Gecede gösterilen dökümanter bir filmin yanı sıra, müzik ve folklor gösterileri de sunuldu. Zaandam, Deventer Kürt folklor ekipleri ile Koma Zilan Müzik ekibi ve yurtsever ozanlarla süren gece, davul-zurna eşliğindeki halaylarla sonuçlandırıldı. Amsterdam ve Zaandam'daki ERNK taraftarlarının hazırladığı bu gece hedeflerine ulaştı.

İSVİÇRE

Zürih: 30 Mayıs akşamı "Ortadoğu ABD denetiminde mi?" konulu bir açık oturum düzenlendi. Ferhat Afşar adlı bir İranlı profesör, Filistinli Doçent Towfia Dawani, Avrupa'da Sosyal İşler Çalışan Yahudi asıllı Miriam Spiegel, Radyo DRS'den Jean Pierre Gerber ve Hukuk Öğrencisi Kürdistanlı yurtsever Şerif Dağı podyumun konuşmacılarıyla. Tartışmalar daha çok Kürdistan problemi üzerinde yoğunlaştı. Kürdistan tarihinde önderliğin rolü ve yenilgilerin nedenleri ana temayı oluşturdu.

St. Gallen: 5 Mayıs günü St. Gallen Kantonu'na bağlı Watwil kentinde ERNK-YKWK Saddam, Özal ve Bush'u protesto yürüyüşü düzenledi. 100 civarında Kürdistanlı yurtsever ve bazı İsviçreli demokratlar katıldı. Bu yerleşim alanı çok küçük bir kent ve böylesi bir eylem ilk kez düzenleniyordu. Hemen hemen şehrin tüm sakinleri evlerinin balkonlarına çıkarak merakla gösteriyi izledi. Ardından yapılan miting, konuşmalar ve haykırılan sloganlarla son buldu.

KIBRIS

Lefkoşe: Almanya'dan gelen Kürdistan Komitesi'nin bir temsilcisi ile Kıbrıs Kürt Halkıyla Dayanışma Komitesi ortaklaşa olarak 2 Mayıs günü bir basın toplantısı düzenledi. Kürdistan Komitesi'nin temsilcisi basın toplantısında, sorunun yiyecek, içecek, giyecek olmadığını, sorunun Kürdistan'ın bağımsızlık sorunu olduğunu vurgulayan bir açıklamada bulundu.

Dayanışma komitesi üyelerinden Theofilos Georgiades de konuşmasında, ABD'nin "teröre ilişkin" son raporunu kınadı. İnsani yardımlar konusunda da Lakis Piguras adlı üye basın bilgilendirdi ve çalışmaların sürecini belirtti.

Simerini, Fillefteros, Agon, Proina Nea ve Haravgı gazetele-ri ile Kıbrıs TV'si açıklamaları kamuoyuna duyurdular.

AVUSTURYA

Folklenburg: 25 Nisan günü 300 Avusturyalı ve çok sayıda Kürdistanlı'nın katıldığı dayanışma gecesi yapıldı. Avusturyalı müzik grupları, Linz Kürdistan Folklor Ekibi ve bazı yurtse-

ver Kürt ozanlar programda yer aldı. ERNK Avusturya Örgütü adına gecede Almanca ve Türkçe bir konuşma sunuldu. Son durum ve "Güvenlik Şeridi" üzerinde durulduktan sonra, PKK önderliğindeki bağımsızlık mücadelesinin insanlığa ve Kürdistan halkına kazanımları dile getirilerek, bu mücadelenin desteklenmesi çağrısında bulunuldu.

Viyana: 5 Mayıs'ta 500'ün üzerinde katılımın olduğu ikinci bir gece gerçekleşti. Bazı Avusturyalı sanatçıların yanı sıra, Koma Soreş Müzik Ekibi ile folklor grupları programın kültürel bölümünü üstlendi. Avusturyalı sanatçılar, Kürdistan üzerine besteledikleri ezgi ve şiirlerini okudular. Gecede ERNK'nin bir temsilcisi de Kürdistan'daki durum ve kurtuluş problemi üzerine yaptığı konuşmasıyla izleyicileri bilgilendirdi.

NORVEÇ

Oslo: 25 Nisan günü İskandinav ERNK Örgütü bir basın toplantısı düzenledi. Kuveyt olayı ardından G. Kürdistan'daki gelişmelere değinen temsilci, esas olarak da TC'nin ve emperyalizmin Kuzey-Batı Kürdistan'da geliştirmek istedikleri komplolar ve Kürdistan devrimini boğma çabaları üzerinde durdu. Basın toplantısına TV, radyo ve gazete mensupları kalabalık bir sayıyla katıldı, konuşmaları sonuna kadar dinlediler. ERNK temsilcisi basın mensuplarının sorularını da cevapladı. Daha sonra basın kuruluşları, yapılan toplantıyı kamuoyuna duyurdular.

İSVEÇ

Malmö: 20 Nisan günü çok sayıda İsveçli ilerici-demokratın ve Kürdistanlıların katıldığı sömürgeci vahşeti ve emperyalizmi protesto yürüyüşü yapıldı. Lund ve Malmö kentlerinden gelen 500 civarındaki kitle, yürüyüşünü bir mitingle sonuçlandırdı.

ALMANYA

Düren: Güney Kürdistan'daki soykırımla birlikte bu kentte bulunan ERNK taraftarları harekete geçerek yoğun bir çalışma başlattı.

İlk olarak 4 Nisan günü Uluslararası İşbirliği Çalışma Grubu, yaptığı yönetim kurulu toplantısında aldığı kararla, bir yardım komitesinin oluşturulmasına geçileceğini açıkladı. Bu komite önüne her türlü etkinliği koymayı planlayacaktı. 12 Nisan'da komitenin oluşturulması için bir toplantı yapıldı. Uluslararası Af Örgütü, İlticacılar Çalışma Grubu, Hristiyan Demokrat Partisi (CDU), Alman Sendikalar Birliği (DGB), Protestan Kilisesi, Barış İnisiyatifi, Katolik Kilisesi, Kürdistan İşçi-Kültür Birliği, Alman Sosyal Demokrat Partisi (SPD), Hür Demokrat Partisi (FDP), Yeşiller, CAJ, Justus Peters Ct, Düren Kenti Yüksek Meslek Okulu (VHS), İlçe Müdürlüğü, Pax Christi, Terre des Hommes ve Kürdistan Komite'den birer temsilci hazır bulundu. Ayrıca SPD'den bir mil-

letveklili toplantıya katıldı. Yapılan toplantıda tüm örgüt ve partiler, komitede yer alacaklarını belirttiler. Bu kentin tarihinde ilk defa bu kadar örgüt aynı konuda hemfikir oluyorlardı.

Toplantı ardından 13 Nisan'dan itibaren şehir merkezinin ana noktalarında enformasyon masaları açılmaya başladı. ERNK taraftarlarına çeşitli parti ve uluslardan insanlar hemen her gün destek verdi. Binlerce bildiri dağıtıldı. Şehrin çeşitli kavşaklarında Kürt folklor gösterileri aralıksızla sunuldu.

16 Nisan günü Langewehe kasabasında komite bir Kürdistan'ı tanıtma ve tanışma gecesi düzenledi. 180 kişi katıldı. Kürdistanlıların kültür gösterileri ve konuşmaları ilgiyle karşılandı. Gecenin sonuna doğru daha geniş çaplı bir gecenin 2 Mayıs günü yapılacağı da duyuruldu.

"Kürdistan için bir gece" adıyla yapılan ikinci gece büyük bir başarıyla gerçekleşti. 500'ün üzerinde Alman, diğer uluslardan insanlar ve Kürdistanlı yurtseverler katıldı. Değişik uluslardan kültür grupları geceyi renklendirdi. Köln Rheinbraun Orkestrası, Eschweiler Şehir Korosu, Kruuschberg-Funkun Şov Tanz Grubu, Yunan Halk Dansları Grubu, Kürt Folklor Ekibi, VHS Bayanlar Dans Topluluğu, Dans Clubü Rock'n Roll Grubu, Siyah-Beyaz Düren Müzik Derneği, Hauria Sabi el Eish Afganistan Kadın Dans Grubu, Kürt Müzik Grubu, HUNERKOM ve Afrika Müzik-Dans Grubu kültür programında yer aldılar. Halk Yüksek Okulu (VHS) Müdürlüğü Stefan Drestig açılış konuşmasını yaptı. Daha sonra program süreci içinde Federal Almanya Bakanlarından FDP Milletvekili Bayan Dr. Irmgard Adam-Schwaetzer, Kürdistan Komitesi'nin bir temsilcisi, CDU Milletvekili Wolfgang Vogt, Avrupa Parlamentosu Üyesi ve Yeşiller Milletvekili Claudia Roth, SPD Milletvekili ve Düren Belediye Başkanı Josef Vosen, Kuzey Ren Westfalya Eyalet Parlamentosu Üyesi ve SPD'li kaymakam Adi Retz, Milletvekili Manfred Lucas, Kürt Yazar Abdülkadir Konuk, DGB Başkanı Heinz Kaulen, Yabancılar Meclisi Üyesi Yunanlı Nico Teodoridis, Yeşiller Temsilcisi Bayan Heller Carmin, TELE 5 TV'si muhabirlerinden Claus Hepel birer konuşma yaptı.

6 saatten fazla süren gece, toplanan bağışlar ve yardım çekleriyle sonuçlandırıldı.

Ardından 7 Mayıs günü de, ERNK taraftarları ve Barış İnisiyatifi, yukarıda adı geçen komitenin desteğiyle bir Kürdistan'ı tanıtma toplantısı düzenledi. Barış İnisiyatifi üyelerine yönelik toplantıya, inisiyatifin 30 üyesi katıldı.

Konstanz: İlk kez Konstanz kentinde ERNK taraftarları bir gösteri düzenliyorlardı. Gösterinin daha etkili ve katılımın daha fazla sağlanması amacıyla Alman gruplarına da dayanışma çağrısında bulunuldu. Çağrının yapılmasıyla yıllardır bu kentte "varlığını" sürdüren ve her türlü gelişmeyi sekteye uğratmakta uğraşan Kürt küçük burjuvaların reformist işbirlikçi örgütü Kom-

kar panik içine girdi. Çeşitli güçlerin katılımını engellemek için her çareye başvurdu.

Buna rağmen, 11 Mayıs günü için düşünülen yürüyüş planladığı gibi gerçekleşti. 150 civarında Kürdistanlı yurtsever ile çok sayıda dost yürüyüşe katıldı. Eylem boyunca dağıtılan bildiri-lerle kamuoyuna seslenildi, bağışlar toplandı.

Bochum: 25 Nisan günü Bochum Üniversitesi'nde G. Kürdistan konulu bir tartışma paneli düzenlendi. Toplantıya 400'ü aşkın Kürdistanlı ve çeşitli halklardan kitle katıldı. Paneli üç üniversite profesörü ve ERNK taraftarı bir yurtsever yürüttü. Kürdistan'dan müzik ve folklor gösterileri de sunuldu.

Lübeck: 20 Nisan günü G. Kürdistan'daki gelişmeler bağlamında bir protesto yürüyüşü yapıldı. Yürüyüşe ERNK taraftarları çağrıda bulundu. Alanda bulunan hemen hemen tüm demokrat grup ve örgütler çağrıya olumlu cevap verdi.

ERNK taraftarları, Halkevi, MLPD, Alman ve Türk demokratlar ile anti-faşist gruplar yürüyüşe 400'ün üzerinde bir kitle kattı. Ayrıca Bonn Parlamento Üyesi Milletvekili Reinhold Hil-ler de yürüyüşte hazır bulundu. Yürüyüş coşkulu ve enternasyonalist bir atmosferde geçti.

26 Nisan günü ENRK taraftarları ve Alman demokratlar ikinci protesto yürüyüşü yaptı. Folklor ve müzik etkinlikleriyle güçlendirilen gösteri ilgiyle izlendi.

Berlin: 30 Nisan günü Kürdistan Yurtsever Çocuklar Birliği adına bir grup çocuk, okullarının senatosuna gitti. Soykırımın kınama amacıyla bir işgal eylemi gerçekleştirildi. Belli bir süre sonra yetkililer talepleri kabul ettiklerini açıkladılar. Eylem boyunca sloganlar atıldı, bildiriler dağıtıldı. Amacına ulaştıktan sonra eylem sonuçlandırıldı.

Karlsruhe: 11 Nisan günü ERNK taraftarlarıyla Kürt Halkının Dostları'nın organize ettiği yürüyüşe 200 civarında bir katılım oldu. Eylem boyunca çok sayıda bildiri dağıtıldı. Ardından yapılan mitingte bir ERNK taraftarı bir konuşma yaptı ve kamuoyunu Kürdistan'la dayanışmaya çağırdı.

Freiburg: Şehir merkezinde Alman demokratların düzenlediği yürüyüşe 100 civarında ERNK taraftarı da katıldı. Yapılan mitingte bir ERNK taraftarı uzun bir konuşma yaptı. Konuşmanın bir kesiti TV'den de yansıtıldı.

Saarbrücken: Kürdistanlı yurtseverler Alman demokratlarla ortaklaşa bir yürüyüş düzenledi. 50 ERNK taraftarının katıldığı yürüyüş boyunca bildiriler dağıtıldı.

Ayrıca ERNK taraftarları Mannheim, Ludwigshafen, Saarbrücken, Offenburg, Freiburg ve diğer bazı yerleşim birimlerinden düzenli enformasyon masaları açarak kamuoyunu bilgilendiriyorlar. Yine Mannheim, Freiburg, Karlsruhe, Heidelberg ve Offenburg gibi kentlerde aynı amaçla çok sayıda bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıların bazıları üniversite öğrencilerine yönelik gerçekleşti.

İşçinin, emekçinin birlik, dayanışma ve mücadele bayramında:

Kürdistanlılar 1 Mayıs meydanlarını ERNK bayrakları altında doldurdu

Avrupa ülkelerinde yaşayan Kürdistanlılar 1 Mayıs işçi sınıfının birlik ve mücadele geleneğini, 1991 yılı 1 Mayıs'ında daha güçlü, daha kitlesel kutladı. Kürdistanlılar, bulundukları kentlerde yapılan gösterilere ERNK bayrakları altında katıldı. Meydanlara dökülen Kürdistanlılar, bayraklarını 1 Mayıs meydanlarında gururla dalgalandırdı.

Kürdistan ve Türkiyeli emekçilerin yoğunlaştığı her Avrupa kentinde emekçiler, bildiriler dağıttı ve mücadelelerini tanıttı. ERNK taraftarlarının 1 Mayıs yürüyüş ve mitinglerine yığmsal katılımı herkesin dikkatini çekti. Bulundukları her yerde davalarının daha güçlü temsiline ulaştıklarını, bizzat 1 Mayıs meydanlarındaki varlıkları ve kutlama biçimleriyle kanıtladılar. Kürdistanlıların bu denli 1 Mayıs'a sahip çıkışı, kamuoyu nezdinde örnek alınması gereken ileri bir gelişme olarak yorumlanıyor. Çünkü Kürdistanlılar sadece meydanları kitlesel katılımlarıyla doldurmadı, aynı şekilde meydanlara davul-zurnalı folklor gösterileri, müzik programları ve devrimci ruh kazandıran konuşmalarıyla da renk kattı.

Çeşitli kentlerden elimize ulaşan 1 Mayıs'ı kutlama haberlerini veriyoruz:

Berxwedan muhabirleri bildiriyor

İTALYA

Milano: Bu yıl ilk kez ERNK bayrakları altında Kürdistanlı yurtseverler 1 Mayıs işçi sınıfının bayramını **Milano, Varese ve Modena**'da kutladılar. 1 Mayıs sabahı Milano'da 1 Mayıs meydanında toplanan kalabalık kitleler yürüyüşe geçerken, ERNK taraftarları da bayrak ve pankartları altında kortejin ön kesimlerinde yerlerini almışlardı. 30 kişilik Kürdistanlı kitle sloganlarını yükseltince, hemen arkada yer alan Eritreli yurtseverler de dayanışma amacıyla sloganlara eşlik etti. Kürdistan bayrakları çok büyük bir ilgi toplarken, Kürdistanlılar da bununla gururlanıyordu.

Radio, televizyon ve gazeteler ERNK taraftarlarının kortejinin özellikle filmlere çekerken, bazıları da yurtseverlerle röportajlar yaptılar. Bazı Türkiyeli ilerici ve devrimciler de dayanışmacı olarak ERNK taraftarlarının kortejinde yürüdü.

Miting alanına varınca, sendikalar ve belediye başkanı yaptığı 1 Mayıs konuşmasında, uzun uzun Kürdistan halkının durumuna da değindi.

Daha sonra maskeli 20 kişilik bir grup sopa ve şişelerle konuşmacılara ve kitleye rastgele saldırdı. Saldırı sonucu hafif yaralananlar oldu. Polisler, grubu coplarla dağıttı. Ancak bunlar 4-5 kez daha kitleyi taciz etmeye yöneldiler. Sendika temsilcilerinin yaptığı açıklamalara göre bunlar bilinen ünlü "gladio" çetesinin elemanlarıydı. Fakat bunların saldırısı kitlelerin 1 Mayıs bayramını kutlamadaki coşkusunu arttırmaktan başka bir sonuç da vermedi. 1 Mayıs'ı provoke etme çabası kitleleri daha da kenetledi ve kutlama planlandığı gibi başarıyla sonuçlandırıldı.

Varese: Bu kentte de bir grup Kürdistanlı yurtsever ERNK bayrakları altında 1 Mayıs yürüyüş ve mitingine katılarak işçilerin, emekçilerin bayramını çeşitli halklarla birlikte kutladı. Miting mey-

danında bir ERNK taraftarı uzun bir konuşma yaptı. Kürdistan'a ilişkin yapılan konuşma büyük ilgiyle karşılandı. Kitleler Kürdistan halkına ve mücadelesine olan sempatisini haykırdıkları Kürdistan'la dayanışma sloganlarıyla dile getirdi.

Modena: Burada ERNK taraftarları işçi sınıfının birlik ve mücadele günü 1 Mayıs'ı sendikalarla birlikte yapılan yürüyüş ve mitinglerde kutladı. Yapılan ana konuşmada, Kürdistan halkının durumu üzerine de duruldu. Ayrıca Roma'da ve diğer bazı kentlerde ERNK taraftarları yapılan gösterilerde 1 Mayıs'ı kutladı.

İSVİÇRE

Zürih: Yapılan 1 Mayıs yürüyüşüne 700 Kürdistanlı yurtsever katıldı. Yürüyüşten sonra ERNK taraftarları miting alanında disiplin içinde yerini aldı. Belediye Başkanı Sepp Estermann, Kadın Sendikaları adına Erika Trepp, Nikaragua Tarım İşçileri Sendikası adına Edgardo Garcia ve 1 Mayıs Komitesi adına da Kürdistanlı yurtsever Şerif Dağlı birer konuşma yaptılar. Miting alanındaki kültür gösterilerine de katılan Kürdistanlılar adına, Zürih Kürdistan Kültür Grubu folklor oyunları sergiledi, devrimci-direnişçi türküler sundu.

İsviçre'nin diğer kentlerinde yapılan 1 Mayıs gösterilerine de Kürdistanlılar kitlesel katıldılar. 1 Mayıs işçi bayramında **St. Gallen**'de 300, **Luzern**'de 70, **Chur**'da 40, **Belzona** kentinde de 220 ERNK taraftarı yürüyüş ve mitinglere katıldı. Diğer halklardan kitlelerin de yoğun katıldığı kutlamalarda sunulan müzik ve folklor gösterilerinin yanı sıra, tüm mitinglerde PKK Avrupa Temsilciliği'nin 1 Mayıs bildirisi de Almanca ve Türkçe okundu.

İNGİLTERE

Londra: Yapılan 1 Mayıs yürüyüşüne toplam 1.500 kişi katıldı. ERNK taraftarları 500 kişilik bir kitle halinde kutlamaya renk kattı, canlılık kazandırdı. ERNK taraftarlarının yanı sıra, bazı Türkiye ve Kürdistanlı sol grup-

lar da katıldı. İngiliz gruplarının zayıf temsil edildiği kortejde, Jeremy Corbyn ve Diono Arbot adlı milletvekilleri de vardı.

Miting meydanında konuşma yapan bir ERNK taraftarı, İngiltere ve dünya işçi sınıfını Kürdistan halkıyla dayanışmaya çağırdı. Konuşmasında, Kürdistan sorunu çözüme kavuşmadıkça Ortadoğu'da kalıcı barıştan da söz edilemeyeceğini ve Kürdistan halkının bağımsızlık mücadelesine saygılı yaklaşılmasının önemli olduğunu vurguladı.

Milletvekili Jeremy Corbyn de yaptığı konuşmada, Kürdistan halkının kendi kaderini tayin hakkının şartsız desteklenmesi gerektiğini söyledi.

NORVEÇ

1 Mayıs işçi bayramını kutlama gösterilerinin tümüne, Kürdistanlı yurtseverler büyük ilgi gösterdi ve bulundukları her kente kitlesel katıldılar.

Oslo: Yapılan 1 Mayıs yürüyüşünde ERNK kortejine 150 Kürdistanlı yurtsever katıldı. Geçen yıla nazaran bu rakam iki misliydi. Yürüyüş boyunca Kürdistanlılar, "NATO Kürdistan'dan defol", "Yaşasın enternasyonalizm", "Yaşasın Serok APO" ve "Bijî PKK" sloganlarını haykırdı. ERNK taraftarlarının korteji en canlı ve ilgi çeken kortej oldu.

Bazı Norveçli dostlar ile Türkiyeli ilerçiler de, dayanışma amacıyla ERNK kortejinde yer

aldı. Gösteriler boyunca bildiriler dağıtıldı, Kürdistan devrimi için bağışlar toplandı.

Yesheim: Norveç Komünist İşçi Partisi-AKP'nin düzenlediği 1 Mayıs kutlamasına ERNK taraftarları Kürdistan adına davet edildi. Bu yılın 1 Mayıs konuşması komite tarafından ERNK'ye verildi. ERNK'yi temsilen konuşan bir yurtsever, PKK Avrupa Temsilciliği'nin 1 Mayıs bildirisini Norveççe okudu. Konuşma ilgiyle dinlendi ve uzun süren yoğun alkışlarla karşılandı.

Stavanger: Bu kentte 15 kişilik bir ERNK taraftarı grup, AKP'nin kortejinde yürüdü. Gösteri ve mitingte çok sayıda bildiri dağıtıldı.

1 Mayıs gösterisine TDKP, Dev-Sol ve TKP-ML de katıldı. Fransa TV'si ERNK taraftarlarının kortejinin görüntüledi. Miting alanında yurtseverler kitleye bir folklor oyunları ziyafetini çektiler.

AVUSTURYA

Kürdistan'da yaşanan soykırım ve gelişmelere bağlı olarak birlik görevleri de öne çıkmıştı. Taşıdıkları sorumluluk gereği ERNK taraftarları dört parça Kürdistan'dan yurtseverlerin bir araya geleceği 1 Mayıs kortejinin oluşturmak amacıyla Irak Kürdistanı Cephe'yle görüştü. 1 Mayıs bildirisi üzerine de anlaşıldı. Tüm Kürdistanlılar birlikte yürüme kararına varmıştı. Ve bu adımı büyük önem de biçilmekteydi. Çünkü, ilk kez 1 Mayıs vesilesiyle çeşitli Kürt örgütlerinin birlikteliği temelinde dünya emekçileriyle omuz omuza yürünecekti, meydanlarda olunacaktı.

Ancak söz veren güçler, 1 Mayıs günü görülmедiler. Açıkçası kaçmayı yeğlediler. Bu durum gelişmeyi izleyen tüm çevrelerin son derece haklı tepkisine neden oldu. Sorumsuzca davranan bu güçlerin tavrına rağmen, 1 Mayıs gösterileri Kürdistan'la dayanışma gösterilerine dönüştü. Sorumluluğun nasıl olması gerektiği, bizzat halkımızın meydanları doldurmasıyla ve 1 Mayıs'a gösterdiği büyük ilgiyle kanıtlandı.

1 Mayıs gösterilerinde yapılan konuşmaların hemen hemen tümünde, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi üzerinde de duruldu. **Viyana**'da 700, **Linz**'de 350, **Bregenz**'de 200, **İnsburg**'da 140 ve **Graz**'da 130 ERNK taraftarı 1 Mayıs yürüyüş ve mitinglerine katıldı. Ayrıca yüzlerce yurtsever katılmak istemesine rağmen, ulaşım zorluğu ve yetersiz organizasyondan dolayı 1 Mayıs gösterilerine katılamadı.

Viyana'daki Kürdistan kortejine diğer parçalardan yurtseverler de katıldı. Linz'deki yürüyüşün en önünde ERNK bayrakları altında yurtseverler davul-zurna eşliğinde yer alıyordu. Sunulan folklor oyunları dikkatleri Kürdistanlılar üzerine toplamaya yetti. Belediye başkanının konuşması ardından, bir ERNK temsilcisi de Kürtçe ve Almanca konuşmalar yaptı.

İSVEÇ

Stockholm: Kürdistanlı yurtseverler büyük bir coşkuyla işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs gösterilerinde yerini aldı.

Kürdistanlılar ERNK bayrakları altında, İsveç Sol Parti ile birlikte yürüdü. Disiplinleri ve haykırdıkları gür sloganlarla dikkatleri üzerlerine çektiler. TV haberlerinde ERNK korteji görüntüldü. Yerel örgütlenen yürüyüşe 300 ERNK taraftarı katıldı.

ERNK taraftarları ayrıca **Göteborg, Bollnäs, Uppsala ve Sundsvall** kentlerinde de 1 Mayıs gösterilerine renk kattı.

KIBRIS

Lefkoşe: Devrimci Eylem Birliği adıyla 1 Mayıs yürüyüşüne katılan ve yurtseverler ile dev-

rimci-demokratlardan oluşan bir grup, miting esnasında haykırarak Kürdistan'a ilişkin sloganlarla tüm dikkatleri üzerine çekti. Kuzey Kıbrıs'lı 13 örgütün ortaklaşa düzenlediği 1 Mayıs gösterilerinde, Devrimci Eylem Birliği alternatif pankartlar açtı, bildiriler dağıttı.

Pankartlarının Kürdistan'a ilişkin yazılarla süslediği bu grubun gösterisi, daha sonra yapılan bir meşaleli yürüyüşle devam etti.

Böylece ilk kez Kuzey Kıbrıs'taki seven çitleri parçalayan Kürdistanlılar, Kuzey Kıbrıs'ta da kendilerini taratarak seslerini yükselttiler.

ALMANYA

Hannover: 1 Mayıs dünya işçilerinin, emekçilerinin bayramı bir yürüyüş ve mitingle kutlandı. Gösteriye 600 civarında ERNK taraftarı yurtsever, YKWK pankartlarını taşıyarak katıldı. Miting alanında da YKWK adına bir konuşma yapıldı.

Kassel ve Salzgitter kentlerinde de Kürdistanlılar, 1 Mayıs kutlamalarına kitlesel katılım sağladı.

Bielefeld: Dünya işçi sınıfının bayramı 1 Mayıs'ı ERNK taraftarları da coşkuyla kutladı. 500 civarında ERNK taraftarının katıldığı 1 Mayıs gösterileri vesilesiyle Almanya İşçi Sendikaları-DGB ile ERNK taraftarları ortak bir konuşma metni hazırlamışlardı.

Miting alanında yapılan konuşmalarda, ağırlıklı olarak Kürdistan'daki gelişmeler anlatıldı. Mitingin ardından ERNK'li yurt-

severler Kürdistan Merkezi'ne kadar yürüdü ve önceden hazırlanan "1 Mayıs Eğlence Gecesi"ne katıldı. Gecede Koma Cesur çockulu anlar yaşattı.

Duisburg: 1 Mayıs'ı Devrimci Eylem Birliği Platformu'nda yer alan güçler hep birlikte kutladı. Yapılan 1 Mayıs yürüyüş ve mitingine Kürdistan ve Türkiyeli güçlerin yanısıra, MLPD adlı Alman örgütü de katıldı. Devrimci sloganlar eşliğinde başlayan ve sonuçlandırılan gösteriye 1.200'ün üzerinde bir kitle katıldı. Alternatif yapılan bu gösterinin dışında Alman Sendikalar Birliği-DGB de bir gösteri düzenledi.

Ayrıca **Hagen** kentinde yapılan 1 Mayıs gösterilerine ERNK'li yurtseverler kitlesel katıldı.

Berlin: 1 Mayıs günü ERNK taraftarları DGB binası önünde toplandı. Ardından dünya işçi sınıfının mücadele gününü kutlamak amacıyla yürümeye başladı.

Kötü hava koşulları nedeniyle ancak 200 civarında yurtsever yürüyüşe katılabildi. Yürüyüş güzergahı boyunca Almanca ve Türkçe bildiriler dağıtıldı. Yürüyüşün en önünde Botan Folklor Ekibi halaylar çekti. Yürüyüş boyunca gür sloganlar haykırıldı.

1 Mayıs komitesinden Türkiye ve Kürdistanlı işçilerle dayanışma amacıyla TC uygulamalarının protesto edilmesi talebinde bulunuldu. Talebi kabul eden DGB yetkilileri, bu konuya ilişkin açıklamalarda bulunarak TC'yi kınadı.

Hamburg: ERNK Hamburg Taraftarları, Kürt Halkının Dostları, Almanya Komünist Partisi-KPD (Yeniden İnşa İşçiler Birliği), Alman-İran Kültür Merkezi,

ATİF, SDAJ, TKP-ML (H), EKİM, BWK, Gericiliğe-Faşizm ve Savaş Karşı Halk Cephesi, İran Halkının Fedaileri, Kurtuluş Hareketi, TKP/B, KAWA, MLPD-Altona, DKP, Azania (Güney Afrika) Yerli Halk Sendikalarını Destekleme Komitesi, Sri Lanka'da Devlet Terörüne Karşı Kampanya Komitesi, TİKB Sempatizanları ortaklaşa bir 1 Mayıs bülteni ve bildirisini çıkardı. Aralarında Kürtçe'nin de olduğu ve sekiz dilde hazırlanan bültenin çıkarılmasında Hamburg Enternasyonalizm Grubu, Orta Amerika Grubu ve TKP-ML de desteklerini sundular.

Yukarıda adı geçen örgütler 1 Mayıs günü ortaklaşa bir enternasyonalist blok oluşturdu. Dünya işçi sınıfının bayramında ERNK taraftarları, 1.000 civarındaki kitlesel katılımı yürüyüş ve mitingin coşkulu kesitini oluşturdu. ERNK taraftarları, "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur" sloganıyla miting meydanına indi. 1 Mayıs konuşmasını da ERNK yaptı. Konuşmanın ardından Kürdistan Hamburg Kültür Grubu sunduğu halk oyunlarıyla kitlelerin beğenisini topladı.

Polisler enternasyonalist bloka karşı yer yer provokasyonlara başvurdu. ERNK taraftarlarının kararlı karşı koyuşu nedeniyle geri çekilmek zorunda kaldılar. Bu gelişme, enternasyonalist dayanışmaya güzel bir örnek oluşturdu.

Frankfurt: 1 Mayıs yürüyüş ve mitingine 500 civarında ERNK taraftarı katıldı. Toplam 800 yurtsever, ilerici ve demokratın katıldığı gösteriyi ERNK taraf-

tarlarının yanısıra Sosyalist Parti-SP, Kurtuluş Hareketi, Toplumsal Kurtuluş, DKP, Dev-Partizan ve KAWA taraftarları düzenlemişti.

Düren: Dünya işçi sınıfının bayramı 1 Mayıs'a Kürdistanlı yurtseverler alandaki gösteri ve kutlamalara ERNK-YKWK pankartları altında katıldı. Bu yıl katılımın genelde zayıf olmasına karşılık Kürdistanlılar'ın kitlesel ve coşkulu katılımı dikkatleri üzerinde yoğunlaştırdı. Küçük kız çocuklarından oluşan Kürdistan folklor ekibi 1 Mayıs kutlamasına renk kattı ve kitlelerce beğenildi. Yerel gazeteler Kürtler'in katılım tarzını resimlerle haber olarak yayınladılar. 1 Mayıs mitinginde ERNK taraftarı bir yurtsever yaptığı konuşmada, halkımızın kendi topraklarında özgür yaşamak istediğini ve bu nedenle yapılacak yardımların başta politik anlamı olması gerektiğini belirtti. ERNK taraftarlarının dağıttığı enformasyon materyalleri de büyük ilgi gördü.

Bremen: Yapılan 1 Mayıs gösterilerine ERNK taraftarları kitlesel katıldı. ERNK-YKWK bayrakları altında çocuk, kadın ve erkeklerden oluşan 250 civarındaki kitle, yapılan yürüyüşte tüm dikkatleri üzerine çekti. Yurtseverler hem 1 Mayıs'ı kutladı, hem de bu vesileyle kamuoyuna Kürdistanlı dayanışma çağrısında bulundu.

Stuttgart: Değişik örgütlerin düzenlediği 1 Mayıs yürüyüşüne, havanın yağışlı olması nedeniyle ancak 2.000 civarında bir katılım oldu.

Alman Sendikalar Birliği-DGB, hava durumu nedeniyle yürüyüşü iptal kararı aldı. Fakat tüm devrimci hareketler yürüyüşü yapmaya karar verdiler. ERNK bayrakları altında 400'ün üzerinde Kürdistanlı yurtsever de yürüyüşe katılarak kararlılığını gösterdi. Yürüyüş korteji bir ara TC Konsoloslugu binası önüne de yöneldi. Orada yapılan bir mitingle TC protesto edildi.

Göppingen: 100'ü ERNK taraftarı olmak üzere toplam 400 civarında bir katılımı 1 Mayıs işçi bayramı kutlandı. Katılımın az olmasına rağmen gösteri çok canlı ve coşkulu geçti.

Pforzheim: 1 Mayıs gösterilerine ERNK taraftarları da aktif katıldı. Toplam 400 kişinin yürüttüğü eylemde, ERNK taraftarları 50 kişiyle temsil edildi.

Ulm-Heidenheim: 50'si ERNK taraftarı 300'ye yakın kitle 1 Mayıs'ta yürüdü. Kürdistanlı yurtseverler enformasyon mäsaları açtı, bildiriler dağıttı.

Heilbron: Toplam 600 kişinin katıldığı 1 Mayıs bayramına ERNK taraftarları 60 kişiyle kortejini oluşturdu. Bu gösteri de çok coşkulu geçti.

Schwarzwald: Bu alanda yapılan 1 Mayıs gösterisine havanın yağışlı olması nedeniyle az katılım oldu. Yine de 60 kişiden oluşan ERNK taraftarları yürüyüşü sonuna kadar sürdürdü ve işçi sınıfının bayramını coşkuyla kutladı.

Gazetemize haberleri ulaşan bu 1 Mayıs kutlamalarının dışında, daha bir çok Avrupa kentinde ERNK taraftarlarının meydanları doldurduğu bildirilmektedir.

Federal Almanya Kürdistan Dayanışma Hareketi III. Genel Konferansı yapıldı

Köln (Berxwedan): 4-5 Mayıs 1991 günlerinde Almanya'nın Köln kentinde, Kürt Halkının Dostları olarak da bilinen Federal Almanya Kürdistan Dayanışma Hareketi'nin III. Genel Konferansı güçlü bir bileşim ve temsil gücüyle gerçekleştirildi.

Konferansa toplam 70 delege katıldı. Delegeler Almanya'nın 20 kentinde faaliyet gösteren 21 grubu temsil ediyordu. Berlin, Bielefeld ve Ruhr/Essen kentlerinde faaliyet yürüten ve değişik nedenlerle konferansa katılamayan grupların haricinde Kiel, Lübeck, Hamburg, Hannover, Bremen, Osnabrück, Münster, Wuppertal, Köln, Bonn, Siegen, Mainz, Giessen, Frankfurt, Mannheim/Heidelberg, Nürnberg, Stuttgart, Karlsruhe ve Münih kentlerinden gelen gruplar III. Konferansta temsil edildi. Bu derece yüksek katılım nitel ve nicel gelişmenin somut ifadesi oluyordu.

Konferans, 4 Mayıs sabahı dayanışma hareketinin belli bir bölümünü temsil eden, geçen yıl oluşturulan ve 20 üyesinin katıldığı koordinasyon kurulunun kapalı toplantısıyla başladı. Yapılan oturumda, koordinasyon kurulu bir yıllık geçmiş faaliyetlerini içeren raporunu sundu. Sonuçta rapor kabul edildi, ama kurulu geçen bir yıl içinde rolünü yeterince oynamadığı da vurgulandı.

Yapılan bu oturumun son bölümünde dayanışma hareketi-

nin Kürdistan Komitesi ile ortaklaşa çıkardığı iki haftalık yayın organının durumu üzerine kısa tartışmalar oldu. Organ, içerik-biçim ve ederi bakımlarından ciddi eleştirilere tabi tutuldu. Organın Almanya PKK Davası'na ilişkin bölümlerinin oldukça yetersiz kaldığı dile gerildi. Daha sonra bu hususa ilişkin bir çalışma komisyonunda tartışmaların sürdürülmesi sonucuna varıldı.

İkinci oturumda Kürdistan Komitesi'nin temsilcisi kapsamlı bir açılış konuşması yaptı. Sunulan konuşma, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin geçen bir yıl içinde sağladığı gelişmelerin özetini, Körfez krizi bağlamında PKK ve ERNK'nin tavırını ve takınılan doğru tutumunu, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin geleceğe ilişkin perspektiflerini, PKK IV. Ulusal Kongre çalışmalarını, PKK'nin ittifaklar politikasını ve dayanışma hareketi perspektiflerini içeriyordu. Uzun süren ve soru-cevap bölümleriyle genişleyen konuşma esnasında, dayanışma hareketine etraflı bilgiler verildi. Yoğun ve geliştirici tartışmalar nedeniyle bu bölüm üçüncü oturumu da kapsadı.

Aynı günkü dördüncü oturumda tek tek gruplar durumları, nicel güçleri, özellikleri ve çalışmalarını konusunda platformu bilgilendirdiler. Bu oturumda ayrıca, dayanışma hareketinin hümaniter ve duygusal temellerde

gekillenmediği, bunun tersine PKK/ERNK'nin temsil ettiği ideolojik-politik çizgi ve görüşlere dayandığı, bu durumun sağlam ve uzun vadeli yönelimlerde ve yine geleceğe ilişkin dayanışma faaliyetleri için vazgeçilmez bir önem taşıdığı ve tüm bunların da dayanışma hareketinin güçlü yönünü oluşturduğu platform tarafından ortaya konuldu. Ama diğer yandan da, örgütlülük bakımından birçok yetmezlik, bölgelerde ERNK taraftarlarıyla ilişkilerde çeşitli nedenlerle belli kopuklukların olduğu ve bunların da dayanışma hareketi için ciddi zaafı içerdikleri tespit edildi. Pratikteki somut iki faaliyet biçimi ele alınarak irdelendi. Dayanışma hareketinin bir bölümünün pratik çalışmalarında PKK/ERNK'nin görüşlerini tanıttı savunarak pozitif ve önemli gelişmeler kaydettiği, diğer bölümün ise pratik çalışmalarında çeşitli nedenlerle savunmacı pozisyonu aşamadığı ve çoğunlukla karşıt faaliyetler cevap verme zemininde hareket ettiği ve bu nedenle gelişme yaşamadığı netce ortaya konuldu.

Günün son oturumunda dört ayrı çalışma komisyonu oluşturuldu. Tüm delegeler bu komisyonlara bölündü. Çalışma komisyonları şu hususlar etrafında oluşturuldu: Almanya'nın TC'ye sunduğu destekler ve bu karşı dayanışma hareketinin tavrı; Almanya PKK Davası; dayanışma hareketinin pratik görev ve pers-

pektifleri; dayanışma faaliyetlerinin sürdürülüp geliştirilmesi için somut ihtiyaçlar ve proje çalışmaları.

Komisyonların çalışmaları temelinde birçok somut karar alındı. Bunların planlanması gerçekleştirildi. Alınan kararların en önemlileri şöyle belirtilebilir: Dayanışma hareketinin yayın organı "Kurdistan-Rundbrief" in daha da güçlendirilmesi, ederinin düşürülmesi ve abone sayısının çoğaltılması; ERNK'nin yayın organı "Kurdistan-Report" a daha fazla desteğin verilmesi ve aylık çıkarılması için, öneri sunacak ve çalışmalara destek olacak bir çalışma grubunun oluşturulması; Kürdistan Komitesi'nin denetiminde ihtiyaç duyulan çeşitli broşürlerin çıkarılması; projelerin tanıtımı amacıyla geniş afiş çalışmalarına gidilmesi; yapılması halinde, 12 Eylül'de güçlü bir yürüyüşün hazırlanması; Güney Kürdistanla Dayanışma Kampanyası'nun daha da güçlendirilerek sürdürülmesi.

5 Mayıs günü yapılan ilk oturumda çalışma komisyonları aldıkları kararları sundular. İkinci oturumda Almanya PKK Davası Celle avukatlarından biri platforma davaya ilişkin bilgiler verdi, soruları yanıtladı. Oturumun bitiminden önce, önümüzdeki bir yılın faaliyetlerini koordine edecek bir kurulun oluşumuna gidildi. İsteyen gruplar birer temsilcisini atayarak yeni bir koordinasyon kurulu seçildi.

Üçüncü ve sonuncu oturumda dayanışma hareketinin genel strateji ve taktiklerine ilişkin özlü tartışmalar yapıldı ve bazı önemli tespitlere ulaşıldı. Bizat devletler eliyle oluşturulan "Kürdistan Dayanışma Grupları"nın durumları da ele alındı. Bunlara karşı doğru mücadelesinin, PKK/ERNK'nin haklı mücadelesini tanıttı savunmaktan ve bu zeminde alternatif olabileceğinden geçtiği belirtildi. Bunlarla ideolojik ve politik bir mücadele içinde olunması gerekliliği vurgulandı. Yine, devlet eliyle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı beslenen, faaliyetlerini sadece belli gerici çevrelere dayandıran yapıların kamuoyu nezdinde teşhirinin geliştirilmesi görüşü benimsendi. Ayrıca, Kürt yurtseverlerin kamuoyu ve dayanışma faaliyetlerine daha aktif katılması gerektiği tespiti yapıldı. Sonuç olarak da, bundan sonra da dayanışma hareketinin politik bir akım olma özelliğini koruması gerektiği; dayanışma hareketine dahil dostların Kürdistan ile bağlarını güçlendirmesi için bazılarının dönem dönem bizat Kürdistan'a gitmeleri ve belli bir süre orada kalmaları gerektiği de benimsendi.

Tartışmaların sona ermesiyle, gelecek yılın konferans tarihi ve yeri de tespit edildikten sonra III. Konferans sonuçlandırıldı.

***

ERNK, Devleti Olmayan Halklar'ın toplantısında temsil edildi

Budapeşte (Berxwedan): 9-10 Mayıs günlerinde Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de yapılan Devleti Olmayan Halklar ve Azınlıklar toplantısında ERNK iki delegeyle temsil edildi. Devleti Olmayan Halklar ve Azınlıklar Örgütü adıyla tanınan bu kuruluş, Avrupa Parlamentosu'na bağlı olarak faaliyetlerini yürütüyor.

Toplantıya Kürtler, Hırvatlar, Kosovalılar, Arnavutlar, Ermeniler, Slovaklar, Macarlar ve Almanların yanı sıra daha birçok halk ve etnik azınlıktan delegeler katılmıştı.

İki gün süren toplantının açılışını, toplantıya katılan Macaristan hükümetinden bir devlet bakanı yaptı. Ayrıca Macaristan Hükümeti, delegelerin davetli olduğu bir resepsiyon da verdi. Resepsiyonda başbakan ve dışişleri bakanı da hazır bulundular.

Kürtler'i temsilen toplantıya katılan ERNK'li iki delege, Kürdistan problemi ve siyasal boyutları üzerine uzun konuşmalar yap-

tılar. Ayrıca toplantıya Kürtçe ve Fransızca hazırlanan bir metin sundular. Kürdistan sorunu-na büyük ilgi ve önemin verildiği toplantıda, Kürtler'e ilişkin önemli kararlar da alındı. Berlin'den gelen Alman bir profesörün, Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkının toplantıda bulunan tüm delegelerce onaylanmasını isteyen bir önergesi oybirliğiyle kabul edildi. Kürt temsilciler büyük bir yakınlığın gösterildiği toplantıda, yeni ve olumlu dostluklar da kuruldu. Kürdistan halkının sorununun özgürlük ve bağımsızlık sorunu olduğu, Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkı sorunu olduğunu konuşmalarında özellikle vurgulayan ERNK temsilcilerinin sözleri alkışlarla karşılanırken, daha sonraki süreçte bu vurgular daha geniş çaplı tartışmaların gündemini de oluşturdu ve hemen hemen tüm delegelerin toplantı süresince bu konuyu tartıştıkları dikkati çekti.

Mayıs şehitlerini anma toplantısı

Frankfurt (Berxwedan): Almanya'nın Giessen kentinde 11 Mayıs günü Kürdistan devriminde Mayıs ayında şehit düşenlerin anısına bir anma gecesi düzenlendi. Bilindiği gibi Mayıs ayı, PKK önderliğindeki çağdaş ulusal kurtuluş mücadelemizde şehitler ayı olarak anılmaktadır. Bunun bir gereği olarak yurtseverler, bu anma gecesini düzenleyerek şehitlere olan bağlılıklarını bir kez daha dile getirmeye çalıştılar.

Gecede Mayıs ayı şehitleri anısına yapılan konuşmaların yanı sıra, folklor ve müzik programları sunuldu, bir tiyatro oyunu gösterildi. Geceye yaklaşık 1.000 civarında yurtsever kitle katıldı.

Newroz kutlamaları sürdü

Oslo (Berxwedan): 27 Nisan'da Norveç'in Oslo kentinde düzenlenen bir geceyle Newroz, coşkuya kutlandı. Kutlamaya Kürdistanlı yurtseverlerin yanı sıra diğer halklardan çok sayıda ilerici-demokratların da yer aldığı 800 kişi katıldı. Bu vesileyle gece, halklar arası dayanışmanın da güzel bir örneği oldu.

Norveç Parlamentosu üyesi tüm partiler, geceye milletvekili düzeyinde temsilciler gönderdi. Bunlar sözlü mesajlarını sunarak Kürt halkının haklı mücadelesini desteklediklerini özetle açıkladılar. Parlamento dışı parti ve gruplar da temsilcilerini geceye gönderirken, yazılı mesajlar da sundular.

Kültür programında ise çeşitli halklardan müzik ve dans grupları yer alarak kutlamaya farklı ahenk kazandırdılar. Norveçli Şair Bayan Sisel Mörke Kürdistan konulu şiirlerini okudu. Koma Herekol Folklor Ekibi davul-zurna eşliğindeki halk oyunlarıyla coşkulu anlar yaşattı.

İktidardaki İşçi Partisi-AP, Ana Muhalefet Sağ Partisi-HP, Sosyalist Sol Parti-SV, Merkez Partisi-SP milletvekillerinin konuşmaları alkışlarla karşılandı. Çocuk sanatçı Dîlan türkülerıyla büyük alkış topladı. Ardından Uluslararası Af Örgütü'nün mesajı okundu. Komünist İşçi Partisi-AKP temsilcisi konuşmasıyla geceyi sürdürdü. Ve sahneye Koma Hêzil Müzik Grubu çıktı. Ardından Kürdistan konulu bir dia gösterimine geçildi.

Sahneye gelen Somali Halk Müziği Sanatçısı Mari Boineperssen ve grubu coşkuyu doruğa çıkardı. Ardından Hindistan Klasik Halk Dansları Uzmanı Norveçli Sanatçı Inger Kvamstun ilgiyle izlendi. Gece tiyatro ve ozanların programıyla sürdü.

Geceye mesaj sunan diğer örgüt ve gruplar şunlardır: PKK Almanya Davası Tutukluları, Amed ve Êlih ERNK çalışanları, HEVKOM, Feyka-Kurdistan, YXK Avrupa Merkezi, YXK Norveç Örgütü, ERNK Stavanger Taraftarları, SP-Norveç Taraftarları, TKP-ML (H) Noveç Taraftarları, YXK İsveç Örgütü, YJWK Stockholm Örgütü.

Gece, Norveç'in büyük gazetelerinden olan Aften Posten'de haber olarak verildi.

Kopenhag (Berxwedan): Newroz kutlaması Danimarka'daki tüm yurtseverlerde büyük bir coşku yarattı. 27 Nisan günü yapılan kutlama gecesine 1.000'e yakın kitle katıldı.

Koro grubu, İkast Çocuk Folklor Ekibi, devrimci-yurtsever ozanlar, Koma Amed Müzik Grubu, tiyatro ekibi, Koma Yaşar Folklor ve Müzik Ekibi, Kopen-

hag Çocuk Folklor Ekibi, Koma Nûjin Müzik Ekibi kültür programı oluşturuyordu. Yapılan siyasi konuşmaların yanı sıra, sunulan mesajları da okundu.

Geceye Feratspor, Otonom Devrimciler, TDKP Danimarka Taraftarları, TSK Danimarka, SP Danimarka Örgütü ve DKP dayanışmacı mesajlarını geceye sundular.

Kürt fotoğraf sergisi

Bremen (Berxwedan): 5 Mayıs günü Almaya'nın Bremen kentinde bir Kürt fotoğraf sergisi açıldı. Serginin yanı sıra Kürtler'in gelenek ve göreneklerini yansıtan çeşitli el işlerinin de gösterime açıldığı sergide, misafirler ve izleyicilere Kürt mutfağından yemekler de ikram edildi.

Sergi, Kürtler'i ve Kürdistan'ı

Almanlar'a tanıtmak amacıyla düzenlendi. Serginin ziyaretçilere açık olduğu sürelerde, gelen misafirlere Koma Welat müzik ekibi ve bazı yurtsever ozanlar halk türkülleri sunarak sempati topladı.

Sergiyi YJWK ve YKWK Bremen Örgütleri ortaklaşa tertipledi.

Yurtseverler dernek açtı

Linz (Berxwedan): 1 Mayıs günü Avusturya'nın Linz kentinde yaşayan Kürdistanlı yurtseverler, Kürdistan İşçiler Birliği-KİB adıyla yeni bir dernek açtılar. Derneğin açılış konuşmasında, derneğin ve önemi, Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde demokratik

kitle örgütlerinin rolü ve görevleri üzerinde duruldu. Derneğin program ve tüzüğü okunarak oylamaya sunuldu ve oybirliğiyle kabul edildi. Yönetim kurulu demokratik yöntemlerle seçildi. Ardından açılış toplantısı, sunulan kültür programıyla sona erdi.

PKK IV. Ulusal Kongresi ve aldığı kararlara ilişkin seminerler verildi

Oslo / Stavanger / Salzgitter (Berxwedan): Nisan ve Mayıs aylarında Avrupa'nın birçok kentinde, çeşitli ülkelerdeki ERNK örgütleri, PKK IV. Ulusal Kongresi, Aldığı Kararlar ve Sonuçları konulu seminerler düzenledi.

Bunlardan haberi gazetemize ulaşanlar şunlardır: 14 Nisan günü Norveç'in Oslo kentinde yapılan seminere 70'in üzerinde yurtsever katıldı. 5 saatten fazla süren seminerde yoğun tartışmalar oldu. Seminer oldukça ba-

şarılı ve eğitici geçti.

20 Nisan'da bu kez Norveç'in Stavanger kentinde aynı amaçlı ikinci bir seminer verildi. Seminere 30 civarında Kürdistanlı yurtsever katıldı.

5 Mayıs günü de Almanya'nın Salzgitter kentinde bir seminer verildi. Bu seminere de 60 yurtsever katıldı. Alanda ilk kez bu boyutta bir seminer verildiği için, yoğun bir ilgi gözlemlendi. Türkiye sol güçlerden de katılımın olması ilgiyi ve tartışmaları daha da büyüttü.

Almanya'da kurulan Kürdistan Yurtsever Öğretmenler Komitesi'nin elimize ulaşan açıklamasını yayınıyoruz:

Kürdistan Yurtsever Öğretmenler Komitesi kuruldu!

23 Mart 1991'de F. Almanya'nın başkenti Bonn'da, Kürdistanlı öğretmen eğitimcilerin katılımıyla gerçekleştirilen bir kuruluş toplantısında, Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği (YRWK) çatısı altında örgütlenerek Kürdistan Yurtsever Öğretmenler Komitesi adıyla çalışmalar yapılması kararlaştırıldı. Bu kuruluş toplantısı ve karara uzun dönem sürdürülen çalışmalar ve toplantılar sonucu ulaşıldı. Çeşitli sebeplerden dolayı F. Almanya'da bulunan okul çağındaki Kürt çocuklarının kendi anadilleri olan Kürtçeyi öğrenmelerini ve geliştirmelerini sağlamak, Kürtçenin özgürleşmesi ve geliştirilmesi yönünde aktif-örgütlü bir mücadele içinde bulunmak amacı bizi böyle bir çalışmaya sevketti.

Kürt dilinin özgürleşmesi, önemli ölçüde Kürt ulusunun özgürlüğüne kavuşmasına bağlıdır. Bu anlamda Kürtçenin özgürleşmesi için verilen mücadelenin, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine bağlı ve onun bir parçası olduğu inancındayız. Yan etkenlerle birlikte, ama esas olarak da Kuzey-Batı Kürdistan'da sürdürülen ulusal kurtuluş savaşının yarattığı gelişmeler sonucu, Türk devletinin Kürtçe üzerindeki yasağı daha fazla sürdürmede zorlanarak bu yasağı kaldırma girişimleri ardından, bunun bir yansıması olarak F. Almanya'da da yabancı çocuklara tanınan anadilde ders hakkının Kürt çocuklarına da tanınması için ciddi bir mücadelenin verilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Ancak bu hakkın gerçekleşmesinin uzun bir süreci kapsayacağı gerçeğinden hareketle, anadilin kişilik gelişimi üzerindeki önemli etkisini dikkate aldığımızda, halkımızın geleceği olan çocuklarımıza kendi anadillerini sevdirecek öğretmenler, onların kendi ulusal benliklerinden uzaklaştırılmalarının ve kendilerine yabancılaştırılmalarının önüne geçmek ertelenmez bir görev olarak önümüzde duruyor.

Bu nedenle, olanaklarımız ölçüsünde hazırlamaya çalıştığımız ders kitapları ve ilk etapta pilot bölge olarak seçtiğimiz illerde bulunan demokratik kitle örgütlerinin lokallerinde düzenleyeceğimiz kurslarla, yurtseverlik gereği olan bu görevimizi yerine getirme gayreti içinde olacağız. Burada, Kürdistanlı demokrat-yurtsever herkese ve özellikle de Kürt velilere önemli görevler düşüyor.

Biz Kürdistanlı yurtsever öğretmenler olarak, Kürdistanlı tüm ilerici, yurtsever, demokrat ve devrimci öğretmenleri ve velileri geleceğimiz olan çocuklarımıza sahip çıkmaya, görevlerimizi paylaşmaya ve birlikte çalışmaya çağırıyoruz.

Kürdistan Yurtsever Öğretmenler Komitesi / 1 Nisan 1991

DUYURU

Şiir, Resim, Makale Yarışması

Konu: Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde gençliğin yeri ve önemi; GENÇLİK ve KAHRAMANLIK

Açıklamalar: 1- Yapıtların hazırlanmasında ebat, sayfa vb. konularda kısıtlamalara gidilmeyecektir. 2- Yazı dili olarak Kürtçe veya Türkçe seçilebilir. 3- Yapıtlar, en geç 10 Temmuz günü hazırlık komitesine ulaşmalıdır.

Tarih: 1 Mayıs-14 Temmuz 1991

Yer: Kurdischer Kulturverein, Nienstadtstr. 11, 2370 Rendsburg

Tel: 04331-28142

YXK
Yekûtiya Xortên
Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan

YJWK konferans kararlarının uygulayıcısı ve takipçisi olalım!

BAĞIMSIZ KÜRDİSTAN'I YARATMA YOLUNDA BİRLİĞİMİZİ DAHA YETKİN ÖRGÜTLÜLÜĞE KAVUŞTURALIM!

21, 22, 27, 28 Nisan günlerinde başta Almanya içi Hamburg, Hannover, Duisburg, Bonn, Frankfurt, Stuttgart, Köln gibi kentler olmak üzere, Avrupa'nın birçok kentinde YJWK-Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistan (Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği)'nin yıllık olağan konferansları yapıldı. Olağan konferansların yapılmadığı kentlerde ise, konferans nitelikli toplantılara gidildi. Her bir konferans veya toplantıya 40-60 arasında bir katılım oldu. Genelde bileşimin nitelikli olmasına önem verildi. Diğer taraftan Almanya dışındaki birçok ülkede planlanan konferans ve toplantılar daha sonuçlanmamıştır.

Yapılan konferans ve toplantıların tümü, önceden belirlenen gündemler temelinde gerçekleştirildi. Toplantılarda Kürdistan'daki son gelişmeler kapsamlıca irdelendi; dönemin gereklilikleri, beklenen görev ve sorumlulukların ne olması gerektiği delege-lerce tartışıldı. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde Kürdistan kadınının ve örgütü YJWK'nin yeri ve önemini içeren gündem maddesi, üzerinde en çok yoğunlaşılan madde oldu.

1990-1991 yıllarında Kürdistan'da gelişen serhildanlarda Kürdistan kadını mücadeledeki yerini hızla alarak, etkinliğini geliştirmiştir. Kendine özgü bir örgütlenme biçimini yaratarak, oynaması gereken rolüne yetkin bir tarzda kavuşmuştur. Ülkede kadın bu son derece öğretici ve cefakar çabayı sergilerken, Avrupa alanını değerlendirdiğimizde, durumun bunun çok gerisinde olduğunu hemen fark edebiliyoruz. Bugün YJWK, ülkedeki gelişmeler zemininde yaratılan direnişin çok gerisinde olduğunu açıkça görebiliyoruz. Ülkedeki kadınlarımız temel sorunlarını hızla bilince çıkararak ulusal ve toplumsal mücadeleye dört elle sarılırken, Avrupa'da kadınlarımızın kendilerine sunulan bazı sosyal haklarla yetinme durumuna ve kendi öz sorunlarından uzaklaşma hatasına düşmesi, karşısında savaşılmaması gereken açık bir gerçektir. Çünkü bu, günlük yaşamı kurtarma, "bireysel kurtuluş" hedefleme, ülkesinden kopuk bir yaşama itilme anlamına gelmektedir. Özünde ise, kadının aile içinde oynadığı rolü dikkate aldığımızda, ne kadar belirleyici role sahip olduğunu hemen görebiliriz; çocukların eğitiminde, aileyi ulusal kurtuluşçu ruh ve bilinçle donatmada, ailenin sömürgeci etkilerden kurtarılıp özüne dönüştürülmesinde kadının belirleyiciliği biliniyor. İşte, tüm bunlar, yapılan konferans ve toplantılarda genişliğine ve derinliğine eleştirel bir yaklaşımla vurgulandı.

Geçmiş bir yıllık faaliyetler değerlendirilirken de bu yönlü sorunlar irdelendi. Kendi örgütünü yaratmada ve kendi kurtuluş yoluna girmede daha da bir duyarsızlığın yaşandığı, basit çıkarların öne çıkarılarak örgütlenmenin ağırlaştırıldığı tespit edildi. Özünde bu, kendi örgütlenmesini kendisinin yaratması

yerine, bunun için sürekli dışarıdan destek aramak, kendi örgütlenmesini kendisinin yaratması gereğini bilince çıkaramamak ve kavrayamamak anlamına gelmektedir.

1987 yılında kuruluşu ilan edilen YJWK, pratikte ortaya çıkan birçok yanlış anlayış nedeniyle örgütsel kurumsallaşmasını sağlamada ağır kalmıştır. Yoğun örgütlenme sorunları ortamında kendine özgü bir örgütlenme yerine, birlik genel olarak tüm çalışmaları karmaşık ele almıştır. Yapılan tartışmalarda bu yönün aşılması uğruna fazla bir çabanın da sergilenme-

diği ortaya çıkmıştır.

Yönetimlerin seçiminde isabetsiz davranılması, yönetimlerin, kendi görev ve sorumluluklarına karşı duyarsızlık içinde olması, üyelerin de aynı konuma düşerek yapılması gerekenlerin dışına çıkması, yapının bir bütün olarak işlevini görür hale gelememesi ve diğer bazı sorunlar, başta yönetimlerin süreç içinde dağılmasını da beraberinde getirmiş ve mevcut yetersiz yapıya yol açmıştır. Birçok değişik örgütlenme biçiminin kadın örgütlenmesine denk düşmesine ve hatta bazı örgütlenme biçimlerinin daha çok kadın örgütlenmesine özgü olmasına rağmen, bunlardan gereğince yararlanılamamış, sorun genelde tekdüze ele alınması ve çoğunlukla yaratıcı biçimler görülüp değerlendirilememiştir. Konferanslarda, kapsam bakımından örgütlenme sorununa dar yaklaşımın ve özgün yönlerin görülebilmesinin aşılması, YJWK'nin kendi bünyesinde değişik tarzlarla da örgütlenmesi gerektiği belirtildi. Geçmiş pratiğe bu konuyu içeren eleştirel yaklaşımla, bu soruna ciddi yönelimin gerekliliği sonucuna varıldı.

Avrupa'daki kadınlarımızın kendi sorunlarını yeterince iyi görememesi, aynı zamanda bulunulan ortamlarda sorunlarına çözüm gücü olamamayı da beraberinde getirmiştir. Konferanslarda yapılan çözümleme ve tartışmalarda ele alınan diğer bir yön de, kadının sorunlarına basit yaklaşımı, yapısı karşısında bir güvensizliği yaşaması, "yapmam", "edemem" anlayışıyla hareket etmesi olarak tespit edildi. Bu, mücadelemizin yarattığı kadın tipini ve varmak istediği toplumsal yapıyı özümseyememiş, bilince çıkaramamış kişilik demektir. Bu tip kişilik, mücadele dışı anlayışları bağrında sü-

rekli taşımaya adaydır ve gelişmeyi de sürekli yadsır.

Ayrıca, tek tek bölgelerde kadro sorununa yaklaşımdaki yetersizlikler, çalışma tarzındaki yetmezlikler ve bunların aşılammaması da, bölge yönetimlerini önemli oranda işlevsiz kılmıştır. Bu da belirtildikten sonra, yeni dönem çalışmalarına ilişkin yapılan önerilere, sorunun doğru çözümü amacıyla hem eleştirel hem de perspektiflerle zenginleştirme temelinde yaklaşıldı, tartışıldı ve sonuca varıldı.

Eleştiriye tabi tutulan diğer bir husus da, genelde ailelerde

ve benzeri kurallarını geliştirmeli ve süreklileştirmelidir. YJWK bölge yönetimleri ayda bir, üyeler ise iki ayda bir toplantılarını yapmalıdır. Rapor ve talimat sistemi özenle işletilmelidir. Olanakların bulunduğu alanlarda komiteleşmelere veya temsilcilik atamalarına gidilmelidir. Ulaşılamamış Kürdistanlı kadınlara ulaşılmalı, ulaşılanlar ise örgütsel yapı içerisine çekilmelidir. Üyelerin sayısı netleştirilmeli ve çoğaltılması da sürekli hedeflenmelidir. Örgütsel faaliyetlerimizin hedeflerine ulaşmak için, kadın sorunu üzerine sık sık toplantılar yapılmalı ve seminerler verilmelidir.

Ülkeye yönelik faaliyetlere ilişkin: Sömürgeciliğin dayattığı birçok neden sonucu, ülkemizin dörtbir yanından halkımızın belli bir kesimi ülkesinden kopmak zorunda bırakılmıştır. Göçe zorlanan halkımızın bu kesimleri dünyanın her tarafına savrulmuştur. Göçertilen bu halk kesimlerine, göçün temel nedenlerini kavratma görevlerimiz de vardır. Bu nedenle en başta, insanlarımız dönüğe teşvik edilmelidir. Ülke ilişkileri her yönüyle sıklaştırılmalı, canlı tutulmalı ve ülkeyle sağlam bağlar inşaa edilerek kökene ulaşma hızlandırılmalıdır. Yurt dışında bulunulduğu sürece telefon, mektup vb. yollarla ilişkiler yoğunca geliştirilmelidir. Aile bünyesinde başta çocuklara yurtseverlik, ülke aşkı ve ülkeye bağlılık egemen hale getirilmelidir. Aile içinde yetkin bir yurtseverlik sürekli hedeflerden olmalıdır. Avrupa alanında teknik ve benzeri konularda temin edilebilecek olanakları ülkeye aktarma görevi kesintisiz yerine getirilmelidir. Bu açıdan da devrime katkı ve destekler sunulmalıdır. Cezaevleriyle ilişkileri, örneğin mektuplaşma yoluyla geliştirmek ve çocukları mücadeleye kanallandırmak sürekli hedeflenmelidir.

Aile kurumuna ilişkin: Temel sorunlarımızdan bir diğeri ise, aile kurumunun yetkinleştirme ve aileyi çağdaş aile yapısına kavuşturmadır. Aile içindeki yanlış anlayışları bertaraf ederek aile bünyesindeki ilişki tarzını ulusal kurtuluşçu bir yapının tarzına dönüştürmek gerekiyor. Bu amaçla, aile kurumuna ilişkin özel eğitim toplantılarına, benzer şekilde çocuklara özel eğitim programlarının hazırlanmasına gidilmeli ve aile kurumu içinde bağımsız bir aile yaratma görevi hedeflenmelidir.

Kültürel faaliyetlere ve dış ilişki faaliyetlerine ilişkin: Görevlerden biri de, mevcut yapının ulusal kurtuluşçu bir kültür yapısına dönüştürülmesidir. Var olan kültür değerleri korunarak pratikte sürekli değerlendirilmelidir. Toparlanıp derlenecek müzik, folklor ve diğer değerler halkın hizmetine sunulmalıdır. Kürdistan kadınının sosyal yaşamına ilişkin sergiler, toplantılar, geceler düzenlenmeli ve bunlar mücadelenin tanıtımı için dış kamuoyuna da yansıtılmalıdır. Başta Türkiye'deki ilerici kadın örgütleri olmak üzere, bulunulan ülke-

lerdeki değişik halklardan demokrat ve ilerici kadın kuruluşu ve örgütleriyle ilişkiler geliştirilmelidir. Her alanda YJWK safılarından bir folklor ekibinin oluşturulmasına gidilmelidir.

Eylemsel faaliyetlere ilişkin: Başta faşist TC sömürgeciliği ve emperyalizmin Kürdistan halkı üzerinde uyguladıkları baskı, karlıam, saldırı ve benzeri uygulamalarına karşı, ERNK'nin veya bünyesindeki yurtsever birliklerin düzenlediği protesto amaçlı yürüyüş, miting, işgal vb. gibi etkinliklere YJWK olarak en güçlü tarzda katılım sağlanmalı, etkin rol oynanmalıdır. Birliğimize özgün eylemleri de yer yer hedeflemeliyiz. Newroz gecelerine, ordu gecelerine, ulusal direnişi güçlendiren gecelere ve şehitlere ilişkin etkinliklere YJWK olarak en güçlü katılımı hedeflemeliyiz. Birliğimize özgü olarak da yer yer bu tür etkinlikler düzenlemeliyiz.

Propaganda, ajitasyon ve kitle çalışmalarına ilişkin: YJWK komiteleri başta kendi eğitimlerini düzenli yapmalı, sonuçlarını ve eğitim düzenini üyelerine ve kitlelere taşımalıdır. Komiteler eğitimlerini kendi koşullarında ve kendi imkanlarıyla değişik tarzlarla geliştirmeli ve bu temelde de komite üyeleri yetkin bir propagandacılaşa kavuşmalıdır. Koşulların olduğu her kentte ve birçok kentte de semtlerde siyasi amaçlı eğitim toplantıları ve sohbetleri geliştirilmeli, yoğun okuma çevrelerine gidilmelidir. Almanya ve Hollanda'da açılan YJWK dernekleri işletilmeli, merkezi olan bu derneklere yereller de güç katmalıdır. Derneklere ve toplantılarda mücadelemizi tanıtan ve yurtseverliği geliştiren filmlerin gösterimine gidilmeli, benzeri olanaklar geliştirilmelidir. Merkezi düzeyde Avrupa'da düzenlenecek olan kamp eğitimlerine de güçlü katılımın sağlanması hedeflenmelidir.

Sonuç olarak; konferans ve toplantıların yapıldığı birçok alanda, alanların özgüline denk düşecek biçimde bir dizi önemli kararlara ulaşılmıştır. Konferanslarda birçok sorun önemli oranda açılmış, tartışılmış ve irdelenmiştir. Yeni dönemde de, örgütlenmeyi sağlama, yetkinleştirme ve YJWK'nin esas çalışma tarzına ulaşma, esas olarak alınan kararların hayata geçirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu nedenle, başta bölge yönetimleri ve üyeleri, kararların ısrarlı takipçisi, uygulayıcısı ve denetleyicisi olmalıdır. Yeni dönemde ulaşılması gereken doğru çalışma tarzı ve örgütlenme anlayışı, merkezi düzeyde yapılacak YJWK'nin III. Kongresi'nin de bir ön hazırlığı biçiminde olabilmelidir.

O halde; konferans sonrası ataklığı, canlılığı ve coşkuyu koruyarak süreklileştirelim! Bu temelde daha yetkin çalışma ve ilerleme tarzına kavuşalım!

Daha yetkin bir kadın hareketini geliştirmek için görev başına!

YJWK - Avrupa Örgütü

“Çocuklar! Beyninizde ve yüreğinizde vatan, özgürlük ve halk aşkı, gözlerinizde cesaret ve aydınlık, ellerinizde yaratımın hüneri, alnınızda direnişin onuru olsun!..”

Çocuklarımız: “Kürt diliyle okumak istiyoruz”

Bonn (Berxwedan): 24 Mart 1991 Pazar günü kalabalık bir çocuk grubunun katılımıyla “Bonn Kürdistan Centrum” salonunda eğitim amaçlı bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıya Kuzey ve Güney-Batı Kürdistan’dan Avrupa’ya gelen çocuklar katıldı. Çocuklar, “Ey Raqîp” marşını topluca ayakta söyledikten sonra ders hocalarının söyleyeceklerini dinlediler. Hocalarının açış konuşmasının bir bölümü, salonda hazır bulunan çocukların ana ve babalarına da yönelikti.

Oldukça coşkulu geçen dersi çocuklar, büyük bir dikkat ve sessizlik içerisinde dinlerken, zaman zaman parmak kaldırarak kendilerine yöneltilen sorulara cevap verdiler.

Haftanın belirli günlerinde verilen derslere önümüzdeki süreçte de devam edilecek. İçerinde eğitim yaşından küçüklerin de bulunması dikkat çekti. Çocuklardan, yaşının 4 olduğu annesi tarafından söylenen Mizgîn’in, “Benim yaşı 8, ben de katılacağım” sözleri, diğer arkadaşlarının yanında dersi izlemeye olan ilgisini gösteriyordu.

Bu arada Kürdistan’ın değişik yörelerini ve bunların bazı kültür değerlerini tanıtan Kürtçe sözlü video programı da gösterildi. Program, küçükler kadar büyüklerin de ilgisini çekti.

Verilen eğitimin sonuna doğru yapılan konuşmalardan sonra çocuk komitesinin oluşturulmasına geçildi. Komiteye yer almak isteyenler parmak kaldırdı. Kendilerini öneren adayların seçiminden sonra oy çoğunluğuna göre 7 kişi kazandı. Öneri ve istek bölümünde çocuklar, Kürdistan ulusal kutuluş mücadelesiyle dayanışma amacıyla hepsinden gelen istek karşısında ayda 1 Mark parayı yardım olarak komiteye vermeyi kararlaştırdılar.

Toplantıya katılan çocuklardan bazıları, babalarıyla ileriki dönemler için mücadeleye daha çok destek vaadeden konuşmalar yaptıklarını da söylediler.

Çocuklar, çok başarılı geçen eğitimden anne ve babalarına şözettiler. Anne ve babalar da bundan memnun kalarak, dikkat çekilen uyarıları gözönünde bulunduracaklarını ve Avrupa’da çocuklarını Kürt kültür ve

diyerek, tekrar sorularımızı yöneltiyoruz.

B: Adın nedir?
Ç: Husniya.
B: Kaç yıldır Almanya’dasın?
H: 10 yıldır.
B: Burayı seviyor musun?
H: Hayır.
B: Neden?
H: Çünkü vatanım değildir.
B: Ülkemiz neresidir?
H: Kürdistan.

- V -

B: Mazlum büyüyünce ne yapmak istiyorsun?
M: Savaşmak istiyorum.
B: Ne için savaşmak istiyorsun? Kime karşı?
M: Türkiye ve Saddam’a karşı.
B: Kimin yanında?
M: Kürt gerillalarının yanında.

- VI -

B: Kürdistan gerillalarını duyduğunuz mu?
Ç: Evet, biliyorum.
B: Onlara ne göndermek istersin?
Ç: Gerillalara ve Apo’ya selam yolluyorum (Alkışlar...)
B: Kaç yaşındasın?
Ç: 7 yaşındayım.
B: Komele’ye gelmekten hoşlanıyor musun?
Ç: Evet.
B: Niçin?
Ç: ...

- VII -

B: Kürdistan gerillalarını seviyor musun?
Ç: Evet seviyorum.
B: Niçin?
Ç: Kürdistan’da savaşıyorlar, çocuklar için.
B: Neden çocuklar için savaşıyorlar?
Ç: Vatanı kurtarmak için.
B: Başka bir şey diyor musun?
Ç: Biji Apo!

- VIII -

B: Adın nedir?
Ç: Adım Welat.
B: Sen de Kürt okuluna gidiyor musun?
W: Suriye’de gitmiyordum. Burada eğitime katılıyorum.
B: Gerillaları seviyor musun?
W: Evet.
B: Büyüyünce ne yapmak istiyorsun. Onlara ne tür yardımlarda bulunacaksın?
W: Kürdistan’a gidip onlarla beraber savaşmak istiyorum.
B: Şehitler için ne diyorsun?
W: Onları seviyorum.

- IX -

B: Adın ne?
Ç: Şilan.
B: Kürt olan hocanı ve dersi seviyor musun?
Ş: Evet.
B: Başka diyeceğin var mı?
Ş: Yaşasın gerilla ve Apo!
B: Hangi Kürtçe türkülleri biliyorsun?
Ş: “Ey Raqîp”i biliyorum.
B: Başka?
Ş: Çok.

“Gerillalara ve Apo’ya selam yolluyorum”

- I -

Berxwedan: Adın nedir?
Çocuk: Hemo.
B: İster misin Kürt çocukları Türkçe ve Arapça ile öğrenim görsünler?
H: Hayır.
B: Ne ile okusunlar?
H: Kürt diliyle okusunlar istiyorum.
B: Neden?
H: Dilimizdir.
B: Neden komele (dernek)’ye geliyorsun?
H: Arkadaşları görüyorum ve okuyorum.

- II -

B: Adın nedir?
Ç: Adım Welat.
B: Sen de Kürt okuluna gidiyor musun?
W: Suriye’de gitmiyordum. Burada eğitime katılıyorum.
B: Gerillaları seviyor musun?
W: Evet.
B: Büyüyünce ne yapmak istiyorsun. Onlara ne tür yardımlarda bulunacaksın?
W: Kürdistan’a gidip onlarla beraber savaşmak istiyorum.
B: Şehitler için ne diyorsun?
W: Onları seviyorum.

- III -

B: Adın Gülüstan mı?
G: Evet.
B: Nereden geldiniz buraya?
G: Kürdistan’dan.
B: Almanya’da kalmayı istiyor musun?
G: Hayır.

- IV -

Sözlerini Kürtçe ifade edemeyenler Almanca da konuşabilir

BABAM

Babam gelir aklıma
Şehit düşmüş dağlarda
Kürt halkının uğruna
Şehit düşmüş bu gerilla
Kalanların gözü yaşlı
Hem sevinçliler hem yaşlı
Şehit düşmüş gerilla
Özgürlüğün uğruna
Özgürlük kokan dağlarda

Nurallah

Avrupa’daki bütün Kürdistanlı çocukları selamlıyorum

Ben 13 yaşında bir Kürt çocuğuyum. Benim adım Özgür. Bütün Avrupa’daki çocuk yoldaşlarıma sesleniyorum: Bizim Kürdistan’daki çocuk yoldaşlarımıza yardım edelim. Biz burada Avrupa’da renkli giysiler, lüks oyuncaklarla oynuyoruz ama onlar orada TC’nin kurşun sesleri ve joplarıyla yaşıyorlar. Onlar kurşun sesleriyle yatıyorlar ve joplarla kalkıyorlar. Bizim buradaki görevimiz, onlara yardım etmek. Bizim 10 lüks oyuncağımız olacağına 3, 4, 5 olsun. 10 tane renkli elbisemiz olacağına 5 tane olsun. Biz burada neler nelerle besleniyoruz... Onlar orada ekmek bulamazken, giysi giyemezken biz burada en lüksünü giyiyoruz, en lüksünü yiyoruz. Annemizi ve babamızı zorlayıp Kürdistan’a dönmek istediğimizi söyleyelim. Eğer bunu da yapamıyorsak Kürdistan Yurtsever Çocuklar Birliği’nin başış kampanyasına destek olmalıyız. Dediğim gibi, biz lüks şeylerle büyüyoruz ama onlar orada düşmana karşı taşla savaşıyorlar. Biz burada ise emperyalizmin içinde büyüyoruz. Onlar kadar dahi olamıyoruz.

Saddam Hüseyin’in Kuveyt’i işgal altına alması bir savaşa yol açtı. Bu savaş Kürdistan halkı

için hiç iyi olmadı. Ben kendim için şunu söyleyebilirim. Ben Avrupa’da yaşamak, emperyalizmin içinde büyümek istemiyorum. Belki sizlerin görüşü de budur. Ben de elime bir taş alıp TC’nin askerlerine atmak istedim. Onların yanında kalmak, kendi vatanımın üstünde yatmak istedim. Ben de Nisêbîn, Cizîra Botan ayaklanmalarına katılmak istedim. Ama maalesef Avrupa’da kaldıkça ve benim gibi Kürt çocukları da burada kaldıkça, değil elimize taş alıp atmayı, düşünmek bile çok zor geliyor. Avrupa’daki Kürt çocukları burada kaldıkça oradaki çocuklar demeyecekler mi, sen vatanının özgürlüğü için ne yaptın?

Ben ve buradaki çocuklar nasıl bakacağız suratlarına? Ama ben Avrupa’dan ya bu yıl ya da gelecek yıl giderim. Benim içim rahat etmez, vatanım düşman elindeyken. Benim yoldaşlarım zindandayken ben burada kalamam. Tabi mutlaka bir gün kesin gideceğiz, ama bir şey yapmaktan sonra ister git, ister gitme ne yararı olur?

Sevgi ve saygılarımla tüm Kürdistan çocuklarına...

Özgür Göçmen

Bi giraniya ARGK û weke encameke zagona efû kirinê, nîzama parêzkaran bi lez dihilweşe

Nûçevanên Berxwedanê didin bihîstandinê

Li Kurdistanê otorîte û serdestiya dewleta dagîrkerên Tirk di hemû qadên jiyana de dilerize. Li kêleka avabûna otorîteya rizgarîxwaziya netewî, sistema cerdevanan jî bi lez dihilweşe. Çend aloziya rejîma faşîst kurtir dibe, hindê jî kes û derdorên xulamok û cerdevan jî dikevine nava bizdanê. Gava jî aliyekê ev dibe, Kongreya Çarçûmîna PKK a Netewî jî zagoneke efû kirinê danezane kir. Ev jî bû biryareke di cihê xwe de. Bersîveke xwe ya xurt distîne.

Ji aliyê din giraniya gerrillayan jî, vê pêşveçûnê bêtir dilezîne. Di encamê de nîzama parêzkarên gundan bi firehî dihilweşe. Li Hezex, Cizîra Botan, Nisêbîn, Gercews, Sêrt, Şirnex û li gelek derên din, bi sedan parêzkar jî bo çek ji destan berdanê, ketine rêza serî-danê jî bo efû kirina xwe jî aliyê hêzên şoreşa Kurdistanê.

Li gundê Dîfnê navçeya Gercewsê parêzkarên ku dixwazin çekan ji destê xwe berdin, greveka rûniştinê çêkirin. Biqasî 20 kesên xwestin çekan li dijminî

vegerîn, lê berpirsiyarên dagîrkeran daxwaza wan nepejirandin. Dûv re parêzkar, bi armanca protestoyê li pêşiya avahiya qeymeqamî greveka rûniştinê pêk anîn.

Di dawiya meha Nisanê de gerrillayên ARGK avetibûn ser gundê Dîfnê. Ji parêzkarên xwestibûn ku di 10 rojan de çekan li dijminî vegerînin. Piştî 10 rojan gerrilla dişa hatin gund, lê nêrîn ku parêzkar çekan venegerandin. Birayê keyê gund Ahmet Orhan tevî xwe dibin. Dibêjin parêzkar, "Heke hûn çekan neavêjin, em ê wî bikujin û paşê jî dor wê were we."

Paşê parêzkarên li Dîfnê diçin navçeya Gercewsê jî bo vegerandina çekan. Dagîrker wan tehdît dikin, lê parêzkar jî daxwaza xwe nayin xwarê. Dewleta Tirk jî çekan nastîne. Gava çare namîne, parêzkar dest bi greveka rûniştinê dikin. Parêzkarên serî dane grevê ev in: Ekrem İpek, Adil Orhan, Mahmut Orhan, Abdîlîn Ay, Sabrî Ay, Kerîm Kaya, Hasan Kaya, Cemîl Kaya, Emîn Kaya, Ramazan Deniz, Behçet Akdag, İbrahim Akdag, Fahrettin Akdag, Sabrî Akdag, Abdullah Akdag, Nezir Orhan, Huseyin Kavak, Hasan İpek Şexmus Aksak, Tahir

Kepmen, M. Salih Orhan (keyê gund û serekê cerdevanan), İsmail Oner û Reşit Yavuz.

Serleşkerê qereqola cendirman gotiya parêzkar: "Heke hûn çekan berdin, ez ê we biavêjime nava agirî." Lê parêzkar di biryara xwe de ronak in û greva xwe didomînin. Heyeteke "Amnesty Internasyonal" jî çû serdana wan û bi parêzkarên re peyivî.

Posîdeyên ambargoya li ser cerdevanan li Hezexê her diçe berfirehtir dibin. Piştî gundê Xirabê Nêrîyan, nîzama parêzkarên li gelek gundên din jî, dest pê kirine ku çekan li dijminî vegerînin, her çendî tehdît kuştinê ya ji aliyê dagîrkeran li ser wan heye jî. Ji gelek gundan parêzkar ketine rêza çek ji destan avêtinê. Gelê Hezexê jî bi biryar e, ku ambargoya xwe bimeşîne. Gel weha dibêje: "Li Hezexê divê tenê yek cerdevan ji nemîne." Kî hema piçekê jî ambargoyê sist bike, rastî protestoyan dibe.

Parêzkarên gundê Xirabê Nêrîyan, Filîlê, Temerzê, Axrîdê, Bêzîrkê, Memolan û Xirabê Rappin bi tevayî serî dane hikûmetê, da dev ji vî karî berdin. Parêzkar dibêjin, "Bila gel û gerrilla li me bibûhurin, zirta dewletê ne xema dilê me ye, em ji wan natîrsin." Hejmara pa-

rêzkarên Filîlê, Memolan û Xirabê Rappin, li dora 70 kesî ye. Berî niha jî hinek parêzkar li ber xwe dabûn û di dawiyê de bi ser ketibûn, lewma vê carê dagîrker jî xwe re çara nedîtî û lewma daxwaza wan pejirandin. Lê ji wan di bin navê vegerandina meaşên (diravên mehanetî) standine de, xeracê jî wan dixwazin.

Bayê çek berdanê li Hezexê hûna jî didome. Li derveyî gundê li jorê, ji gundê din jî, parêzkar kom bi kom dev ji cerdevaniyê berdidin. Ji gundê Zinarexê 14, ji gundê Axrîdê 13 û ji gundê Erebanê 5 parêzkar çekan avêtin. Parêzkarên ku çek berdidin, dikarin di nava şênîyê Hezexê de bigerin û ambargo ji ser wan radibe. Lewma jî mirov dibîne, ku gelekî dilxweş xweya dikin.

Keyê (muxtarê) gundê Zinarexê Ali Ukal weha dibêje, "Bila dewleta Tirk êdî destê xwe ji pesîra me bikişîne. Heke ev dewleta vê çendê pesnê xwe dide, nikare xwe bi artêşa xwe û hewqasî eskerên xwe, xwe biparêze, ma em çi bikin?" Bi vî awahî ken û civanokên xwe li dewleta dagîrkerên Tirk dike.

Li derdorên navçeya Basan û qopaniya Beronî (Findikê) jî parêzkar bi lez çekan ji destan diavêjin. Di nava parêzkarên ku

dixwazin çekan vegerînin û poşîman bûne de, sercerdevanên mîna Beho Axayê bi cerdevaniya xwe navdêr jî hene. Ne tenê cerdevan efûya xwe dixwazin, gelek serekên eşîran û serok cerdevan jî poşîman bûne, ku bi salan xulamîya dagîrkeran kirine û di avakirina sistema parêzkarên de roleke xwe hene.

Weke nûçeyên ji Sêrt û Şirnexê gihane me, serekê belediya Basan û eşîra Harûnan Beho Axa jî efûya xwe jî gelê Kurd û gerrillayan dixwaze. Dibêje ku hemû cerdevanên ji eşîra Harûnan, tevî min wê çekên xwe vegerînin dewletê.

Li dora Nisêbînê jî hejmara parêzkarên her diçe dihele. Cerdevan û hevxeberkarên çavsortir jî dixwazin dev ji cerdevaniyê berdin. Xwe nêzikê welatparêzan dikin û efûya xwe dixwazin.

Di vî dawiyê de parêzkarên gundê Haferê çekan ji destên xwe avêtin. Ev gund, gundê Mala Hemo' ye. Li gund 37 parêzkar hebûn. Ji wan 27 çek avêtin. 10 cerdevanên mane jî, bégav mane ku ji gund birevin. Xwe li gundê Dalan li cem parêzkarên din vedîşêrin. Lê agahî gihan me ku parêzkarên Dalan jî amadekariya xwe dikin, ku çekan li dagîrkeran vegerînin.

Bi êrîşên gerrilla ku li her çar aliyên bakurê welêt pêk dihên, hedefên dagîrkerî bi berdewamî lêdan digirin

Di serhildanên meha Newrozê de bi milyonan mirov rabûn ser piyan. Li kêleka vî rabûnê êrîşên gerrilla jî tundtir bûn. Bi sedan welatparêz herikîn nava rêzên ARGK.

Li ser vî bingehê di vî salê de ARGK lêdanên mezintir li dijminî dixê. Weke ku dijminî heq kiribe, gerrilla bersiv didinê. Ji gelek gund û navçeyên Kurdistanê kom bi kom mirov xwe digihînin ARGK. Li ser axa welêt gelek qempên ARGK hatine ava kirin. Nûçeyên gihane me ev in:

WAN

Di navenda bajêr de êrîş çû ser mala ordiyê

Wan (Berxwedan): Şeva 10'ê Gulanê gerrillayên ARGK avêtin ser mala artêşa Tirk, di navenda bajarê Wanê de. Di êrîşê de rokê hatin bikaranîn. Xusarên mezin gihan avahiya mala artêşê. Hîna ne diyar e, çend mirî û birîndar jî dijminî hene.

Gerrilla em agahdar kirin, ku di kêliya êrîşê de, di hundurê avahiyê de, nûnerên dewletê yê fermî û sivil di civînekê de bûn. Ev êrîş, bû lêdanekê herî mezin, ku li dijminî ketî. Hêzên dijminê ku ketibû nava tirsê de, paşê di nava bajêr de dest bi operasyonan kirin. Lê şopa gerrillayên ARGK ên li bajêr nedîtî. Lewma jî ber bégaviya xwe, di hinde mirovên bê hay girtin.

Roja dûv re, ARGK di nava bajêr de gelek bi firehî, belavokan belav kir. Dagîrker gotibûn, ku di hundurê avahiyê de "tupek peqiya" bû. Bi vî awahî derewên dagîrkeran dişa derketin ronahiyê, ji ber ku ARGK di belevoka xwe de li ser armancên êrîşê jî rawestiya bû. Piştî belavkirina

belavokê dagîrker bêtir har bûn û bêtir mirovên bê hay girtin.

Ji bo protesto kirina girtinên kêfî, paşê hinde welatparêz di avahiya Partiya Sosyalîst de dest bi greveke xwebirçîhiştinê kirin. Bêhtirî 20 welatparêzî tevî grevê bûne. Gelek mirov diçin serdana wan. Grev hûna berdewam dike. Welatparêzên di grevê de dibêjin, "Heya encamek bikeve destê me, em ê greva xwe bidomînin."

Paşê pîrraniya kesên hatibûn girtin, hatin berdan. Niha hîna 5 kes girtî ne. Agahî gihan me ku di bin şikenceyan de ne. Navên wan ev in: Kadîr Emek, Tahir Elmas, Axa Ertaş, Abdulrezak Ertaş û Naîf Ertaş.

Şeva 26'ê Nisanê jî, di navenda bajêr de birekî avahiya postexaneyê ketibû ber agirê gerrillayên ARGK. Nobedarekî ku xwestibû li hemberê gerrillayan rabe hatibû birîndar kirin. Paşê nobedar di nexweşxaneyê de mir.

Roja 3'ê Gulanê jî, di navenda bajêr de xwepeşdaneke bê des-

tûr, bi armanca biranîna şehîd Mehmet Şîrîn TEKÎN çêbû. Xwendekarên zanîngehê tevî xwepeşdane bûbûn. Dirûşmeyên piştigiriya PKK, ERNK û ARGK hatin bangîn. Berî û piştî xwepeşdane, ERNK di nava bajêr de belavokan belav kiri bû, wêneyan bi diwaran xistibû. Wêneya Serok APO jî hate daleqandin.

Weke di hê zanîn, roja 3'ê Gulanê sala 1987'ê M. Şîrîn TEKÎN ji aliyê milîsên faşîst ên dewletê hatibû kuştinê. Ew bi xwe xwendekarekî zanîngeha Wanê bû.

Ji aliyê din, agahî digihînin me, ku ji Wanê jî gelek welatparêz xwe digihînin ARGK.

ÇEWLIK û DÊRSİM

Li Cunekê ARGK lêdaneke din li dagîrkeran xist

Amed (Berxwedan): Li dora qopaniya Cunekê, ku dikeve navbera navçeyên Nazmiye, Gêxî û Depê, gerrillayên ARGK lêdaneke din a mezin li yekeniyan artêşa dagîrkeran xist. Bi vî awahî ARGK tola şehîdên Cunekê, ku 11 gerrilla di meha Kanûna 1990'an de şehîd ketibûn, li erdê nehîşt.

Roja 30'ê Nisanê yan jî 1'ê Gulanê eskerên qereqola gundê Seterê derketibûn operasyonê. Gava vedigeriyan ketin dafêke gerrillayan. Di bûyerê de bêtirî 10 serbaz hatin kuştin, gelek jî birîndar bûn. Ji ber ku hêzên dijminî nehîştin çi kesek here cihê bûyerê, me nekarî em bi vebirî agahdarê kuştîyên jî dijminî bibin. Piştî ku gerrillayên ARGK lêdana mezin li dijminî xistine, belavokekê jî avêtine ser cendekên eskerên mirine, ku tedê hatiye nivisandin, tola şehîdên Cunekê hatiye hildan.

Di dawiya meha Nisanê de jî, li

navçeya Xozadê êrdima Dêrsimê gerrilla keyekî sîxûr bi mirinê ceza kirin. Vî kesî xebatên sîxûrî û ajantiyê dimeşand, hevxeberkariya dijminî dikir.

ŞIRNEX

Di şerên li Çiyayê Gebarê de artêşa dijminî perçiqî: Serleşkerê û 23 serbaz hatin kuştin, 9 jî xedar birîndar ketin

Êrîşek çû ser tabûra dijmin li Duwyanê û yek jî ser qereqola Ocaxên Komirî: 6 serbazên dijmin hatin kuştin

Navgîna komên xweser rastî reşandinê bû: 3 polis bi xedarî birîndar bûn

Şirnex û Cizîra Botan (Berxwedan): Roja 2'ê Gulanê li Çiyayê Gebarê şerek di navbera yekeniyeke gerrillayên ARGK û yekeniyan artêşa dagîrkeran de derket. Şer, cih bi cih sê rojan doma. Gerrillayên ARGK çî lêdaneke negirtin, lê derseke mezin dan hêzên dijminî. Serleşkerê (ustegmen) û 23 serbazên dijminî kuştin, 9 jî birîndar kirin. Serbazên din jî tev revîn.

Şer, li hêldorên Dêrşevê çêbû. Cendekên serleşkerî û 3 serbazên kuştî, dijmin bi helikopterê bire Cizîra Botan. Ev di roja yekemîn de hatibûn kuştinê. Roja duwemîn jî, cendekên 6 serbazan bi helikopteran rakirin. Di rojên dûv re 14 serbazên din jî hatin kuştin.

Dagîrker tenê kuştina 3 leşkeran pejirandin. Lê kuştîyên di

roja yekemîn de 4 bûn û bi sedan mirov li Cizîra Botan cendekên wan ditibûn.

Roja sêwemîn a şerî de, helikopter hêzên nuh birin cihê şerî, gava vedigeriyan jî kuştîyên xwe dlanîn. Di vî rojê de, ji balafirgeha bajarê Êlihê (Batman) gelek firok firîn bi aliyê çiyayên Cûdî û Gebarê ve. Lê belê, ji ber ku nekarî şopa gerrillayan peyda bikin, bû ku bombeyên xwe biavêjin vegeriyan.

Şeva 6'ê Gulanê jî gerrilla êrîş birin ser tabûra dagîrkeran li Duwyanê û qereqola Ocaxên Komirî. Di encama van êrîşan de jî, eşkere bû, ku 6 serbazên dijminî hatine kuştin, gelek jî birîndar ketine.

Gerrillayên ARGK bi yek carê du êrîş birin ser hêzên dijminî. Qereqola dijmin di encama êrîşa bi rokêtan de, bi tevayî hate hilweşandin. Lê di qereqolê de çi kesek nehate kuştin an birîndar kirin, ji ber ku çî serbazê tede nebûn. Êrîşa duwemîn jî çû ser tabûra dijminî ya li Duwyanê. Gerrilla li vir jî rokêtan bikaranîn. Piştî êrîşê gerrilla, bi lez xwe paş ve kişandin. Paşê eskere bû, ku 6 serbaz hatine kuştin, gelek jî birîndar ketine.

Êvara 14'ê Gulanê jî gerrilla reşandin ser navgîneke komên taybetî. Ev bûyer li nêzikê bajarê Şirnexê çêbû. 3 endamên komên taybetî birîndar ketin.

Agahî digihînin me ku li dora Şirnexê gelek êrîşên gerrillayan en din jî pêk hatine. Nimûne: Roja 2'ê Gulanê, li Bestan li Çiyayê Ermenan gerrilla mayînekê vedabûn. Navgîneke dijminî jî ser derbas bû û bi tevayî rûxî. Dihê gotin ku gelek serbaz mirine. Her di vî rojê de li devera Harunê nêzikê Çiyayê Gebarê, keyê gundê Bananê bi navê Xelîl, ji aliyê gerrillayan hate girtin. Gerrilla li çiyân wî bi mirinê ceza kirin, ji ber ku gunehên wî yê giran li dijî gelê Kurdistanê hebûn.

LICÊ

Çekên ARGK bi hefteyan bê deng nebûn

Licê û Amed (Berxwedan): Li Licê û derdorên Licê, ev e bi hefteyan e, çekên ARGK venaheşin. Êrîşên li dûv hev hatin pek anîn. Garanên artêşa faşîst, komên xweser û cerdevanên ceş lêdanên mirinê digirin.

Roja 2'ê Gulanê li dora gundê Mergî şerekî mezin di navbera hêzên rizgariya netewî û hêzên dijminî de derket. Gundê Mergî dikeve bakurê Licê û 12 kilometran ji navçeya Licê dûr e. Gêrilla weha em agahdar kirin: Li nêzikê gund komeke gêrillayan rastî hêzên dijminî dibe. Şer derdikeve. Biqasî du saetan doma. 9 endamên komên xweser hatin kuştin, 15 jî birîndar bûn. Hêzên dijmin dîxwestin dora gêrillayan bipêçin, lê lêdanên mezin girtin û mîna cewrikan dest bi revê kirin. Çi hundabûnek ji nava rêzên ARGK nebûye. Gel dibêje, ku hejmara kuştîyên ji dijminî bilindtir e. Guman heye, ku hinek birîndar jî paşê mirine.

Roja 9'ê Gulanê li devera Karazê navçeya Licê, yekeniyeke dagîrkeran kete dafeke hêzên ARGK. Leşkerên dijmin tevî parêzkaran ji operasyonê vedigeriyan. 5 serbaz û 2 parêzkar hatin kuştin. Herweha gêrilla dest danîn ser hinde çekên dijminî jî. Ev dever nêzikê gundê Şeqlatê ye.

sî saetekê doma ye. Hîna çî agahî li ser kuştî û birîndarên jî dijminî negihane me.

Roja 6'ê Gulanê jî, li ser rîya Amed û Çewlikê, li nêzikê Licê, di navbera gundên Biryaz û Xana Kelehê kerwanekî leşkerî yê dijmin, kete dafeke gêrillayên ARGK. Gava êrîş dest pê dike, hêzên dijminî, bê ku li gûn xwe binêrin, direvin. Em agahdar nebûn, ka çî lêdan li dijminî ketine. Lê roja dûv re, gava gundî diçin cihê bûyerê, şopên xwînê dibînin. Ev jî şanî dike, ku ji hêzên dijmin hinek hatine kuştin an jî birîndar kirin.

AMED

Dafa ARGK li qopaniya Karazê

Êrîşek çû ser Avbenda "Kralkizi"

Li Hezro êrîşa gêrillayan

Amed (Berxwedan): Yekeniye dijmin ên ji leşker û parêzkaran li nêzikê qopaniya Karazê ji operasyonê vedigeriyan. Gêrillayên ARGK dafekê vedan pêşîya wan. Hêzên dijmin ji du alîyan vegeriyan qopaniyê, lê ji cihê dafê derbas nabin. Lê komeke parêzkaran ji nêzikê cihê dafê derbas dibe. Gêrilla êrîşî wan

Paşê gêrilla kesê biribûn, dîsa berdidin.

Ji aliyê din, roja 12'ê Gulanê meriv û malbatên girtiyan diçin pêşîya girtîgeha bajarê Amedê, bi armanca ku bikaribin mirovên xwe yê girtî bibînin. Di vê rojê de, divbû hevdişînek çêbibe. Lê bi hinceta zagona "Antî-Terror"ê, destûr nadin hevdişînek.

Malbat û merivên girtiyan vê napejirînin û dest bi protestoyeke diwar dikin. Gava çî encamê nakeve destê wan, ber bi aliyê navenda bajarê Amedê ve, dest bi meşeke protestoyê dikin. Nêzîka 400 welatparêzî, tevî jin-zaro û mêran bi dirûşmeyên, "Bijî Kurdistan", "Bijî PKK" dimeşin. Gava digihin taxa Ofîsê, polis dora wan dipêçin. Lê welatparêz li ber xwe dan û belav nebûn. Polis dest pê dikin ku li mirovan bidin. Welatparêz jî bi dar û keviran bersiva wan didin. Çendî bêhtir ber bi pêş ve meşîyan, hejmar jî zêdetir bû. Polis lê nêrin, ku wê bûyerên mezin biqewimin. Gavên paş ve diavêjin.

Gelek endamên weşanên biyanî û Tirkî jî hatin, ku meşê bişopînin. Polisan taktîka xwe guhartin. Li dora xwepêşdêran çemberekê çêkirin, da hema bikaribin nehêlin ku hejmar zêde bibe. Welatparêz bi 500 kesan heya taxa "Dortyol"ê meşîyan. Meriv û malbatên girtiyan li vir mitîngeke kî jî çêkirin. Bikaranîna dagîrkerî û zagona "Antî-Terror"ê protesto kirin. Piştî bangîna dirûşmeyan belav bûn.

ŞEMZÎNAN

Lêdaneke mezin li dagîrkeran ket: 3 serleşker, tev bi hev re 7 leşker hatin kuştin

Şemzînan (Berxwedan): Li nêzikê navçeya Şemzînanê, roja 13'ê Gulanê kerwanekî leşkerî yê dagîrkeran kete dafeke gêrillayên ARGK. Di bûyerê de 4 serleşker (3 subay, başçawîşek) û 3 serbaz hatin kuştin, bêhtir 10 eskerên dijminî jî birîndar ketin.

Li dora Şemzînanê kerwanekî dijmin dewriye digeriya. Li başûre Şemzînanê, di navbera gundên Katûnî û Kelaşkar de yekeniyeke dijmin dikeve dafa gêrillayên ARGK. Gêrilla bi rokêtan êrîş dikin. Dijmin rastî lêdanên mezin dibe. Paşê gêrilla xwe paş ve dikişînin. Çi hundabûnek ji gêrillayan nîn e. Dagîrker dîsa serî dan derewan û gotin, ku tenê 3 leşker hatine kuştinê. Agahî gihan me, ku piştî şer dawî bûyî jî, demeke dirêj serbaz ji tirsan nekarîne ji cihê xwe derkevin. Paşê birîndaran bi helikopteran birine nexweşxaneyên Wan û Çolamerge.

QILABAN

Di êrîşên ARGK de gelek endamên dagîrkeran hatin kuştin

Qilaban û Şîrnex (Berxwedan): Hema her rojekê hinde êrîşên ARGK pêk dihen. Gêrilla diavêjin ser hedefên dagîrkeran. Dijmin lêdanên mezin digire. Nûçeyên ji gêrillayan gihane me ev in:

Roja 1'ê Gulanê yekeniyeke ARGK êrîşekê birin ser qereqola dijminî ya li "Duzova" neçeya Qilaba-

nê. Di vê êrîşa dora êvarî pêk hatî de gêrilla, rokê û çekên otomatîk bi kar anîn. Gelek serbazên dijmin ên di qereqolê de hatin kuştin an jî birîndar kirin. Lê agahiyên bi veburî hîna negihane me.

Roja 2'ê Gulanê di navbera navçeya Qilaban û gundê Bilehê, li zivînga Kalikê gundê Ziravikê, şerek di navbera leşkerên dijmin û 2 gundiyan de derket. Şer bêhtir 8 saetan doma. Pêşî gundiyan derdorê bawer dikirin, ku gêrilla şer dikin. Lê paşê bûyer ronahî bû. Du gundî derbasî başûrê Kurdistanê bûbûn û dixwestin dîsa vegerin başûr. Gava ji tixûbî derbas dibin, şer derdikeve. Herdu gundî di dawiyê de hatine kuştin. Gundiyan hatine kuştin ev in: Ahmet Sîdar (ji Gundi-kê Mellê navçeya Şîrnexê) û Abdulmeçî Benek (50 salî, ji gundê Hêlalê navçeya Qilabanê).

Roja 6'ê Gulanê li devera Ercanê gundê Dîlîganê şerek di navbera gêrillayên ARGK û yekeniyeke dagîrkeran de derket. Şerekî diwar derket û biqasî saetekê doma. Weke nûçeyên gihane me, serleşkerê û 4 serbaz hatine kuştin. Gelek jî birîndar ketine. Di bûyerê de gêrillayek jî birîndar ketiye, lê rêhevalên wî, wî tevî xwe birine.

Her di vê rojê de, li nêzikê Yekmalê yekeniyeke ARGK rastî hêzên dijminî bû. Şerek derket. Serleşkerê yekeniya dijmin û cendirmeyek hatin kuştin. Çi hundabûnek ji gêrillayan ne bûye.

NISÊBÎN

Têkoşerek ji ber nêxweşiye şehîd ket

Nisêbîn (Berxwedan): Têkoşerê bi navê Hacı Huseyin YIGIT, ku ji demeke gelekî dirêj bû di nava rêzên ARGK de bû, ji ber nexweşiyeke dilê xwe şehîd bû. Rêhevalên wî, wî anîn gundê wî Dêrê.

Gava gelê derdorê pê agahdar bû, ku şehîdî anîne gund, bi hezaran mirov çûn ser gora wî. Gundê Dêrê bi welatparêzan tijî bû. Bi sedan mekîneyên diçûn gund kerwanekê li ser rîyan çêkirin. Ji Cizîra Botan, Sêrt, Amed û gelek derdorên din bi hezaran mirov çûn serdana li ser gora şehîdî. Li ser gorê rawestî hîrmetê û dirûşmeyên weke "Bijî PKK", "Bijî ARGK", "Bijî Serok APO" bangûn.

PAZARCIX

Pîkoliyên dagîrkeran hatin protesto kirin

Pazarcix (Berxwedan): Di van demên dawiyê de li êrdîma Berferadê jî, pêşemîn li dora navçeya Pazarcixê, xebatên gêrilla pêşvetir diçûn. Yekeniyeke gerilla her diçe leztir mezin dibin û lêdanên mezin li dijminî dikevin. Dagîrker jî pîkoliyên xwe yê li ser gel diwar dikin. Li gelek gundan dagîrker dixwazin mirovan bi zorê bikin cerdevan. Lê gelê me yê welatparêz li ber xwe dide û daxwaza dijminî napejirîne.

Ji aliyê din, bilî hemû pîkoliyên dagîrkeran, roj bi roj bêhtir welatparêz, xwe digihînin nava rêzên ARGK. Roja 9'ê Gulanê di navenda navçeya Parazcixê de, bi armanca protesto kirina pîkoliyên dagîrkeran, bi tevî bûna 700 kesan xwepêşdanek çêbû. Xwepêşdêr bi bangîna dirûşmeyan dawî bi livbaziya xwe anîn.

SÊRT, BERWARÎ û DIH

Gêrillayên ARGK li gund û bajaran êrîşên dijwar û tund pêk anîn

Sêrt û Berwarî (Berxwedan): Li Sêrt, Berwarî û Dihê, li navenndan û gundan, gerilla gelek êrîş birin ser hedefên dagîrkeriyê. Hinek ji çalakî û livbaziyan gihane rojnemaya me ev in:

Roja 1'ê Gulanê, di navenda bajarê Sêrtê de, gêrillayên ARGK reşandin ser mala kesekî bi navê Ahmet, ku di karên leşkerî de dixebite. Ev kes ne li malê bû. Kesekî din di xênî de birîndar bû.

Roja 29'ê Nisanê li derdorên Xêrxorê şerekî mezin di navbera hêzên ARGK û hêzên dijmin de derket. Weke agahiyên ji gel gihane me, dihê gotin ku li dora 30 eskerên dijminî hatine kuştin û gêrillayek jî şehîd ketiye.

Di rojên dawiyê yê meha Nisanê de, li gundê Çemê Pirê navçeya Berwarî, yekeniyeke ARGK êrîşekê birine ser qereqola dijminî. Çi agahiyên berfireh li ser vê bûyerê hîna negihane ber destên me.

Yekeniyeke dijmin a ji serbaz û parêzkaran ji gundê Pirê diçû bajarê Sêrtê. Di navbera deverên Kelehê û Ebubekran de, rastî êrîşeke hêzên ARGK dibe. Şerê derketî gelek dirêj didome. Çawîşekî pispor ê dijmin birîndar ket. Bilî vê, çend kuştî yan birîndar ji dijminî hene, hîna diyar ne bûye.

Roja 6'ê Gulanê gêrillayên ARGK dîsa li gundê Xêrxorê navçeya Berwarî, êrîşekê birin ser kerwanekî leşkerî yê dijmin. Serleşkerê û 3 esker hatin kuştin. 6 serbaz jî birîndar bûn.

Roja 19'ê Nisanê li devera Kerxwarê navçeya Xizxêrê şerek çêbû. Parêzkarêkî gundan bi xedarî birîndar bû.

Seva 9'ê Gulanê li dora gundê Nivîlan navçeya Dihê şerek di navbera gêrillayên ARGK û hêzên dijmin de derket. Dihê gotin ku gelek serbaz û cerdevan hatine kuştin. Lê em agahdarê nûçeyên berfireh nebûne.

SERHEDEN

ARGK êrîş bir ser navçeyan

Berxwedan-Navenda Nûçeyan: Di van hefteyên dawiyê de, gelek nûçeyên şer û êrîşan ji êrdîma Serhedan digihîne me. Lê hîna me nekarîye, em bi berfirehî agahdarê van nûçeyan bibin. Hinek nûçeyên gihane me ev in:

Di rojên dawiyê yê meha Nisanê de, hêzên ARGK êrîşekê birine ser qereqoleke dijminî li nêzikê navçeya Îdirê. Avahiya qereqolê bi tevayî hatiye rûxandin. Guman heye ku hinek serbaz jî hatine kuştin an birîndar kirin.

Roja 29 an jî 30'ê Nisanê gêrilla avêtine ser navçeya Têkorê. Avahiyan polisan û hikumetê bi rokêtan hatine hilweşandin.

Di serê meha Gulanê de li derdorên navçeya Qazîzanê şerên dijwar di navbera hêzên ARGK û hêzên dijminî de çêbûne. Dihê gotin, ku ji hêzên dijminî dagîrker gelek esker, serleşker û komên taybetî hatine kuştinê.

Ji aliyê din, di serê meha Nisanê de, yekeniyeke ARGK êrîşî qereqoleke dijminî li nêzikê navçeya Bazîdê kirine. Agahî gihan me ku gêrillayên ARGK gelek endamên dijminî kuştine.

Ji aliyê din, li dora navçeya Licê hinde komên dagîrkeran xebatên kadastro bi rê ve dibiran. Gêrilla pê agahdar bûn, ku li başûrê Licê li nêzikê gundê Aloxişo ev koma dagîrkeran erdê dipêve. Roja 8'ê Gulanê gêrilla êrîşekê birin ser vê komê. Gêrillayên ARGK hemû kesên di komê de dîlî digirin. Navgîna wan jî didin ber agirî û tevî dokumanên tede bi tevayî dişewitînin. Koma kadastro jî, heya derengê şevê di destê gêrillayan de dîlî ma. Paşê hatin berdan. Gêrilla weha gotine wan, "Divê dîsa em we nebinin, ku hûn bi navê dagîrkeran erdê welatê me bipêvin. Divê hûn baş bizanibin, erdê Kurdistanê yê gelê Kurdistanê ye û ne bê xwedî ye. Ji niha û pêve hûn nema dikarin vî karê xwe bikin..."

Di hefteya yekemîn a meha Gulanê de li gundê Zengesokê jî şerek çêbû. Gêrilla êrîşek birine ser yekeniyeke dijminî, ku li dora gund dewriye digeriya. Şer biqa-

dikin û şerek derdikeve. Di vî şerê ku roja 10'ê Gulanê derketî de, gelek parêzkar birîndar ketin. Gava dengê çekan biilind dibe, hêzên dijmin ên din jî berê xwe didin aliyê şer derketî. Gêrilla xwe paş ve dikişînin. Parêzkarên birîndar rakirin nexweşxaneyê zanîngeha li Amedê. Dihê gotin, ku parêzkarêkî birîndar ê bi navê Alî Kiliç miriye.

Seva 1'ê Gulanê gêrilla li nêzikê navçeya Pîranê êrîşekê birin ser şantiya Avbenda "Kralkizi". Bi milyaran Lîrên Tirkî zîraran digihînin dijminî. Gelek mekîne û navgînen kar hatine şewitandin an jî texrip kirin.

Roja 24'ê Nisanê gêrilla êrîşekê birin ser gundê Şikeftê navçeya Hezro. Hedef parêzkar bûn. Lê di dema êrîşê de ne li gund bûn. Lewma gêrillayên ARGK di çayxaneyê gund de, civînekê bi gundiyan re çêdikin. Piştî axiftinên propagandeyî, gêrilla ji gund derdikevin. Sê demance û birayê cerdevanekî bi xwe re dibin.

"Komîteya Mamostayên Welatparêzên Kurdistanê" damezirî

Ji ber pir sedeman, zarokên Kurdan li Almanyaya Federal dijîn. Ji bo fêrbûn û vejandina zimanê Kurdî yê zikmakî, ev demeke dirêj e kar û xebat tê kirin. Piştî çend civînan, di roja 23'ê Adara 1991'an de, nêzîka 30 mamostayên welatparêz, li paytexta Almanyaya, bajarê Bonnê li hev civiyan û komîteya xwe ya di bin navê "Komîteya Mamostayên Welatparêzên Kurdistanê" damezirandin. Ev komite, di bin banê Yekîtiya Rewşenbîrên welatparêzên Kurdistanê (YRWK) de hate saz kirin. Bi xwe ji ev xebat, şaxek e, ji kar û barên yekîtiya rewşenbîran.

Azadiya zimanê Kurdî bi giranî bi azadkirina netewa Kurd re girêdayî ye. Em di wê baweriyê de ne, ku pêxistin û azadkirina zimên bi têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê ve girêdayî ye û perçeyek e ji wê ye.

Di van çend salên dawiyê de, bi giranî li bakurê Kurdistanê li dijî dagirkeran şerê hempa tê berdeham kirin. Bi hunera vî şerê gerrîla û bi serihildanên gel, têkoşîna serxwebûn û azadiyê gihiştîye koçbereke gelekî bilind. Di demeke weha de sazûmankarên dewleta Tirk, di zagonên xwe de qedexekirina li ser zimanê Kurdî rakirin. Bi van pêşketinan, li dervayî welatê jî bingeha xwedî û nivisandina Kurdî ava bûye. Pêwîst e em ji van pêkanînan sêdan bigirin û mîna her netewekî, ku li Almanyaya xwedî mafê xwendina zimanê xwe yê zikmakî ye, pêwîst e em ji li vî mafi jî aliyê xwe ve bibin xwedî par. Ji bo destxistina vî jî giring e, her welatparêz jî hêla xwe ve lêkolînan çêbike. Ji xebata me ya ji bo zimanê zikmakî re bibe alîkar.

Bê guman, bi cih anîna vî mafi, karekî dîr û dirêj dixwaze. Di vî karî de em ji dizanin ku fedekariyê mezin giring e. Lê pêwîst nî e ku em rawestin ta ku em di dibistanên Almanan de mafê xwendin û nivisandinê bistînin. Îro zarokên Kurdan ji her demê bêtir li hêviya zimanê xwe û rûmeta xwe ne. Parastina zimanê me gelekî giring e. Erk û delametek e, ku îro li ser milê me ye, em di vî welatê biyani de zarokên Kurdan ji dîrxistina netewî biparêzin. Xwedî li wan derkevin û bi çand û toreya netewî mezin bikin.

Me mamostayan li gor derfetên xwe hinek nivîs û alfabe amade kirine. Bi van pêkanînan em ê di hinek herêman de û bi giranî di komeleyan de dest bi kursên zimanê Kurdî bikin. Ev erk û delameta hemû welatparêzan e û di vî karî de alîkariya dê û bavên ji gelek e.

Em mamostayên welatparêzên Kurdistanê, bangî hemû welatparêzan dikin, ku xwedî li zarokên xwe derkevin û ji karê me re bibin piştevan û cihê xwe di nava vî karî de bigirin.

Komiteya Mamostayên Welatparêzên Kurdistanê
1 Nisan 1991

Ji serokê ERNK Abdullah Ocalan re

Em mamostayên Kurdistanê yên welatparêz, di roja 23. Adarê 1991'an de li hev civiyan û me komîteya xwe, Komîteya Mamostayên Welatparêzên Kurdistanê damezirand.

Bi navê komîteya giştî, em alavên xwe yên rizgariya netewî ji We re pêşkêş dikin û di bin pêşengiya We de, serkevtina xebata ji bo serxwebûn û azadiya Kurdistanê daxwaz dikin.

Em baş dizanin, ku berpirsiyariya We di vî rêveçûnê de gelekî mezin e. Ji ber vî yekê me jî hewl da xwe ku em bi delameta xwe ya welatparêzî rabin û çendî ji dest me we re, barekî hilgirtin ser milên xwe.

Di vî dawiyê de êrîşên dagirkeran li ser tevgera rizgariya netewa Kurdistanê xurt û tunde dibin. Dixwazin bi yekcarê û ji kokê ve pîrsa serxwebûn û azadiyê hilînin. Lê hema tu carî nikarin bi hêza xwe ya leşkerî rêveçûna me ya şoreşgerî rabiwestînin. Çiku em li ser bingeheke mafdar xebata xwe didin meşandinê.

Em ê jî, bi hemû hîm û derfetên xwe, bi zanebûna xwe, di nava vî xebatê de ji berê bêtir cihê xwe bigirin û li gora karibûna xwe li dijî dijmin û dagirkeran derkevin.

Dijmin, her gav û demê xwestiyê hebûna me hilîne, me asîmîle bike, me jî çanda me bi dîr bixe. Ji bo vî gelekî xebitîye. Lê hema em ê zarokên Kurdan, li ku derê dibin bila bibin, ji politîka dijminan biparêzin û wan bi çanda xwe ya netewî mezin bikin.

Dîsa, di dawiyê de em soz didin We, ku em ê heya dawiyê girêdayî şoreşa serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurd binûnin. Em ê di bin seroketiya We de bi her hîm û hêza xwe, bi hemû derfetên di dest xwe de, bixebitin.

Komiteya Mamostayên Welatparêzên Kurdistanê
1 Nisan 1991

Çalakiyên xwendekarên Kurdistanê li derveyî welat

Xwendekarên Kurdistanê li Sofya, paytexta Bulgaristanê, bi rêveçûneke protestokirinê çûn pêşiya balyozxaneyê Emerîkî

N. Zaza - Sofya

Piştî şikandin û têkçûna rêjîma Îraqê ya faşîst li hemberê hêzên hevalbend, dewleta Îraqê kete astengî û tengzariyekê. Êdî hêz tê nema ku li ber xwe bide. Di wê domanê de serokê Emerîka Bush bang li gelê Îraqê kir ku li dijî Seddam rabin û wî ji ser hukum bavêjin. Her weha Emerîka jî amade ye ku piştî wan bigire û alîkariyê bide. Hingê Emerîka got, ku wê nehêle balafirên Îraqî êrîşên xwe bi kar binin.

Lê dema ku gelê me li başûrê Kurdistanê serê xwe hilda û Zaxo, Kerkûk û Dihok bi dest xwe ve anî, rêjîma Bexdayê har bû û êrîşên leşkerî yên hov, li pêşiya çavên cihanê û bi taybetî Emerîka, bi balafir û tang û topan gelê me da ber qirkirinê. Zarok, jin, kal, pîr û mendalên li ber pêşîran, bihar li wan bû dojeh û berê xwe dan sînorên bakurê û rojhilatê Kurdistanê. Bi mîlyonan li ber sermayê diqurimîn. Ne nan, ne av û ne jî dermanê ku derdan rihet dike hebû. Her rojekê bi sedan, bi hezaran dimirin. Bersiva Emerîka û Koma Netewan jî, tenê bê dengî bû.

Roja 5'ê Nisanê xwendevanên Kurdistanê yên li Bulgaristan dimînin, li bajarê Sofya li hev civiyan

û meşeke protestokirinê birin ser balyozxaneyê Emerîkî. Bi dirûşmeyên mîna, "Bijî Kurdistan", "Bimirin koledar" dengê xwe bilind kirin û emperyalîzm û Seddamê faşîst riswa kirin.

Piştî vegera ji balyozxaneyê, belavokek bi zimanê Bulgarî hate belav kirin. Naveroka wê piştigirtina Kurdistanê başûr û şerê serxwebûn û azadiya Kurdistanê bû. Ev belavok li tevayî balyozxaneyên ku li Bulgaristanê hene hate belav kirin.

Piştî re jî 15 xwendevanên welatparêz ketin greva xwebirçîştinê. Ev grev li pêşiya balyozxaneyê Emerîkî pêkhat.

Televîzyon û radyoya Bulgaristanê rêveçûnê şanî kirin, li ser dîroka gelê Kurd jî, bi dorfirehî axifîn. Her weha di civîngehên xwe de biryar dan ku alîkariya gelê Kurd bikin. Hovîtiya rêjîma Tirk li dijî şoreşgerên PKK, M. DOĞAN, M. H. DURMUŞ, K. PİR, di dadgeha Amedê de jî şanî kirin.

Yekîtiya Xwendekarên Welatparêzên Kurdistanê (YXWK)-Şaxê Yugoslavya, rêveçûneke protestokirinê li dijî rêjîma Îraqê ya faşîst bi rê ve bir

YXWK - Yugoslavya

Roja 12. Nisanê 1991'an Yekîtiya Xwendekarên Welatparêzên Kurdistanê-Şaxê Yugoslavya, li dijî bikaranîna Seddamê faşîst li hemberê gelê me yê li başûrê Kurdistanê rêveçûneke ku rêjîma Îraqê ya hov pişange û protesto dike bi rê ve bir.

Dema ku rêveçûn giha balyozxaneyê, nûnerekî ji xwendevanan nameyek sipart balyozxaneyê. Naveroka nameyê bi vî nolê bû: Divê cihan me mîna milletekî ku hejmara wî 30 mîlyon e bipejirîne. Divê Emerîka jî bi vî çavî li me binêre, me mîna penahberan, ku tenê ji wan re kon û derman pêwîst e nebîne. Em xwedanê welatekî ne, ew welatê jî di nava çar dewletan de

Piştî re jî xwendevan berê xwe didin cihê Koma Netewan. Li wir jî nûnerekî xwendevanan nameyekê dispêre berpirsiyaran. Disa axaftina li ser Kurdistanê û pîrsa gelê Kurd bi dorfirehî tê pêşkêş kirin.

Piştî wê, bi dirûşmeyên şoreşgerî berê xwe didin balyozxaneyê Îraqê. Nêzîka 2 saetan li ber balyozxaneyê dimînin. Bi sloganên ku rêjîma Îraqê ya faşîst

Bêhtirî 70 xwendevanên welatparêzên Kurdistanê, ku ji her çar perçeyên welat bûn, li paytexta Yugoslavya li hev civiyan û di bin ala Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan (ERNK) de, bi dirûşmeyên şoreşgerî yên mîna "Bijî serxwebûn, bimirin koledar", "Bimirin koledar" berê rêveçûna xwe dan balyozxaneyê Emerîkî.

perçe bûye. Pîrsa me pîrsa serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurd e.

Her weha, nûnerekî xwendevanan li ser têkoşîna ku ERNK di bin seroketiya PKK de bi rê ve dibe, bi dorfirehî axifî. Da zanîn ku îro gelê Kurdistanê hêviya rizgariya xwe di PKK de dibîne. Ji ber vî yekê em dibînin, ku bi mîlyonan mirov li dora Partiya Karkerên Kurdistan civiyan e.

pişange dikin. Bi dirûşmeyên weke, "Bimirin Seddamê faşîst", "Bijî Kurdistan" endamên balyozxaneyê dibizdînin.

Hemû weşanên Yugoslavya pêwîstiyekê dan vî rêveçûnê û di weşanên xwe de belav kirin. Televîzyon û radyo jî bi dorfirehî li ser sekinîn.

Her weha gelê Yugoslavya jî piştigirtiya rêveçûnê kir û bi hejmareke ne hindik tevî meşê bû.

NAMEYEK JI ZOZANÊN ŞEREFDÎNÊ

Beyanî xweş be hevalên dilsoz,

dibe hûn bizanibin ku niha li cem min beyanî ye. Lê, ne ji jîrbûna we ye, ji ber ku min di serî de got, beyanî xweş be. Lê hûn nizanin gelo niha li dora min çi dibe! Ez li ku deverê me û çi dikim. Çiqasî dilê min fireh e!

Hevalên bi rêz,

Niha sîrr û bayê beyaniyekê ji dawîya biharê te. Hêdî hêdî pelên daran bêtî ku bêtînin direllînin. Ne mîna bayê payîzê, ku pelan hildîweşîne. Hîna roj sor e, nîvî derketiye û nîvî jî bi nîvîsanîna min re derdikeve. Hemû lat û zinar, dar û ber, çavên xwe li ber sîrra vî bayê hênîk û tîrêjên vî roja xweş, ji xew vedikin. Hîno-hîno her der di nav pencên rojê de dixemilê û xuya dibe. Her weke çavên pêşmergan, ku her derê dibîne, weha jî rojê her der bi xwe re şiyar kiriye.

Nobeta min qediya, şûna min hevalê D... girt, lê tiştê ku ez ê li

jêrê bînim ziman, nehiştin ez zû bi zû dev ji mewziya xwe berdim. Ez niha li ser girekî bilind im. Mewziya min di nav tûmikan de nayê xuya kirin, belê şeva çûyî hinekî sar bû. Lê dîsa jî, serkevîna livbaziya me dilê me germ kiribû. Min xwe vediparimand û geh xwe diguwaşt û diçivand ser hev. Çiqas awirên min kişandin, min nihêrî. Dora min hemû dar û berên çiyayî, min hinekî li xwarê nihêrî, hemû heval civiyane ser hev û li dora çaydanê ku ji teniyê reş bûye kom bûne û bi dorê çaya ku li ser êzingan germ bûye vedixûn. Şutikên xwe bi ser şal û şapkên xwe de girê dane, G-3 G-1 û qillêş bi ser milê wan de ye, hewqas bejna wan bi xeml dibû! Gelo niha ev şal û şap weha li bejna min jî tê? Min hêdî çavên xwe zivirandin ser bejna xwe, destê xwe di ser rextan re bir û min maçî serê qillêşa xwe kir. Ax... Çiqasî xweş e! Dîtin û gotin nabin yek, ez nikarim bi

gotinan bînim ziman. Çiqas mirovên diloan in, mirov çiqas bi wê bejnê ser bilind e! Çi jiyaneke bi rûmet e, mirov têde serbest û aza ye, ew dilê bi çûk ku xwe di bin parsûyên defa şingê de ji hêla çepê ve veşartibû. Li vir dibe hêlîna milyonên mirovan.

Ji hêlêke din ve, ji dûr dengê banga dikan, reyandina seyan, borîna çelekan, kar û berxikan û dengê billûra şivanan tevî hev dibe û dizizike. Min dirêj û dîr nêrî, li wî gundê ku di qundaxa çiyê de bû. Min xwest ez nasbikim, gelo di serê vî beyaniya han de mirovên gund çi dikin? Êdî min hêdî-hêdî destê xwe avêt dîrbûna xwe û ji ser textê şingê ber bi çavên xwe ve bir. Berî ku ez gund bibînim, keriyê pez li ber çavên min ket, ku lib-libî bûne û diçerîn, şivanên wan jî li hev civiyane, şalikên xwe li xwe pêçane û dûman ji devê wan diçe. Lê evîna gund, a wan zarokan ez bêtir kişandim. Ew zarokên ku

li dora sêpiya meşkê civiyabûn û serê xwe dabûn stûnên wê. Diya wan jî meşkê dibe û tîne, dew diklê, tevî ku baş nedixuya jî, lê dîsa min dizanibû ku her zarokê niha perçeyek nan girtiye û li hêviya diya xwe ye, ku her yekî hinek nîvişk û tû deyne ser nanê wî. Gelo, niha bi çi kezeb şewitîye li hêviya derketina nîvişk in. Min dizanibû jî, ku dayîk niha vî stranê bi kulpe-kulpa meşkê re dibêje:

**Kulpişkê, kulpişkê
Bib û bîne vî meşkê
Tasek dew jê bipişkê
Yê din bike nîvişkê**

Carekê min dît ku, beroşka mezin da ber devê meşkê û dew berda yê.

Hema min dît ku, ez zimanê xwe bi dora devê xwe dixim, min destê xwe ji dîrbûnê berdaye û bi ser simbêlên xwe ve dibim. Ax... Xwezî niha taseke

bafonî mezin, weke ya diya min, ji wî dewî li vir baya û min bi ser qirrixa xwe ve kira! Lê ez li ku û dewê meşkê li ku. Min divabû ez nasbikim. Gelo, wê diya wan zarokan nîvişk û tû bide wan, an na! Lê min nikaribû ji wîlo bêtir li wan binêrim, ji ber ku heval li xwarê li benda min bûn.

Hevalên hêja,
bi rastî ez li wan salên çûyî poşman dibim. Jiyana rast, mîranî, egîdî û hemû rengên mirovahiyê li vir peyda dibin. Ew jiyana kevin tev sexte bû, eger hûn divên ji bo mirovahiyê xebatê bikin, werin vir, an jî vir ji bîr nekin.

Belê, ez bawer im bes e, êdî ez ê ji herim para xwe ji wî nanê ku li ser kevîrên tenik pan, sor û qemirî bûyê, bi çend qedehên çaya ku li ser êzingan germ bûye bixûm.

Heyanî careke din, ez we hemûyan silav dikim.

Bi xatirê we...

**Gêrîflayek
ji başûrê-rojavayê Kurdistanê**

BIHAR Û GUNDÎ

Herbijî

Bihar xweş e. Jiyaneş geş dike, jaran xurt dike û gemarê paqij dike. Hatina biharê tune kirina zivistanê bi xwe re tîne. Di dawîya zivistanê û destpêka biharê de jî, ji bo gundiyan Kurdistanê gelek zehmetî û dijwari çêdibin. Li hêlêkê jî berf dihele, rê vedibin, çûyîn û hatin serbest dibe. Her kes dikare daxwazên xwe pêkbîne, kêmasiyên xwe û yên malê bi kîrîn û firotinê temam bike.

Gundiyan gundê me, serê sibehê li ber dîwêr xwe dane ber germiya tavê (rojê). Li ser halê hebûn û tunebûnê xeber didan û digotin: "Niha yek ji bo xwedê biçûya bajêr çiqas baş dibû. Weke biçûya Hecê (mala xwedê). Me wê hemûyan jêre du'a bikira. Wê me bigota agirê dojhê (cihennemê) nebûne." Sofî Silo rabû ser xwe û got: "Gelî gundiyan, ji bo xatirê xwedê ez ê niha herim bajêr. Hûn çi dixwazin ez ê bistînim û hetanî êvar nebûye jî ez ê vegerim." Gundî tev kêf xweş bûn û du'a kirin. Sofî, li kera xwe siwar bû, berê xwe da bajêr û bi rê ve çû. Gihîştê nava sîkê, di ber deriyê mizgeftê re bihurî. Bû qêrîna dengê azanê. "Allahû Ekber... Allahû Ekber..." kete guhên Sofî Silo. Sofiyê belengez, wê çawa bike? Ger neçe mizgeftê gunehkar dibe. Here mizgeftê jî, wê kerê çawa bike? Sofî Silo ker teslîmî xwedê kir û kete mizgeftê. Hem nimêj dikir, hem jî li kerê difikirî. Gelek xwe dayê, bi tenê ferz kirin. Sofî çawa ker berda, ker çû ber deriyê dikanekê. Kete ser pîvazên ber deriyê dikanê û têra zikê xwe xwar. Dikandar jî, wekî Sofî Silo bi tenê ferz kirin û derket. Çav li kerê û pîvazan ket, bi ser kerê da qêriya û

kire hawar. Kurriyê kerê tirsîya û bazda. Kurri û dikan-dar li hev qelîbîn, her du jî ketin xwarê. Li erdê dirêj bûn. Dikandar ji kerba ketin û can eşandinê û pîvazan, li erdê guhê kurri gez kir. Kurri jî, ji kerba can û tirsê zîtek avêt, li pozê dikandar xist, xwîne xwe di poz re avêt.

Dikandar kire qêrîn û hawar. Her kesî berê xwe dane hawarê. Ji hatin, qêrîn û hawaran kurri veciniqî û bazda. Ker li pey rast bû û şênî bi şopê ket. Sofî dît ku kurri û ker her du jî çûn. Sofî qevzek (baxek) pîvaz rakir, bi dû ker û kurriyê xwe ket. Dikandar çav li Sofî û pîvazan ket weha bang kir: "Bigirin... bermedin. Haho... hawar... bermedin. Çû ha... çû bermedin..." Kes nîzane çî hawar e. Her kesî dev ji kar û xebatê berdan. Dikandaran dikanên xwe girtin, bajar seranserê hev bû, her kes dibeze. Xortekî jî xwe razî, xwest kurri bigre. Bi hêrs xwe avête ser, lê zeft nekir, bi dev û rûyan çû xwarê. Enî li kevîr ket, xwîne xwe jê avêt, şênî lê kom bû û xortê hêja rakirin nexweşxaneyê. Ji nişkan ve deng bi sîlehan ket. "Ozel tîm" û polis bi sîper û maske derketin, li hawîrdor agir barandin. Lê nedizanîn çî ye, nedizanîn kî ye, bi tenê dixwestin hovîtiya xwe û emrê dewletê, li ser gel pêk bînin. Serokê polîsan li malê xebera cengê bihîst û bi lez

xwe amade kir. Çek li xwe girêda. Bi rê ve dayîka serokê polîsan xwe avête ser kurê xwe. Ne dixwest ew biçe meydana şer. Herduyan li berhev dan. Gihîştin ber derî. Qumsêr derî vekir û çeka xwe kişand. Dest bi şer kir, lê xwe şaş kir. Li dayîka xwe xist, kuşt. Nedi-zanî çawa bike. Tenê digot: Hicûm... hicûm... Qehreman Ozel tîmno!.. Ateş...

Pîr çû. Bila çeka qumsêr û

serê xwendevanan xweş be. Xwedê bike her roj weha be, bi xwe hevdu bikujin, li şûna me bin. Pîr nemir, na! Di qada şer de şehîd ket (!) Diçe cînetê însaallah, em tev bîjin amîn. Lê ozel tîm û polis, nedizanîn kê bigirin û kê jî bikujin. Tenê dibezîyan û diteqandin. Lê hema xortan jî, dîzanîn çî dikin, dixwestin alîkariya Sofî bikin û kurri bigirin. Li aliyekî êrîşa polîsan û dengê sîlehan, li aliyê din jî êrîşa xortan. Ji van rev û bezan kurri xwe li deriyekî qeliband û xwe avête hundir malekê. Xwediyên malê legana mehîrê danibûn. Li hawîrdora wê kom bûbûn û dixwarin. Lîngê kurri li leganê ket. Mehîr pîjiqî ser û rûyên hemûyan. Kurê malê yê xort rabû legana mehîrê rakir, ku bi ser kurri ve birjîne, lê li şûna kurri bi ser bavê xwe ve kir. Xortan û polîsan xwe dane devê derî. Polîsan gazî dikir ku derî vekin. Xortan jî gazî dikir derî venekin, da ku kurri xelas bikin. Lê belê, xort bûyerê dîzanin, polis nîzanin mesela kurri çî ye. Li wir polis û xort bi hev ketin. Di wê kêliyê de xwediyê malê xeber da sawcî. Sawcî jî, xwe gihande malê û dest danî ser meselê. Polis bi şûn ve şandin û xwediyê malê kire

wekî. Mehkûm teslîmî xwediyê malê kir, ku serê sibehê mehkûm derxîne mehkemê. Xort jî bi vî yekê razî bûn.

Serê sibehê mehkeme rûnişt. Heyet amade bû, her kesî cihê xwe girt. Xwediyê daweyê li aliyekî, heyet li aliyekî û koma gel li aliyekî. Her kes guhdar e. Gelo, wê mehkeme çawa bike û çî biryarê (qerarê) bistîne! Berî ku wekî kurri bîne mehkemê, xortan bi dizî xwe gihandin wekî, hefsar kirin serê kurri û cîleke rengîn bi ser da kirin. Anîn li salona mehkemê sekinandin.

Hêkim mekut li masê xist. Her kes bê deng bû. Hêkim gazî kir û got: "Mehkûm bînin." Wekî, bi alîkariya xortan mehkûm anîn û cîlik ji ser rakirin. Kurri çav li şênî ket, kire zîre zir. Sofî Silo xwediyê kurri, di şewitî û damîş nebû. Rabû ser xwe û gîriya. Hakim li ser giriyê Sofî zanibû ku tiştêkî Sofî û mehkûm tev hev heyê. Hakim hema pirsî: "Tu vî mehkûmî nasdikî, çî ye te ye? Cezayê wî çî hebe hemû tu ye bidî. Zû bersivê bide." Sofî gote hakim: "Kurê min, hinekî bêhn fireh be. Hêrs nebe ez ê rastiya xwedê bêjim. Ji bo min tu ji weke wî, ew jî weke te ye. Lê ez nas dikim kurriyê kera min e. Ez dixwazim ji bo xwedê hêviyekê bikim. Tu hakimekî, divê tu yekî weke wî efû bikî, mîna birakê xwe bihesibîni." Hakim hêrs bû û qêriya, got: "Hişş... rûne." Hakim gazî daweciyan kir û got: "Kî dawecî ye û daweya xwe çî ye?"

Dikandar rabû û daweya xwe ji serî heta dawiyê got. Ê xort rabû, wî jî weke dîtî û kirî got. Serokê polîsan rabû, wî jî bûyera kuştina dayîka xwe got. Xwediyê malê mesela mehîra xwe got. Hakim gazî Sofî kir û got: "Ev tev dawecî ne, divê tu cezayê hemûyan bidî. Tu gotinên te hene yan dixwazî tiştêkî bîji?" Sofî got: "Belê, ez dixwazim weha bibêjim. Ez mirovekî li rîya xwedê me. Li gor ku ez dizanim, di qanûna Qur'anê de gunehê kesî ji tu kesî nayê xwestin. Kî bi destên xwe bike, wê bi histuyê xwe jî bikî. Ev emrê qanûna xwedê û Qur'anê ye. Ya duwemîn jî... meselen, tu kera min bi û sawcî efendî jî kurriyê kera min be. Sawcî efendî here lêkeve nava zebesê mala Hesoyê Mamo. Kurê Hesoyê Mamo jî sawcî di nava zebesê de bigire, kurê Heso wê were li malê boça (dûva) min jê bike, lê boça sawcî efendî?"

Hakim bi hêrs gotina Sofî birrî û got: "Rûne!" Sawcî dest bi xeberdanê kir û weha berdeham kir: "Ev mehkeme li ser heq, huqûq û edaleta însanî hatiye ava kirin. Ev qas dawecî ji bo heqê xwe, xwe teslîmî edaleta mehkemê kirine. Heqê mehkûm îdam qerarî dixwazim."

Sofî rabû ser piyan û weha dest pêkir: "Ji bo xwedê ez dixwazim heqê her kesî bidim. Ez ê kurriyê kera xwe ji devê sawcî efendî derînim. Sawcî efendî îdamê dixwaze. Weke ku kurriyê kerê min, yara dayîka sawcî efendî be." Sofî dewam kir û got: "Min pîvaz çandine, li şûna qevzekê ez ê çar qevzan bidim dikandar, razî bû?" Yê xort rabû ser xwe û got: "Lê ez, ne dawecî me." Hakim gazî xwediyê mehîrê kir: "Ji bo heqê xwe tu çî dibêji?" Xwediyê mehîrê got: "Ez heqê xwe dixwazim." Sofî got: "Ev rihet e. Ez ê satîlek mast û elbek genim bînim, tevî barek êzing."

Hakim gote Sofî: "Te hemû daweciyan razî kirin. Lê hema ji bo dayîka qumsêr, dixwazî çawa bikî?"

Sofî got: "Xwedê rehma xwe lê bike. Cihê xwe cînet be. Serê civatê û qumsêr xweş be. Dayîka her kesî diçe rehmetê. Ez jî dizanim zor e, dijwar e. Lê belê, girîng e mirov bîtebîte. Lê dema netebîte, ji bo rizayê xwedê ez ê dilê wî jî rihet bikim. Ji bo bê kes nemîne, ez ê li şûna rehmetiya pîrê kera xwe bikim dayîka qumsêr."

Enîşka Rêzimanî

S. Bîçûk

Xeleka -III- NAV

Kêliyek ji bihara gundê min

Serê sibê ye. Rojê şaxên xwe yên zêrîn diavêtin mêrg û berpalên çiyê. Ox... xweş... ev çî awaza bê mirîn e, tê guhên min; "merêna" bizin û kehrîkan (karikan), "borrîna" çêlek û dewaran, "barbara" berx û mihan (mihiyan), "zîrzîra" çivîk û şalûlan. Dengê billûrekê bi awazekî girînî û xemgînî mîna pêlên bayê, guhên min hênîk dike. Haho... strana, "Lo lo lawîko" bi dengêkî stûr (qalind) û giran pêl dide. Di navê re "qebqeba" kewekî ji qontara çiyê dilind dibe. Şêrîn bang dike Narînê. Gulê bang dike Perwînê. "Hewhewa" segên gund, "qîdîda" mirîşkan; wey bavo dengê zeriyeke delal ji riya kehniyê tê, bi strana, "Her hebin pêşmergên me" xwe mijûl dike. Wey hesteyên (hisên) min ez çî bibihîsim, ez çî berdîm! Bi hev re ox yeh... Semfoniyeke siruştî bê mirîn e. Dengê zeriye; wey xweziya min bi we, pêş-mergeno! Billûra şivên, na... dengê kewan, na... na... wey lo dilo, ev çiyê, ev çî bûye!

Em ê ji van rêzên li jorê, van çend gotinan berçav bikin: **Bihar, Gund, Roj, Mêrg, Çiya, Awaz, Guh, Kehrik (Karîk), Berx, Şivan, Şêrîn, Gulê, Kew, Hest (His)**... hwd.

Em dibînin her bajekek ji van, kesekiyeke cihêkî yan jî tişteki dide nasdan. Ev kes (cih û tişt), bi vê bajejê tê bi nav kirin. Di zîmanê Kurdî de "**Nav**" ji van bajejan re tê gotin û em dikarin nav bi vî rengî bidin nasdan: Nav, perçeyeke ji axaftina Kurdî, ango birreke ji bajejên Kurdî. Tişte, lawîrek an jî kesek bi vê bajejê tê nas kirin.

Beşên navan

Di zîmanê Kurdî de 2 beşên navan hene:
1- Navên ku mirov bi her pênc hesteyên (hisên) xwe bikaribe nasbike, ango hebûneke wan a berçav hebe, ji van re **Şênber (Maddî)** tê gotin.
Nimûne:
Av, Nan, Çiya, Ba, Çêlek, Berx, Çivîk, Billûr...

2- Navên ku mirov nekaribe bi her pênc hesteyên xwe nas bike, ango hebûneke wan a berçav tune be, lê mirov di raman û mêjiyê xwe de wan nas bike. **Razber (Nemaddî)**, ji van navan re tê gotin.

Nimûne:
Giyan (Rih), Jirî, Hiş, Sewda, Bext, Raman

NAVÊN ŞÊNBER

Navên Şênber ên xwedî giyan (rih)

Jin: Narîn, Şêrîn, Gulê, Nesrîn, Perwîn, Zînê
Mêr: Azad, Hogir, Nezir, Sebrî, Xebat, Hawar
Mirovên nêr: Mêr, Xort, Bav, Xal, Bira, Zava
Mirovên mê: Jin, Keç, Bûk, Xwûşk, Dotmam, Xaletî
Lawîrên nêr: Beran, Nêrî, Ga, Beraz, Dîk, Hesp
Lawîrên mê: Bizin, Çêlek, Mih, Mehû, Mirîşk, Mehîn

Navên Şênber ên bê giyan

Mêza: Av, Baran, Berf, Beroş, Ode, Cam
Nêrza: Kon, Nan, Kevir, Agir, Êzing, Weris

NAVÊN RAZBER

Ev nav tişteki bê rih û can, bê laş û giyan bi nav dikin. Tişteki ne berçav e, lê mirov di ramanên xwe de nas dike.

Nimûne:
Hêvî, Tirs, Saw, Raman...
Ev nav jî sê beş in:
1- Navên Ramanî
2- Navên ku ji rewşan (rengdêran), bi anîna

paşdankên "atî", "tî", "î" tîs saz kirin.
3- Navên Makderî (Çavkanî, Kirin).

1- Navên Ramanî: Hêz, Rih, Sewda, Hêvî, Tirs, Bext, Hiş...

2- Navên ji rewşan saz dibin: Biratî, Hevaltî, Erzani, Xweşî, Bilindî, Şoreşgerî, Evîndarî...

3- Navên kirinê (makder, kok): Ev nav ji koka lêkeran (pîşk, kar, fîl), bi anîna "n", "în", "andin" li dawîya wan, saz dibin.

Nimûne:
Çûn, Man, Bûn, Dan, Birin, Kirin, Hatin, Firotin, Anîn, Revîn, Nalîn, Tirsandin, Damezirandin...

Navên Razber

1- Ramanî
Nêr: Sewda, Rih, Derd, Hiş
Mêr: Hêz, Hêvî, Tirs, Saw
2- Abstraktîvî
Atî: Reşatî, Seroketî, Koratî, Mirovatî
Tî: Hevaltî, Biratî, Zavatî, Bajartî
Î: Erzani, Xweşî, Hogirî, Giranî
3- Makderî
N: Çûn, Man, Bûn, Dan
In: Birin, Kirin, Hatin, Firotin
În: Anîn, Revîn, Kîrîn, Nalîn
Andin: Kenandin, Tirsandin, Damezirandin, Kelandin

Bi du awayên din nav di zîmanê Kurdî de par ve dibin:

1- Nasnav (Bernas)
2- Navên gelemperî (Navên celeb)

1- Navên Bernas:

Ev nav mirovekî yan tişteki bi tenê bi nav dikin û ew tişt an ew kes bi wî navî xuya ye. Navên Bernas, navên tiştan, jinan, mêran û yên welatan in.

Nimûne:
Bagok, Botan, Qamişlo, Şêrîn, Zêrîn, Azad, Reşo, Kurdistan, Efrîn, Kobanê, Hêzil, Ferad, Dicle (Tîr)...

Navên Bernas her demê bi tîpa girs (gir) dest pê dikin. Di Kurdî de Navên Bernas ev in:

1- **Rastnav:** Ev navên mirovan in.
Nimûne:
Hacer, Bêrîvan, Egîd, Simko, Rewşen, Sêvê, Temo, Cesûr...

Ev nav ji sê navan pêk tîs:
A- **Navên pêşî:** Azad (navê kesekî ye)
B- **Navên bavî:** Şivan (Şivan bavê Azad e)
C- **Navên malbatî:** Temo (Şivan ji mala Temo ye)

Em dibêjin Azadê Şivanê Temo. Yan jî Azadê kurê Şivanê Temo

2- **Navên malbatî:**
Nimûne:
Bedirxanî, Osmanî, Pehlewî, Şikakî
3- **Navên nijadî:**
Kurd, Faris, Ereb, Tirk, Ermenî...
4- **Navên erdnîgarî (cografî):**
- **Navên welatan:** Kurdistan, Misir, Filistin, Hindistan, Çîn...
- **Navên bajaran:** Amed, Şirnex, Qamişlo, Mehabad...
- **Navên çîyan:** Bagok, Gebar, Cûdî, Ararad, Bêxêr, Çolamerg, Cizîra Botan...
- **Navên çeman:** Hêzil, Ferad, Dicle, Xebûr...
- **Navên cî (cih) û deran:** Botan, Xerzan, Deştê Hesinan, Warikê Kewan, Şarê Hejîrê, Gola Reqê.

JI BER MAYE

DAXUYANÎ

Radyoya Dengê Serxwebûnê dest bi weşanên xwe kir.
● **Dengê Serxwebûnê**, her rojê duşemb û înan, saet ji 18.00'an heya 19.00'an li ser pêla FM (91,1 KHZ) programên xwe diweşîne.
● Qada weşanên radyoya Dengê Serxwebûnê, li dorhêla bajarê Stockholmê ye.
● **Dengê Serxwebûnê**, di weşanên xwe de cih dide programên cihêreng.

Çend nimûne ji weşanên Dengê Serxwebûnê ev in:
- Programên ji bo zarokan
- Programên torevanî (edebî)
- Hevpeyvînên cûrbecûr
- Nûçeyên teze
- Muzîk; awaz, stran û hwd

Hemwelatîyên welatparêz û hêja,
■ Xebatkarên **Dengê Serxwebûnê**, li benda rexne û pêşniyarên we ne.
■ Nûçe, agahî û bûyerên welêt, ku Hûn bi wan bibihîsîne, bigihînine radyoyê.
■ Guhdariya **Dengê Serxwebûnê** bikin.
■ **Dengê Serxwebûnê** bidîne guhdarî kirin.

Telefonên pêwendiyê bi radyoya Dengê Serxwebûnê re:
760 45 10 û 760 65 10

Navnîşana pêwendiyê bi radyoya Dengê Serxwebûnê re:
SKKF, David Bagares Gata 12 NB, 111 38 Stockholm

Xebatkarên Dengê Serxwebûnê

Ferhengok

Baneyî: Ciyê (cihê) ku xwediyê keriyê pezî li biharê koça xwe lê dideynin, "**Merabî**"
Bayexdar: Giranbûha, Bi nîrx, Bi qîmet, "**Semîn, Nefîs**"
Balefir: Firoke, Teyare, "**Taîre**"
Bac: Bêş, Xerc, "**Derîbe, Resîm**"
Bajarvanî: Şarevanî, Hedaret, Medeniyet, "**Temedun, Hedare**"
Bazirgan: Karwanê ku bazarê dike, Karwan, "**Qafîla Ticaretê, Tîcar**"
Bangeşî: Propagande, "**Dî'aye**"
Baş: Qenc, Rind, "**Ceyid, Hesen**"
Bawername: Tiştê ku baweriyê çêdikin û rastiye derdixînin, "**Wesîqe**"
Bazine: Xelek, "**Îtar**"
Baz: Lîstik û tevgerandin, Teyrê baz, "**Seqir**"
Bale: Bejin, Bal, Qiyafet, Qilafet, Bilindbûn, "**Qame, Simû**"
Babet: Cîns, Fesîle, Hal,

Keyfîyet, "**Çawanî**"
Barxane: Debo, Enbara sîleh û berikan
Bexşîn: Efkûdrin, Borandin, Lêborîn, "**Efû**"
Berma: Kelepor, Mîras, Jêma, Şûnma, "**Terîke**"
Bejavî: Tiştê li bejê û di avê de jî karibe kar bike, "**Bermayî**"
Berhevî: Temrîn, Hînger, "**Temrîn**"
Berjeng: Nîşanên nexweşiyê, "**Elamat Elmered**"
Benc: Mirov bê hiş dike, "**Mûxedir**"
Berçûn: Beravêtin, "**Ichad**"
Beraxaftin: Mirov xeber dide, pê hişê xwe, "**Hezeyan**"
Berfdank: Avsarik, "**Telace**"
Berdax: Qedeh, Peyale, Kas
Berhêr: Destar, Kevirê eş
"Riha, Hecer, El Tehin"
Bervema: Tiştê piştî kêr kirinê dimîne, Encamê Kêmkirinê, "**Natic El Terih**"
Berçavk: Çavik, Gozlik, "**Nezarat**"

Çarenûsêkî nadiyar û katêkî dijwar

Mehabad Kurdî

Wek dezanî rîjêmî dîktatorî Êraq le berebeyanî 2. Abî 1990 da Kuwêti dîrawsêy dagîrkird û bezebrî hêzîş le 8. Abî 1990 da bexoyewey likand. Helebete girtinî Kuwêti le layen supay yek milyon Êraqewe buwe hoy narezayî derbirinî zorbey zorî welatan û gelanî cîhan dij be rîjêmî faşistî û milhurî Bexda û rîswa kirdinî Hitlerî hawçerxî Ereb Seddamî Tikritî. Her le seretawe rîjêm gelê bîr û biyanûy dehênawe be mebestî gilawaney xoy ke ewîş le duwa encam da bîrîtî bû le zewitkirdinî wilatêkî biçkolaney weku Kuwêti û pêşî kirdinî hemû dab û nerî û ya-sayekî mirovayeti û peymanname nêwneteweyîyekan, ke be hezaran carî tîrîş le layen her he-man rîjêm xirawnete jêr postali serbaze dirindekanîyewe.

Bê guman dagîrkirdinî Kuwêti le layen Êraqewe buwe hoy dirust kirdinî barêkî nalebar û alozkawîr le caran le nawçey Rojhelatî Nawerast da, em nawçeyê her le mêjewe kangay şer û şor û milmilanê û kêşey zorî tir buwe. Cengî Êraq-Êran û xebatî gele azadîxwazekanî nawçe û kêşey Erebî-Îsraîlî û cengî nêw-xoyî Lubnan û gelê gîrugirî û tenguçelemey tîrîş bûbûne nawnîşane serekîyekan lem nawçeyê da. Zor le kor û komele cîhanîyekan eweman bo derdexen ke Seddam wa bîrî kirdibowe kesêk dagîrkirdinekey ew bo Kuwêti qaw nadat û berengarî nabêtewe: (Aşkiraye ke Seddam Husên wa bîrî dekirdewe ke cîhan çaw le dagîrkirdinekey ew bo Kuwêti depoşet û herwek hêrîşkirdinekey ew bo ser Êranî lêkdedatewe. Ya be şewey şalawî Yekêti Soviyet bo ser Efganistan le salî 1978, Îsraîl bo ser Lubnan 1982 û Emerîka bo ser Penema 1989. Belam cîhan em karey nekird. Seddam Husên bîrî çobowe ke sardeşer nemawe û mirov natwanêst pişt be Yekêti Soviyet bîwestê û Emerîka wek taqe hêzî betuwanay gorepan detwanêst bergirî le serçawe newtîyekan û berjewendîyey dewletîyekan û layengirekanî bikat) «1».

Emerîka û wilatekanî Ewropay Rojava ke le xuwayan dewîst helêkî wayan bo helkewêst taku bitwanî dest bikêşne ser bîre newte dewlemendekanî Seûdiye û mîrîşînekanî Kendaw (Xelîç). Ca em dewletane lem kat û sate da çon hel naqoznewe û be arezûy xoyan û be rezamendî wîlate Erebekan hêzî piyade û deryayî û asmanîyan nanêrne em nawçeyê sîtratîjîyey cîhan ke şîwênêkî heregîrîngî bazîrganîye û wek bîrbîrey pişt waye? Belam nabê ewşman le bîr biçêst ke çî Emerîka û çî layenekanî tîrî em kêşey nayanewêst herwa be asanî xoyan tûşî (şerêkî) tîrsînak û mal kawilker bîken, belku heta boyan bîlêwê hewlî çareserkirdinî aşîtyane û diplomasiyane deden. Be kurtî meseleke her hemûy berjewendî aburî û bazîrganî û pare û pul û dolar û newte nek mafi mirov û dîmokratî û dîktatorî Seddamî xwênmîje. Ge-lo her ew Seddame nebû ke bajêrêkî tewawî be bombay kîmiya-wî xinkan, lew kateda Georg Bush û em û ew le kiwê bûn ta abloqey aburî dij be Êraq rabîgeyenin? Baskirdin leser em babetay zor dîr û dirêje û lêre cêgey nabêtewe. Lem witare da dema-

newê ger be kurtîş bê basî helu-mercî êstay nawçeke û Kurdistan bîkeyin û herweha karlêkirdinî dagîrkirdinî kuwêti le layen Êraq leser bizûtinewey rizgarîx-wazî û netewayeti gelî Kurd û ba bîşzanî kardanewey hêz û rêk-xirawekanî Kurdistan leser em meseleye çî buwe û çon mamele legel duwaroj dekan.

Be giwêrey bîr û ray zor kesanî lêzan û taybet ben meseleye êsta nawçey Rojhelatî Nawerast le gorran û teqînewe daye (Be taybetî le katî nûşîn em witareda; 14.1.1991). Helbete girtinî Kuwêti le layen rîjêmî Bexdawe kar-kerî serekî em meseleye. Lewaneye kişanewey Êraq le Kuwêti barudox hêmin bikatewe. Her rûdawêk û gorranêk ke le Rojhelatî Newerast da biqewmêst ewa her çonêk bêt karîgerî xoy deka-te ser gelî Kurd û xakî Kurdistan. Be taybetî ke çareserkirdinî kêşey gelî Kurd û mafi bîr-yardanî çarenûsî ew gele be destî xoy û leser niştîmanî xoy Kurdistan debête hoy berpakirdinî aramî û asayîş lew wilataney ke Kurdistanîyan dagîr kirduwe ca çî Turkiya, Êran, Suriya ya Êraq bêt, pêçewaney emê debête mal-kawî û ceng û karesatî diltezenî hemecor. Qadîsyê dorawekey Seddam belgeyekî rûn bû.

Ewey aşkira û rûne eweye ke rêkxirawe Kurdîyekanî Kurdistanî Başûr her le seretay destpêkirdinî şerî Êraq û Êran tûşî coreha heley zeqî siyasî bûne û taku êstaş bem halewe denalîn. Cemawerî kolnederî Kurd her le seretay em cenge da take hîway be pêşmerge û rêkxirawe Kurdîyekan hebû. Belam ewan lew katane da xerîkî şerî birakujî bûn. Ca paş ewey ke Kurdistan le xwên nuqîm kira û Helebceş şîd kira, İncâ be naçarî Berey Kurdistanî Êraqî (Êraqî!) rageyenra, belam duwy çî? Ereb gotenî: (Baede xerab Besre-duway wêrankirdinî Besre!) Be kurdî cengî Êraq-Êran helêkî zêrîn bû bo mîletî Kurd, eger bizan-raye çon sîdî lê werbigîrêst û mameley legel da bikrêst. Ewa dû sale şer westawe û dîktatorekey Bexdaş hatewe ser sing û petî xoy û dûbareş danî be peymannamey şînî Cezaîrî 1975 dana. Malwêranî û derbederbûnî xelkî bêçarey Kurdîş le caran ziyatîr buwe û Berey Kurdistanî Êraqîş xoşî nazanêst çon hêlsekewit legel rûdawekan da bikat. Şikistekey 1975 beşeweyekî tîrsînakîr le caran dûbarebotewe, belam: (Rêkxirawe Kurdîyekan kesîyan ew curetey Barzanî rehmetîyan niye ke dan be tewawbûn û bê-hudebûnî şerî çekdar û xelkî be-fîro be kuşt nêdan dabînên û malwêranî lewe ziyatîr dûçarî ew xelke neken) «2». Helbete ta êstaş lemîa û lewla deng berîz debnewe û ewe radîgeyenin ke pêwîste le katî êsat da sîtratîjî-

yetî Kurd ewe bêt ke şer bibate nêw mal û xaney dujmin û lewê ziyânî lê bidat (taze be taze!)

Rêbere Kurdîyekanî Kurdistanî Başûr we le serûy hemûyanêwe Celal Talebanî hestan be geşt kirdin bo wilatanî Ewropay Rojava û rojhelat û Emerîka û zor cêga û şîwênî tîr, belam herwek caran be destî betalî gera-

newe û şikêtiyan dest nekewit: (Wisekerêkî wezareti derewey Emerîka diwênê raygeyând, ke-wa keredestani derewey Emerîka, nayanewêst çawyan be Talebanî bikewêst, leber ewey bîrkirdinewey û ray ême -karbedestani Emerîka- eweye, ême dewletêkî serbexo, ciyabikatewe) «3». Duwa be duway emêş Komarî benaw îslamî Êran û ew rîjêmey kerêkxirawe Kurdîyekan be pena û pesîwyan dadena aweha bîrdekatewe: (Kurdîyay Êraq tec-rubey mukerer-Kurdekanî Êraq û ezmûnî dûbarebuwe) «4». Mebest le ezmûnî dûbarebuwe-nuşustîye talekey 1975 e!

Rêkxirawe Kurdî û na Kurdîyekanî Kurdistan û nawçeke her duway dagîrkirdinî Kuwêti le layen Êraqewe destîyan kird be hilawîrdinewey beyannamey hemecor û narezayî xoyan pişan da beramber em kare nareweyey rîjêmî sereroy Êraq. Partî Komonîstî Êraq her le seretawe rageyenrawî mektebî siyasî xoy bilawkirdewe û tîyayda dagîrkirdinî Kuwêti le layen Êraq taku wanbar kird û daway kişanewey be peley hêzekanî Êraqî kird le Kuwêti: Duway eme beyannameyekî dîr û dirêjî komîtey nawendî bilawkirdewe û lem beyannameye da hatuwe: (Ême hawkarî xoman bo gelî Kuwêti bîra radegeyenî ke dagîrkirdin û pêwelikanî pesînd nekird. Herweha narezayî xoman derdebrîn beramber be kelekekirdinî hêzekanî Emerîka û hewpeymanekani) «5». Helbete derbarey meseley Kurd ewa "Otonomî rastaqîne" buwete binêş şîrkey ser zarî Partî Komonîstî Êraqî û zorbey rêkxirawekanî tîrîş ke le bilaw-kirawekanîyan da penay bo debên û bekarî dehênîn. Paşan "Bizûtinewey Nîştîman û Îslamî Êraq" û zorbey rêkxirawekanî pêkewe beyannameyekîyan bilaw-kirdewe û daway kişanewey hêzekanî Êraqîyan le Kuwêti kirdibû û leber xatîrî çawî reşî "Bere"ş basî gengî şovênî rîjêm dij be Kurd û bê guman otonomî rastaqîneş kirabû! «6».

"Bizûtinewey Îslamî le Kurdistanî Êraq" le 9. Abî 1990 da agadarîyekî sebarew bew metîrîsîyaney ke le dagîrkirdinî Kuwêti da peyda debîn, hilawkirdewe û tîyda hatuwe: (Bê guman rîjêmî Êraq bem dest dirêjkaryey bo ser Kuwêti û paşan yekparçekirdinî legel Êraq, nawçeyekî xiste haletêkî xeter û tîrsînakewe û tenha xoy lêpirsîrawe beramber

ew rûdawaney ke lem dujminkariye bogenewe berhem dên... Paşan gelî Êraq agadar ekeyin ke pêwîste lew hewlane bê aga nebin ke edrên bo sepandinî wes-yetî bégane beserîda le her gîtêk da ke peywendî be çarenûsî Êraq û dayatûyewe heyê û mafi pişt giwê nexrêst le bîr-yarî çarenûsî xo da... Hîwadarîn rûnbûnewey heqîqetî rîjêmî Êraq û siruştî tawankaryaney bo gelanî nawçe û cîhan helêk bêt bo piştîwanî-kirdin le mîletî Êraq) «7». Lew agadarîya da nawî Kurd her nehatawe, çunke Kurd nawî le Quranî pîroz da niye!

Rîjêmî faşistî Turkiya û endamî NATO be pele kewtewo taweku em hele zû biqozêtewe û ewey ta êsta encamî nedawe, encamî bidat lem kate da le dijî gelî Kurdî dilêr û pêşenge pêşew-tînxwazekey wata Partîya Kar-kerên Kurdistan-PKK. Şerî nêwan pêşmergekanî PKK û hêzekanî dewlet zor le caran dijwar-tîr buwe û rûberêkî firawanî Kurdistanî girtotewe. Roj niye pêkdadan le nêwan hêzî taybetî rîjêm û partîzane qeremanekanî Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan-ARGK neqewmêst. Herweha Serîhildane cemawerîyeyekî beharî 1990 le hemû dîny da dengî dayewe, egerçî hendêk: (Bûnî aw û heway dîmokratî natewaw behoy rastewxoy em raperîne dezanî ke buwe hoy ewey Turkiya kirdewe tund û tîjekarî xoy le mangî Nîsanî rabîrdû da encam bidat) «8». Belam bîmanewê û nemanewê şerî çekdarî û pêşmerge û PKK take hoy rasteqîne bûn û heta rojnamekanî Swêdis em şiteyan dirkandewe «9». Rîjêm lejêr perdey kêşey Kendaw destî kirduwe be textîkirdinî gundekan legel zewî da û be taybetî ew nawçaney ke cengî partîzanî tîyada bawe bo nîmûne nawçekanî herêmi Botan.

Serkirdayeti Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan-ERNK le Ewropa le beyannameyek da lejêr nawî (Ey cemawerî Rojhelatî Nawerast, raperîn dijî pîlanekanî împîryalizm û rîjêmî faşistî Turkiya û mercî beşdarbûnî ewîş dagîrkirdinî Kurdistanî Başûr û xinkandinî bizûtlewey rizgarîxwaziyetî û bedîhênanî xeyalî xawî le dagîrkirdinî Kerkuk û Musil û pêkhênanî Turkiyay Mezîne.) Le kotayî beyannameke wa hatuwe: (Ca boye debê têkoşînî ême nîmûney raperîn û xoragîrtinî bê dijî împîryalizm û koneperistanî nawçeke, pêwîste hêzî gel pitîr behêz bikrêst le pênanî Kurdistanêkî azad û serbexo, xebat be-coştîr bikre û raperîn dijî dujminanî dagîrker rewantîr bikrê le pênanî rîswakirdinî pîlanekaniyan) «10». Herweha berpirsiyarî radîyoy Kurdî le Ustaraliya-Mistefa Xelîl û Meyadê Kurdî-çawpêkewtinêkîyan legel berêz Abdullah OÇALAN encam dawe û nawbiraw derbarey salî 2.000 wituyeti: (Ez dibêjim, heya sala 2.000 î wê dewleteke serbixwe çêbibe) «11».

Dagîrkirdinî Kuwêti le layen Êraqewe û karlêkirdinî leser maseley Kurd le derewey wilat û lenêw awarekanî Kurdîş da dengî dayewe. Gelêk destê û rojname û kesian beyanname û bilaw-kiraweyan bilawkirdewe û metîrîsî em hêrişê û akamekanî bo ser mîletî Kurd û Kurdistanîyan şekîrdotewe. Le zorbey zorî ew bilawkirawane ewe hatuwe ke: (Em şerî Êraq le dijî Emerîka û

berey Rojava û dewlete Erebîye hawpeymanekanîyan şerî Kurd niye. Wek çon şerî Êraq û Êran şerî Kurd nebû, belam be daxewe be narewa kira be şerî Kurd û Kurdîş le herdû layeneke pitîr ziyânî lêkewit) «12». Herweha ewe dest nîşan kirawe ke debê mîletî Kurd be yek deng bête meydan û dam û dezga û rêkxi-rawe Kurdîyekan pêkewe leser yek mêz dabîrûşin û bîr le mîletekeyan bikene û (sîd lew hele zêrîne werbigîrîn) û (Kurd ewe biselmênêst ke yek mîlete û hozêk û partêk û desteyekî biçuk û kemayetiyekey niye le nê sînûrêkî siyasî dewletêkî da) «13». Ca (Ey rehberanî Kurd tikye le dergay Emerîka û İngîlîz û Ferensa... htd meden û xotan rîswa meken. Rikaye le dergay Seûdiye û Lîbya û Xelîç û Misr û Suriye meden çunke kame lemane dilsozî Kurdî? Eger dilsozî Kurd bûnaye xo le rojî Helebceş deyantuwani Seddam rabîgirîn... Ca boye şerî Kurd rabîgirîn û be xotan û quwetî hêzî Kurd û yarmetî Kurd şiyasetî rojanetan berêweberîn) «14».

Ger mirov seyîrî rojname û bilawkirawekanî rêkxirawe Kurdîyekanî sercem Kurdistan bikat, lewaneye her car basî (pişt-gîrkirdinî gelî Felestîn) û (şor-şî dar û berd) û (raperînî Xezze) û (dewletî serbexo) û (geranewe bo ser xalkî nîştîman û zorî tîrî lem babetaney çaw pê bike-wêst. Zor cêgay dawe û mayey şermearîş bo Rêkxirawey benaw Azadîxwazî Felestîn-PLO ke le govarî (Felestîn Elsewre) y govarî nawendî xoy da Kurd be: (Cudaxwaze Kurdekan) naw bibat û pêman bîlê: (Hoş û eqilyan win dekan û çaw le dersekanî mîjû depoşin û pendî lê wernagîrîn. Le salî 1914 qesabxane bo Ermanîyekan rêkxira, çunke baweryan be belênekanî İngîlîz kird guwaya dewletîyan bo dirust dekan) «15». Qesebxaney Ermenîyekan le salî 1915 bû nek 1914. Ca eme debête padaştî rêkxirawe Kurdîyekan û gelî Kurd ke hemîşe hawkarî xoyan rageyan-duwe legel gelî Felestînî bîra da! Hezar rehmet le şîrî edîbî Felestînî koçkirdû (Meîm Besîso) bêt ke gutuyeti: (Çem rîqim lew kîrîsîye ke dersiyekeymî mîjûyî fêr kirdim Selaheddîn Kurd bû serkewit û buwe Ereb. Çî deqewma eger Selaheddîn sernekewtaye helbete debuwe nokerêkî Kurdî!)

Perawêzekan:

1. Raportî Peymangay Swêdî bo Karubarî Dewletan. Bîrwane Deqqe Erebîyeye le Govarî-Elmassele, Jîmare 2-15.10.1990.
2. Serdêmî Nîwê, Jîmare 8 (54), Sêptêmbêr 1990, Wîtarî (Kêşey Kurd le jêr çepêkî rêkewtinamey Êran û Êraq da) be pîndaf Xesoy Eîl.
3. Barzan, Jîmare 4, Eyulî 1990, Wîtarî (Rêberî Bizûtinewey Çekdarî Kurd le Emerîkaye bo Hêlengandîni Pîştîwanî Emerîka le Şorîşî Kurd) be pîndaf Patîk Y. Tayler.
4. Keyhan Hewayî, 3.10.1990.
5. Beyannamey Komîtey Nawendî Partî Komonîstî Êraq. Nawerastî Eyulî 1990.
6. Beyannamey Bizûtinewey Nîştîmanî û Îslamî Êraq, 14. Abî 1990.
7. Raperîn, Jîmare 1, Muherrrem 1411 K-Ab 1990.
8. Gel, Temmuzî 1990 (be Erebî).
9. Bîrwane rojnamekanî: Dagens Nyheter, 27 April 1990. Proletären, 13-19 September 1990. Arbetet 30 August 1990.
10. Berxwedan, Hejmar 110, 30.8.1990.
11. Kasêrî radîyoy Kurdî le Ustaraliya.
12. Kûdnama, Jîmare 17, Oktoberî 1990, Nûsrawî (Bangewazêkî dîlpakane bo hemî Kurdîkî betengewahatî) be pîndaf Cemal Nebes.
13. Serçawey pîşû, beyan KAK hewle: Hîlalî El-Êraq li dewlet El-Kuwêti we teîst-rehu elâ El-qadîye El-Kurdîye, be Erebî.
14. Bangewaz bo gelî Kurdî qarëman, Dilsozanî Kurdî.
15. El-Şerare, Jîmare 7, Temmuzî 1990.

ARGK, LI BÊDLÎSÊ DEWLETA DAGÎRKER LERIZAND

Bêdlîs (Berxwedan): Di van rojan de, ku em derbasî mehên havîna 1991'ê dibin, em dibînin ku di tîkoşîna gerrîla de pêşveçûneke mezin xwe dide şanî kirin. Ev pêşveçûn li êrdîma Xerzanê jî, pêşemîn li dorhêlên Bêdlîsê xwe dilezîne. Ji dema çêbûna Kongreya Çaremîna Netewî ya PKK vir ve, ku nayeke wê jî kongreya gerrîla bû, mirov dikare bi hêsanî pêşveçûnekê di xebatên gerrîla de bibîne. Di van mehên dawiyê de li Xerzanê hinde xebatên bi posîde xwe didin şanî kirin.

Li bajar û gundan gerrîla, girêdayî bi rêxistinên Eniyê re, xwe dilivînin. Gelek civînan li gundan çêdikin. Bi rîyên cûrbecûr pêwendiyên berfireh bi gel re girê didin û li ser vî bîngê piştvanîya û alîkariyên gelê me yên ji gelek hêlan ve digirin. Yekenyên ARGK, bi perspektîfên ji kongrê girtine û hîma ji gel distînin, berê xwe diwartir didin dijminî. Bi vî nolê, di vî dema dawiyê de her diçe bêtir, livbazî û kirya-

rên xwe bêtir dilezînin, welê ku êrdîmê ji garanên artêşa faşîst re teng bikin. Di vî hefteya dawiyê de gerrîla êrîşên rêz bi rêz li êrdîma Xerzanê jî birin serî, lê vî carê êrîş gelekî mezin û fireh bûn. Lêdanên mirinê li dewleta dagîrker ketin, welê ku dewleta dagîrker heya pîvanekê hejiya. Dagîrker hêzên leşkerî yên mezin şiyandin êrdîmê, lê dîsa jî nekarîna xwe jê rizgar bikin, ku lêdanên li ser hev ji gerrîlayan negirin.

Di êrîşa gerrîlayan a li dora gundê Şêx Cima de, yekenyeka dagîrkeriyê ya ji 60 eskeran bi tevayî hate şikênandin

Li gundê Şêx Cima bajarê Bêdlîsê, gerrîlayên ARGK kerwanekî leşkerî yê dijminî êxistin dafa xwe. Li dora 60 leşkerî bi tevayî hatin şikênandin. Di vî şerê roja

Berxwedan

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sa 9
Hejmar 125
15 Gulan 1991
Bûha 2.50 DM
Rojnameya 15 rojî

8'ê Gulanê derketî de, serleşkerê (ustegmen) û 8 serbaz li cihê bûyerê mirin, 2 serbaz jî gava radikirin nexweşxaneyê di rê de mirin. Ji 60 leşkeran tenê 3 karîna birin. 19 xedar birîndar ketin, leşkerên din jî bi rîyên cûrbecûr girtin.

Weke nûçeyên ji cihê şerî gihane me, şer weha pêk hatiye: Li êrdîmê xebat û livbaziyan gerrîla tund dibûn. Hêzên artêşa dagîrkeran jî operasyonên xwe yên leşkerî lezandin. Yekenyên taybetî, bi taybetî derdiketin operasyonan. Roja 8'ê Gulanê, kerwanekî ji 60 leşkeran û 3 navgînan (CMS), li nêzikê bajarê Bêdlîsê li dora gundê Şêx Cima kete dafêke gerrîlayan. Ev gund dimîne di Geliya Bêdlîsê de û 20 kilometran ji bajarê Bêdlîsê dûr e.

Gerrîlayên ARGK bi rokêtan û tîfîngên otomatîk ji rast û çepê berikan dibarînin ser yekenyî dijminî, ku ji operasyonan vedigeriya. Serbazên dijminî ketin nava tîrê û bi diwarî bizdîyan. Hîna tînegihîştibûn çî bi serê wan dihe, şikestin û belav-melav bûn. Di destpêka şerê derketî de, pêşemîn serleşkerê serbazan **Ruhî Aksoy** hate kuştin. Li dîv wî leşkerên din hatin kuştin. Hersê navgîn jî mabûn di nava agirî de. Serbazên xwe jî navgînan diavêtin bi wir û vir ve dirivîyan, lê nedikarîna xwe rizgar bikin. Tev dibûn nîşane ji berikên gerrîlayan re.

hêzên taybetî û yekenyên komando ajotin êrdîmê û operasyonan berfirehtir kirin. Gava ji aliyekê berê leşkerên bejî dan aliyê Geliya Bêdlîsê ve, ji aliyê din jî, ji helikopteran serbaz daxistin hinde xalên diyar. Ji navçeya Xizxêrê (Şirwan) heya navçeya Tûxê (Tatwan), li herêmê bêtir 10 hezar leşkerî, dijminî komî ser hev, kiriye. Êrdîm, hema bi tevayî hatiye pêçandin. Li hemû gund û bajarên, dijminî kontrolêke xwe ya diwar pêş ve birîye. Hema welê, ku derketina kolanan jî, ji şênî re qedexe be.

Lê dîsa jî dijmin nekarîye tenê lêdanekê piçûktirîn ji li gerrîlayên ARGK bide. Li gelek deverên êrdîmê, di rojê de sê-çar şer çêdibin. Şerên diwartirîn di Geliya Bêdlîsê de didomin. Helikopterekî dijminî xwest li vir eskeran daxîne xwarê, lê bû hedefa berikên gerrîlayan. Lewma bi lez şûn ve firîya. Heya niha helikopteren dijminî, nekarîne li vî xalê leşkerên xwe daxînin.

Ji ber ku dijmin, bilî serdestiya xwe ya leşkerî û teknîkî nekarîye lêdanekê li gerrîlayan bixe, dest pê kiriye, ku rêlistanên (daristanên) li êrdîmê bide ber agirî. Rêlistanên di Geliya Bêdlîsê de niha tev dişewitin. Li derdora gundê Şêx Cima, nûçevanên me dibêjin, ku tenê yek dar jî nema ye, ku neşewitî be. Agirê ketî rêlistanan hîna venemirî ye.

Yekenyî dijminî hate şikênandin. Çî serbazek nekarî bersiva êrîşa gerrîlayan bide. Navên hinek leşkerên hatine kuştin ev in: **Erol Yildiz, Hakan Uysal, Hasan Yariş** (eskerên yekenyî-ke cendirmeyên taybetî) û **Sedat Şeker** (serdeh).

Ji hêzên dijminî tenê 3 revîn, 19 serbaz birînen welê diwar girtin, ku tev bikevin ser rîya mirîna xwe. 27 kes jî birînen cûrbecûr girtine. Bi vî awayî, weke nûçeyên gihane me, bi vî birî diwar dibe, ku 11 kuştî û 46 birîndarên dijminî hene. Birîndaran bi helikopteran rakirin bajarê Bêdlîs, Sêrt û Amedê. Guman heye, ku hinek ji di nexweşxaneyan de mirine.

Yekenyî ARGK dafa xwe bi jîrî gihandê serkeftineke mezin. Yekenyî garana artêşa dijminî perçiqand. Di encamê de lê, tenê yek kuştî yan birîndar jî, ji gerrîlayan nebû ye.

Dagîrkerên ku ketibûn bin bizdana lêdana xwarin, paşê dest bi operasyonên nû kirin. Ji bajar û navçeyên derdora bi hezaran leşker ajotin Geliya Bêdlîsê. Ne tenê ev, heya ji bajarên Tirkiyê yên weke Foça, Bolu û Qeyserî jî,

Mîna her carekê, vî carê jî dijmin, hejmarê kuştîyên ji rêzên xwe vedîşere. Lê belê, ji ber ku nikare bi tevayî veşêre, hejmarê kuştîyên ji rêzên xwe kêşî şanî dike. Dagîrker pejirandin, ku li dora Şêx Cima 7 leşker hatine kuştin. Navê hinekan jî veşartî hiştin, da gava maliyên wan li wan bipîrsin, ew jî bibêjin, belkî leşkerê me nedizanibû navê wî çîye, lawê we be.

Tabûra ARGK avêt ser navçeya Norşînê

Gava hêzên dagîrker bi bêtirî deh hezar leşkerên xwe li çîyan operasyonan bi rê ve dibiran, yekenyî-ke artêşa ARGK êrîşekê bi ser navçeya Norşînê bajarê Bêdlîsê. Ev, berpirsiyarên dagîrkeran çêtir bizdand. Ev êrîşa gerrîla ya jîr û jêhatî, hemû propagandayên dijminî li erdê xist. Tengasiya garanên artêşa faşîst a li hemberê gerrîlayên ARGK careke din xwe raxiste pêşya çavan.

Seva 11'ê Gulanê gerrîlayên ARGK avêtin ser navçeya Norşînê, ku dikeve bakurê-rojavayê

bajarê Bêdlîsê û biqasî 30-35 kilometran ji Bêdlîsê dûr e. Piştî ku gerrîla dora navçeyê pêçandin, bi sazandî ketin nava navçeyê û berên xwe dan hedefên xwe. Bi lez û bezi berên xwe pêşî dan qereqola di navçeyê de. Di serî de cendirme xwestin bersiva gerrîlayan bidin. Lê ji ber berik rêşandina diwar ji aliyê gerrîlayan nekarîna xwe bilivînin û yên xwestin desthilên ji bûn hedefên berikan. Hîna di destpêkê de 2 cendirme hatin kuştin, yek jî birîndar kirin. Dûv re jî lîva di qereqolê de bi tevayî rawestiya.

Piştî ku qereqol kete bin kontrolê, komên gerrîlayan xwe di nava navçeyê de belav kirin. Komekê berê xwe da avahiya hikumetê û mala qeymeqamî. Lê qeymeqam ji tîrsîna xwe veşartibû. Gerrîla bi megafonan bang li wî kirin û gotin, "Heke tu xwe nedî dîst, em ê mala te dibin ber agirî." Lê dîsa jî qaymeqamî xwe ji qula xwe tê veşartî, dernekete der ve. Lewma jî gerrîla avahiyan hikumetê û postexanê dan ber agirî. Mala qeymeqamî jî, li ser postexanê bû.

Paşê avahiyan midurê perwerde kirinê, bankê û hinde lojmanên bankê hatin bombe kirin. Hema hema hemû avahiyan fermî hatin şewitandin an jî rûxandin.

Gava ji aliyekê ev dibûn, ji aliyê din jî koma gerrîlayan a propagandeyê, ji megafonan axiftinên kin ji şênîyê navçeyê re dikir û armancên êrîşê ji wan re digot. Komek ji şênî, ji vî serê navçeyê heya wî serê navçeyê, tevî gerrîlayan dimêşî û dirûşmeyan dibangî. Hema li hemû enîşkan mirov ji malan derketibûn û bi evî li gerrîlayan dinêrîn û jin jî, ji kêfa dilên xwe, xwe didan qîrandina tîlîliyan. Şênî bi yek carê ji kêfan dabû dirûşmeyan.

Tabûra ARGK biqasî 3 saetan navçeyê di bin kontrola xwe de girt. Paşê gerrîla veşeriyên parêzgeha xwe ya li çîyan.

Gava gerrîla di navçeyê de bûn, hêzên dijminî mîna keriyên kevrosk (kerguh) û çeqelan ji tîrsan direlîn û veceniqî bûbûn. Piştî ku gerrîla ji navçeyê bi dûr ve ketin, dîsa mîna şêran û pilîngan li xwe kirin. Hêzên dijminî dest pê kirin, ku bayê terorekê li ser gelê navçeyê bigerin. Di wê şevê de biqasî 25-30 mirovên bê hay girtin. Ji aliyê din dijmin dest bi propagandayan kir, weke ku gerrîla jî lêdan xwaribin. Rojnameyên dijminî nivîsîn, ku gerrîlayek jî hatiye kuştinê. Ji bo ku bawerî bi xwe bihênin, wêneyekê jî weşandibûn. Lê rastî ev e: Kesê hatiye kuştinê, penahekî ji başûrê Kurdistanê ye. Ji dûr û nêzik çî ala qeyke xwe bi bûyerê re tune bû. Dagîrker vî morivê bê agah, bi hovîti kuştin û xwestin weke gerrîlayekî bidin şanî kirin, ji ber ku li derdora çî kesek vî rewiyî nas ne dikir.

Roja 2'ê Gulanê yekenyî-ke ARGK avêt ser qopaniya Huyutê navçeya Motkî bajarê Bêdlîsê. Gerrîla dora qopaniyê bi carekê pêçandin. Berê xwe dan qereqola dagîrkeran. Lê qereqol hatibû valakirin û çî kesek di wê de nebû. Gerrîla, şênîyê qopaniyê civandin ser hev û hinde axiftin pêşkêş kirin. Bêtirî 3 saetan di navçeyê de man. Paşê gerrîla veşeriyên baregeha xwe.

Serokê ERNK Abdullah Ocalan dibêje:

PKK di dîroka Kurdistanê de serkeftineke nû e.

Li dîroka Kurdistanê binêrin! Gelek delîve (fîrsend) ji bo rizgariya me derketine. Lê mixabin, her çendî fîrsend çêbûne, hewqasî jî ketin û tîkçûn çêbûne. Kurd nekarîne sûd û feydeyan, ji wan delîveyan bistînin. Her demê Kurd, delîveyan ji destê xwe berdane.

Dîroka PKK, ne mîna dîroka Kurdistanê ya kevin e. PKK dîrokeke nû temsîl dike. Li şûna tîkçûnan, serfiraziyan pêk tîne. Dîroka PKK, dîroka serkeftinê ye. Ez bawer im, hûn jî vî rastiyê li pêş çavên xwe dibînin.

Me şaş fîm nekin! Dema ku ez dibêjim dîroka PKK ne weke dîroka Kurdistanê ya kevin e, ez rastiyekê datînim meydanê. Çendî ku di dîroka Kurdistanê de serhildan û raperîn çêbûne jî, her demê encam bûye binkeftin. Lê di dîroka PKK de, encama serhildanan dibe serkeftin. Serhildanên li Cizîra Botan, Nisêbîn û hwd. serkeftinên mezin pêk anîne. Tu kes nikare vî rastiyê înkâr bike.

Ji ber vî yekê ez dibêjim, divê meşa me li gora meşa seroketiya PKK be. Divê em mîna demên kevin êdî nemeşin. Ji ber ku ew meşên weke meşên kevin, binkeftin û tîkçûnan pêk tînin.

Amadekariyên me yên niha, ji bo sala 2.000'î ne. Sala 2.000'î, wê bibe sala serxwebûnê. Em ê di sala 2.000'î de, bê guman, cihekî ji xwe re di nava civata mirovahiyê de çêbikin. Ji ber vî ez dibêjim, girîng e, xebata me jî li gora vî be.

Bila xebat û meşa we, ne tenê ji bo vî rojê be, na! Bila xebat û meşa we, ji bo her roj û her demê be. Vaye em derfetan didin destên we. Polîtîkaya me jî, gelek eşkere ye. Eger hûn bi durustî û bi dil û can ji bo Kurdistanê bixwazin bi van îmkanan û li ser vî bîngê bimeşin, bê guman hûnê biserkevin.

Ji bo sexwebûnê, ji bilî vî rîyê, tu rê li pêşiya me Kurdan tune ye. Seroketiya ku em di PKK de dimeşînin jî, ji bo pêkanîna vî armancê ye. Pêkanîna vî armancê jî, bi xwepaşdanê, tîrs û xapandîna çênabe. Kesê ku bi vî armancê bileyize, PKK jî wê hesabê ji vî kesî bixwaze, kî dibe bila bibe. Ji ber ku serxwebûn ji bo welatekî tê xwestin. Ev welat jî, welatê neteweyekî ye. Em rê nadin tu kesî, ku bi çarenivîsa (qedera) gelê Kurd bileyize. Me soz daye gelê xwe, me soz daye şehîdan, ku em ê, heya dawiyê girêdayê vî armancê bimeşin û welatê xwe bi xwîna xwe biparêzin.

Bila kesek nebêje, em bi vî welatî leyistin û kesek jî agahdarê me ne bûye, na! Bi milyonan mirov xwe li dora PKK û Seroketiya PKK dicivînin, armanc û xwîna şehîdên xwe diparêzin. Ji ber ku jiyana bi milyonan mirovan, girêdayê vî parastinê ye. Em ê jî, heya dawiyê gelê xwe biparêzin. Hebûna gel hebûna PKK bi xwe ye, hebûna PKK jî hebûna gelê Kurdistanê ye!

Rastkirin: Di hejmarê bihurî de, sernivîsa gotara vî enîşkê, şaş hatibû çap kirin. Rastiya wê ev e: **Di Serokatiya PKK de em tev weke hev in.**